

ללימוד ולעיון ולתפילה בלבד -

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

לא להדפסה!

ללימוד ולעיון ולתפילה בלבד -

לא להדפסה!

ספר תהלים

בתוספת "עצות בנפשי" וסגולות קדמוניות
ובצבעים המכוונים את הלב

מאת ה'

ונערך על ידי אסף יהודה מילוא

לפרטים נוספים ומידע הפנסו לחנות: yodke.co.il

לתקונים, הארות, הזמנה, הפצת הספר,
התייעצות, בקשות ולכל ענין נוסף, צרו קשר:

054-2576038

ז' אדר התשפ"ג - נדפס בירושלים עיר הקדש

עמוד, עיצוב, הפקה והוצאה לאור:

יודקה ~ הוצאה לאור

ISBN 978-965-7039-17-5

©

כל הזכויות שמורות על פי דין תורה והחוק הבינלאומי.
העתקה, צלום, הדפסה, תרגום, אחסון במאגרי מידע
חלק מהספר מתנית באשור מפרש ובכתב מאת העורך.

הסבר קצר למהדורה זו:

מהדורת תהלים זו באה בעקבות קבלתם והצלחתם של סידורי שיר ציון על ידי המוני עם ישראל היקרים. בעקבות התגובות הטובות על הסידורים הצבעוניים החלטנו בהוצאה לאור להכין ולהדפיס מהדורת תהלים מיוחדת בצבעים ברורים ומאירי עיניים, כדי שכל עם ישראל יוכלו להתחבר לאור הנפלא ולתפילות של דוד מלכנו ושל כל משוררי הספר.

ספר התהלים המיוחד הזה מחולק לימות השבוע ובמיוחד הקפדנו על חלוקה בולטת לימות החודש, כך שכל המתפללים בספר תהלים מפואר זה יוכלו לקרוא את התהלים היומי ובכמה דקות של קריאה יומית יוכלו לסיים את התהלים בכל חודש!

וזו זכות גדולה לנו ושבח גדול לאלהינו.

יהי רצון שנשמיע ונשמע כל תהילותינו במהרה בימינו בבית מקדשנו ולכולנו יאמרו המלאכים: אשרינו!

סגולות ונוסחאות לפרקי תהלים:

1. תיקון הכללי:
ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ.
2. לפרנסה: כ"ג, ק"ד, קכ"ח, קמ"ה (ופרשת המן שבעמוד 190).
3. למציאת הזיווג:
ל"ב, ל"ח, ע', ע"א, ע"ב, פ"ב, קכ"א, קכ"ד.

4. לשלום בית: מ"ה, מ"ו, קל"ט, קכ"ח.

5. לפריון: ק"ב, ק"ג.

6. בזמן ההריון: קכ"ח.

7. בזמן הלידה:

א', ב', ג', ד', כ', כ"א, כ"ב, כ"ג, כ"ד, ל"ג, מ"ז, ע"ב,

פ"ו, צ', צ"א, צ"ב, צ"ג, ק"ד, קי"ב - ועד סוף הספר.

8. לרפואה ולהצלחה לפני כל הליך רפואי:

א', ו', י"ג, כ', ק"ב, ק"ל.

9. להצלחה כללית: נ"ז.

10. סגולה לכל דבר ולכל ענין לקרוא כל פרק קי"ט.

יהי רצון שלפני אמירת תהלים:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֶי אֲבוֹתֵינוּ, הַבוֹחֵר בְּדוֹד עַבְדּוֹ וּבְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו, וְהַבוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת, שֶׁתִּפְּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא כְּאֵלּוֹ אִמְרָם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעַצְמוֹ, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ. וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוֹת פְּסוּקֵי תְהִלִּים וְזְכוֹת תְּבוֹתֵיהֶם וְאוֹתִיּוֹתֵיהֶם וְנִקְדוּתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם מְרָאשֵׁי-תְבוֹת וּמְסוּפֵי-תְבוֹת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ, וּלְזַמֵּר עָרִיצִים וּלְהַכְרִיחַ כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹבְבִים <> אֶת

יום א' לחודש ליום ראשון בשבוע

אדם שמתפלל לה' שישלח לו עצה מדויקת ושמתאימה במיוחד לו, ושלא מקשיב לרעות או לרעיונות חיצוניים - יזכה לפירות ההצלחה המיוחדים שאין לשום אדם אחר.

ספר ראשון - פרק א

(א) אֲשֶׁר־יְהִי אִישׁ אֲשֶׁר | לֹא הֵלֵךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים
 וּבְדַרְךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד וּבְמוֹשֵׁב לַעֲזִים לֹא יֵשֵׁב:
 (ב) כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה^{יִחְוֶה} חָפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמֵם
 וְלַיְלָה: (ג) וְהָיָה כְּעֵץ שְׁתוּל עַל־פְּלִי מַיִם אֲשֶׁר
 פְּרִיָו יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְעֵלְהוּ לֹא־יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
 יִצְלִיחַ: (ד) לֹא־יִן הַרְשָׁעִים כִּי אִם־כַּפְזִין אֲשֶׁר־
 תִּפְּכֶנּוּ רוּחַ: (ה) עַל־כֵּן לֹא־יִקְמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט
 וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צְדִיקִים: (ו) כִּי־יִזְדַּע יְהוָה^{יִחְוֶה} דַּרְךְ
 צְדִיקִים וְדַרְךְ רְשָׁעִים תֵּאבֵד:

טוב לאדם לראות את עצמו כאילו שהוא נולד בכל יום מחדש, ויותר מכך להאמין ולהבין בלב שלם שבעצם בכל רגע ורגע הוא נולד מחדש. ובדיוק כמו התינוק שנולד ברגע הזה ממש ואז צועק ומיד מקבל את מבוקשו - כך גם הוא, כמו התינוק יתפלל אל ה' ויקבל את מבוקשו.

(א) לָמָּה רָגַשׁוּ גוֹיִם וְלֹא־אִפְּיִם יִהְיוּ־רִיק: (ב) יִתְיַצְּבוּ
 מִלְּכֵי־אָרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יַחַד עַל־יְהוָה^{יִחְוֶה} וְעַל־
 מְשִׁיחוֹ: (ג) נִנְתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנִשְׁלִיכָה מִפְּנֵי
 עֲבֹתֵימוֹ: (ד) יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק אֲדוֹנָי וְלַעֲג־לָמוֹ:

הַשׁוֹשֵׁנָה הָעֲלִיזוֹנָה, וְלַחֲבַר אֲשֶׁת נְעוּרִים עִם דוֹדָהּ
 בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּה וְרַעוּת. וּמִשָּׁם יִמְשֹׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
 רוּחַ וּנְשָׁמָה לְטַהֲרָנוּ מִעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלִסְלַח חַטָּאתֵינוּ
 וְלַכַּפֵּר פְּשָׁעֵינוּ - כְּמוֹ שֶׁפִּלְחָתָ לְדוֹד שְׁאָמַר מִזְמוּרִים
 אֵלָיו לְפָנָיִךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "גַּם יְהוָה^{יִחְוֶה} הָעֶבֶר חַטָּאתֶךָ
 לֹא תָמוּת". וְאַל תִּתְקַחנּוּ מִהָעוֹלָם תְּזֶה קֶדֶם זְמַנְנוּ עַד
 מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׂבָעִים שָׁנָה בְּאוֹפֶן שְׂנוּכַל לְתַקֵּן
 אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ. וְזִכּוֹת דוֹד הַמְּלָךְ עָלֵינוּ הַשָּׁלוֹם,
 יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ שֶׁתֹּאמֶר אִפְּךָ עַד שׁוּבְנוּ אֵלָיִךְ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ, וּמֵאוֹצַר מִתְּנַת תְּנֵם חַנּוּן
 בְּדַכְתִּיב: "וְחַנְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אָחִין וְרַחֲמֵי אֶת־אֲשֶׁר
 אֲרַחֵם: וְכִשֵּׁם שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ שִׁירָה בָּעוֹלָם
 תְּזֶה כָּךְ נִזְכָּה לֵאמֹר לְפָנֶיךָ יְהוָה^{יִחְוֶה} אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׁבַחָה
 לְעוֹלָם הַבָּא.

וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים תִּתְעוֹרַר חֲבַצְלַת הַשָּׁרוֹן
 וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים בְּגִילַת וְרִנָּן, כְּבוֹד הַלְּבָבוֹן נִתֵּן לָהּ,
 הוֹד וְהָדָר בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ, בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן סָדָה:

לָכוּ נִרְנְנָה לְיְהוָה^{יִחְוֶה} נְרִיעָה לְעוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה כְּנִינוּ
 בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נִרְיעַ לּוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה^{יִחְוֶה} וּמְלָךְ גָּדוֹל
 עַל־כָּל־אֱלֹהִים: וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל:

למפלת נפלים

לשמחת הים

(ה) אִזּוּ יִדְבַר אֱלֹהֵימוֹ בְּאָפוֹ וּבְחֶרְוֵנוֹ יִבְהַלְמוּ: (ו) וְאֲנִי
 נִסְכַּתִּי מִלִּפְנֵי עַלְ-צִיּוֹן הַר-קְדְּשֵׁי: (ז) אֶסְפָּרָה אֶל
 חֵק יְהוָה אֲמַר אֵלַי בְּנֵי אֶתָּה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדְּהִיךָ:
 (ח) שְׂאֵל מִפְּנֵי וְאֶתְנֶה גוֹיִם נַחֲלֶתְךָ וְאַחֲזֶתְךָ אֶפְסֵי-
 אָרֶץ: (ט) הֲרַעַם בְּשֵׁבֶט בְּרוּל כְּכֹלִי יוֹצֵר תִּנְפָצִים:
 (י) וְעַתָּה מִלְכִּים הַשְּׂפִילוּ הוֹסְרוּ שְׂפָטֵי אָרֶץ:
 (יא) עֲבְדוּ אֶת-יְהוָה בִּירְאָה וְגִילוּ בְרַעְדָּה:
 (יב) נִשְׁקוּ-בָר פֶּן-יֵאָנֶף | וְתֹאבְדוּ דָרֶךְ כִּי-יִבְעַר
 כְּמַעַט אָפוֹ אֲשֶׁרִי כָל-חֹסֵי בּוֹ:

פרק ג

אם יש לאדם בעיות עם ילדיו - אז שיאמין בה', אם רודפים אחריו אויביו - שיאמין בה', אם יש לו צוררים ושונאים רבים - שיאמין בה', כשהוא הולך לישון - שיאמין בה', סוככים אותו גוים - שיאמין בה'!!! וזו העצה היחידה שיש לאדם על כל מאורעות החיים - אך ורק להאמין בה'.

(א) מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפָּנָיו | אֲבִשְׁלוֹם בָּנוֹ:
 (ב) יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִה־רַבּוֹ צָרֵי רַבִּים קָמִים עָלָיו: (ג) רַבִּים
 אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יִשׁוּעָתָה לָּו בְּאֵלֹהִים סָלָה:
 (ד) וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בַּעֲדֵי כְבוֹדִי וּמְרִים רֹאשִׁי:
 (ה) קוֹלִי אֶל-יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִתֵּר קִדְּשׁוֹ
 סָלָה: (ו) אֲנִי שֹׁכֵנִי וְאִישׁנָה הִקִּיצוּתִי כִּי יְהוָה

לראש וכתוב

יִסְמְכֵנִי: (ז) לֹא-אִירָא מִרַבָּבוֹת עִם אֲשֶׁר סָכִיב
 נַשְׁתּוֹ עָלָיו: (ח) קוֹמָה יְהוָה | הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי כִּי-
 הַפִּיטָה אֶת-כָּל-אֵיבֵי לִחֵי שְׁנֵי רַשָּׁעִים שִׁפְרָתָ:
 (ט) לִיְהוָה הִישׁוּעָה עַל-עַמְּךָ בְּרַכְתֶּךָ סָלָה:

פרק ד

התפילה מרחיבה את מקומו הצר של האדם ומגיעה את הלחצים שבנפשו. והתפילה גם "מפלה" את האדם לטובה אצל ה' ומתגברת על כל המקטרגים והופכת את הדין לרחמים. נוסף שכל השמחה הפנימית שבלב האדם מקורה בתפילה לה' - וככל שיוסיף להתפלל כך יוסיפו לו שמחה פנימית בלב.

(א) לְמִנְצַח בְּנִגִּינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: (ב) בְּקִרְאֵי
 עֲנֵנִי | אֱלֹהֵי צִדְקֵי בַּעַר הִרְתַּבְּתָּ לִּי חֲנֻנִי וְשָׁמַע
 תְּפִלָּתִי: (ג) בְּנֵי אִישׁ עַד-מָה כְבוֹדִי לְכַלְמָה
 תֵּאָהֱבוּן רִיק תִּבְקָשׁוּ כָּזָב סָלָה: (ד) וּדְעוּ כִּי-
 הַפִּלָּה יְהוָה חֲסִיד לָו יְהוָה יִשְׁמַע בְּקִרְאֵי אֱלֹהֵי:
 (ה) רַגְזוּ וְאֶל-תִּחַטְּאוּ אִמְרוּ בְלִבְכֶם עַל-מִשְׁכַּנְכֶם
 וְדַמּוּ סָלָה: (ו) זְבַחַו זְבַח־צַדִּיק וּבְטַחַו אֶל-יְהוָה:
 (ז) רַבִּים אֹמְרִים מִי-יִרְאֵנוּ טוֹב נָסֶה-עָלֵינוּ אֹזֶר
 פָּנֶיךָ יְהוָה: (ח) נְתַתָּה שְׂמִיחָה בְּלִפְנֵי מַעַת דְּגָנָם
 וְתִירוֹשָׁם רָבוּ: (ט) בְּשָׁלוֹם יַחֲדוּ אֲשַׁכְּבָה וְאִישׁוֹ
 כִּי-אַתָּה יְהוָה לְבַדֵּךְ לְבָטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

טב לכל דבתי

פרק ה

אדם שרוצה לבוא אל ביתו של ה' יתברך צריך לדבר דברי אמת. גם חובה עליו להתרחק מניאוף ולהתרחק מלשון הרע ולהתרחק מרמאות, ולהתפלל שה' יציל אותו מלומר דבר שקר אפילו בטעות. וכשאדם הולך בדרך זו ולעיתים קורה שהוא טועה - הרי שה' יישׂר דרכו והוא יהיה נעים הליכות.

לרח רע

(א) לְמִנְצַחַת אֵל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד: (ב) אָמְרֵי הָאֲזִינָה | יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} בִּינָה הַגִּינִי: (ג) הַקְּשִׁיבָה | לְקוֹל שׁוֹעֵי מִלְפֵי וְאֵלֶּהִי כִּי־אֶלֶיךָ אֶתְפַּלֵּל: (ד) יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} בְּקֶרֶת שְׁמֵעַ קוֹלִי בְּקֶרֶת אֶעֱרֹךְ־לְךָ וְאֶצְפָּה: (ה) כִּי לֹא אֵל־חַפִּץ רָשָׁע > אַתָּה לֹא יַגִּיד רָע: (ו) לֹא־יִתְצַבּוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינַיִךָ שְׁנֵאתָ כָּל־פְּעֻלֵי אָוֶן: (ז) הַתְּאַבֵּד דְּבָרֵי כָּזָב אִישׁ־דָּמִים וּמְרֹמָה יִתְעַבֵּן יְהוָה ^{אֲדַע}: (ח) וְאֲנִי בְּרַב חַסְדֶּךָ אָבּוֹא בֵּיתְךָ אֲשֶׁתַּחֲוֶה אֶל־הַיְכָל־קֹדֶשְׁךָ בִּירְאָתְךָ: (ט) יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} | נְחִנִּי בְּצַדִּיקְתֶּךָ לְמַעַן שׁוּרְרֵי ^{חֹשֶׁר} הַיִּשָּׂר לְפָנַי וַיִּרְכָּךְ: (י) כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קֶרֶבם הַנּוֹת קְבֵר־פְּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן: (יא) הַאֲשִׁימָם | אֶל־הֵימָּה יִפְלְאוּ מִמַּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרַב פְּשָׁעֵיהֶם הַדִּיחָמוּ כִּי־מָרוּ בָךְ: (יב) וַיִּשְׁמְחוּ כָּל־חֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתַסֵּךְ עֲלֵימוֹ וַיַּעֲלְצוּ בָךְ אֲהַבֵּי שְׁמֶךָ: (יג) כִּי־אֶתָּה תִּבְרַךְ צַדִּיק יְהוָה ^{אֲדַע} כַּעֲנָה רָצוֹן תַּעֲטֹרֵנוּ:

פרק ו

הכעס מזיק מאוד לְרַאֲיָה וגורם לשיבושים בדעת ובתבונה. לכן יש להתחנן אל ה' שיציל אותנו מכעסים, ולפני התפילות והתחנונים הללו, על האדם להרגיש אומלל וחסר ישע וחסר כוחות, ומתוך כך הוא בוכה אל ה' וצועק אליו בתפילות להשגת דבר נשגב זה: שלא לכעוס עוד לעולם.

לחולי העיניים

(א) לְמִנְצַחַת בְּנִגִּינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד: (ב) יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} אֶל־בָּאֶפֶךָ תוֹכִיחֵנִי וְאֶל־בַּחֲמַתְךָ תִּיְסָרֵנִי: (ג) חַנּוּנֵי יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} כִּי אֲמַלֵּל אֲנִי רַפְּאֵנִי יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} כִּי נִבְהַלּוּ עַצְמִי: (ד) וְנִכְפְּשִׁי נִבְהַלָּה מְאֹד (ואת) וְאֶתָּה יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} עַד־מָתַי: (ה) שׁוּבָה יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} תִּלְצַח נַכְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ: (ו) כִּי אֵין בַּמּוֹת זְכָרְךָ בְּשֵׂאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ: (ז) יַגְעֵתִי | בְּאֲנַחְתִּי אֲשַׁחֶה בְּכָל־לֵילָה מִטָּתִי בְּדַמְעָתִי עַרְשִׁי אֲמַסָּה: (ח) עֲשֻׂשָׁה מִכַּעֲס עֵינַי עָתְקָה בְּכָל־צוּרָיִ: (ט) סוּרוּ מִפָּנַי כָּל־פְּעֻלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} קוֹל בְּכִי: (י) שָׁמַע יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} תַּחֲנַנְתִּי יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} תִּפְלֹתַי יִקָּח: (יא) יִבְשׁוּ וַיִּבְהַלּוּ מְאֹד כָּל־אֵיבֵי יִשְׂרָאֵל יִבְשׁוּ רַגְעַ:

טוב לאדם להכיר את המקומות שבהם הוא צדיק לגמרי ושבהם אין לו קשיים ונסיונות, ולשמוח מאוד במתנה הטובה הזו שה' נתן לו. וממקומות אלו של שמחה בצדקותו - להודות מיד לה' על כך שיש בו את הנקודות והמידות הטובות האלו ולאחר מכן לשאול ולהתפלל לה' את בקשתו.

פרק ז

(א) שְׁגִיזוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־נָשָׂר לִיהוָה ^{אֲדַע} עַל־דְּבַר־כּוֹשׁ בֶּן־יְמִינִי: (ב) יְהוָה אֱדַע ^{אֲדַע} אֵלֶּהִי בְּךָ חֲסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפֵי וְהַצִּילֵנִי: (ג) פֶּן־יִטְרַף כְּאֲרִיֶּה נַכְשִׁי

להבריח שונאך

פָּרַק וְאֵין מַצִּירָ: (א) יְהוָה אֱלֹהֵי אִם-עֲשִׂיתִי זֹאת
 אִם-יִשְׁ-עוֹל בְּכַפִּי: (ב) אִם-גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי רַע
 וְאֶחָלָצָה צוֹרְרֵי רִיקָם: (ג) יִרְדֶּף אוֹיְבִי נַפְשִׁי וַיִּשָּׁג
 וַיִּרְמֹס לְאָרֶץ חַיִּי וּכְבוֹדִי | לָעֶפֶר יִשְׁבֵּן סֵלָה:
 (ד) קוֹמָה יְהוָה | בְּאִפְךָ הַנְּשִׂא בְּעִבְרוֹת צוֹרְרֵי
 וְעוֹרָה אֵלַי מִשִּׁפְט צוּרְתִי: (ה) וְעַד־תִּלְוֶה לְאִפְסֵי
 תְּסוּכְבֶּבֶךָ וְעֲלִיָּה לְמָרוֹם שׁוֹבָה: (ו) יְהוָה יִדְוֶן
 עַמִּים שְׁכַטְנֵי יְהוָה בְּצַדִּיק וּכְתַמִּי עָלָי: (ז) יִגְמַר-
 נָא רַעַן רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק וּבַחַן לְבוֹת וּכְלִיֹּת
 אֱלֹהִים צַדִּיק: (ח) מִגְנֵי עַל-אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׂרָאֵל
 לֵב: (ט) אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זַעֵם בְּכָל-יוֹם:
 (י) אִם-לֹא יִשׁוּב חֲרָבוֹ יִלְטוּשׁ קִשְׁתּוֹ דָּרָךְ וַיִּכּוֹנְנָה:
 (יא) וְלֹו הִכִּין כְּלֵי-מוֹת חֲצִיו לְדֹלְקִים יַפְעֵל:
 (יב) הִנֵּה יַחַל-אֵוֶן וְהָרָה עֲמֹל וַיִּלְד שָׁקֵר:
 (יג) בּוֹר כָּרָה וַיַּחֲפֹרְהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יַפְעֵל: (יד) יִשׁוּב
 עֲמֹלוֹ בְּרֵאשׁוֹ וְעַל קַדְקָלוֹ חֲמָסוֹ יִרֶד: (טו) אוֹדָה
 יְהוָה בְּצַדִּיק וְאִזְמַרָה שֵׁם-יְהוָה עֲלִיּוֹן:

הוד ה' נגלה לאדם כשהוא מביט אל השמים באמונה. והנה זה דבר מפליא להבין שקל המערכות העליונות שה' ברא פועלים וזוים באופן מדויק כשביל האדם על הארץ. וזו מתנת ה' לבני האדם בכך שמעטר אותנו בכבוד והדר ומראה לנו שאת כל הוד השמים הוא ברא למעננו.

פרק ח

(א) לְמַנְצֵחַ עַל-הַגְּתִית מוֹמֹר לְדוֹד: (ב) יְהוָה
 אֲדַנֶּנּוּ מִה-אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְה
 הוֹדֶךָ עַל-הַשָּׁמַיִם: (ג) מִפִּי עוֹלָלִים וַיִּנְקִיִם יַסְדֹּתַי
 עַז לְמַעַן צוֹרְרֵיךָ לְחַשְׁבִּית אוֹיְבִי וּמַתְנַקֵּם: (ד) כִּי-
 אֶרְאֶה שִׁמְךָ מַעֲשֵׂי אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרַח וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר
 כּוֹנְנֹתָ: (ה) מִה-אֲנוּשׁ כִּי-תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן-אָדָם כִּי
 תִּכְקַדֶּנּוּ: (ו) וּתְחַפְּרָהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים וּכְבוֹד וְהָדָר
 תַּעֲטֹרְהוּ: (ז) תַּמְשִׁילָהוּ בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ כֹּל שִׁתָּה תַחַת-
 רַגְלָיו: (ח) צַנָּה וְאֵלֶפִים כְּסֵם וְגַם בְּהַמּוֹת שָׂדֵי:
 (ט) צַפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֵבֶר אֲרָחוֹת יַמִּים:
 (י) יְהוָה אֲדַנֶּנּוּ מִה-אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל-הָאָרֶץ:

פרק ט

בפרק מרטיט זה דוד המלך משבח את ה' ומזמר וְשִׁמְךָ באמונה על שה' שפט אותו בעולם העובר והחולף הזה, וכל שבחו של דוד המלך לה' הוא על כך שה' לקח לו את בנו. וכאן ימצאו אבלים שאיבדו את יקיריהם חיוק והוא: לדעת שגם במקרה כזה אפשר להודות לה' שהוא ממית וגם מחיה.

(א) לְמַנְצֵחַ עַל-מוֹת לַפֶּן מוֹמֹר לְדוֹד: (ב) אוֹדָה יְהוָה
 בְּכָל-לֵבִי אִסְפְּרָה כָּל-נִפְלְאוֹתֶיךָ: (ג) אֲשַׁמְחָה
 וְאֶעֱלֶצָה בְּךָ אִזְמַרָה שִׁמְךָ עֲלִיּוֹן: (ד) בְּשׁוֹב-אוֹיְבֵי
 אַחֲזֹר יַפְשְׁלוּ וַיִּאֲבָדוּ מִפְּנֶיךָ: (ה) כִּי-עֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטֵי

למצוא ח

לכער חולה

וְדִינִי יִשְׁבֶּתָּ לְכַפֵּא שׁוֹפֵט צְדָק: (ו) גְּעִרַת גּוֹיִם
אֲבִדְתָּ רָשָׁע שָׁמַם מְחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד: (ז) הָאוֹיֵב
תָּמוּ חַרְבוֹת לְנִצָּח וְעָרִים נְתַשְׁתָּ אֲבָד זְכָרָם הַמָּה:
(ח) וַיְהוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לְמִשְׁפַּט כְּסֵאוֹ: (ט) וְהוּא
יִשְׁפֹּט-תִּבְלָ בְּצִדָק יָדִין לְאֲמִים בְּמִישָׁרִים: (י) וַיְהִי
יְהוָה מִשְׁגָּב לְדָד מִשְׁגָּב לְעַתּוֹת בַּצָּרָה: (יא) וַיִּבְטְחוּ
בָּהּ יוֹדְעֵי שִׁמְךָ כִּי לֹא-עֲזַבְתָּ דְרָשֶׁיךָ יְהוָה:
(יב) זָמְרוּ לַיהוָה יֵשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתֵינוּ:
(יג) כִּי-דִרְשׁ הַמַּיִם אוֹתָם זָכַר לֹא-שָׁכַח צַעֲקַת (עֲנִיִּים)
עֲנִיִּים: (יד) חֲנַנִּי יְהוָה רָאֵה עֲנִי מִשְׁנָאֵי מְרוֹמָמֵי
מִשְׁעָרֵי מוֹת: (טו) לְמַעַן אִם-פָּרַח כָּל-תְּהַלְּתֶיךָ
בְּשַׁעֲרֵי בַת-צִיּוֹן אֲגִילָה בִישׁוּעָתֶךָ: (טז) טָבְעוּ
גוֹיִם בְּנִשְׁחַת עָשׂוּ בְּרִשְׁתָּ-זוֹ טָמְנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם:
(יז) גֹּדַע | יְהוָה מִשְׁפֹּט עָשָׂה בְּכַעַל כִּפְּיוֹ נוֹקֵשׁ
רָשָׁע הַגִּיּוֹן סָלָה: (יח) יִשׁוּבוּ רְשָׁעִים לְשִׂאוֹלָה כָּל-
גּוֹיִם שְׁכַחֵי אֱלֹהִים: (יט) כִּי לֹא לְנִצָּח יִשְׁכַּח אֲבִיוֹן
תְּקוּנָת (עֲנִיִּים) עֲנִיִּים תֵּאבֵד לָעַד: (כ) קוֹמָה יְהוָה

אֶל-יַעֲזוּ אֲנוּשׁ יִשְׁפָּטוּ גּוֹיִם עַל-פָּנֶיךָ: (כא) שְׂיִתָּה
יְהוָה | מוֹרָה לָהֶם יִדְעוּ גּוֹיִם אֲנוּשׁ הַמָּה פִּלָּה:

יום ב' לחודש

דרכיו של אדם רשע מיוסדות על גאווה והוא זומם מזימות ומרמה ומהלל את עצמו ומספר לכולם על תאוותיו, אוהב את ממונו ושונא את החסדים, נדמה לו שיחיה לנצח, מאיים, מקלל וכו'. לעומת אותו כסיל שהולך בחושך, לאנשים ענווים יש רק רצון אחד והוא: שיה' ישמע את תפילתם.

פרק י

(א) לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרַחוֹק תַּעֲלִים לְעַתּוֹת
בַּצָּרָה: (ב) בְּגִאוֹת רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתְכַשֵּׁן בְּמִזְמוֹת
זוֹ חָשְׁבוּ: (ג) כִּי-הִלֵּל רָשָׁע עַל-תְּאוֹת נַפְשׁוֹ וּבְצַעַ
בִּירָךְ נֶאֱמַן | יְהוָה: (ד) רָשָׁע כְּגִבָּה אָפוּ בַל-יִדְרֹשׁ
אֵיךְ אֱלֹהִים כָּל-מִזְמוֹתֵינוּ: (ה) יִחִילֻ (וּדְבוּ) דְרָכָיו
בְּכָל-עֵת מְרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנְּגִידוֹ כָּל-צוֹרְרָיו יִפְיַח
בָּהֶם: (ו) אָמַר בְּלִבּוֹ בַל-אֶמוּט לָדָר וְדָר אֲשֶׁר לֹא-
בָּרַע: (ז) אֲלֵה פִיהוּ מִלֵּא וּמִרְמוֹת וְתָךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ
עָמַל וָאָוֶן: (ח) יֵשֵׁב | בְּמֵאֲרָב חֲצָרִים בְּמִסְתָּרִים
יִהְרַג נָקִי עֵינָיו לְחִלְכָה יִצְפְּנוּ: (ט) יֵאָרֵב בְּמִסְתָּר
כְּאֲרִיָּה בְּסִלָּה יֵאָרֵב לְחַטּוֹף עָנִי יַחַטֵּף עָנִי בְּמִשְׁכוֹ
בְּרִשְׁתּוֹ: (י) (וּדְבָה) יִדְבָּה יִשָּׁח וְנָפַל בְּעֲצוּמָיו (חֲלָאִים)

למי שיש לו שונאים

חַל פָּאִים: (יא) אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֶל הַסִּתִּיר פָּנָיו
 בַּל־רְאָה לְנִצָּח: (יב) קוֹמָה יְהוָה אֵל נְשֹׂא יַדְךָ
 אֶל־תְּשַׁכַּח (עניים) עֲנָוִים: (יג) עַל־מָה| נֶאֱמַר רָשָׁע| <>
 אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ: (יד) רָאֲתָה כִּי־אֲתָה|
 עָמַר וְכַעַם| תִּבְיֹט לָתֶת כַּיְדְךָ עָלָיְךָ יַעֲזֹב חֵלְכָה
 יָתוֹם אֲתָה| הָיִיתָ עֹזֵר: (טו) שָׁכַח זְרוּעֵי רָשָׁע וְזָרַע
 תִּדְרוֹשׁ־רָשָׁעוֹ בַל־תִּמְצָא: (טז) יְהוָה אֵל מֶלֶךְ עוֹלָם
 וְעַד אֲבָדוּ גוֹיִם מֵאֲרָצוֹ: (יז) תֵּאֱמָר עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ
 יְהוָה תִּכְיֶן לָפָם תִּקְשִׁיב אָזְנוֹךָ: (יח) לְשֹׁפֵט יָתוֹם
 וְדָךְ בַּל־יֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ אֲנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ:

פרק יא

ה' משקיף על כל העולם ובודק אותנו בני האדם מבפנים. לכן אדם יכול לדעת ולהבין שאם הקב"ה בודק אותו ומוכיח אותו ושולח לו ייסורים - הרי שהוא צדיק כי ה' בוחן ובודק רק את הצדיקים, ולמרות כל מה שה' שולח לאדם לבדיקה ולניסיון יש להתמיד בזיכרון להישאר צדיק ולהאמין.

(א) לְמַנְצֶחַ לְדָוִד בִּיהוָה | חֲסִיתִי אֵיךְ תֵּאֱמָרוּ
 לְנַפְשִׁי (נדוד) גֹּדֵי הֶרְגָם צָפוֹר: (ב) כִּי הִנֵּה הָרָשָׁעִים
 יִדְרָכוּן קֹנֶשֶׁת כּוֹנְנֵי חַצִּים עַל־יָתֵר לִירוֹת בְּמוֹ־אֶפֶל
 לְיִשְׂרָאֵל: (ג) כִּי הַשָּׁתוֹת יִהְרָסוּן צְדִיק מִה־פָּעַל:
 (ד) יְהוָה| בְּהִיבֵל קִדְשׁוֹ יְהוָה בְּשָׁמַיִם כָּסְאוֹ עֵינָיו

לאר האזנים

יִחְזוּ עַפְעָפִיו יִבְחָנוּ בְּנֵי אָדָם: (ה) יְהוָה צְדִיק יִבְחֵן
 וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׁנְאָה נַפְשׁוֹ: (ו) יִמְטֵר עַל־רָשָׁעִים
 פָּחִים אִישׁ וְגַפְרִית וְרוּחַ זָלְעָפוֹת מְנַת פּוֹסֵם:
 (ז) כִּי־צְדִיק יְהוָה צְדָקוֹת אֹהֵב יִשָּׂר יִחְזוּ פְנֵימוֹ:

פרק יב

יש המון דיבורים מיותרים בעולם כדוגמת חדשות לסוגיהן, פרשנויות למיניהן וכל אמצעי התקשורת שכולם דיבורים על דיבורים מיותרים. בפרק זה אנו למדים שרק אמרות ה' הן טהורות ומדויקות ואין שום פרשנות או דעה ששונה לזיכור ולטוהר של דבר ה' לאדם בעולמו.

(א) לְמַנְצֶחַ עַל־הַשְּׂמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד: (ב) הוֹשִׁיעָה
 יְהוָה כִּי־גָמַר חֶסֶד כִּי־כָסוּ אֲמוֹנִים מִפְּנֵי אָדָם:
 (ג) שׂוֹא| יִדְבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שִׁפְתַי חֲלָקוֹת בְּלִבִּי
 וְלִבִּי יִדְבְּרוּ: (ד) יִבְרַח יְהוָה כָּל־שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת
 לְשׁוֹן מִדְּבַר גְּדֻלוֹת: (ה) אֲשֶׁר אָמְרוּ | לְדֹשְׁנֵנוּ
 נִגְבִּיר שִׁפְתֵינוּ אֲתֵנוּ מִי אֲדוֹן לָנוּ: (ו) מִשֹּׁד עֲנָוִים
 מֵאֲנָקַת אֲבִיוֹנִים עֲתָה אֲקוּם יְהוָה אֲשִׁית
 בְּיָשָׁע יִפְיַח לִוִּי: (ז) אֲמָרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת
 כֶּסֶף צְרוּף בַּעֲלִיל לְאָרֶץ מְזֻקָק שִׁבְעָתַיִם: (ח) אֲתָה־
 יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְרְפוּ | מִן־הַדּוֹר זֶה לְעוֹלָם:
 (ט) סָבִיב רָשָׁעִים יִתְהַלְכּוּן כָּרָם זְלוֹת לְבַנֵּי אָדָם:

שלא יחלש

פרק יג

מפרק זה נולדה מהדורה זו. הנה זה פלא עצום וכאן נלמד את דרך ה' האמיתית והפנה ביותר: דוד המלך שר ומשבח את ה' אף על פי שנראה לו שכביכול ה' זנח אותו ועזב אותו... והנה הוא מלמד אותנו את העצה העמוקה והיא: למצוא עוד ועוד עצות על מנת להתקרב ולהתחזק בה'!

(א) לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: **עַד-אַנָּה יְהוָה** תִּשְׁפָּחֵנִי
 נִצַּח עַד-אַנָּה | תִּסְתִּיר אֶת-פְּנֵיךָ מִפְּנֵי: (ג) עַד-אַנָּה
 אִשִּׁית עֲצוֹת פְּנֵפְשֵׁי יָגוֹן בְּלִבִּי יוֹמָם עַד-אַנָּה |
 יְרוּם אֹזְבֵי עַלְי: (ד) הַפִּיטָה עֲנִנִי יְהוָה אֱלֹהֵי הָאֵרָה
 עֵינַי פֶּן-אִישָׁן הַפְּוֹת: (ה) פֶּן-יֹאמֵר אִיבִי יִכְלָתִיו
 צָרִי יִגִּילוּ כִּי אֶמוֹט: (ו) וְאַנִּי | בַּחֲסֶדְךָ בְּטַחַתִּי
 יִגֵּל לְפִי בִישׁוּעָתְךָ אֲשִׁירָה לִיהוָה כִּי גָמַל עַלְי:

להציל מחייה שד

פרק יד
 עלינו להאמין בכל כוחנו שה' משקף על העולם ומחפש את בני האדם המשכילים והדורשים אותו בכל לבם ובכל מחשבתם, אף על פי שיגידו כל מה שיגידו הכופרים והרשעים והכסילים. לכן דעו שאת העצות הטובות ביותר נמצא אצל "העניים והענווים" שלא יביישו שום מתייעץ.

(א) לְמַנְצַח לְדָוִד אָמַר נָבֵל בְּלָבוֹ אֵין אֱלֹהִים הַנְּשַׁחֲתוּ
 הַתְּעִיבוּ עֲלֵיכֶם אֵין עֲשֵׂה-טוֹב: (ב) יְהוָה מִשְׁמַיִם
 הַשְׁקִיף עַל-בְּנֵי-אָדָם לְרִאוֹת הַיֵּשׁ מִשְׁפִּיר הַיֵּשׁ
 אֶת-אֱלֹהִים: (ג) הַפֶּלֶס סָר יַחְדָּו נִאֲלַחֲו אֵין עֲשֵׂה-
 טוֹב אֵין גַּם-אֶחָד: (ד) הֲלֹא יִדְעוּ כָּל-פְּעֻלֵי אָוֶן אֲכֹלֵי
 עֵפָי אֲכֹלוּ לָחֶם יְהוָה לֹא קָרְאוּ: (ה) נָשָׁם | פָּחַדוּ
 פָּחַד כִּי-אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק: (ו) עֲצַת-עַנִּי תִבְיִשׁוּ
 כִּי יְהוָה מַחְסֶהוּ: (ז) מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל
 בְּשׁוֹב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ יִגֵּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:

לחזק

פרק טו

האדם התמים והשלם עם ה', עושה צדקות ומשתדל שיהיה טוב לאחרים ומדבר עם כולם אמת ועושה ככל שביכולתו לחיות על פי האמת - הוא האדם שזוכה ללכת בדרך המובילה אל בית ה', כלומר אל חיי הנצח. ובדרך זו הוא לא מתעניין לשמוע על אחרים, אלא עוסק בתיווך דרכו בלבד.

(א) מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי-יִגְוֹר בְּאַהֲלֶךָ מִי-יִשְׁפָּח
 בְּהַר קְדֻשָׁה: (ב) הוֹלֵךְ תְּמִים וּפְעֵל צֶדֶק וְדַבֵּר אֱמֻנָה
 בְּלִבּוֹ: (ג) לֹא-רָגַל | עַל-לִשְׁנוֹ לֹא-עָשָׂה קִרְעָהוּ
 רָעָה וְחִרְפָּה לֹא-נָשָׂא עַל-קֶרְבוֹ: (ד) נִבְזָה | בְּעֵינָיו
 נִמְאָם וְאֶת-יְרֵאֵי יְהוָה יִכְבֵּד נִשְׁבַּע לְחַיֵּי וְלֹא
 יִמַר: (ה) כִּסְפוֹן לֹא-נָתַן בְּנִשְׁפֵי וְשַׁחַד עַל-נַפְשֵׁי לֹא
 לָקַח עֲשֵׂה-אֱלֹהִים לֹא יִמוֹט לְעוֹלָם:

פרק טז
 כשאדם רואה את ה' יתברך לנגד עיניו אז אין לו פחד ממנתנגדיו והוא אפילו לא מזכיר את שמם, כי הוא כלל לא שומע אותם ואת מה שהם מדברים עליו. אותו אדם שרואה רק את ה' - הוא אדם שמח תמיד ובעל ביטחון וְשֹׁמֵר מְכַל צְרָה, כי הוא רואה מולו רק את טובות ה'.

(א) מִכְתָּם לְדָוִד שְׁמֵרֵנִי אֵל כִּי-חֲסִיתִי בְךָ:
 (ב) אִמְרַת לִיהוָה > אֲדַנִּי אַתָּה טוֹבָתִי בְּלִ-עַלְיךָ:
 (ג) לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ הַמָּה וְאֵהִיִּי כָּל-חֲפָצָי
 בָּם: (ד) יִרְכוּ עֲצֻבוֹתָם אַחַר מָהְרוּ בְּלִ-אֶסֶף:
 נִסְפִיחֶם מִדָּם וּבְלִ-אֲשָׂא אֶת-שְׁמוֹתָם עַל-שִׁפְתָּי:
 (ה) יְהוָה מְנַת-חֲלָקֵי וְכוֹסֵי אַתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי:
 (ו) חֲבֻלִים נִפְלוּ-לִי בְּנַעֲמִים אֶף-נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עַלְי:
 (ז) אֲבָרוּךְ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף-לִילוֹת יִסְרוּנִי

לפרסם הנגב

בְּלוֹתַי: (ח) שׁוֹיֵתִי יְהוָה^{יְהוָה} לְנֶגְדִי תָמִיד כִּי מִימֵנִי
 בַּל־אֶמוּט: (ט) לָכֵן | שָׁמַח לִפְנֵי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי אֶת־
 בְּשָׂרִי יִשְׁכַּן לְבֶטַח: (י) כִּי לֹא־תֵעָזֵב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל
 לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרֵאוֹת שְׁחַת: (יא) תוֹדִיעֵנִי אֶרְח
 חַיִּים שָׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת־פִּנְיֶךָ נִעְמֹת בְּיַמֶּיךָ נִצַּח:

פרק יז
 אדם אמיתי שמביט ומתבונן רק על דרך ה' וחכמיו, ומסתכל ומהרהר על הליכותיו, וחולם להשתפר ולקיים כל מצוותיו, אז במידה כנגד מידה: ה' שומר עליו כאילו היה אישון עינו. וכל זאת מכיוון שאותו אדם מכוון את אישוני עיניו להסתכל בדרך ה' ובמצוותיו ומתפלל לקיימם.

(א) תִּפְלָה לְדָוִד שָׁמְעָה יְהוָה^{יְהוָה} צַדִּק תִּקְשִׁיבָה רַעֲתִי
 הַאֲזִינָה תִּפְלָתִי בָּלֹא שִׁפְתַי מִרְמָה: (ב) מִלִּפְנֵיךָ
 מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תִּתְחַזְּנָה מִיִּשְׂרָאֵל: (ג) בָּתְנַת לִפְּנֵי
 פְּקֻדֹת לַיְלָה צָרַפְתָּנִי בַל־תִּמְצָא זַמְתִּי בַל־יֵעַבְר־
 פִּי: (ד) לִפְעֻלֹת אָדָם בִּדְבַר שְׁפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי
 אֶרְחֹת פְּרִיץ: (ה) תִּמְךָ אֲשָׁרִי בְּמַעֲלֹתֶיךָ בַל־
 נִמוּטוּ פְעָמַי: (ו) אֲנִי־קָרָאתֶיךָ כִּי־תֵעַנְנִי אֵל הַט־
 אֲזַנְךָ לִי שָׁמַע אִמְרָתִי: (ז) הַפְּלָה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ
 חוֹסִים מִמַּתְקוֹמָמִים בְּיַמֶּיךָ: (ח) שָׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן
 בַּת־עֵין בְּצַל כְּנָפֶיךָ תִּסְתִּירֵנִי: (ט) מִפְּנֵי רָשָׁעִים זֹו
 שְׁהִינִי אִיבִי בְּנִפְשׁ יִקִּיפוּ עָלָי: (י) חָלַבְמוּ סָגְרוּ פִּימוּ

לאותו בדר

דִּבְרוּ בְּגֵאוֹת: (יא) אֲשָׁרֵינוּ עֲתָה (סבנונו) סְבָבוּנוּ עֵינֵיהֶם
 יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאֶרֶץ: (יב) דְּמֵינוּ כְּאֶרֶיָה יִכְסוּף לְטָרוֹף
 וְכַכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים: (יג) קוֹמָה יְהוָה^{יְהוָה} קִדְמָה פָּנָיו
 הַכְרִיעֵהוּ פִּלְטָה נַפְשִׁי מִרְשָׁע חֲרָבֶךָ: (יד) מִמַּתִּים
 יִדָּךְ | יְהוָה^{יְהוָה} מִמַּתִּים מוֹחֵד חֲלָקָם בַּחַיִּים (וצפנד) וְצַפוֹנְךָ
 תִּמְלֵא בְטָנָם יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהַנִּיחוּ יְתָרָם לְעוֹלָלֵיהֶם:
 (טו) אֲנִי בְצַדִּק אֶחְזָה פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקְיִץ תִּמוֹנְתֶךָ:

יום ג' לחודש

פרק יח
 יש עלינו אינספור אויבים הסובבים אותנו בכל רגע. ובכל רגע שבו לא פוגעים ביהודי חס ושלום זהו נס גלוי של ה' והוכחה לרחמי המרובים. ורק אדם שְׁכַל מהותו ועניינו בעולם זה להתפלל לה' ולעורר את רחמיו - הוא גם מבין בחושיו את הנס הגלוי שבזכותו הוא נשאר חי עד עכשיו.

(א) לְמַנְצַחַת לְעַבְדֵי יְהוָה^{יְהוָה} לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר לְיְהוָה^{יְהוָה}
 אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בַּיּוֹם הַצֵּיל־יְהוָה^{יְהוָה} אוֹתוֹ
 מִכַּף כַּל־אִיבָיו וּמִיַּד שְׂאוֹל: (ב) וַיֹּאמֶר אֶרְחַמְךָ
 יְהוָה^{יְהוָה} חֲזָקִי: (ג) יְהוָה^{יְהוָה} סִלְעִי וּמַצּוֹדְתִי וּמִפְלָטִי אֵלַי
 צוּרִי אֶחְסֶה־בוּ מִגַּנְי וְקַרְן־יִשְׁעֵי מִשְׁגַּבֵּי: (ד) מִהֲלָל
 אֶקְרָא יְהוָה^{יְהוָה} וּמִן־אִיבֵי אוֹשָׁע: (ה) אֶפְפוּנִי חֲבָלֵי־
 מוֹת וְנַחֲלִי בְּלִיעַל יִבְעַתּוּנִי: (ו) חֲבָלֵי שְׂאוֹל סְבָבוּנִי

להוצל ממלכים

קַדְמוֹנֵי מוֹקְשֵׁי מוֹת: (ח) בְּצַר־לִי יְהוָה וְאֵל־
 אֱלֹהֵי אֲשׁוּעַ יִשְׁמַע מִהִיכְלוֹ קוֹלִי וְשׁוֹעַתִי לְפָנָיו |
 תָּבוֹא בְּאֲזִנָּיו: (ח) וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ | הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי
 הָרִים יִרְגְּזוּ וַיִּתְגַּעְשׂוּ כִּי־תָרַח לֹא: (ט) עָלָה עַשְׁשׁוֹן
 בְּאֵפוֹ וְאֲשֵׁמֶפִּיּוֹ תֹאכֵל גְּחָלִים בְּעָרוֹ מִמֶּנּוּ: (י) וַיִּט
 שָׁמַיִם וַיִּרַד וְעָרְפֶל תַּחַת רַגְלָיו: (יא) וַיִּרְכַּב עַל־
 כְּרוֹב וַיַּעַף וַיָּדָא עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: (יב) יֵשֶׁת הַשָּׁדָן
 סָתְרוֹ סָבִיבוֹתָיו סָפְתוּ חֲשַׁכְת־מַיִם עָבִי שְׁחָקִים:
 (יג) מִנְּגַה נִגְדוּ עֵבְרֵי עֲבָרוֹ בָּרֹד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ: (יד) וַיִּרְעַם
 בַּשָּׁמַיִם | יְהוָה וְעֲלִיּוֹן וַיִּתֵּן קוֹלוֹ בָּרֹד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ:
 (טו) וַיִּשְׁלַח חֲצִיּוֹ וַיִּפִּיצֵם וּבָרְקִים רַב וַיַּהַמֵּם:
 (טז) וַיִּרְאוּ אֲפִיקֵי מַיִם וַיִּגְדְּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעַרְתָּךְ
 יְהוָה מִנְּשַׁמַּת רוּחַ אַפְּךָ: (יז) יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יַקְחֵנִי
 וּמִשְׁנֵי מַמְיֵם רַבִּים: (יח) יַצִּילֵנִי מֵאִיְבֵי עָז וּמִשִּׁנְאֵי
 כִּי־אֶמְצֹ מִמֶּנִּי: (יט) יִקְדְּמוּנִי כְּיוֹם־אִיְדִי וַיְהִי־יְהוָה
 לְמוֹשַׁעַן לִי: (כ) וַיּוֹצֵאֵנִי לְמִרְחַב יַחְלָצֵנִי כִּי תַפִּץ
 כִּי: (כא) יִגְמֹלֵנִי יְהוָה כְּצַדִּיק כְּכֹר יָדַי יֵשִׁיב לִי:

(כב) כִּי־שָׁמַרְתִּי דְרָכַי יְהוָה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהֵי:
 (כג) כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לִנְגִדִי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מִנֵּי:
 (כד) וְאֱהִי תָמִים עִמּוֹ וְאֲשַׁתַּמֵּר מִעֲוֹנָי: (כה) וַיֵּשֶׁב־
 יְהוָה וְאֲדַמֵּה לִּי כְצַדִּיק כְּכֹר יָדַי לִנְגִד עֵינָיו: (כו) עִם־
 חֲסִיד תִּתְחַסֵּד עִם־גִּבּוֹר תָּמִים תִּתַּמָּם: (כז) עִם־נָבֵר
 תִּתְבַּרַר וְעִם־עֲלֹקֶשׁ תִּתְפַּתֵּל: (כח) כִּי־אֲתָה עִם־עַנְי
 תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תִּשְׁפִּיל: (כט) כִּי־אֲתָה תֵאֵר
 נְרִי יְהוָה אֱלֹהֵי יַגִּיף חֲשָׁפִי: (ל) כִּי־בָךְ אָרֶץ גְּדוּד
 וּבְאֱלֹהֵי אֲדָרְג־שׁוֹר: (לא) הָאֵל תָּמִים דָּרְכּוֹ אִמְרַת־
 יְהוָה צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְכֹל | הַחֹסִים בּוֹ: (לב) כִּי
 מִי אֱלֹהִים מִבְּלַעַדִּי יְהוָה וּמִי צוֹר זוֹלָתִי אֱלֹהֵינוּ:
 (לג) הָאֵל הַמְּאֲזֵנִי חֵיל וַיִּתֵּן תָּמִים דְּרָכַי: (לד) מְשֹׁה
 רַגְלִי כְּאֵילָוֹת וְעַל בְּמַתִּי יַעֲמִידֵנִי: (לה) מִלְּמוֹד יָדַי
 לְמַלְחָמָה וּנְחַתָּה קִנְשֵׁת־נְחוּשָׁה זְרוּעָתִי: (לו) וַתִּתֵּן־
 לִי מִגֵּן יִשְׁעָךְ וַיְמִינֶךָ תִּסְעָדֵנִי וַעֲנוֹתֶךָ תִּרְבֵּנִי:
 (לז) תִּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתִּי וְלֹא מְעֹדוֹ קָרַס לִי:
 (לח) אֲרִדּוֹף אוֹיְבֵי וְאֲשִׁיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כְּלוֹתָם:

(לט) אֲמַחֲצֵם וְלֹא-יִבְכְּלוּ קוֹם יִפְּלוּ תַחַת רַגְלֵי:
 (מ) וְהִאֲזַנְנִי חֵיל לְמַלְחָמָה תִּכְרִיעַ קַמִּי תַחְתִּי:
 (מא) וְאַיִנִּי נִתְּתָה קִי עָרַף וּמִשְׁנָאֵי אֲצִמִיתֶם:
 (מב) יִשְׁעוּ וְאִין-מוֹשִׁיעַ עַל-יְהוָה^{יְהוָה} וְלֹא עֲנֹם:
 (מג) וְאַשְׁחֲקֶם כְּעָפָר עַל-פְּנֵי-רוּחַ כְּטִיט חוּצוֹת
 אַרְיָקִם: (מד) תִּפְּלֹטְנִי מְרִיבֵי עִם תִּשְׁיַמְנִי קְרָאֵשׁ
 גּוֹיִם עִם לֹא-יִדְעֵתִי יַעֲבֹדוּנִי: (מה) לְשִׁמְעֵ אֲזִן יִשְׁמְעוּ
 לִי בְּנֵי-נֹכַח יִבְחָשׁוּ-לִי: (מו) בְּנֵי-נֹכַח יִפְּלוּ וַיִּחַרְגּוּ
 מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם: (מז) חִי-יְהוָה^{יְהוָה} וּבְרוּךְ צוּרֵי זִירוֹם
 אֲלוֹהֵי יִשְׂרָאֵל: (מח) הָאֵל הַנּוֹתֵן נְקֻמוֹת לִי וַיִּדְבֹּר עַפְמִים
 תַּחְתִּי: (מט) מִכְּפָטִי מֵאֵיבֵי אֶף מִן-קַמִּי תִרְוַמְמֵנִי
 מֵאִישׁ חָמָס תַּצִּילֵנִי: (נ) עַל-כֵּן אֹדֶךָ בְּגוֹיִם יְהוָה^{יְהוָה}
 וְלִשְׁמֹךְ אֲזַמְרָה: (נא) (מגדל) מִגְדִּיל יְשׁוּעוֹת מִלְּכֹו
 וַעֲשֵׂה חֶסֶד | לְמֹשִׁיחוֹ קְדוֹד וְלִזְרְעוֹ עַד-עוֹלָם:

פרק יט
 בוודאי שאנחנו שמחים במעשי ידיו של ה' בשמים ועל כך שזכינו לחיות עוד יום על הארץ. ואנו עוד יותר שמחים ומאושרים לקיים את מצוותיו ולשמוע לקול רבותינו שמלמדים אותנו את התורה, ובזכותם להיטהר וליראה את ה'. וזה שווה לנו יותר מכל העושר שיש לעולם הזה להצניע.

(א) לְמַנְצַח מְזִמּוֹר קְדוֹד: (ב) הַשְּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד-

לחייבת

אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הַרְקִיעַ: (ג) יוֹם לְיוֹם יִבְיַע
 אָמַר וְלִילָה קָלִילָה יִתְהַדְּעֵת: (ד) אִין-אָמַר וְאִין
 דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם: (ה) בְּכָל-הָאָרֶץ | יֵצֵא
 קוֹם וּבִקְצֵה תִבֵּל מִלִּיהֶם לְשִׁמְשׁ שָׁם-אֵהֵל בָּהֶם:
 (ו) וְהוּא בְּחַתָּן יֵצֵא מִחַפְּתוֹ יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר קְרוּץ
 אֶרֶח: (ז) מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם | מוֹצֵאוֹ וְתִקּוּפְתוֹ עַל-
 קְצוֹתָם וְאִין נִסְתָּר מִחַפְּתוֹ: (ח) תִּזְכֹּרֵת יְהוָה^{יְהוָה}
 תְּמִימָה מְנַשִּׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְהוָה^{יְהוָה} נְאֻמָּה מִחַפְּיִמַת
 פִּתִּי: (ט) פִּקּוּדֵי יְהוָה^{יְהוָה} יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַחֵי-לֵב מַצֹּת
 יְהוָה^{יְהוָה} בָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם: (י) יִרְאֵת יְהוָה^{יְהוָה} מְהֹרָה
 עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפָּטֵי-יְהוָה^{יְהוָה} אֵמֶת צְדָקוֹ יַחֲדוּ:
 (יא) הַנְּחַמְדִים מְזַהֵב וּמְפֹז רַב וּמְתוֹקִים מְדֻכָּשׁ
 וְנֹפֶת צוּפִים: (יב) גַּם-עַבְדְּךָ נִזְהַר בָּהֶם בְּשִׁמְרָם
 עֵקֶב רַב: (יג) שְׂגִיאוֹת מִיִּיבִין מִנְּסִתְרוֹת נִקְנִי:
 (יד) גַּם מִזִּדִּים חֲשׂךְ עַבְדְּךָ אֶל-יִמְשָׁלוּ-בִי אֲזִ
 אִיתָם וְנִקִּיתִי מִפִּשְׁעֵ רַב: (טו) יְהִיוּ לְרַצוֹן אִמְרֵי-
 כִּי וְהִגִּינוּ לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה^{יְהוָה} צוּרֵי וְגֵאֲלֵי:

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

פרק כ

רק הקב"ה עונה לאדם ביום צרה, ועונה לאדם בכל ענין וענין. לכן כדאי לאדם לפנות לה' בתפילה ולהרוויח ישועה והתעלות בעבודת ה', וזה שווה לאין ערוך משיהיה לאדם רכב ויקרה או כל מיני שעשועים שהעולם רוצה למכור לו. ועל כך צריך לקרוא ולהתפלל לה' שיציל אותנו בכל יום.

טוב ליד

(א) **לְמַנְצֶחַ מְזִמּוֹר לְדָוִד:** (ב) **יַעֲנֶנּוּ יְהוָה וְאֲדֹנָי** בְּיוֹם צָרָה
יִשְׁבְּעוּ שָׁם | אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ג) **יִשְׁלַח-עֲזָרְךָ מִקֹּדֶשׁ**
וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ: (ד) **יִזְכֹּר כָּל-מַנְחָתְךָ וְעֹלֹתֶיךָ**
יִדְשֶׁנָּה סֶלָה: (ה) **יִתֵּן-לָךְ כָּל־בְּבִיךָ וְכָל-עֲצָתְךָ**
יִמְלֵא: (ו) **נִרְנְנָה | בִּישׁוּעָתְךָ וּבְשֵׁם-אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל**
יִמְלֵא יְהוָה כָּל-מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: (ז) **עֲתָה יִדְעֵתִי**
כִּי הוֹשִׁיעַ | יְהוָה מִשִּׁיחוֹ יַעֲנֶנּוּ מִשָּׁמַי קֹדְשׁוֹ
בְּגִבּוֹרֹת יִשַׁע יְמִינוֹ: (ח) **אֵלֶּה בָּרַכְבּ וְאֵלֶּה בַּסּוּסִים**
וְאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר: (ט) **הִמָּה כָּרְעוּ**
וְנִכְלְוּ וְאֲנַחְנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדַד: (י) **יְהוָה** הוֹשִׁיעַ
הַפֶּלֶךְ יַעֲנֶנּוּ בְּיוֹם-קָרְאֵנוּ:

לילך לפני שלטון

פרק כא

הזמנים הטובים ביותר בקומי היו כשקיבלתי את ישועת ה'. ושמחתי יותר שה' שמע את תפילתי והוא זה שהושיע אותי, מאשר ששמחתי בישועה עצמה. וזה הוא כתיי וזה הוא כבודי - כשראיתי בצורה ברורה שה' בעצמו הושיע אותי ושידעתי ושזכרתי שהישועה נמצאת רק במקום השני.

(א) **לְמַנְצֶחַ מְזִמּוֹר לְדָוִד:** (ב) **יְהוָה** בְּעֶזְרְךָ יִשְׁמַח-
מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה-יִגַּל מְאֹד: (ג) **תֵּאֲנֹת לָפִו**
נָתַתָּה לָּו וְאֲרִישֶׁת שְׂפָתָיו כָּל-מַנְעֵת סֶלָה: (ד) **כִּי-**
תִקְדַּמְנוּ בְּרִכּוֹת טוֹב תְּנִישִׁית לְרֵאשׁוֹ עֲטָרַת פָּז:

(ה) **חַיִּים | שָׁאֵל מִמֶּךָ נְתַתָּה לָּו אַרְךָ יָמִים עוֹלָם**
וְעַד: (ו) **גְּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתְךָ הוֹד וְהוֹד תִּשְׁוֶה**
עָלָיו: (ז) **כִּי-תִשְׁיַתְּהוּ בְּרִכּוֹת לְעַד תִּתְחַדְּהוּ בְּשִׂמְחָה**
אֶת-פְּנֵיךָ: (ח) **כִּי-הִפְלַךְ בְּטִיחַ בִּיהוָה** וּבַחֲסֹד
עָלָיו בְּלִי-יָמוּט: (ט) **תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל-אִיְבֹיךָ יְמִינְךָ**
תִּמְצָא שְׂנְאֵיךָ: (י) **תִּשְׁיַתְּמוּן כְּתַנּוּר אֵשׁ לָעֵת פְּנֵיךָ**
יְהוָה בְּאִפּוֹ יִבְלָעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ: (יא) **פְּרִימוֹ**
מֵאֲרִץ תֵּאֲפֹד וְזֹרְעֵם מִפְּנֵי אָדָם: (יב) **כִּי-נָטוּ עָלֶיךָ**
רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה כָּל-יּוֹכְלָיו: (יג) **כִּי תִשְׁיַתְּמוּ**
שָׁכֶם בְּמִיתָרֶיךָ תִּכּוֹנֵן עַל-פְּנֵיהֶם: (יד) **רוּמָה יְהוָה**
בְּעֶזְרְךָ נִשְׁיָרָה וְנִזְמָרָה גְּבוּרָתְךָ:

פרק כב

התפרקתי וקרסתי ונשברתי והרסתי ונהרסתי והתמוטטתי והושפלתי והתעקם לי הגוף והשתבשה עלי דעתי וקיבלתי כאב לב וסחרחורות וקוללתי ולקחתי לי את רכושי ואין לי בכלל על מה לעמוד... ועם כל אלו שמחתי מאוד כששמעתי שמהללים את ה' בבתי המדרש ובבתי הכנסת.

(א) **לְמַנְצֶחַ עַל-אֵילַת הַשֶּׁחַר מְזִמּוֹר לְדָוִד:** (ב) **אֱלֹהֵי**
אֱלֹהֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי רְחוֹק מִישׁוּעָתִי וְדַבְרֵי שִׁאֲנָתִי:
אֱלֹהֵי אֶקְרָא יוֹמָם וְלַיְלָה תִעַנֶּה וְלִילָה וְלֹא-דוּמְיָה
לִי: (ג) וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: (ד) **בְּךָ**
בָּטַחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטַחוּ וְתִפְלָטְמוּ: (ו) **אֱלֹהֵיךָ זָעְקוּ**

לכל צער

וּנְמַלְטוּ בְךָ בְּטַחֲוֹ וְלֹא-בִישׁוּ: (א) וְאַנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא-
 אִישׁ חֲרַפַּת אָדָם וּבְזוּי עַם: (ב) כִּלְ-רֵאִי יִלְעָגוּ
 לִי יַפְטִירוּ בְשֹׁפָה יַנִּיעוּ רֹאשׁ: (ג) גַּל אֶל-יְהוָה
 יִפְלִטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפִין בּוֹ: (ד) כִּי-אֲתָה גַחִי מִבֶּטֶן
 מִבְּטִיחִי עַל-שִׁדְי אִמִּי: (ה) עָלֶיךָ הִשְׁלַכְתִּי מֵרַחֵם
 מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלָי אָתָּה: (ו) אֶל-תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי-
 צָרָה קְרוּבָה כִּי-אֵין עֹזֶר: (ז) סְבִבוֹנֵי פָרִים רַבִּים
 אֶפִּירִי בָשָׁן כְּתֵרוֹנֵי: (ח) פָּעוּ עָלַי פִּיהֶם אֲרִיֶּה טִרְף
 וְשֹׁאֵג: (ט) כַּמִּים נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדּוּ כָּל-עַצְמוֹתַי
 הִיָּה לִפִּי כִּדּוֹנָג נָמֹס בְּתוֹךְ מַעֵי: (י) יָבֵשׁ כַּחֲרָשׁ
 כַּחִי וְלִשׁוֹנִי מִדְּבַק מִלְקוֹחַי וְלִעֲפַר-מֹות תִּשְׁפַּתְנִי:
 (יא) כִּי סְבִבוֹנֵי כָלָבִים עֲדַת מְרַעִים הִקִּיפוּנִי כְּאֲרִי
 יָדַי וְרַגְלָי: (יב) אֶסְפֵּר כָּל-עַצְמוֹתַי הִפָּה יָבִיטוּ
 יְרֵאוּ-בִי: (יג) יַחְלִקוּ בְגַדֵי לָהֶם וְעַל-לְבוּשֵׁי יִפְּלוּ
 גֹזֵר: (יד) וְאַתָּה יְהוָה אֶל-תִּרְחַק אֵילֹוֹתַי לְעֹזְרֹתַי
 חֹושֶׁה: (טו) הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד-כָּלֵב יַחֲדָתַי:
 (טז) הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אֲרִיֶּה וּמִקֶּרְנֵי רַמִּים עֲנִיתַנִּי:
 (יז) אֶסְפֵּרָה שִׁמְךָ לְאָחִי בְּתוֹךְ קָהֵל אֲהַלְלֶךָ:

(כ) יְרֵאִי יְהוָה | הִלְלוּהוּ כָּל-זֶרַע יַעֲקֹב כִּפְדוּהוּ
 וְגִוְרוּ מִמֶּנּוּ כָּל-זֶרַע יִשְׂרָאֵל: (כא) כִּי לֹא-בָזָה וְלֹא
 שָׁקַץ עֲנֹות עָנִי וְלֹא-הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבִשְׁוֹעוֹ
 אָלָיו שָׁמַע: (כב) מֵאֵתְךָ תִּהְלָתִי בְּקָהֵל רַב נְדָרֵי
 אֲשִׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאִיו: (כג) יֹאכְלוּ עֲנָוִים | וַיִּשְׁפְּעוּ יַהֲלִקוּ
 יְהוָה וְרִשְׁיו יַחִי לְבַבְכֶם לְעַד: (כד) יִזְכְּרוּ | וַיִּשְׁבוּ
 אֶל-יְהוָה כָּל-אֲפִסֵּי-אָרֶץ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל-
 מְשֻׁפָּחוֹת גּוֹיִם: (כה) כִּי לִי יְהוָה הַמְּלוֹכָה וּמִשְׁלַל
 בְּגוֹיִם: (כו) אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ | כָּל-דְּשֵׁנֵי-אָרֶץ לְפָנָיו
 יִכְרְעוּ כָּל-יִזְרְדֵי עָפָר וְנִפְשׁוּ לֹא חִיָּה: (כז) זֶרַע
 יַעֲבֹדֵנוּ יִסְפֵּר לְאָדָנִי לְדוֹר: (כח) יִבְאוּ וַיִּגִּידוּ צְדָקָתוֹ
 לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה:

יום ד' לחודש

פרק כג

אדם ששך לה' בכל רגע אז יש לו הכל בחיים. כי בכל המצבים והקשיים הוא תמיד יכול להתחיל לשיר לה', ואפילו אם חלילה יגיע לסף מוות - הוא יודע שגם ברגעיו האחרונים הוא ישבח וישיר לה'. ועל פי ידיעה ברורה זו טוב לו בכל חייו שבעולם הזה והוא יזכה לחסד עצום בעולם הבא.

(א) מְזִמּוֹר לְדָוִד יְהוָה רָעִי לֹא אַחְסָר: (ב) בְּנֵאוֹת
 דָּשָׂא יִרְבִּיעֵנִי עַל-כִּי מְנַחוֹת יְנַהֲלֵנִי: (ג) נַפְשִׁי
 יִשׁוּבֵב יַנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי-צֶדֶק לְמַעַן שָׁמוֹ: (ד) גַּם כִּי-

לשאלת חלום

אֵלֶיךָ בָּגִיא צַדִּיקוֹת לֹא-אֵיֶרָא רָע כִּי-אֲתָה עִמָּדִי
 שִׁבְטֶךָ וּמִשְׁעֲנֵתֶךָ הַמָּה יִנְחַמֵּנִי: (א) תִּעַרְךָ לְפָנָיו
 שִׁלְחֹן נֶגֶד צַרְרֵי דַשְׁנֹת בְּשִׁמְךָ רֹאשֵׁי כּוֹסֵי רוּיָה:
 (ב) אֵךְ | טוֹב וַחֲסֵד יִרְדּוּנִי כָּל-יָמַי חַיִּי וְשִׁבְתִּי
 בְּבֵית-יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

פרק כד כדי לעלות בהר ה' יש לנצח את היצר הרע, כי "הר" הוא משל ליצר הרע. ואדם שזכה להתגבר על יצרו, צריך לעבוד גם על המידות שבין אדם לחברו. ואותו אדם שמתפלל ומשתדל לתקן כדי להיות טוב יותר כלפי כולם - זוכה להיות המגן של דורו ומהפך את כל העולם לכף זכות.

(א) לְדָוִד מְזִמֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאֶה תִבְלַ וַיִּשְׁבִּי
 בָּהּ: (ב) כִּי-הוּא עַל-יָמִים יִסְדָּה וְעַל-נְהֻלוֹת יִכּוֹנְנָה:
 (ג) מִי־יַעֲלֶה בְּהַר-יְהוָה וּמִי־יָקוּם בְּמָקוֹם קָדְשׁוֹ:
 (ד) נָקִי כַפָּיִם וְבַר-לֵבָב אֲשֶׁר | לֹא-נִשְׂא לְשׂוֹא
 נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: (ה) יִשָּׂא בָרַךְ מֵאֵת
 יְהוָה וְצַדִּיקָה מֵאֵלֵהי יִשְׁעוּ: (ו) זֶה דָּוִד (דָּרָשׁ) דָּרָשׁוּ
 מִבְּקִשֵׁי פִנְיֶךָ יַעֲקֹב סֵלָה: (ז) שָׂאוּ שְׁעָרִים | רֵאשֵׁיכֶם
 וְהַנְּשָׂאוּ פֶתְחֵי עוֹלָם וַיִּבְוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: (ח) מִי זֶה
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזִיז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה:
 (ט) שָׂאוּ שְׁעָרִים | רֵאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פֶתְחֵי עוֹלָם וַיִּבְוֹא
 מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: (י) מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה
 עֲבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

לחנך משחר ימים

פרק כה אדם חייב להכיר את ערכו הרב - שהרי כל העולם כולו עומד רק עליו. וכך כל אחד צריך לדעת ולהכיר בעצמו שהעולם קיים בזכותו. על כן תדע שעניי כל סוביך ועיני העולם כולו מופנות אליך על מנת שתכריע את עולמנו לכף זכות על ידי שתשא עיניך אל ה' ותתפלל שכולנו נצליח.

(א) לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֲשָׂא: (ב) אֵלֵהי בָּךְ
 בִּטְחֹתִי אֶל-אֲבוֹנֵה אֶל-יַעֲלֶצְוּ אוֹיְבֵי לִי: (ג) גַּם כָּל-
 קוֹיֶךָ לֹא יִבְשׁוּ יָבִשׁוּ הַפּוֹגְרִים רִיקָם: (ד) דָּרְכֶיךָ
 יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֲרַחֲוֹתֶיךָ לְמַדְנִי: (ה) הִדְרִיבֵנִי
 בְּאֲמֹתֶךָ | וְלַמְדֵנִי כִּי-אֲתָה אֵלֵהי יִשְׁעֵי אוֹתְךָ
 קָוִיתִי כָּל-הַיּוֹם: (ו) זְכַר-רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסִדֶיךָ
 כִּי מַעֲוֹלָם הַמָּה: (ז) חַטָּאוֹת נַעֲוִרִי | וּפְשָׁעֵי אֶל-
 הַזְּכֹר כַּחֲסִדֶיךָ זְכַר-לִי-אֲתָה לְמַעַן טוֹבֶךָ יְהוָה:
 (ח) טוֹב-וַיִּשֶׁר יְהוָה עַל-בֶּן יוֹרָה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ:
 (ט) יִדְרֶךְ עֲנָנִים כַּמִּשְׁפָּט וַיִּלְמַד עֲנָנִים דָּרְכוֹ: (י) כָּל-
 אֲרַחֲוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאֱמֶת לְנַצְרֵי בְרִיתוֹ וְעוֹדוֹתָיו:
 (יא) לְמַעַן-שִׁמְךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִּי רַב-הוּא:
 (יב) מִי־זֶה הָאִישׁ יִרָא יְהוָה יוֹרְעוּ בְּדָרֶךְ יִבְחָר:
 (יג) נַפְשׁוֹ כַּטּוֹב תִּלְוִן וְזָרְעוֹ יִירַשׁ אֶרֶץ: (יד) סוֹד
 יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם: (טו) עֵינֵי תָמִיד אֶל-
 יְהוָה כִּי הוּא יִוְצֵא מִרְשֶׁת רְגֵלִי: (טז) פָּנֵה-אֵלַי

לכל עמא

וְחַנְּנִי כִּי־יַחֲדִיד וְעַנִּי אָנֹכִי: (י) צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ
 מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: (יב) רֵאֵה עֲנִי וְעַמְּלֵי וְשֵׂא
 לְכָל־חַטָּאוֹתַי: (יג) רֵאֵה־אֹיְבֵי כִּי־רַבּוּ וְשִׁנְאַת
 חַמָּס שִׁנְאוֹנֵי: (יד) שְׁמֵרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אֶל־אֲבוֹשׁ
 כִּי־חִסִּיתִי בָךְ: (טו) תִּסְוֶיֶשֶׁר יִצְרוּנִי כִּי קוֹיִתִּיךָ:
 (טז) פָּדֵה אֱלֹהִים < אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו:

פרק כו ההתבודדות שאדם עושה שעה בכל יום מובילה אותו להליכה בדרך אמת שהיא כולה לרצון ה'.
 כי בזמן התבודדות ותפילה לה' שיעזור לו להתרחק מאנשים לא טובים, אז הקב"ה ישלח לו את
 העצות הנכונות והמדויקות וישמור עליו בהשגחה פרטית על מנת להביא אותו אל קהל הצדיקים.

(א) לָדוֹד | שָׁפַטְנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כִּי־אֲנִי בְּתַמִּי הִלַּכְתִּי
 וּבִיהוֹנֵי כָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד: (ב) בְּחַנְּנֵי יְהוָה וְנַסְּנִי
 (צרופה) צָרְפָה כִּלְיוֹתַי וְלִבִּי: (ג) כִּי־חִסְדְּךָ לָנֶגֶד עֵינֵי
 וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּאִמְתְּךָ: (ד) לֹא־יִשְׁבַּחְתִּי עִם־מְתֵי־שׂוֹא
 וְעִם נְעֻלָּמִים לֹא אָבוֹא: (ה) שִׁנְאַתִּי קָהַל מְרַעִים וְעַם־
 רָשָׁעִים לֹא אֲשַׁב: (ו) אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפֵּי וְאֶסְנֶכֶה
 אֶת־מִזְבְּחֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵי: (ז) לִשְׁמַע בְּקוֹל תוֹדָה וְלִסְפֹּר
 כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ: (ח) יְהוָה אֶהְבֵּתִי מֵעוֹן בֵּיתְךָ
 וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ: (ט) אֶל־תֵּאֶסֶף עִם־חַטָּאִים
 נַפְשִׁי וְעַם־אֲנָשֵׁי דָמִים חַיִּי: (י) אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זְמוּה

לצרה ולסכנה

וַיִּמְיָנֶם מִלִּרְאֹה שְׂחָד: (יא) וְאֲנִי בְּתַמִּי אֶלְךָ פָּדֵנִי וְחַנְּנִי:
 (יב) רַגְלֵי עֲמִדָה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהָלִים אֲבַרְךָ יְהוָה אֱלֹהֵי:

פרק כז דוד המלך היה מתבודד שעות וחודשים ושנים על דבר אחד בלבד: לשבת בבית ה'. ולמרות
 כל הקשיים וכל ההתרחקויות וכל מה שאמר לו היצר הרע שחלילה אין לו חלק בקהל ה' בשל
 סיבות שונות ומשונות, דוד מלכנו התחזק והתגבר עוד ועוד על מנת להמשיך ולהתבודד עם ה'.

(א) לָדוֹד | יְהוָה אֱלֹהֵי | אֲוֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא יְהוָה אֱלֹהֵי
 מֵעוֹז־חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד: (ב) בְּקָרֹב עָלִין מְרַעִים לֶאֱכֹל
 אֶת־בְּשָׂרֵי צָרִי וְאֹיְבֵי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנִפְּלוּ: (ג) אִם־
 תִּחַנֶּה עָלַי | מִחַנֶּה לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־תִּקְוֶם עָלַי
 מִלְּחָמָה פְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ: (ד) אַחַת | שִׁאֲלֵתִי מֵאֵת־
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיִּי
 לְחַזוֹת בְּנֻעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ: (ה) כִּי יִצְפְּנֵנִי
 בְּסֶכֶה בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בְּסִתְרֵךָ אֶהְלֹו בְּצֹר
 יְרוּמָמַנִי: (ו) וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי עַל אֹיְבֵי סָבִיבוֹתַי
 וְאֲזַבְּחָה בְּאֶהְלֹו זִבְחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֲזַמְּרָה
 לִיהוָה אֱלֹהֵי: (ז) שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנְּנִי וְעַנְּנִי:
 (ח) לָךְ | אָמַר לִבִּי בְּקִשׁוֹ כָּנִי אֶת־פְּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבַקֵּשׁ: (ט) אֶל־תִּסְתֵּר פְּנֶיךָ מִפְּנֵי אֶל־תִּטְּבֹאֵךְ
 עֲבַרְךָ עֲזַרְתִּי הֵייתָ אֶל־תִּטְּשֵׁנִי וְאֶל־תִּעַזְבוּנִי

לחיות רעות

אֶלֶּהִי יִשְׁעַי: (א) כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל יִצְלַמְנִי: (ב) הֲרַנֵּנִי יְהוָה אֱלֹהֵי וְרַבְּךָ וְנִחַנֵּנִי בְּאֶרֶחַ מִיִּשׁוּר לְמַעַן שׁוּרְרֵי: (ג) אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי כִּי קָמוּ־בִי עֲדֵי־שָׁקֶר וַיִּפְתַּח חֶמְסִי: (ד) לֹא־לֹא הֶאֱמַנְתִּי לְרֵאוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים: (ה) קִוְּהָ אֶל־יְהוָה חֲזַק וַיֵּאֱמִין לְבָבְךָ וְקִוְּהָ אֶל־יְהוָה:

פרק כח

טוב להתפלל לה' שיציל אותנו מאנשים שקרנים ורמאים שעושים את עצמם לאנשי אמת, ושלא להימשך אחרי הרווח וההצלחה שנראה אצלם כי זה רק כיסוי לכעסים ולכשלונות. אנשים אלו גם קמצנים מאוד, אז בוודאי שלא נרוויח כלום מקרכתם ובוודאי שלא יתנו לאדם אחר משלהם.

(א) קְדֹד אֶלֶּיךָ יְהוָה | אֶקְרָא צוּרִי אֶל־תַּחֲרֹשׁ מִמֶּנִּי פֶן־תַּחַשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בֹרֶ: (ב) שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵי בְּשׁוּעֵי אֶלֶּיךָ בְּנָשְׂאֵי יָדַי אֶל־דְּבִיר קִדְשֶׁךָ: (ג) אֶל־תִּמְשַׁכְּנִי עִם־רָשָׁעִים וְעִם־פְּעֻלֵי אָוֶן דְּבָרֵי שְׁלוֹם עִם־רַעֲיָהֶם וְרָעָה בְּלִבָּם: (ד) תִּן־לָהֶם כְּפַעְלָם וּכְרָעַ מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תִּן לָהֶם הַשֵּׁב גְּמוּלָם לָהֶם: (ה) כִּי לֹא יִבְיֵנוּ אֶל־פְּעֻלֹת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יִהְרָסוּ וְלֹא יִבְנֶם: (ו) בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי: (ז) יְהוָה | עָזִי וּמִגְּנִי בּוֹ בְּטַח לָבִי וְנִעְזַרְתִּי וַיַּעֲלֵז

לָבִי וּמְשִׁירֵי אֶהְדָּנִי: (ח) יְהוָה אֱלֹהֵי עֲזָרְלָמוֹ וּמַעֲזוֹ יִשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא: (ט) הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַפְיֶךָ וּבָרַךְ אֶת־נַחֲלֹתֶךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד־הָעוֹלָם:

יום ה' לחודש

פרק כט

הקב"ה יכול בקלות ובקלות לזעזע את כל העולם כולו ולעשות בטבע כרצונו, ויש לדעת שאין זה שבוהו השלם ואין זו גבורתו האמיתית להיות שליט על הטבע ולעשות בו כרצונו. אלא שבוהו השלם של ה' הוא: שנתן לנו את תורתו ומשפטיו ואת רחמיו ומברך אותנו תמיד בכרכת שלום.

(א) מִזְמוֹר לְדָוִד הָבֹו לַיהוָה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבֹו לַיהוָה אֱלֹהֵי כְבוֹד וָעֹז: (ב) הָבֹו לַיהוָה אֱלֹהֵי כְבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוֹו לַיהוָה אֱלֹהֵי בְּהַדְרַת־קִדְשׁ: (ג) קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי עַל־הַמַּיִם אֶל־הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה אֱלֹהֵי עַל־מַיִם רַבִּים: (ד) קוֹל־יְהוָה אֱלֹהֵי בִפְתַח קוֹל יְהוָה בְּהַדְרָ: (ה) קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי שִׁבְרֵ אַרְזִים וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַקְּבָנוֹן: (ו) וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל קְבָנוֹן וְיִשְׂרִיץ כְּמוֹ בֶן־רַאמִים: (ז) קוֹל־יְהוָה אֱלֹהֵי חֲצֹב לַהַבּוֹת אִשׁ: (ח) קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי יַחִיר מִדְּבַר יַחִיר יְהוָה אֱלֹהֵי מִדְּבַר קִדְשׁ: (ט) קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי | יַחֲלֹל אֵיִלוֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרֹת וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אִמֵּר כְּבוֹד: (י) יְהוָה אֱלֹהֵי לְמַפּוֹל יִשָּׁב וַיִּשָּׁב יְהוָה מִלֶּךְ לְעוֹלָם: (יא) יְהוָה אֱלֹהֵי עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה | יְבָרַךְ אֶת־עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

ליום שני בשבוע

דוד המלך זכה שבית המקדש נקרא על שמו אף על פי שלא הוא חנך אותו, והסיבה לכך היא שאדם שרוצה לעשות מצווה אך מסיבות שלא באחריות לא מצליח, אז ה' מחשיב לו כאילו הוא כן עשה! וזו עצה לאדם שמנסה לחזור בתשובה ולמרות הנפילות ממשיך לנסות, אז ה' מחשיב לו שהצליח!

פרק ל

(א) מזמור שיר-חנפת הבית לדוד: (ב) ארוממה יהוה אלהי יאהדונה כי דליתני ולא-שמחת איבי לי:

(ג) יתהלל יהוה אלהי שועתי אליך ותרפאני:

(ד) יהוה אלהי יאהדונה העלית מן-שאר נפשי חיותני

(מיווד) מירדי-בור: (ה) זמרו ליהוה אלהי יאהדונה חסידיו

והודו לזכר קדשו: (ו) כי רגעו באפו חיים ברצונו

בערב ילין פכי ולפקר רעה: (ז) ואני אמרתי

בשלי בר-אמוט לעולם: (ח) יהוה אלהי יאהדונה ברצונו

העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי נבהל:

(ט) אליך יהוה אלהי תפארת יאהדונה אקרא ואר-אדני אתחנן:

(י) מה-בצע בדמי ברתתי אל-שחת היודך

עפר הניד אמתך: (יא) שמע יהוה אלהי יאהדונה ורחמי

יהוה אלהי יאהדונה יהיה-עזר לי: (יב) הפכת מספדי

למחול לי פתחת שקי ותאזני שמחה: (יג) למען

זמרה כבוד ולא ידם >> יהוה אלהי יאהדונה אלהי

לעולם אודה:

פרק לא

אין לאדם לצפות שהעולם הזה יסתדר כולו על פי רצונותיו הרבים ושקל בני האדם יעמד בשורה על מנת למלאות רצונו. על כן טוב לכל אדם למקד ולדייק את ציפיותיו ולייחל לעשות את רצון ה' בלבד וללמוד את התורה כראוי, וכך ממילא הכל יסתדר על הצד הטוב ביותר.

(א) למנצח מזמור לדוד: (ב) יהוה אלהי חסיתי אל-

אבושה לעולם בצדקתך פלטני: (ג) הטה אלי אזניך

מהרה הצילני היה לי לצור-מעוז לבית מצודות

להושיעני: (ד) כייסלעי ומצודתי אתה ולמען

שמך הנתני ותנהלני: (ה) תוציאני מרשת זו טמני

לי כיי-אתה מעווי: (ו) בידך אפקיד רוחי פדיתה

אותי יהוה אלהי אל אמת: (ז) שנאתי השמרים הבלי-

שוא ואני אל-יהוה אלהי בטחתי: (ח) אגילה ואשמחה

בחסדך אשר ראית את-עניי ידעת בצרות נפשי:

(ט) ולא הסרתני ביד-איב העמדת במרחב רגלי:

(י) חני יהוה אלהי כי ער-לי עששה בכעס עיני נפשי

ובטני: (יא) כי כלו בנגון חיי ושנותי באנחה פשל

בעוני כחי ועצמי עששו: (יב) מפל-צורי הייתי

חרפה ולשכני | מאד ופחד למינעי ראי בחוץ

נדרו מפני: (יג) נשכחתי כמת מלב הייתי ככלי

אבד: (יד) כי שמעתי | דבת רבים מגור מסביב

לעולם אודה:

בְּהוֹסֵדָם יַחַד עָלַי לְקַחַת נַפְשֵׁי זַמְמוּ: (טו) וְאֲנִי
עָלֶיךָ בַטַּחְתִּי יְהוָה אֲמַרְתִּי אֱלֹהֵי אֲתָהּ: (טז) בְּיַדְךָ
עֲתַתִּי הֲצִילֵנִי מִיַּד-אוֹיְבֵי וּמִרֹדְפָי: (יז) הָאֵירָה
בְּנִיךָ עַל-עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעַנִי בַחֲסֶדְךָ: (יח) יְהוָה אֱלֹהֵי-
אֲבוֹשָׁה כִּי קָרָאתִיךָ יִבְשׁוּ רַגְשָׁעִים יְדָמוּ לְשֹׂאוֹר:
(יט) תֵּאלֶמְנָה שִׁבְתִּי שֶׁקֶר הַדְּבָרוֹת עַל-צַדִּיק עָתָק
בְּגִאוֹה וּבוֹז: (כ) מָה רַב-טוֹבְךָ אֲשֶׁר-צָכַנְתָּ לִירְאֶיךָ
פְּעֻלַּת לְחַסִּים בְּךָ נֶגְדַת בְּנֵי אָדָם: (כא) תִּסְתַּיְרָם
בְּסִתְרֵךָ פָּנֶיךָ מִרְכְּסֵי אִישׁ תִּעְפְּנֵם בְּסֶפֶה מִרִּיב
לְשָׁנוֹת: (כב) בָּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא חֶסְדּוֹ לִי
בְּעִיר מְצוֹר: (כג) וְאֲנִי | אֲמַרְתִּי בְּחַפְזִי נִגְרַזְתִּי
מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אֲכֹן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנֵי בְּשׁוּעֵי
אֱלֹהֵיךָ: (כד) אֶהְבֵּוּ אֶת-יְהוָה כָּל-חֲסִידָיו אֱמוּנִים
נֹצֵר יְהוָה וּמִשְׁלָם עַל-יֹתֵר עֲשֵׂה נְאוֹה:
(כה) חֲזָקוּ וַיֵּאמְרוּ לְבַבְכֶם כָּל-הַמִּיחָלִים לִיהוָה:
הוֹדוּי אֲדָם עוֹשֶׂה כָּל יוֹם עַל מַגַּת הַתְּנַקּוֹת מִחֲטָאוֹ - מַעֲדֵי עָלָיו שְׂוֹא אֲכֹן נָקִי מִכָּל חַטָּא
בַּחֲחֹלֶט. וַיִּשׁ לְזִכְרוֹ שֶׁהוּא זֶה שִׁבְרָא אֶת הַיֶּצֶר הָרַע וְהוּא זֶה שְׁשׁוּלֵט וּמִטְפֵּל בּוֹ, וְשֶׁהַקְּבִ"ה
שִׂמַח מְאוֹד לְמַחֹל לְאָדָם וּלְמַחֹת אֶת עוֹנוֹתָיו וּלְתוֹת זֹאת בִּיצֵר הָרַע שֶׁהוּא עֲצָמוּ בְּרָא.

(א) לָדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר נִשְׁוִי-פָּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:

למקשת רחמים

פרק לב

(ב) אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יַחֲשֹׁב יְהוָה לֹא עֲוֹן וְאִין בְּרוּחֹו
רַמְיָה: (ג) כִּי-הִחַרְשָׁתִּי בָּרוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנָתִי כָּל-
חַיּוֹם: (ד) כִּי | יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יְיָ נְהַפְךָ
לְשִׁבְי בְּחַרְבְּנִי קִיץ סָלָה: (ה) חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
לֹא-כִפִּיתִי אֲמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי כְּשֵׁעִי לִיהוָה
וְאֲתָה נְשִׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: (ו) עַל-זֹאת
יִתְפַּלֵּל כָּל-חֲסִיד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצָא רֶק לְשִׁטְף
מַיִם רַבִּים אֱלֹהֵי לֹא יַעֲשֶׂוּ: (ז) אֲתָה| סִתְרֵ לִי <>
מִצָּר תִּעֲזָרֵנִי רַגְלִי כִּלְט תִּסְוֹכְבֵנִי סָלָה: (ח) אֲשַׁכְּלֶךָ
וְאוֹרְךָ בְּרֶדְךָ-זוֹ תִלְךָ אֵינְעָה עָלֶיךָ עֵינָי: (ט) אֱלֹהֵי-
תַהֲיוּ | כְּסוֹם כְּפָרֹד אֵינן הִבִּין בְּמַתְגַּוְרָסָן עָדֵינוּ
לְבָלוֹם בַּל קָרַב אֱלֹהֵיךָ: (י) רַבִּים מְכַאוֹזִים לָרִשָׁע
וְהַפּוֹטֵחַ בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוֹכְבֵנּוּ: (יא) שִׂמְחוּ בִיהוָה
וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לְב:

פרק לג

המילה "שיר" בחילוף אותיות עולה "ישר", והנה המסר בפרק זה - שאדם ישר גם שר שירים
לה' ומשבח אותו הרבה מרוב שמחתו. ורצונו הקדוש נחמן מברסלב מסביר שרק על ידי
השמחה אדם יכול להנהיג את המוח לרצונו וליישר את דעתו, כי השמחה היא עולם החירות.

(א) רַנְנוּ צַדִּיקִים בִּיהוָה לְיִשְׁרָיִם נְאוֹה תַהֲלָה:
(ב) הוֹדוּ לִיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנִבְלָ עֲשׂוֹר זְמַר-לֹו:

לאשר שבני מחים

(ג) שִׁירוּ-לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ הֵיטִיבוּ נֶגֶן בְּתִרוּעָה:
 (ד) כִּי־יִשָּׂר דְּבַר־יְהוָה וְכֹל־מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה:
 (ה) אֱהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט תִּסֹּד יְהוָה מִלְּאֵה הָאָרֶץ:
 (ו) בְּדַבַּר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פָּיו כָּל־
 עֲבָאִים: (ז) כַּנֹּם בַּיַּד מִי הַיָּם נִתֵן בְּאֲצִרֹת תְּהוֹמוֹת:
 (ח) יִירָאוּ מִיְהוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגְדְּרוּ כָּל־
 יִשְׁבֵי תֵבֶל: (ט) כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא־עֲזָה וַיַּעֲמֹד:
 (י) יְהוָה הַפִּיר עֲצַת־גִּוִּים הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים:
 (יא) עֲצַת יְהוָה לָעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לִדְרֹ-
 וֹד: (יב) אֲשֶׁר־י הִגִּיד אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵי הָעָם|
 בָּחַר לְנַחֲלָה לּוֹ: (יג) מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רְאָה
 אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: (יד) מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הַשְׁגִּיחַ אֶל־
 כָּל־יִשְׁבֵי הָאָרֶץ: (טו) הַיִּצֵּר יַחַד לִבָּם הַפְּכִין אֶל־
 כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: (טז) אֵיךְ־הִפְלֹךְ נוֹשַׁע בָּרֶב־חֵיל
 גְּבוּרָה לֹא־יִנָּצֵל בָּרֶב־כַּחַת: (יז) שִׁקָּר הַפֹּסֵם לְתִשׁוּעָה
 וּבָרֶב חֵילוֹ לֹא יִמָּלֵט: (יח) הִנֵּה עֵיַן יְהוָה אֶל־
 יִרְאָיו לְמִיחֲלִים לְחִסְדּוֹ: (יט) לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם

וְלִחְיֹתָם בָּרַעַב: (כ) נַפְשֵׁנוּ חִפְּתָה לִיהוָה עֲזָרְנוּ
 וּמִגִּבּוֹנוֹ הוּא: (כא) כִּי־בּוֹ יִשְׁמַח לִבֵּנוּ כִּי בָשָׂם
 קִדְשׁוֹ בְּטַחָנוּ: (כב) יְהִי־תִסְדֵּךְ יְהוָה עֲלֵינוּ
 כַּאֲשֶׁר יִתְּלֵנוּ לָךְ:

פרק לד

בפרק זה מתוארת בריאות הנפש על סוגיה ודקדוקיה הרבים. ואת הבריאות הנפשית הנעימה משיגים על ידי ענווה והכנה שהקב"ה מושיע מכל הצרות. ועל ידי דרישה של ה' בתפילה, ועל ידי דיבורים של אמונה, ועל ידי שמתנהגים בשלום עם כולם - אז זוכים לטעום את ה'.

(א) לָדוֹד בְּשֵׁנוֹתָו אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגְרָשָׁהוּ
 וַיִּלְךְ: (ב) אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד
 תְּהַלֵּלְתּוּ בְּפִי: (ג) בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעֵנִי
 עֲנָנִים וַיִּשְׁמָחוּ: (ד) גִּדְּלוּ לִיהוָה אֲתִי וּנְרוֹמְמָה
 שְׁמוֹ יַחְדָּו: (ה) דַּרְשֵׁתִי אֶת־יְהוָה וְעֲנֵנִי וּמְכַל־
 מְגוֹרֹתַי הַצִּילֵנִי: (ו) הִבִּיטוּ אֵלָיו וּנְהַרוּ וּפְנִיָּהֶם
 אֵל יַחְפְּרוּ: (ז) זֶה עָנִי קִרָּא וַיְהוָה שָׁמַע וּמְכַל־
 צָרוֹתַי הוֹשִׁיעֵנִי: (ח) חֲנָה מִלְּאֶךְ־יְהוָה סָבִיב
 לִירְאָיו וַיִּחְלָצֵם: (ט) טַעְמוּ וּרְאוּ כִי־טוֹב יְהוָה
 אֲשֶׁר־י הַגִּבּוֹר יַחְסֶה־בּוֹ: (י) יִירָאוּ אֶת־יְהוָה
 קִדְשׁוֹ כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: (יא) כְּפִירִים
 רָשׁוּ וּרְעִבוּ וְהָרְשִׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָּל־טוֹב:

לילך בדרך

(ב) לְכוּ-בָנִים שְׂמֵנוּ-לִי יְרֵאת יְהוָה^{אחרונה} אֲלֹמֹדְכֶם:
 (ג) כִּי-הָאִישׁ הַחַפֵּץ חַיִּים אָהֵב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב:
 (ד) נֹצֵר לְשׁוֹנֵךְ מֵרַע וְשִׁפְתֵיךָ מִדְּבַר מְרֵמָה:
 (ה) סוֹר מֵרַע וַעֲשֵׂה-טוֹב בַּקֶּשׁ שְׁלֹם וְרַדְפָּהוּ:
 (ו) עֵינַי יְהוָה^{אחרונה} אֶל-צַדִּיקִים וְאִזְנוֹ אֶל-שׁוֹעֲתָם:
 (ז) פָּנַי יְהוָה^{אחרונה} בְּעַשֵׂי רַע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרם:
 (ח) צַעֲקוּ וַיהוָה^{אחרונה} שָׁמַע וּמִכֹּל-צָרוֹתֵם הִצִּילָם:
 (ט) קָרוֹב יְהוָה^{אחרונה} לְנִשְׁבָּרֵי-לֵב וְאֶת-דַּפְּאֵי-רוּחַ יוֹשִׁיעַ:
 (י) רַבּוֹת רַעוֹת צַדִּיק וּמִכָּל־עֲוֹנוֹת יְהוָה^{אחרונה}: (יא) שִׁמְרָה
 כָּל-עֲצֻמוֹתָיו אֶחָת מֵהִנֵּה לֹא נִשְׁבָּרָה: (יב) תִּמּוֹתַת
 רָשָׁע רָעָה וְשִׁנְאֵי צַדִּיק יִאֲשָׁמוּ: (יג) פֹּדֵה יְהוָה^{אחרונה}
 נַפְשׁ עַבְדּוֹ וְלֹא יֵאֲשָׁמוּ כָּל-הַחֲסִים בּוֹ:

יום ו' לחודש

פרק לה

צרות הנפש של האדם אלו הם אויביו העיקריים - ואלו הן המחשבות הרעות שהוא חושב בינו לבין עצמו שהן כולן שקר ודמיון כוזב. לעומתן האוהבים שיש לאדם נקראים "מחשבות טובות" שהן כולן אמת ואמונה ושמחה ומציאות. ועם כל מחשבה טובה מגיעה לאדם הצלחה.

(א) לְדָוִד רִיבָה יְהוָה^{אחרונה} אֶת-יְרִיבֵי לְחֵם אֶת-לִחְמֵי:
 (ב) הַחֲזֹק מִיָּגוּן וְצַנְהָ וְקוֹמָה בְּעִזְרָתִי: (ג) וְהָרַק חֲנִית

אם קמו עליך מריבים

וּסֹגֵר לְקַרְאֵת רִדְפֵי אֶמְרֵי לְנַפְשִׁי יִשְׁעֲתֶךָ אָנֹכִי:
 (ד) יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ מִבְּקִשְׁי נַפְשִׁי יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיִּחַפְּרוּ
 חֲשָׁבֵי רַעְתִּי: (ה) יִהְיוּ כְּמִין לְפָנֵי-רוּחַ וּמִלְּאֶךָ
 יְהוָה^{אחרונה} דוּחָה: (ו) יִהְיֶי-דְרָכָם חֲשֵׁךְ וְחַלְקֵלְקוֹת וּמִלְּאֶךָ
 יְהוָה^{אחרונה} רִדְפָם: (ז) כִּי-חָנַם טָמְנוּ-לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם
 חָנַם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי: (ח) תְּבוֹאֵהוּ שׂוֹאֵה לֹא-יִדַע
 וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר-טָמַן תִּלְכְּדוּ בְּשׂוֹאֵה יִפְלֶבְהָ:
 (ט) וְנַפְשִׁי תִגִּיל בִּיהוָה^{אחרונה} תִּשְׂשֵׁשׁ בִּישׁוֹעָתוֹ:
 (י) כָּל עֲצֻמוֹתַי תִּאֲמַרְנָה יְהוָה^{אחרונה} מִי כָמוֹךָ מַצִּיל
 עַנִּי מִחֲזֹק מַמְנוּ וְעַנִּי וְאֲבִיוֹן מִגְּזֹלוֹ: (יא) יִקוּמוּן
 עַדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא-יִדְעָתִי יִשְׂאֲלוּנִי: (יב) יִשְׁלַמְנוּ
 רַעָה תַחַת טוֹבָה שָׂכֹל לְנַפְשִׁי: (יג) וְאֲנִי בַחֲלוֹתֵם
 לְבוֹשֵׁי שֹׁק עֲנִיתִי בְּצוּם נַפְשִׁי וְתִפְלָתִי עַל-חִיקֵי
 תְּשׁוּבָה: (יד) כָּרַע-כָּפָאֵח לִי הִתְהַלַּכְתִּי כִּאֲבֶל-אֵם
 קָדַר שַׁחוֹתִי: (טו) וּבְצַלְעֵי שִׁמְחוּ וּנְאֻסְפוּ נְאֻסְפוּ
 עָלַי גִּבִּים וְלֹא יִדְעָתִי קָרְעוּ וְלֹא-דָפוּ: (טז) בַּחֲנָפֵי
 לְעַגֵי מְעוֹג חָרַק עָלַי שִׁנִּימוּ: (יז) אֲדַנִּי כַּמָּה תִרְאֶה

הַשִּׁיבָה נַפְשִׁי מִשְׂאֵיהֶם מִמִּפְיָרִים יַחֲדָתִי:
 (יח) אֹרֶךְ בָּקָהְל רַב בָּעַם עָצוּם אֶהְלֶלְךָ: (יט) אֶל־
 יִשְׁמְחוּ־לִי אֵיבֵי שֹׁקֵר שִׁנְאֵי חָנָם יִקְרְצוּ־עֵינַי:
 (כ) כִּי לֹא שָׁלוֹם יִדְבְּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אָרֶץ וּבְרֵי
 מְרִמּוֹת יַחֲשֹׁבוּן: (כא) וַיִּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ
 הָאֵח | הָאֵח רָאֵתָה עֵינֵינוּ: (כב) רָאִיתָ יְהוָה
 אֶל־תַּחֲרַשׁ אֲדָנִי אֶל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי: (כג) הָעִירָה
 וְהַקִּיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהֵי וָאֲדָנִי לְרִיבִי: (כד) שָׁכַטְנִי
 בְּצַדִּיקָה יְהוָה רָאֵתָה אֱלֹהֵי וְאֶל־יִשְׁמְחוּ־לִי: (כה) אֶל־
 יֹאמְרוּ בְּלִפְסֵי הָאֵח נַפְשֵׁנוּ אֶל־יֹאמְרוּ בְּלַעֲנוּהוּ:
 (כו) יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּן יַחְדָּו שְׂמִחֵי רַעְתִּי יִלְבְּשׁוּ־בִשְׂת
 וּבְלִמָּה הַמַּגִּידִילָיִם עָלָי: (כז) יִרְנוּ וַיִּשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי
 צַדִּיק וַיֹּאמְרוּ תִמְיֵד יִגְדֵל יְהוָה הַחֲפִיץ שָׁלוֹם
 עַבְדּוֹ: (כח) וְלִשְׁוֹנֵי תַהֲגָה צַדִּיק בְּלִי־הַיּוֹם תַּהֲלֶתְךָ:

פרק לו
 מדרש תהלים (שומר טוב) כותב: שהקב"ה דן את הרשעים בזמן שאין פחדו עליהם, ואת העצה הזו ידע דוד המלך כשבא להלחם נגד גלית וראה אותו מתגאה ולא ירא את ה', ואז ידע שיכול לנצח אותו בקלות! ומכאן נלמד שאין מה לפחד מרשעים - כי ה' נמצא עם עמו ישראל הצדיקים.

(א) לְמַנְצֵחַ | לְעַבְד־יְהוָה לְדָוִד: (ב) נְאֻם־פֶּשַׁע
 לְרָשָׁע בְּקָרֵב לְבִי אֵין־פֶּחַד אֱלֹהִים לִנְגַד עֵינָיו:

לכלית הרשעים

(א) כִּי־הֶחְלִיק אֲלֵיו בְּעֵינָיו לְמַצָּא עֲוֹנוֹ לְשִׁנְאָ:
 (ב) וּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמְרִמָּה חָדַל לְהִשְׁפִּיל לְהִיטִיב:
 (ג) אָוֶן | יַחֲשֹׁב עַל־מִשְׁפָּכוֹ יִתְיַצֵּב עַל־יָדְךָ לֹא־
 טוֹב רָע לֹא יִמָּאֵם: (ד) יְהוָה רָאֵתָה בְּהַשְׁמִים חֲסִדְךָ
 אֲמוֹנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים: (ה) צַדִּיקְתָּךְ | כְּהַרְרֵי־אֵל
 מִשְׁפָּטֶיךָ תִּהְיוּם רַבָּה אָדָם־וּנְהַמָּה תוֹשִׁיעַ יְהוָה
 (ו) מִה־יִקָּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנָפֶיךָ
 יַחֲסִיוּן: (ז) יִרְוֶיךָ מִדֶּשֶׁן בֵּיתְךָ וְנַחַל עֲדֻנְיָה תִשְׁקֶם:
 (ח) כִּי־עַמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאֹרֶךְ נְרָאֵה־אֹזֶר: (ט) מִשְׁךָ
 חֲסִדְךָ לְיַדְעֶיךָ וְצַדִּיקְתָּךְ לְיִשְׂרָאֵל־לֵב: (י) אֶל־תִּבּוֹאֲנִי
 רָגֶל גְּאוּנָה וַיִּדְרֹשׁשָׁעִים אֶל־תִּנְדְּנִי: (יא) שָׁם נִפְלוּ
 פְּעֻלֵי אָוֶן וְלֹא־יִכָּלּוּ קוֹם:

פרק לז
 יש קנאה שהיא טובה מאוד, וזו הקנאה על יראת שמים טהורה ועל לימוד התורה ועל קיום המצוות. ועל כך נאמר: "קנאת סופרים תרבה חכמה" (בבלי, בבא בתרא, כ"א). ועל כן כשאדם מקנא בהולכים בדרך ה' ורוצה להיות כמותם ולהשתפר - מובטח לו שישג חכמה ויראה טהורה.

(א) לְדָוִד | אֶל־תִּתְחַר בְּמִרְעֵים אֶל־תִּקְנָא בְּעֵשִׂי
 עוֹלָה: (ב) כִּי בַחֲצִיר מְהַרָּה יִמְלֹו וּכְיִרְק הַשֶּׂאִי
 יִפּוֹלֶוּן: (ג) בְּטַח בֵּיהוָה וְעֵשֶׂה־טוֹב שָׁכֵן־אָרֶץ
 וְרַעַה אֲמוֹנָה: (ד) וְהִתְעַנֵּג עַל־יְהוָה וַיִּתֵּן־לְךָ

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

מִשְׁאֲלֹת לְפָנָי: (ה) גֹּזֵל עַל־יְהוָה^{יִחְוָה} וְרָכָהּ וּבִטַח
 עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה: (ו) וְהוֹצִיא כְּאוֹר צְדָקָה
 וּמִשְׁפָּטָהּ כַּצְּהָרִים: (ז) דָּוָם | < > לִיהוָה^{יִחְוָה} וְהִתְחַלֵּל
 לוֹ אֶל־תִּתְחַר כַּמְצַלִּיחַ דְּרָכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מִזְמוֹת:
 (ח) הֶרֶף מֵאֶף וְעִזַּב חֲמָה אֶל־תִּתְחַר אֶדְ־לְהֲרַע:
 (ט) כִּי־מֵרְעִים יִפְרֹתוֹן וְקוֹנֵי יְהוָה^{יִחְוָה} הֵמָּה יִירָשׁוּ־
 אֶרֶץ: (י) וְעוֹד מַעֲט וְאִין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנְנָה עַל־מְקוֹמוֹ
 וְאִינְפוֹ: (יא) וְעַנּוּיִם יִירָשׁוּ־אֶרֶץ וְהִתְעַנְּנוּ עַל־
 רַב נְשָׁלוֹם: (יב) זָמֵם רָשָׁע לְצַדִּיק וְחָרַק עָלָיו
 נִשְׁנִי: (יג) אֲדַנִּי יִשְׁחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־יָבֵא יוֹמוֹ:
 (יד) חָרַב | פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדַרְכּוֹ קִשְׁתָּם לְהַפִּיר
 עֲנִי וְאֶבְיוֹן לְטְבוֹת יִשְׂרָאֵל־דָּרָה: (טו) חָרַבְּם תָּבוֹא
 בְּרַבְּם וְקִשְׁתוֹתֵם תִּשְׁבַּרְנָה: (טז) טוֹב־מַעֲט לְצַדִּיק
 מִהֶמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים: (יז) כִּי זְרוּעוֹת רְשָׁעִים
 תִּשְׁבַּרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה^{יִחְוָה}: (יח) יוֹדַע יְהוָה^{יִחְוָה}
 יָמֵי תְּמִימָם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: (יט) לֹא־יִבְשׁוּ

בְּעֵת רָעָה וּבִיָּמֵי רַעְבוֹן יִשְׁכְּעוּ: (כ) כִּי רְשָׁעִים |
 יֵאָבְדוּ וְאִיבֵי יְהוָה^{יִחְוָה} כִּי־קָר פָּרִים כָּלוּ בַּעֲשָׂן כָּלוּ:
 (כא) לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יִשְׁלָם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: (כב) כִּי
 מְבָרְכֵיו יִירָשׁוּ אֶרֶץ וּמְקַלְלָיו יִפְרֹתוּ: (כג) מִיְהוָה^{יִחְוָה}
 מַצְעֵד־יִגְבֵר כּוֹנְנֵנוּ וְדַרְכּוֹ יַחְפִּיץ: (כד) כִּי־יִפְלֵל לֹא־
 יוֹטֵל כִּי־יְהוָה^{יִחְוָה} סוֹמֵךְ יָדָיו: (כה) נָעַר | הָיִיתִי גֵם־
 זָקֵנָתִי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נִעְזָב וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ־לָחֵם:
 (כו) כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמְלֹוֶה וְזָרְעוֹ לְבָרְכָה: (כז) סוֹר
 מֵרַע וַעֲשֶׂה־טוֹב וְיִשְׁכֵן לְעוֹלָם: (כח) כִּי יְהוָה^{יִחְוָה}
 אֱהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם
 נִשְׁמְרוּ וְזָרַע רְשָׁעִים נִכְרָת: (כט) צַדִּיקִים יִירָשׁוּ־
 אֶרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ לְעַד עָלְיָהּ: (ל) כִּי־צַדִּיק יִהְיֶה
 חֲכָמָה וְלִשְׁוֹנוֹ תִּדְבֵר מִשְׁפָּט: (לא) תוֹרַת אֱלֹהִיו
 בְּלָבוֹ לֹא תִמְעַד אֲשֶׁרִיו: (לב) צוֹפֵה רָשָׁע לְצַדִּיק
 וּמִבְּקֶשׁ לְהַמִּיתוֹ: (לג) יְהוָה^{יִחְוָה} לֹא־יַעֲזֹבֵנוּ כִּידּוֹ וְלֹא
 יִרְשִׁיעֵנוּ בְּהַשְׁפָּטוֹ: (לד) קִוָּה אֶל־יְהוָה^{יִחְוָה} | וְשִׁמְרֵנוּ

דָּרְכוּ וַיְרוּמְמוּךָ לְרִשְׁת אָרֶץ בְּהַפְרַת רִשְׁעִים
 תִּרְאֶה: (לח) רָאִיתִי רִשָׁע עָרִיץ וּמִתְעַרָּה כְּאֶזְרַח
 רַעְנָן: (לו) וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינְפוּ וְאֲבָקְשָׁהּ וְלֹא
 נִמְצָא: (לז) שִׁמְרָתָם וּרְאֵה יִשְׂרָאֵל כִּי־אֲחֵרִית
 לְאִישׁ שָׁלוֹם: (לח) וּפְשָׁעִים נִשְׁמְרוּ יַחְדוֹ אֲחֵרִית
 רִשְׁעִים נִכְרַתָּה: (לט) וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה^{יְהוָה}
 מְעוֹז בְּעֵת צָרָה: (מ) וַיַּעְזְרֵם יְהוָה^{יְהוָה} וַיִּפְלְטֵם
 יִפְלְטֵם מִרִשְׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי־חָסוּ בּוֹ:

פרק לח

השלום הפנימי בין אדם לעצמו הוא זה שנותן לאדם עצמאות ושליטה מלאה על חייו ומעשיו, והשלום הפנימי הוא שורש כל הטוב שיש לאדם. ויש לדעת שאת השלום הפנימי משיגים על ידי מעשים טובים ודיבורים טובים שמובילים לישועת ה' שעושה שלום בין האדם לבין עצמו.

(א) מְזִמּוֹר לְדָוִד לְחִזְקִיר: (ב) יְהוָה^{יְהוָה} אֵל־בְּקִצְפָּךָ
 תּוֹכִיחַנִי וּבְחַמְתָּךְ תִּיַּסְרֵנִי: (ג) כִּי־חָצִיךָ נִחַתוּ
 בִּי וַתִּנְחַת עָלַי יְדָךְ: (ד) אֵין־מָתָם בְּבִשְׂרֵי מִפְּנֵי
 זַעַמְךָ אֵין־שָׁלוֹם בְּעַצְמִי מִפְּנֵי חַטָּאתִי:
 (ה) כִּי עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כַּמִּשְׁא כָּבֵד יִכְבְּדוּ
 מִפְּנֵי: (ו) הִבְאִישׁוּ נַמְקוּ חַבּוּרָתִי מִפְּנֵי אֹיְלֹתַי:
 (ז) נַעֲוִיתִי שַׁחֲתִי עַד־מָאֵד כָּל־הַיּוֹם קִדְר הִקְכֹּתִי:
 (ח) כִּי־כִסְלִי מָלְאוּ נִקְלָה וְאֵין מָתָם בְּבִשְׂרֵי:

תע עילול רח

(ט) נְפוּגוֹתַי וְנִדְפִיתִי עַד־מָאֵד שְׁאֲנִיתִי מִפְּנֵה־מַת
 לְפָנַי: (י) אֲדַנִּי נִגְדָךְ כָּל־תְּאוֹתַי וְאֲנַחֲתִי מִמְּךָ לֹא־
 נִסְתָּרָה: (יא) לְפָנַי סָחַרְחַר עֲזוּבֵי כַחִי וְאֹזֵר־עֵינַי
 גַּם־הֵם אֵין אִתִּי: (יב) אֲחֵבִי | וְרַעִי מִפְּגַד נִגְעֵי
 יַעֲמִדוּ וְקִרְוֵי מֵרַחֵק עָמְדוּ: (יג) וַיִּנְקְשׁוּן מִבְּקָשָׁי
 נִפְשָׁי וְדַרְשֵׁי רַעְתִּי דִּפְרוּ הַיּוֹת וּמְרִמּוֹת כָּל־
 הַיּוֹם יַהֲגוּ: (יד) וְאֲנִי כִחֲרַשׁ לֹא אֲשַׁמֵּע וְכֹאֲלֵם לֹא
 יִפְתַּח־פִּיו: (טו) וְאֵהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַע וְאֵין
 בְּפִיו תּוֹכְחוֹת: (טז) כִּי־לָךְ יְהוָה^{יְהוָה} הִזְחַלְתִּי אֶתְּךָ
 תַּעֲנָה אֲדַנִּי אֱלֹהִי: (יז) כִּי־אֲמַרְתִּי פֶן־יִשְׁמַח־לִי
 בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הַגְּדִילוּ: (יח) כִּי־אֲנִי לְעֹלֵע נִבּוֹן
 וּמִכְאוּבֵי נִגְדִי תָמִיד: (יט) כִּי־עֲוֹנִי אֲנִיד אֲדַאֵג
 מִחַטָּאתַי: (כ) וְאֵינִי חַיִּים עֲצָמוּ וְרַבּוּ שִׁנְאֵי שִׁקְר:
 (כא) וּמִשְׁלָמִי רָעָה תַחַת טוֹבָה וְשִׁטְנוֹנֵי תַחַת
 (כב) רַדְפֵי־טוֹב: (כג) אֵל־תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה^{יְהוָה} אֱלֹהֵי אֵל־
 תִּרְחַק מִפְּנֵי: (כד) חוֹשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדַנִּי תִשׁוּעָתִי:

יום ז' לחודש

פרק לט

לשון הרע גרוע יותר וחמור יותר מעבודה זרה. לכן הקב"ה נתן לעמו את התורה שבה נדבר ובה נעסוק - על מנת שלא נדבר ולא נעסוק בלשון הרע וברכילות. וזה המדד לכל בן תורה ולכל אדם המתקרב לדרך ה': או שמדבר בענייני התורה והאמונה או שלא מדבר כלל.

לחתיבה

(א) לְמַנְצֶחַ (לדויתו) קִידוֹתוֹן מִזְמוֹר קְדוֹד: (ב) אִמְרָתִי
 אֲשַׁמְּרָה דְרָבִי מִחַטּוֹא בְלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְּרָה לְפִי
 מִחֶסֶם בְּעַד רָשָׁע לְנִגְדָי: (ג) נֶאֱלַמְתִּי דוֹמִיָּה
 הַחַיִּיתִי מִטּוֹב וּכְאֲבִי נִעְפָּר: (ד) חֶם-לְבַיִן בְּקִרְבִּי
 בַּהֲגִיגִי תִבְעַר-אֵשׁ דְּפִרְתִּי בְלִשׁוֹנִי: (ה) הוֹדִיעֵנִי
 יְהוָה | קִצִּי וּמִדַּת יָמֵי מַה-הִיא אֲדַע מַה-חֲדַל
 אָנִי: (ו) הִנֵּה טְפִלוֹת | נִתְתָּה יָמֵי וְחֻלְדֵי כְּאִין
 נִגְדָה אֶךְ כָּל-הֶבֶל כָּל-אָדָם נִצָּב סֵלָה: (ז) אֶךְ-
 בְּצַלְם | יִתְהַקֵּךְ-אִישׁ אֶךְ-הֶבֶל יִהְיֶינָה יַעֲבֹר וְלֹא-
 יֵדַע מִי-אֶסְפָּם: (ח) וַעֲתָה מַה-קִּוִּיתִי אֲדַע תוֹחַלְתִּי
 לָךְ הִיא: (ט) מִפֶּלֶא פִשְׁעֵי הַצִּילָנִי חֲרַפְתָּ נָבֵל אֶל-
 תְּשִׁימֵנִי: (י) נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח-פִּי כִּי אַתָּה
 עָשִׂיתָ: (יא) הָסֵר מֵעַלִּי נִגְעֶךָ מִתַּגְרַת יָדְךָ אָנִי
 כָּלִיתִי: (יב) בְּתוֹכָחוֹת עַל-עוֹן | יִפְרֹת אִישׁ וַתִּמָּם
 כָּעֵשׂ חֲמוֹדוֹ אֶךְ הֶבֶל כָּל-אָדָם סֵלָה: (יג) שְׁמַעְהָ

תִּפְקְדֵנִי יְהוָה וְשׁוֹעֲתִין הַאֲזִינָה אֶל-דְּמַעְתִּי אֶל-
 תִּתְחַרֵּשׁ כִּי גַר אָנֹכִי עַמּוּךָ תוֹשָׁב כָּל-אֲבוֹתַי:
 (יד) הַשֵּׁע מִפָּנַי וְאִבְלִיגָה בְּטָרָם אֶלְךָ וְאִינְנִי:

פרק מ

כשתורת ה' נמצאת בתוך מעיו של אדם, כלומר כשאדם אוכל על פי ההלכה בקדושה ובטהרה, אזי אם הלילה מסוככות אותו כל הצרות שבעולם - עדיין ה' נמצא עמו והוא שמור מכל אותן צרות. כי הצרות כולן הן היצוניות לו ועל ידי אכילה כהלכה הוא מכניס אל תוך מעיו בפנימיותו את תורת ה'.

(א) לְמַנְצֶחַ קְדוֹד מִזְמוֹר: (ב) קִוָּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיִּט
 אֵלַי וַיִּשְׁמַע שׁוֹעֲתִי: (ג) וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר נְשִׁאוֹן מִטִּישׁ
 הַיַּיִן וַיִּקָּם עַל-סֵלַע רַגְלֵי בּוֹיֵן אֲשָׁרִי: (ד) וַיִּתֵּן כְּפִי
 שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלֵּלָה לְאֱלֹהֵינוּ יִרְאוּ רַבִּים וַיִּירְאוּ
 וַיִּבְטְחוּ בִיהוָה: (ה) אֲשָׁרִי הַנְּבֹר אֲשֶׁר-שָׁם יְהוָה
 מִבְּטָחוֹ וְלֹא-פָנָה אֶל-רְחֵבִים וְשָׁטִי כֶזֶב: (ו) רַבּוֹת
 עָשִׂיתָ אֶתְהָל יְהוָה אֱלֹהֵי נִבְלָאֲתֶיךָ וּמַחֲשַׁבְתֶּיךָ
 אֲלֵינוּ אֵין | עַרְךָ אֶלְיָךְ אֲגִידָה וְאֲדַבְרָה עֲצָמוֹ
 מִסִּפְרָ: (ז) זָבַח וּמִנְחָה לֹא-חִפְצָתָ אֲזַנִּים כָּרִיתָ
 לִי עוֹלָה וְחִטָּאָה לֹא שָׁאֲלָתָ: (ח) אִזּו אִמְרָתִי הִנֵּה-
 בָּאתִי בְּמִגְלַת-סֵפֶר פְּתוּב עָלַי: (ט) לְעֵשׂוֹת-רְצוֹנְךָ
 אֱלֹהֵי חִפְצָתִי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מַעֵי: (י) בְּשָׂרְתִי צָדֵק
 בְּקִלְקֵל רַב הִנֵּה שִׁפְתֵי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אֶתְהָ

להציל מרח רעה

יִדְעָתָּה: (יא) צְדָקָתְךָ לֹא-כִפִּיתִי | בְּתוֹךְ לִבִּי
 אֲמוֹנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אֲמַרְתִּי לֹא-כִתְדֵי חֹסְדְךָ
 וְאִמְתָּךְ לְקַהֵל רַב: (יב) אֵתָּה יְהוָה לֹא-תִכְלָא
 רַחֲמֶיךָ מִפְּנֵי חֹסְדְךָ וְאִמְתָּךְ תָּמִיד יִצְרוּנִי: (יג) כִּי
 אֶכְפֹּר-עָלַי רְעוֹת עַד-אֵין מִסְפָּר הַשִּׁינְוֵנִי עֲוֹנָתִי
 וְלֹא-יִכְלָתִי לְרֹאוֹת עֲצָמוֹ מִשְׁעֵרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי
 עֲזָבָנִי: (יד) רָצָה יְהוָה לְהַצִּילָנִי יְהוָה לְעֲזָרְתִּי
 חַוְשָׁה: (טו) יִבְשׁוּ וַיִּחַפְּרוּן יַחַד מִבְּקִשֵׁי נַפְשִׁי לְסַפּוֹתָהּ
 יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיִּפְלְמוּ חִפְצֵי רַעְתִּי: (טז) יִשְׁמוּ עַל-עַקֵּב
 בְּשֹׁתֶם הָאֹמְרִים לִי הָאֵחָח הָאֵחָח: (יז) יִשְׁיִשׁוּ וַיִּשְׁמְחוּן
 בְּךָ כָּל-מְבַקְשֵׁיךָ יֹאמְרוּ תָּמִיד יִגְדֵּל יְהוָה אֱלֹהֵי
 תְּשׁוּעָתְךָ: (יח) וְאֲנִי | עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנִי יַחֲשֹׁב לִי
 עֲזָרְתִּי וּמִפְּלִטִי אַתָּה אֱלֹהֵי אֵל-תֹּאחֶר:

פרק מא כל צרות הנפש ומחלות הנפש על שלל סוגיהן - כולן מגיעות ממקור אחד והוא החטא. ומסכם זאת רבנו הקדוש נחמן מברסלב בליקוטי מוהר"ן חלק א', ל"ו - שקל המידות הרעות הן מחלות הנפש שמגיעות בגלל תאוות הניאוף. ומכך נבין שהקדושה היא שורש בריאות הנפש.

(א) לְמִנְצַחַ מְזִמּוֹר לְדוֹד: (ב) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-דָּד
 בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: >> (ג) יְהוָה אֱלֹהֵינוּ | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיַּחֲיֵהוּ (וַאֲשֶׁר) וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל-תְּנַחֵהוּ בְּנַפְשׁ

אם בטל אורח מאתונות

אֵיכָיוֹ: (ח) יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל-עַרְשׂ דְּוִי כָּל-מְשַׁכְּבוֹ
 הַפִּכֹת בְּחַלְיוֹ: (ט) אֲנִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חַנּוּנִי רַחֲמֵה
 נַפְשִׁי כִּי-חָטְאתִי לָךְ: (י) אֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מִתִּי
 יָמוּת וְאֲבָד שְׁמוֹ: (יא) וְאִם-בָּא לְרֹאוֹתָן שְׂוֹא יִדְבַר
 לָבוֹ יִקְבֹּץ-אֶזְרוֹן לֹא יֵצֵא לַחוּץ יִדְבַר: (יב) יַחַד עָלַי
 יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִּי: (יג) דְּבַר-
 בְּלִיעַל יַעֲזֹב בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יִוָּסֵף לְקוֹם:
 (יד) גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִין אֲשֶׁר-פִּטְחָתִי בּוֹ אוֹכֵל לְחֶמֶי
 הַגְּדִיל עָלַי עָקֵב: (טו) וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי וְהַקִּימָנִי
 וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם: (טז) כִּי-יִדְעָתִי כִּי-חַפְצָתָּה כִּי כִּי
 לֹא-יִרְיַע אֵיכָיוֹ עָלַי: (יז) וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכָּתָּה כִּי
 וַתַּעֲזִיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: (יח) בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

ספר שני - פרק מב הצמאון העיקרי בנפשו של האדם מכנן אותו להתקרב אל ה'. לכן אדם שמשותדל להתקרב לה' מרווח את צמאון הנפש ומרגיש טוב עם עצמו וטוב עם הסובבים, וזאת: "בריאות ההתקרבות".

(א) לְמִנְצַחַ מִשְׁכִּיל לְבְנֵי-קָרַח: (ב) כָּאִיל תִּעְרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כִּן נַפְשִׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 (ג) עֲמָאָה נַפְשִׁי | לֹא-לֵהִימָּ לָאֵל חֵי מִתִּי אָבוֹא

לבין הבין

וְאַרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: (א) הִיטְהַלְתִּי דְמַעְתֵּי לָחֶם יוֹמָם וּלְיָלֵה בְּאָמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: (ב) אֵיךְ אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפָּכֶה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בַּסֶּף אֲנִידָם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוֹגֵג: (ג) מִה־תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וְתִהְיֶה עָלַי הוֹחֵלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֲוִדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: (ד) אֱלֹהֵי עָלְי נַפְשִׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל־כֵּן אֶזְכְּרֶךָ מֵאָרֶץ יְרֵקָן וְחַרְמוֹנִים מִתֵּר מִצְעָר: (ה) תִּהְיוּ־אֶל־תִּהְיוּ קוֹרָא לְקוֹל צַעֲרֶיךָ כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבְרוּ: (ו) יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה^{אֲדוֹנָי} חֲסִדוֹ וּבְרִילָה (שירה) שִׁירוּ עַמִּי תִפְלָה לְאֵל חַיִּי: (ז) אֹמְרָה | לְאֵל סִלְעִי לָמָּה שָׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קָדַר אֵלֶךְ בְּלַחֲץ אוֹיֵב: (ח) בְּרַצַּח | בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנֵי צוּרַי בְּאָמַרְם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: (ט) מִה־תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וְמִה־תִּהְיֶה עָלַי הוֹחֵלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֲוִדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

הַלַּחֲץ הוּא אוֹיֵב גָּדוֹל מְאֹד. וְאִם שָׁחַלִּילָה לַחֲוֹץ וּמוֹדָאָ, אִז הוּא מְבִיא עַל עַצְמוֹ אוֹיֵבִים גְּדוֹלִים חָס וְשׁוֹלֵם שְׁגוֹרִמִּים לוֹ לִהְיוֹת אֲדָם קוֹדֵר וְחֶשֶׁךְ. הַפִּיתְרוֹן הַשְּׁלֵם לְכָל הַלַּחֲצִים וְהַדָּאָגוֹת הוּא הַשְּׂמִיחָה בְּדֶרֶךְ שְׂבַח ה' מוֹלִיךְ אוֹתִי וְשֶׁה' עוֹשֶׂה אֶת הַכֹּל עַל הַצַּד הַטּוֹב כִּיֹּתֵר בְּרַגְעַ הַזֶּה מִמָּשׁ! (א) שָׁכַחְתָּנִי אֱלֹהִים | וְרִיבָה רִיבֵי מִגְּוֵי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ־מְרֻמָּה וְעוֹלָה תִפְלִטְנִי: (ב) כִּי־אַתָּה | אֱלֹהֵי מַעֲוִי לָמָּה זָנַחְתָּנִי לָמָּה־קָדַר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחֲץ אוֹיֵב: (ג) שָׁלַח־אוֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הַפָּה יִנְחֹנֵנִי יְבִיאֹנֵנִי אֶל־הַר־קָדְשֶׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנֹוֹתֶיךָ: (ד) וְאֶבֹּאֶה | אֶל־מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים אֶל־אֵל שְׁמַחַת גִּילֵי וְאוֹדְךָ בְּכַפּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהֵי: (ה) מִה־תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וְמִה־תִּהְיֶה עָלַי הוֹחֵלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֲוִדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

יום ח' לחודש

עַם יִשְׂרָאֵל נִגְאָל מִמִּצְרַיִם עַל מַגַּת שִׁיּוֹכְלוֹ לְסַפֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל ה' לְדוֹרוֹת וְלֹא בְּגַלֵּל זְכוּיֹוֹתָיו. לָכֵן נִבְיָן שֶׁהַתְּכֵלִית שֶׁלִּמְעַנָּה נִגְאָלְנוּ זֶה עַל מַגַּת לְשִׁבַּח וְלְסַפֵּר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִפְלְאוֹתָיו שֶׁל ה' לִילָדִים שֶׁלֵּנוּ בְּכָל מִיּוֹנֵי דְרָכִים, וְהַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה כִּיֹּתֵר לְעִשׂוֹת זֹאת הִיא לְשִׁיר אִתָּם שִׁירֵי שְׁבַת. (א) לְמַנְצִיחַ לְבְנֵי־קֶרֶח מִשְׁפִּיר: (ב) אֱלֹהִים | בְּאֲזִינֵנו שְׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ־לָנוּ פֶּעַל פֶּעַלְתָּ בְּיַמֵּיהֶם בְּיַמֵּי קָדָם: (ג) אַתָּה | יָדָךְ גּוֹיִם הוֹרֵשֶׁת וְתִטְעֵם תִּרְעֵ לְאֲפִים וְתִשְׁלַחֵם: (ד) כִּי לֹא בְּחַרְבָּם יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְזָרוּעִם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָמוֹ כִּי־יִמְיְנְךָ וְזָרוּעְךָ

לביני הבית

להצל מיד האויב

וְאִזְרֵנוּ פָּנֵינוּ כִּי רָצִיתָם: (ה) אַתָּה הוּא מִלְּפִי אֱלֹהִים
 צִוָּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב: (ו) בָּךְ צָרִינוּ נִנְגַח בְּשִׁמְךָ
 נְבוֹם קָמִינוּ: (ז) כִּי לֹא בִקְשָׁתִי אֲבִטָּח וְחִרְפִּי לֹא
 תוֹשִׁיעֵנִי: (ח) כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמִשְׁנֵאֵינוּ
 הַבִּישׁוֹת: (ט) בְּאֱלֹהִים הִלַּלְנוּ כָּל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ
 לְעוֹלָם נִוְדָה סֶלָה: (י) אַף־זַנְחָת וַתִּכְלִימְנוּ וְלֹא־
 תִצָּא בְּצַבָּאוֹתֵינוּ: (יא) תָּשִׁיבֵנוּ אַחֲזֹר מִנִּי־צָר
 וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ: (יב) תִּתְּנֵנוּ כָּצֵאן מֵאֲכָל
 וּבְגוֹיִם זָרִיתָנוּ: (יג) תִּמְכַּר־עַמְּךָ בְּלֹא־הוֹן וְלֹא־
 רְבִית בְּמַחֲרִירָהֶם: (יד) תָּשִׁימְנוּ חֲרָפָה לְשִׁבְלֵינוּ
 לְעַג וְקָלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ: (טו) תָּשִׁימְנוּ מִשָּׁל בְּגוֹיִם
 מְגוֹר־רֹאשׁ בְּלֹא־פִים: (טז) כָּל־הַיּוֹם כְּלַמְתִּי נִגְדִי
 וּבִשְׁת פָּנַי כְּפִתְנִי: (יז) מִקּוֹל מְחַרְרָה וּמִגִּיחַ מִפְּנֵי
 אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: (יח) כָּל־זֹאת בָּאתָנוּ וְלֹא שָׁכַחְנוּךָ
 וְלֹא־שָׁקְרָנוּ בְּבָרִיתְךָ: (יט) לֹא־נָסוּג אַחֲזֹר לִבֵּנוּ
 וְתַט אֲשֵׁרֵנוּ מִנִּי אֲרַחֵךְ: (כ) כִּי דִפִּיתָנוּ בְּמִקּוֹם
 תַּנְּגִים וְתַכֵּם עָלֵינוּ בְּצַלְמוֹת: (כא) אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם

אֱלֹהֵינוּ וּנְפָרֵשׁ כְּפִינוּ לְאֵל זָר: (כב) הֲלֹא אֱלֹהִים
 יַחַקֵּר־זֹאת כִּי־הוּא יָדַע תַּעֲלָמוֹת לֵב: (כג) כִּי־
 עָלֶיךָ חֲרָגְנוּ כָּל־הַיּוֹם נִחַשְׁבָנוּ כָּצֵאן טִבְחָה:
 (כד) עוֹרָה | לָמָּה תִישָׁן | > אֲדַנִּי הִקְיַצָּה אֶל־
 תִּזְנוּחַ לְנִצָּח: (כה) לָמָּה־פָּנִיךָ תִסְתִּיר תִּשְׁכַּח עֵינֵינוּ
 וְלִחְצֵנוּ: (כו) כִּי שָׁחָה לְעַפְר נַפְשֵׁנוּ וַבִּקָּה לְאָרֶץ
 בְּטַנְנוּ: (כז) קוֹמָה עֲזַרְתָּה לָנוּ וּפְלָנוּ לְמַעַן חֲסֶדְךָ:

פרק מה

אדם שמדבר עם ה' בהתבודדות ומספר לו את מחשבותיו וענייניו ואת חירושי התורה שלו - זוכה שלשוננו הופכת להיות עט ושהדיבור שלו מעצמו נכתב במהירות ובאופן מדויק וטוב. לכן כדאי להבין את התועלת הרבה שבהתבודדות ותפילה בכל יום: שה' יעזור לנו לכתוב.

(א) לְמַנְצֶיךָ עַל־שֵׁשִׁים לְבַנְי־קַרְח מִשְׁפִּיל שִׁיר
 יְדִידוֹת: (ב) רָחַשׁ לְפִי | דְּבַר טוֹב אֵמַר אֲנִי מַעֲשֵׂי
 לְמַלְךְךָ לְשׁוֹנֵי עֵט | סוֹפֵר מִהִיר: (ג) יִפְּפִיתָ מִבְּנֵי
 אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים
 לְעוֹלָם: (ד) חֲגוּר־חֲרָבְךָ עַל־יָדְךָ גִּבּוֹר הוֹדֵךְ וַהֲדַרְךָ:
 (ה) וַהֲדַרְךָ | צָלַח רֶכֶב עַל־דְּבַר־אִמַּת וְעֵנְוָה־צֶדֶק
 וְתוֹרָה נוֹרְאוֹת יְמִינְךָ: (ו) חֲצִיךָ שְׁנוֹנִים עַפְמִים
 תַּחֲתֶיךָ יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמַּלְךְךָ: (ז) כִּסְאֶךָ אֱלֹהִים
 עוֹלָם וָעַד שֹׁבֵט מִיִּשָׁר שֹׁבֵט מִלְּכוּתְךָ: (ח) אַתְּבֹתָ

מי שיש לו אשה רעה

צִדְקָ וְהַשָּׁנָא רָשַׁע עַל-פֶּן | מִשְׁחָךְ אֱלֹהִים
 אֱלֹהֶיךָ שָׁמֶן שָׁשׂוֹן מִחֲבַרְיָה: (ט) מַרְוֵאֲהָלוֹת
 קָצִיעוֹת כָּל-בְּגֹדְתֶיךָ מִן-הַיְכָלִי שֶׁן מִנִּי שִׁמְחוּךָ:
 (י) בָּנוֹת מַלְכִים בִּיקְרוֹתֶיךָ נִצְבָּה שִׁגְלָ לִימִינְךָ
 בְּכֶתֶם אוֹפִיר: (יא) שְׁמַעֲיֵבֶת וְרָאִי וְהִטִּי אוֹזְנְךָ
 וְשִׁכְתִּי עַמֶּךָ וּבֵית אָבִיךָ: (יב) וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יִפְיָךָ
 כִּי-הוּא אֲדַנֶּיךָ וְהַשְׁתַּחֲוִי-לוֹ: (יג) וּבַת-צֹרַן בְּמִנְחָה
 פָּנֶיךָ יִחַלּוּ עֲשִׂירֵי עָם: (יד) כָּל-כְּבוֹדָה בַּת-מֶלֶךְ
 פָּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה: (טו) לְרַקְמוֹת
 תּוֹבֵל לְמֶלֶךְ בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ מוֹכָאוֹת לָךְ:
 (טז) תּוֹבֵלָנָה בְּשִׁמְחַת וְגִיל תִּבְאִינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ:
 (יז) תַּחַת אֲכַתֶּיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּנִישִׁיתָמוּ לְשָׂרִים בְּכָל-
 הָאָרֶץ: (יח) אוֹפִירָה שְׁמֶךָ בְּכָל-דָּר וְדָר עַל-פֶּן
 עַמִּים יְהוּדָךְ לְעַלְמִם וְעַד:

פרק מו אין שום אדם בארץ שיכול להבין ולעמוד על דרכי ה' בצורה מושלמת, וזאת על מנת שנכיר את ה' שהוא עצמו עושה נפלאות לבדו, ולכן רק ה' יכול להבין את עצמו לבדו. מה שהאדם כן יכול להבין זה שה' עושה עמו נפלאות ונסים בכל רגע ורוב רבי רבבות טובות בכל נשימה ונשימה.

(א) לְמִנְצָחַ לְבַנְיִקְרַח עַל-עֲלָמוֹת שִׁיר: (ב) אֱלֹהִים
 לָנוּ מַחֲסָה וְעַז עֲזָרָה בְּצָרוֹת נִמְצָא מֵאֵד: (ג) עַל-

כֶּן לֹא-נִירָא בְּהַמִּיר אֶרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים:
 (ד) יִהְמוּ יַחְמְרוּ מִיָּמִו יִרְעֲשׂוּ-הָרִים בְּגֵאוֹתוֹ
 סְלָה: (ה) נָהָר פָּלְגָיו יִשְׁמְחוּ עִיר-אֱלֹהִים קֹדֶשׁ
 מִשְׁכַּנִּי עֲלִיזוֹן: (ו) אֱלֹהִים בְּקַרְבָּה בַּל-תַּמוֹט יַעֲזָרָה
 אֱלֹהִים לְפָנוֹת בְּקָר: (ז) הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מִמְּלָכוֹת
 נָתַן בְּקוֹלוֹ תְמוּגָ אֶרֶץ: (ח) יְהוָה^{יְהוָה} צְבָאוֹת עִמָּנוּ
 מִשְׁגַּב-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סְלָה: (ט) לְכוּ-חֲזוּ
 מִכַּעֲלוֹת יְהוָה^{יְהוָה} אֲשֶׁר-שָׁם שִׁמּוֹת בְּאֶרֶץ:
 (י) מִשְׁבֵּית מַלְחָמוֹת עַד-קָצָה הָאָרֶץ קָשַׁת
 יִשְׁבֵּר וְקַצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרָף בְּאֵשׁ:
 (יא) הָרְפוּ וְדַעוּ כִּי-אֲנֹכִי אֱלֹהִים אֲרוּם בְּגוֹיִם
 אֲרוּם בְּאֶרֶץ: (יב) יְהוָה^{יְהוָה} צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁגַּב-לָנוּ
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סְלָה:

פרק מז "ר' יהודה בר נחמן בשם ריש לקיש אומר: כיון שעלה הקב"ה לדין ויושב על כסא לדון, כיון שצועקים בשופר הוא עולה והופך מדת הדין למדת רחמים". ומכאן נבין כמה טוב להודות ולשמח ולשיר ולזמר ולשבח לה' לאחר תקיעת השופר שהרי בזמן זה כל הדין הופך לרחמים.

(א) לְמִנְצָחַ | לְבַנְיִקְרַח מִזְמוֹר: (ב) כָּל-הָעַמִּים
 תִּקְעוּ-כַף הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: (ג) כִּי-
 יְהוָה^{יְהוָה} עֲלִיזוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל-כָּל-הָאָרֶץ:

אתם שואג לאשת

לחשובה

(ד) יְדַבֵּר עַמִּים תַּחֲתֵינוּ וְלְאֲפִים תַּחַת רַגְלֵינוּ:
 (ה) יִבְחַר-לָנוּ אֶת-נַחֲלָתָנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר-
 אָהַב סֵלָה: (ו) עָלָה אֱלֹהִים בַּתְּרוּעָה יְהוָה^{אֲדוֹנָי} בְּקוֹל
 שׁוֹפָר: (ז) זָמְרוּ אֱלֹהִים זָמְרוּ זָמְרוּ לְמַלְכֵנוּ זָמְרוּ:
 (ח) כִּי מָלַךְ כָּל-הָאָרֶץ אֱלֹהִים זָמְרוּ מִשְׁכִּיל:
 (ט) מָלַךְ אֱלֹהִים עַל-גּוֹיִם אֱלֹהִים יֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא
 קִדְשׁוֹ: (י) נְדִיבֵי עַמִּים | נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
 כִּי לֹא־הָיָה מִגְּנֵי-אָרֶץ מֵאֵד נַעֲלָה:

פרק מח ה' בחר לשכון בירושלים ולעשותה לעיר קדשו. ומתוך בחירתו של ה' בירושלים, כך כל הגוים נמשכים אליה ועיני העולם כולו נשואות לעיר קדושתו. ואם אנו עם ישראל "עם קדשו" נשכיל לחיות בשלום בינינו, אז ידי הגוים ירעדו להחזיק בירושלים ויעדיפו שאנו נחזיק בה בשלום.

(א) נְשִׁיר מְזִמֹּר לְבְנֵי-קָרַח: (ב) גָּדוֹל יְהוָה^{אֲדוֹנָי} וּמְהֻלָּל
 מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הִר-קִדְשׁוֹ: (ג) יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ
 כָּל-הָאָרֶץ הִר-צִיּוֹן יִרְכָתֵי צַפּוֹן קְרִית מֶלֶךְ רָב:
 (ד) אֱלֹהִים בָּאֲרָמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁגָּב: (ה) כִּי-הִנֵּה
 הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: (ו) הִפָּה רָאוּ בֵּן תַּמָּהוּ
 נִבְהָלוּ נַחֲפָזוּ: (ז) רָעְדָה אַחֲזָתָם שֵׁם חֵיל כִּיזְלָדָה:
 (ח) בְּרוּחַ קָדִים תִּשְׁפֹּר אֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ: (ט) כַּאֲשֶׁר
 שָׁמַעְנוּ | בֵּן רָאִינוּ בְּעִיר-יְהוָה^{אֲדוֹנָי} צְבָאוֹת בְּעִיר

כדי ששומעו יפחדו ממוך

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד-עוֹלָם סֵלָה: (א) וּפְיָנוּ
 אֱלֹהִים חֲסִידָךְ בְּקִרְבֵּךְ הֵיכָלְךָ: (א) כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים
 בֵּן תַּחֲלָתֶךָ עַל-קַצְוֵי-אָרֶץ צָדֵק מָלְאָה יְמִינֶךָ:
 (ב) יִשְׁמַח | הִר-צִיּוֹן תִּגְלָנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
 מִשְׁפָּטֶיךָ: (ג) סָבוּ צִיּוֹן וְהִקִּיפוּהָ סָפְרוּ מִגְּדָלֶיהָ:
 (ד) שִׁיתוּ לְבַבְכֶם | לְחִילָה פִּסְגּוֹ אֲרָמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן
 תִּסְפְּרוּ לְדֹר אַחֲרוֹן: (טו) כִּי זֶה | אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ
 עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהַגְנוּ עַל-מוֹת:

מוזן לצפיה בלבד; לא להדפסה ולא להעמקה ולא לשום שימוש אחר

יום ט' לחודש

פרק מט נעשה כל מה שאנחנו יכולים לעשות, ונפעל כל מה שבאפשרותנו לפעול ונשתדל בכל ההשתדלויות... ובסופו של דבר כל מעשינו נשארים בעולם הזה והאדם לוקח עמו לעולם הבא רק תורה ומצוות ומעשים טובים. לכן כדאי בכל יום לקרוא וללמוד את ספר תהלים.

(א) לְמִנְצֵחַ | לְבְנֵי-קָרַח מְזִמֹּר: (ב) שְׁמַעוּ-זֹאת
 כָּל-הָעַמִּים הָאֵזִינוּ כָּל-יֹשְׁבֵי חֶלְדַּי: (ג) גַּם-בְּנֵי
 אָדָם גַּם-בְּנֵי-אִישׁ יַחַד עָשִׂיר וְאֶבְיוֹן: (ד) פִּי יְדַבֵּר
 חֲכָמוֹת וְהִגִּית לְבִי תְבוּנוֹת: (ה) אִפְּהָ לְמִשְׁלַל אֵזִי
 אֶפְתָּח בְּכַנּוֹר חִידָתִי: (ו) לָמָּה אִירָא בִימֵי רַע
 עוֹן עַקְבֵי יְסוּפְנֵי: (ז) הַפְּטִחִים עַל-חֵילְכֶם וּבְרָב

לקדחת

עֲשׂוּם יִתְהַלְלוּ: (ח) אַח לֹא-פָדָה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא-
 יִתֵּן לֵאלֹהִים כְּפָרוֹ: (ט) וַיִּקַּר פְּדִיוֹן נַפְשָׁם וַחֲדָל
 לְעוֹלָם: (י) וַיַּחֲ-עוֹד לְנִצַּח לֹא יֵרָאֶה הַשְּׁחַת:
 (יא) כִּי יֵרָאֶה | חַכְמִים יָמוּתוּ יַחַד כָּסִיל וְבַעַר
 יֵאבְדוּ וְעַזְבוּ לְאַחֲרִים חֵילָם: (יב) קֶרֶם בְּתִימוֹן
 לְעוֹלָם מִשְׁפַּנְתָּם לָדָר וְדָר קָרְאוּ בְשִׁמוֹתָם עָלַי
 אֲדַמּוֹת: (יג) וְאָדָם בִּיקַר בְּלִי-יָלִין נִמְשַׁל כְּפַה־מּוֹת
 נְדָמוֹ: (יד) זֶה דַּרְכָּם כִּסֵּל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם | בְּפִיהֶם
 יִרְצוּ סֵלָה: (טו) כַּעֲזָן | לְשֹׁאֵל שִׁתּוֹ מוֹת יִרְעֵם
 וַיִּבְדּוּ בָּם יִשְׂרָאֵל | לְפָקֵד (וַצִּיּוֹם) וְעוֹרָם לְבַלּוֹת
 שֹׁאֵל מוֹבֵל לוֹ: (טז) אֶךְ-אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי
 מִיַּד-שֹׁאֵל כִּי יִקְחֵנִי סֵלָה: (יז) אֶל-תִּירָא כִּי-
 יַעֲשֶׂר אִישׁ כִּי-יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: (יח) כִּי לֹא
 בְּמוֹתוֹ יִקַּח הַפֶּלַח לֹא-יִבַד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ:
 (יט) כִּי-נִפְשׁוּ בְחַיּוֹ יִבְרַךְ וַיִּזְרַךְ כִּי-תִיטֵיב לָךְ:
 (כ) תִּבּוֹא עַד-דָּוָר אֲבוֹתָיו עַד-נִצַּח לֹא יֵרָאוּ-אֹזֶר:
 (כא) אָדָם בִּיקַר וְלֹא יִבִּין נִמְשַׁל כְּפַה־מּוֹת נְדָמוֹ:

פרק נ

צדיק הוא מי שמצדיק את ה' בכל מה שעובר עליו ושלא מצדיק את עצמו חלילה או בועט במציאות או שמתכניין או שיש לו טענות על ה' חס ושלום. והצדיקים האלו שאת ה' מכירים ומוקירים על כל הטובות שעושה למענם ומייקרים כל רגע ומעריכים כל דבר - יזכו להעיד על טובותיו בעתיד.

(א) מְזִמּוֹר לְאַסָּף אֵל | < אֱלֹהִים יְהוָה > דָּבָר וַיִּקְרָא
 אֶרֶץ מִמְזִרַח-שָׁמֶשׁ עַד-מִבְּאוֹ: (ב) מְצִיּוֹן מִכְּלָל-
 יָכִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ: (ג) יִבֵּא אֱלֹהֵינוּ וְאֶל-יַחֲרֹשׁ
 אִשׁ-לְפָנָיו תֹּאכַל וְסִבִּיבּוֹ נִשְׁעָרָה מְאֹד: (ד) יִקְרָא
 אֶל-הַשָּׁמַיִם מֵעַל וְאֶל-הָאָרֶץ לְדִין עַמּוֹ: (ה) אֲסַפּוּ-
 לִי חֲסִידֵי כְרַתִּי בְרִיתִי עָלַי-זָבַח: (ו) וַיַּעֲיֶדוּ שָׁמַיִם
 צְדָקוֹ כִּי-אֱלֹהִים | שֹׁכֵט הוּא סֵלָה: (ז) שְׁמֵעָה עַמּוּן
 וְאֲדַבְּרָה יִשְׂרָאֵל וְאֶעֱיֶדָה בְּךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵיךָ אָנֹכִי:
 (ח) לֹא עַל-זִבְחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לִנְגְדֵי תָמִיד:
 (ט) לֹא-אֶקַּח מִבֵּיתֶךָ פֶּר מִמִּכְלָאֲתֶיךָ עֲתוּדִים:
 (י) כִּי-לִי כָל-חֵיתוּ-יַעַר בְּהַמּוֹת בְּהַרְרֵי-אֶרֶץ:
 (יא) יִדְעֵתִי כָל-עוֹף הָרָיִם וְזִזוֹ שָׂדֵי עַמּוּדֵי: (יב) אִם-
 אֲרַעֵב לֹא-אֶמַר לָךְ כִּי-לִי תֵבֵל וּמְלֹאָה: (יג) הַאֲזַכֵּל
 בָּשָׂר אֲפִירִים וְדָם עֲתוּדִים אֲשַׁתֶּה: (יד) זָבַח
 לֵאלֹהִים תֹּזֶדָה וְשִׁלָּם לְעֹלְיוֹן נְדָרֶיךָ: (טו) וַיִּקְרָאֵנִי
 בְּיוֹם צָרָה אֲחַלְצֶנִּי וְתַכְפֹּרֵנִי: (טז) וְלָרִשְׁעָן < אָמַר

להנצל מלסטום

אֱלֹהִים מִהֲלֹךְ לְסַפֵּר חֲקֵי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי עָלַי
 פִּיךָ: (י) וְאַתָּה שָׁנֵאתָ מוֹסֵר וַתִּשְׁלַךְ דְּבָרִי אֲחֵרֶיךָ:
 (יב) אִם־רֵאִיתָ גִּבּוֹר וַתִּרְץ עִמּוֹ וְעִם מְנַאֲפִים חָלַקְךָ:
 (יג) פִּיךָ שָׁלַחַת בְּרַעַה וְלִשׁוֹנְךָ תִּצְמִיד מִרְמָה:
 (יד) הַנֶּשֶׁב בְּאַחֶיךָ תִּדְבֹר בְּבֶן־אִמּוֹ תִּתֵּן־דָּפְנֵי:
 (טו) אֵלֶּה עֲשִׂיתָ | וְהַחֲלֹשְׁתִּי וְדַמִּית הַיּוֹת־אֶהְיֶה
 כְּמוֹךָ אוֹכִיחֶךָ וְאַעֲרֹכָה לְעֵינֶיךָ: (טז) בִּינֹדֶנָּה זֹאת
 שִׁכְחִי אֶלֹהֵי פֶן־אֶטְרֹף וְאֵין מַעֲיֵל: (יז) זִבְחַ תּוֹדָה
 יִכְבְּדֵנִי וְשִׁם דְּרֹךְ אֲרָאֵנוּ בִּישַׁע אֱלֹהִים:

ליום שלישי בשבוע

פרק נא

לב טהור משיגים רק על ידי תפילות רבות שה' יתברך יהפוך את הלב שלי לטהור. אך אם אדם מודמיין שיש לו לב טהור מבלי שהתפלל והתחנן על כך, אז כל פעולותיו אינם לרצון ה' - כי הוא לא כיוון את לבו לה' בתפילות. ואם הוא זכה להתפלל אז הוא זוכה להבין שה' מפעיל אותו בטוב.

ליתא דוח

(א) לְמַנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: (ב) בָּבוֹא־אֵלָיו נָתַן הַנְּבִיא
 כַּאֲשֶׁר־בָּא אֶל־בֵּית־שֹׁבַע: (ג) חֲנָנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ
 כָּרֹב רַחֲמֶיךָ מִתְּחֵה פִּשְׁעֵי: (ד) (הרב) הָרַב כְּפָסְנִי
 מַעֲוֵנִי וּמַחֲטָאֵתִי טַהַרְנִי: (ה) פִּי־פִשְׁעֵי אָנִי
 אֲדַע וְחַטָּאתִי נִגְדִי תָמִיד: (ו) לֵךְ לְבַדְּךָ חֲטָאתִי

וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְּרֶךָ תִּזְכֶּה
 בְּשִׁפְטֶךָ: (י) הֵן־בְּעֵזְרוֹן חוֹלַלְתִּי וּבַחֲטָא יַחֲמֹתֵנִי
 אִמִּי: (יב) הֵן־אֲמַת חֲפִצָּת בַּטְּחוֹת וּבְסֹתָם חֲכָמָה
 תוֹדִיעֵנִי: (יג) תַּחֲטָאֵנִי בְּאִזּוֹב וְאַטְהַר תִּכְכַּבְּנִי
 וּמִשְׁלֹג אֶלְבִּין: (יד) תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
 תִּגְלָנָה עֲצָמוֹת דְּפִיתָ: (טו) הַסִּתֵּר פָּנֶיךָ מִחֲטָאֵי
 וְכִלְ־עֹנֹתֵי מַחָה: (טז) לֵב טָהוֹר בָּרָא־לִי אֱלֹהִים
 וְרוּחַ נָכוֹן חִדָּשׁ בְּקִרְבִּי: (יז) אֶל־תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ
 וְרוּחַ קְדֹשְׁךָ אֶל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: (יח) הַשִּׁיבָה לִּי שִׁשׁוֹן
 יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי: (יט) אֶל־מַדְרָה פִּשְׁעִים
 דַּרְכֶּיךָ וְחַטָּאִים אֶלְרֶךְ יִשׁוּבוּ: (כ) הַצִּילֵנִי מִדְּמִים |
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי תִרְעַן לְשׁוֹנֵי צַדִּיקְתֶּךָ:
 (כא) אֲדַנִּי שִׁפְתֵי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהַלְּלֶתְךָ: (כב) כִּי
 לֹא־תַחֲפִץ זִבְחַ וְאַתָּנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה: (כג) זִבְחִי
 אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה לִב־נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים
 לֹא תִבְזֶה: (כד) הִיטִיבָה בְּרַצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה
 חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָּיִם: (כה) אֲזִ תַּחֲפִץ זִבְחֵי־צַדִּיק עֹלָה
 וְכִלְיֵל אֲזִ יַעֲלוּ עַל־מִזְבְּחֶךָ פָּרִים:

פרק נב

אדם משול לעץ השדה, ואם חלילה הוא מדבר לשון הרע אז מיד הוא נהפך מעץ נחמד שמוציא פירות טובים - לעץ זקן וכבד ורקוב שמושך אליו תולעים ומזיקים לרוב. וכאן בפרק רואים איש שדיבר לשון הרע וחשב שכך יצליח, אך הוא נזכר לכישלון ולדורות... ה' יצילנו.

להסיר מלדבר לשון הרע

(א) לְמַנְצַחַת מִשְׁכִּיר לְדָוָד: (ב) בְּבֹא | דֹּאֵג הָאֲדָמִי וַיִּגְדַּר לְשֹׂאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד אֶל-בֵּית אַחִימֶלֶךְ:
 (ג) מֵהַתְּהִלָּל בְּרַעַה הַגָּבֹר חֶסֶד אֶל כָּל-הַיּוֹם:
 (ד) הַיּוֹת תַּחֲשֹׁב לְשׁוֹנֵךְ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֲשֵׂה רַמְיָה:
 (ה) אֲתַבֶּת רַע מִטּוֹב שֶׁקָּר | מִדַּבֵּר צַדִּיק סֵלָה:
 (ו) אֲתַבֶּת כָּל-דְּבָרֵי-בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה: (ז) גַּם-
 אֵל יִתְצַף לְנֹצַח יַחֲתִיף וַיִּסְתַּף מֵאֵהָל וְיִשְׁרָשֶׁף
 מֵאֲרִץ חַיִּים סֵלָה: (ח) וַיִּרְאוּ צַדִּיקִים וַיִּירְאוּ
 וַעֲלָיו יִשְׁחַקוּ: (ט) הִנֵּה הַגָּבֵר לֹא יֵשִׁים אֱלֹהִים
 מְעֹזָו וַיִּבְטַח בְּרַב עֲשָׂרוֹ יַעֲזֹ בַּהֲוָתוֹ: (י) וַאֲנִי
 כְּזוֹת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בְּטַחְתִּי בַּחֶסֶד-אֱלֹהִים
 עֹלָם וָעַד: (יא) אֲזַדְּךָ לְעֹלָם כִּי עֲשִׂיתָ וַאֲקַוֶּה
 שִׁמְךָ כִּי-טוֹב נִגְדַּר חֲסִידֶיךָ:

פרק נג

כיבוד ההורים הטוב ביותר שאפשר לעשות הוא להיות אדם טוב יותר שחוזר בתשובה ומשתדל ללכת בדרך ה' והצדיקים ולשמור תמיד על סבר פנים יפות ומאירות. כי שמחת הילדים גורמת לשמחת האבות וטובת הילדים היא גם טובת האבות. וכל מה שילד מרגיש - גם אביו מרגיש.

להחזיר שוב

(א) לְמַנְצַחַת עַל-מַחְלַת מִשְׁכִּיר לְדָוָד: (ב) אָמַר נָבִל
 בְּלָבוֹ אֵין אֱלֹהִים הַשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עוֹל אֵין

עֲשֵׂה-טוֹב: (ג) אֱלֹהִים מִשְׁמַיִם הַשְׁקִיף עַל-בְּנֵי
 אָדָם לְרֵאוֹת הַיֵּשׁ מִשְׁכִּיר לְרַשׁ אֶת-אֱלֹהִים:
 (ד) בָּלוּ סָג יַחַדוּ נִאֲלָחוּ אֵין עֲשֵׂה-טוֹב אֵין גַּם-
 אַחַד: (ה) הֲלֹא יָדַעוּ פְּעֻלֵי אָוֶן אֲכָלֵי עֲמִי אָכְלוּ
 לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרְאוּ: (ו) שָׁם | פָּחַדוּ-פָּחַד לֹא-
 הָיָה פָּחַד כִּי-אֱלֹהִים פָּזַר עֲצָמוֹת חַנּוּף הִבְשֵׁתָה כִּי-
 אֱלֹהִים מְאֹסָם: (ז) כִּי יִתֵּן מְצִיּוֹן יִשְׁעוֹת יִשְׂרָאֵל
 בְּשׁוֹב אֱלֹהִים שְׁבוֹת עִמּוֹ יִגְדַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:

פרק נד

כשדוד בורח משאול המלך, הוא יודע שכל האנשים הזרים הם בחינת עבודה זרה וששום אדם זר לא יעזור לו. ויש לדעת שעבודה זרה ואנשים זרים יודעים רק לקחת ולהזיק ואין שום תועלת נולדת מהתקשרות עמם. ונלמד שרק הקב"ה מועיל לכל ענין בבחינת "קרוב ה' לכל קוראיו".

(א) לְמַנְצַחַת בְּנִינַת מִשְׁכִּיר לְדָוָד: (ב) בְּבֹא הַזִּיפִים
 וַיֹּאמְרוּ לְשֹׂאֵל הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ: (ג) אֱלֹהִים
 בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבְגִבּוֹרֶתְךָ תְּדִינֵנִי: (ד) אֱלֹהִים
 שָׁמַע תִּפְלְתִי הֲאִזִּינָה לְאִמְרֵי-פִי: (ה) כִּי זָרִים | קָמוּ
 עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׁמוּ אֱלֹהִים לְנַגְדָם
 סֵלָה: (ו) הִנֵּה אֱלֹהִים עֲזָר לִי אֲדַנִּי בְּסִמְכֵי נַפְשִׁי:
 (ז) (יָשׁוּב) יָשִׁיב הָרַע לְשֹׁרְרֵי בְּאִמְתָּךְ הַצְּמִיתָם:
 (ח) בְּנִדְבָה אֲזַבְּחָה-לָּךְ אֲזַדְּךָ שִׁמְךָ יְהוָה כִּי-טוֹב:
 (ט) כִּי מִכָּל-צָרָה הַצִּילֵנִי וּבְאֵיבֵי רֵאתָה עֵינָי:

להתקם מאוייבך

יום י' לחודש

פרק נה

מדרש שוחר טוב מלמד אותנו על פרק זה, שטוב מאוד לאדם להתפלל שלוש תפילות בכל יום. וכשאדם מקפיד על שלוש תפילות בכל יום, הוא זוכה לחיות בצלם ובדמות ה' ואז יש עליו שמירה ישירה של ה' והוא ניצול ממזיקים ומשליטים ומבעלי זרוע אלימים ומכל הצרות כולן!

לכל רב

(א) לְמַנְצֶחַ בְּנִינֹת מִשְׁכִּיל לְדָוִד: (ב) הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־תִּתְּעַלֵּם מִתַּחֲנָתִי: (ג) הֲקִשִּׁיבָה לִי וְעֲנֵנִי אֲרִיד בְּשִׁיחִי וְאַהֲימָה: (ד) מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עֲקַת רָשָׁע כִּי־יִמְטוּ עָלַי אֲוֹן וּבְאֵף יִשְׁטְמוּנִי: (ה) לִבִּי יַחֲיֶה בְּקִרְבִּי וְאִימוֹת מוֹת נִפְלוּ עָלַי: (ו) יִרְאֶה וְרַעַד יָבֹא בִּי וְתִכְסֹפֵנִי פִּלְעוֹת: (ז) וְאֹמַר מִי־יִתֶּן לִי אֲבִיר כִּי־יִזְנֶה אֶעֱוֹפָה וְאַשְׁכֵּנָה: (ח) הִנֵּה אֲרַחֵיק נֶגֶד אֱלֹהִים בַּמִּדְבָּר סָלָה: (ט) אֲחִישָׁה מִפְּלֹט לִי מֵרוּחַ סַעָה מִסַּעַר: (י) בִּלְעַד אֲדֹנָי פִּלְגַּ לְשׁוֹנָם כִּי־רִאִיתִי חָמָס וָרִיב בָּעִיר: (יא) יוֹמָם וְלַיְלָה יִסּוּבְנֶה עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאֲוֹן וְעַמָּל בְּקִרְבָּהּ: (יב) הַנּוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יִמָּישׁ מִרְחֹבָהּ תֵּן וּמְרָמָהּ: (יג) כִּי לֹא־אוֹיֵב יַחַרְפֵּנִי וְאִשָּׁא לֹא־מִשְׁנָאִי עָלַי הַגִּדִיל וְאַסְתֵּר מִפְּנֵי: (יד) וְאַתָּה אֲנֹשׁ כְּעַרְכִּי אֱלֹהִי וּמִיַּדְעִי: (טו) אֲשֶׁר יַחְדּוּ נִמְתִּיק סוּד בְּבֵית אֱלֹהִים נִהְלָךְ

בְּרָגֶשׁ: (טז) (ישימות) יִשִּׂיא מוֹת | עָלִימוּ יַרְדּוֹ שְׂאוֹל חַיִּים כִּי־רַעוֹת בְּמַגוֹרָם בְּקִרְבָּם: (יז) אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיִּחַזְּאֲדֵנִי יוֹשִׁיעֵנִי: (יח) עָרַב וּבָקַר וְצִהָרִים אֲשִׁיחָה וְאַהֲמָה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי: (יט) פָּדָה בְּשָׁלוֹם גַּפְשִׁי מִקִּרְב־לִי כִי־בָרְבִּים הָיוּ עִמָּדִי: (כ) יִשְׁמַע! אֵל! וַיַּעֲנֵם וַיֵּשֶׁב קָדָם סָלָה אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יִרְאוּ אֱלֹהִים: (כא) שָׁלַח יָדָיו בְּשִׁלְמוֹ חֲלָל בְּרִיתוֹ: (כב) חָלְקוּ | מַחְמַאת פִּי וּקְרַב־לִבּוֹ רַפּוֹ דְבָרָיו מִשְׁמֵן וְהִמָּה פְתַחוֹת: (כג) הַשִּׁלָּךְ עַל־יְהוָה וְהִבְדָּךְ וְהוּא יִכְלֹכְלֶךְ לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְעַדִּיק: (כד) וְאַתָּה אֱלֹהִים! תוֹרְדֵם | לְבָאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים וּמְרָמָה לֹא־יִחַצּוּ יְמֵיהֶם וְאֲנִי אֶבְטַח־בְּךָ:

פרק נו

כשאדם אומר תודה רבה לה' על כל מהלך חייו - אז התודה הזו מעלה ומקרבת אותו לה' יותר מכל התפילות. זאת מכיוון שאמירת תודה זו בחינת ארץ ישראל שהיא אותיות "יש-אל", כלומר שעל ידי אמירת תודה לה' אדם מקובל ורצוי ישירות לה'. וזה טוב יותר מכל התפילות ומכל הקורבנות.

(א) לְמַנְצֶחַ | עַל־יִזְנֵת אֱלֹם רַחֲקִים לְדָוִד מִכְתָּם בְּאַחַז אֲתוּ פְלִשְׁתִּים בְּנָת: (ב) חָנְנִי אֱלֹהִים כִּי־שָׂאֲפֵנִי אֲנֹשׁ כָּל־הַיּוֹם לַחַם יִלְחָצֵנִי: (ג) שָׂאֲפּוּ

לנאסר בכבלי ברזל

שׁוֹרְרֵי כָּל־הַיּוֹם כִּי־רַבִּים לַחַמִּים לִי מָרוֹם: (א) יוֹם
 אִירָא אֲנִי אֵלַיִךְ אֲבֹתָהּ: (ב) בְּאֱלֹהִים אֶחְלָל דְּבָרוֹ
 בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא מִה־יַּעֲשֶׂה בְּשׂוֹר לִי:
 (ו) כָּל־הַיּוֹם דְּבַרִּי יַעֲצֹבוּ עָלַי כָּל־מַחֲשַׁבְתֶּם לָרַע:
 (ז) יִגְדּוּ | (יציפנו) יַצְפוּנוּ הַמָּה עַקְבֵי יִשְׁמְרוּ כְּאֲשֶׁר
 קָנוּ נַפְשֵׁי: (ח) עַל־אֵזוֹן פִּלְט־לָמוּ בָּאֵף עַמִּים | הוֹרֵד
 אֱלֹהִים: (ט) נְדִי סִפְרָתָה אָתָּה שִׁימָה דְמַעְתִּי
 בְּנִאֲדָךְ הֲלֹא בְּסִפְרָתְךָ: (י) אֵיז יִשׁוּבוּ אוֹיְבֵי אַחֲזֹר
 בַּיּוֹם אֲקַרְא זֶה־יִזְעַתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי: (יא) בְּאֱלֹהִים
 אֶחְלָל דְּבַר פִּיהוֹ^{אֱלֹהִים} אֶחְלָל דְּבַר: (יב) בְּאֱלֹהִים
 בְּטַחְתִּי לֹא אִירָא מִה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי: (יג) עָלַי
 אֱלֹהִים נִדְרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדַת לָךְ: (יד) כִּי הִצַּלְתָּ
 נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלִי מִגְּחֵי לְהַתְּהַלֵּךְ לְפָנַי
 אֱלֹהִים בָּאוֹר הַחַיִּים:

פרק נו התחנן העיקרי שאדם צריך לומר לה' הוא: אנא ה' רחם עלי ותעזור לי להתקרב אליך ולחזור בתשובה. וכשאדם מתחנן ומבקש בכל כוחו דבר זה מה' - אז ה' נותן לו מודעות עצמית שתמנע ממנו עברות בעתיד, והאדם מבין כמה ה' עושה עמו חסד ממש עכשיו והתחנונים שלו נהפכים לתודות.

(א) לְמִנְצֵחַ אֱל־תְּשַׁחַת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ
 מִפְּנֵי־שְׂאוֹל בְּמַעְרָה: (ב) חַנְּנִי אֱלֹהִים | חַנְּנִי כִּי בָךְ

חַסִּיה נַפְשִׁי וּבְצֵל־כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד יַעֲבֹר הַיּוֹת:
 (א) אֲקַרְא לְאֱלֹהִים עֲדִיוֹן לֹאֵל גַּמַּר עָלַי: (ב) יִשְׁלַח
 מִשְׁמַיִם | וַיּוֹשִׁיעַנִי חַרְף שְׂאֵפֵי סֶלָה יִשְׁלַח
 אֱלֹהִים חֶסֶדוֹ וְאַמְתּוֹ: (ג) נַפְשִׁי | בְּתוֹךְ לְבָאֵם
 אֲשַׁכְּבָה לְחַטִּים בְּנֵי־אָדָם שְׁנִיחָם חֲנִית וְחַצִּים
 וְלִשׁוֹנָם חֶרֶב תְּהִה: (ד) רֹמְמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים
 עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ: (ה) רִשְׁתָּן הִכִּינוּ לְפַעְעֵמִי
 כַּפְּךָ נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נִפְלְאוּ בְּתוֹכָהּ סֶלָה:
 (ו) נָכוֹן לִפְנֵי אֱלֹהִים נָכוֹן לִפְנֵי אֲשִׁירָה וְאִזְמֶרָה:
 (ז) עֹזְרָה כְּבוֹדִי עֹזְרָה הַנִּבְלָ וְכִנּוֹר אֲעִירָה שָׁחַר:
 (ח) אֹזְרֶךָ בְּעַמִּים | אֲדַנִּי אִזְמֶרְךָ בְּלֵאפִים: (ט) כִּי־
 גִּדַּל עַד־שָׁמַיִם חֶסֶדְךָ וְעַד־שְׁחַקִּים אֲמַתְּךָ:
 (י) רֹמְמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ:

פרק נח אדם הפוכך שפעם אומר כך ופעם אומר ההיפך ושמויק לאנשים אחרים בדבריו, הוא דומה לשבולל מבוהל המכונס בתוך עצמו ובאמת שגם על עצמו איננו סומך כלל, כי הוא מבין שגם על עצמו הוא יכול "להתהפך". ולכן כדאי לאותו אדם להתייעץ עם צדיקים וללכת בעצותיהם.

(א) לְמִנְצֵחַ אֱל־תְּשַׁחַת לְדָוִד מִכְתָּם: (ב) הָאֲמָנָם
 אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבְּרוּן מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפָּטוּ בְּנֵי אָדָם:
 (ג) אֶף־בְּלֹב עוֹלֹת תִּפְעֲלוּן בָּאָרֶץ חֶמֶס יְדִיכֶם

תִּפְלֶסוּן: (ו) זָרוּ רַשְׁעִים מֵרַחַם תָּעוּ מִפֶּטֶן דְּבָרֵי
 כָּזָב: (ז) חַמַּת־לָמוּ כְּדָמוֹת חַמַּת־נְחָשׁ כְּמוֹ־
 פֶּתֶן חָרַשׁ יֵאָטֵם אָזְנוֹ: (ח) אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל
 מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר תְּבָרִים מִחֶפֶץ: (ט) אֱלֹהִים הָרַס־
 שִׁימוֹ בְּפִימוֹ מִלְּתַעוֹת כְּפִירִים נָתַן | יְהוָה^{יְהוָה}
 יִמָּאֵסוּ כְּמוֹ־מִים יִתְהַלְּכוּ־לָמוּ יְדִרְךָ (מצי) חֲצִיו
 כְּמוֹ יִתְמַלְּלוּ: (ט) כְּמוֹ שֶׁבֶלֶל תִּמְסַם יִהְלֶךְ גִּבּוֹר
 אֲשֶׁת בַּל־חַזוֹ שָׁמַשׁ: (י) בְּטָרֶם יִבְיֵנוּ סִירְתִּיכֶם אֲטוֹד
 כְּמוֹ־חֵי כְּמוֹ־חֶרוֹן יִשְׁעָרְנוּ: (יא) יִשְׁמַח צַדִּיק כִּי־
 חָזָה נָקָם פְּעַמָּיו יִרְחֹץ בְּדָם הָרָשָׁע: (יב) וַיֹּאמֶר אָדָם
 אֶךְ־פָּרִי לְצַדִּיק אֶךְ יִשְׁ־אֱלֹהִים שִׁפְטִים בְּאָרֶץ:
 בועולם הזה הקב"ה עושה את עצמו כביכול ישן ולא עונה בצורה ישירה למתפללים. זאת על
 מנת לברר ולברור בין אלו המתמידים שממשיכים למרות הכל להמשיך להתפלל ולומר תהלים.
 וככל שאדם הוא יותר מתמיד וממשיך לדרוש את ה', כך לבו מתחזק והוא כולו תקווה לה'.

פרק נט

(א) לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדָוִד מִכְּתָם בְּשִׁלַּח שְׂאוֹר
 וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַפִּית לְהַמִּיתוֹ: (ב) הֲצִילָנִי מֵאִיְבֵי | >
 אֱלֹהֵי מַמְתְּקוּמִי תִשְׁגָּבֵנִי: (ג) הֲצִילָנִי מִפְּעַלֵי
 אֲוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: (ד) כִּי הִנֵּה אָרְבוּ
 לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חַטָּאתֵי

ליצר הרע

יְהוָה^{יְהוָה}: (ה) בְּלִי־עֹז יְרוּצוֹן וַיִּפּוֹנְנוּ עוֹרָה לְקַרְאֲתֵי
 וּרְאָה: (ו) וְאַתָּה יְהוָה^{יְהוָה}־אֱלֹהִים | > עֲבָאוֹת אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל הִקְיַצָּה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן כָּל־
 בְּגֵדֵי אֲוֶן סָלָה: (ז) יִשׁוּבוּ לָעָרֵב יְהִמוּ כַּפְּלָב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: (ח) הִנֵּה | יִפְּיֵעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שִׁמְעַ: (ט) וְאַתָּה יְהוָה^{יְהוָה}
 תִּשְׁחַק־לָמוּ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: (י) עֲזוֹ אֱלֹהֵי
 אֲשֻׁמְרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵנִי: (יא) אֱלֹהֵי (חסדו) חֲסִדֵי
 יִקְדָּמֵנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשׁוֹרֵי: (יב) אֶל־תִּהְרַגְם |
 פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי הַנִּיעַמּוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידוּמוּ מִגִּבְּנוֹ
 אֲדֹנָי: (יג) חַטָּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְטֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלָה וּמִפֶּחַשׁ יִסְפְּרוּ: (יד) כִּלְהָ בַחֲמָה
 כִּלְהָ וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעֲקֹב
 לְאֶפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה: (טו) וַיִּשׁוּבוּ לָעָרֵב יְהִמוּ
 כַּפְּלָב וַיִּסּוּבּוּ עִיר: (טז) הִפָּה (ניעות) וַיִּנְיֵעוֹן לְאֶבֶל
 אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: (יז) וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאֲרִיץ
 לְפָקֶד חֲסִדְךָ כִּי־הֵייתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוֹם בְּיוֹם

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

צַר־לִי: (יח) עָזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי־אֱלֹהִים מְשַׁנְּבִי
אֱלֹהֵי חֲסָדֶי:

יום יא' לחודש

פרק ס
אדם שנכשל בעברות ובעקבות כך התרחק מדרך ה', אזי נדמה לו שגם ה' התרחק ממנו חלילה, עד שאותו אדם יכול להגיע למחשבות של היפרדות חס ושלום. ויש לדעת שהקב"ה מצפה ומיחל ומקווה שְׁפָל בן רחוק יפנה אליו בתפילה אישית על מנת לשוב, ומיד משיבו אליו ומוחה פשעיו כעב.

(א) לְמַנְצֵחַ עַל־שׁוֹשֵׁן עֲדוֹת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד:

(ב) בְּהַצּוֹתוֹ | אֶת אֲרָם גְּהֲרִים וְאֶת־אֲרָם צוֹבָה

וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיִּךְ אֶת־אֲדָוִם בְּגֵיא־מִלָּח שָׁנִים עֶשְׂרִי

אָלֶיךָ: (ג) אֱלֹהִים זַנְחַתְּנוּ וְזַנְחַתְּנוּ פָרַעְתְּנוּ אֲנַפְתָּ תִשׁוּבָב

לָנוּ: (ד) הִרְעַשְׂתָּה אֶרֶץ פְּעַמְתָּהּ רַפָּה שְׁבַרְיָה

כִּי־מָטָה: (ה) הִרְאִיתָה עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתְנוּ יַיִן

תִּרְעַלְתָּה: (ו) גָּתַתָּה לִּירְאֵיךָ גַם לְהַתְנוּסָם מִפְּנֵי

קִשְׁט סָלָה: (ז) לְמַעַן יִחַלְצִינִי יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה

יְמִינֶךָ (ועננו) וְעַנְנֵי: (ח) אֱלֹהִים! דַּבֵּר בְּקִדְשׁוֹ אֲעֲלֶזָה

אֲחַלְקָה שְׁכֵם וְעַמְּךָ סְפוֹת אֲמַדֵּד: (ט) לִי גִלְעָד|

וְלִי מִנְשָׁה וְאֶפְרַיִם מְעוֹז רֵאשִׁי יְהוּדָה מְחַקְקִי:

(י) מוֹאָב| סִיר רַחְצִי עַל־אֲדָוִם אֲשַׁלֵּיךָ נַעֲלִי עָלַי

לילך למלחמה

פָּלַשְׁתָּ הַתְּרַעְעֵנִי: (יא) מִי יִבְלֶנִי עֵיר מְצוֹר מִי

נַחֲנִי עַד־אָדָם: (יב) הֲלֹא־אֲתָה אֱלֹהִים זַנְחַתְּנוּ

וְלֹא־תִנְעֵא אֱלֹהִים בְּעַבְאֹתֵינוּ: (יג) הֲבֵה־לָנוּ עֲזָרָת

מִצָּר וְשׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם: (יד) בְּאֱלֹהִים נַעֲשֶׂה־חֵיל

וְהוּא יָבוֹם צָרֵינוּ:

פרק סא
בדור הקודם זכינו לראות כיצד אנשים הגיעו לארץ ישראל מכל קצות העולם ואפילו זכו לגור בירושלים עיר הקודש. ובדור שלנו אנו זוכים לראות כיצד אנשים שהיו בקצה הרחוק מה' (בנפש, בהתנהגות ובחילוניהם) זוכים כעת להתקרב ואפילו לומר דרשות ולכתוב ספרי קודש.

(א) לְמַנְצֵחַ | עַל־נְגִינַת לְדָוִד: (ב) שְׁמַעָה אֱלֹהִים

רַנְתִּי הַקְּשִׁיבָה תִּפְלְתִי: (ג) מִקְצֵה הָאָרֶץ| אֵלֶיךָ

אֲקִרָא בַעֲטָף לִבִּי בְּעוֹר־יְרוּסָם מִפְּנֵי תִנְחַנִּי: (ד) כִּי־

הֵייתָ מַחֲסֵה לִי מִגְּדֹלְעִזוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב: (ה) אֲגִוְרָה

בְּאֶהְלֶךְ עוֹלָמִים אַחֲסֵה בְּסִתְרֶךָ כְּנַפְיֶךָ סָלָה:

(ו) כִּי־אֲתָה אֱלֹהִים שְׁמַעְתָּ לְנַדְרֵי נַתַּת יְרֻשָׁת

יִרְאֵי שְׁמֶךָ: (ז) יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו

כְּמוֹ־דָר וְדָר: (ח) יֵשֵׁב עוֹלָם לְפָנֶי אֱלֹהִים חֶסֶד

וְאַמֶּת מִן יִנְצְרָהוּ: (ט) כֵּן אֲזַמְּרָה שְׁמֶךָ לָעַד

לְשִׁלְמֵי נְדָרֵי יוֹם | יוֹם:

אם יש לך יראה לשבת בבית

פרק סב

הנשמה הקדושה שבאדם רוצה בכל רגע לצאת ממנו ולחזור אל יוצרה - אל הקב"ה. והסיבה היחידה שהנשמה נשארת באדם היא רק בגלל שה' ציווה עליה להישאר בו. ומכאן נלמד על מידת הביטחון שאדם צריך להיות בטוח בה' - שהרי גם עכשיו הוא בוחר שנשמך תישאר בך.

ערכיך
אחרי מנחה ואחרי ערבית
לומר אותו אחרי מנחה ואחרי ערבית

(א) לְמִנְצֶיךָ עַל־יְדוּתוֹן מְזִמּוֹר לְדָוִד: (ב) אֵךְ אֶל־
 אֱלֹהִים הַיּוֹמִיָּה נַפְשִׁי מִפְּנֵי יִשׁוּעָתִי: (ג) אֶךְ־הוּא
 צוּרִי וַיִּשׁוּעָתִי מִשְׁנֵפֵי לֹא־אֲמוּט רַבָּה: (ד) עַד־
 אָנֹכִי | תְהוֹתָתוֹ עַל אִישׁ תְּרַצְחֵהוּ כְּלָכֶם כְּקִיר
 נִטְוִי גֵזֶר הַדְּחִינָה: (ה) אֵךְ מִשְׁאֵלְתוֹן יַעֲצוּ לְהַדְיִיחַ
 יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יִבְרְכוּ וּבְקִרְבָּם יִקְלְלוּ־סֵלָה:
 (ו) אֵךְ לְאֱלֹהִים הַיּוֹמִי נַפְשִׁי כִּי־מִפְּנֵי תַקּוּתִי:
 (ז) אֶךְ־הוּא צוּרִי וַיִּשׁוּעָתִי מִשְׁנֵפֵי לֹא אֲמוּט:
 (ח) עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעֵי וּכְבוֹדֵי צוּר־עֵזִי מִחֲסִי
 בְּאֱלֹהִים: (ט) בְּטַחֲוֹ בּוֹ כְּכֹל־עֵת | עִם שִׁכְבוֹר־
 לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מִחֲסֵה־לָּנוּ סֵלָה: (י) אֵךְ |
 הִבֵּל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב בְּנִי אִישׁ בְּמֵאזְנָיִם לְעֵלּוֹת
 הִפָּה מִהֵבֵל יָחַד: (יא) אֶל־תִּבְטְחוּ בְעֵשֶׂק וּבְגֹזֶל
 אֶל־תִּהְבְּלוּ תִיר | כִּי־יִגְוֹב אֶל־תְּשִׁיתוּ לָב:
 (יב) אַחַת | דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים־זוֹ שָׁמַעְתִּי כִּי עָזוּ

לְאֱלֹהִים: (יג) וַיִּקְרַךְ־אֲדָנִי חֶסֶד כִּי־אַתָּה תִּשְׁלַם
 לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ:

פרק סג

ללימאון הנפשי שהוא כולו געגועים, השתוקקות, רצונות, כיסופים, כימהון, ערגה ורחשי לב לשמוע את דבר ה', יש רק רווייה אחת ויחידה שהיא: לימוד התורה. ואדם שאוהב את התורה אז התורה גם אוהבת אותו, ואם הוא מאמין שבה היא רפואתו אז התורה היא שמרפאת אותו.

(א) מְזִמּוֹר לְדָוִד בְּהִיזָתוֹ בְּמִדְבַר יְהוּדָה: (ב) אֱלֹהִים |
 אֵלֵי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָ צְמֵאָה לָךְ | נַפְשִׁי כְּמֵה לָךְ
 בְּשָׂרֵי בְּאֶרֶץ־צִיָּה וְעֵינַי בְּלֵי־מַיִם: (ג) בֵּן בְּקִדְשׁ
 חֲזִיתִיךָ לְרֵאוֹת עֵזְךָ וּכְבוֹדְךָ: (ד) כִּי־טוֹב תִּסְדָּךָ
 מִחַיִּים שְׁפָתַי יִשְׁבְּחוּנָךְ: (ה) בֵּן אֲבִרְכָךָ בְּחַיֵּי
 בְּשִׁמְךָ אִשָּׂא כַפִּי: (ו) כְּמוֹ חֵלֶב וְדִשָּׁן תִּשְׂבַּע
 נַפְשִׁי וְשִׁפְתַי רִנְנוֹת יְהוָה־פִּי: (ז) אִם־זִכְרְתִיךָ
 עַל־יַעֲזֵבִי בְּאֲשֵׁמְרוֹת אֶהְיֶה־בָּךְ: (ח) כִּי־הֵייתָ
 עֲזָרְתָה לִּי וּבְעֵל כְּנַפְיָךְ אֲרִינֶן: (ט) דְּבַקָּה נַפְשִׁי
 אַחֲרֶיךָ בִּי תִמְכָּה יְמִינְךָ: (י) וְהִפָּה לְשׂוֹאֵה
 יִבְקְשׂוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ: (יא) יִגִּירָהוּ
 עַל־יְדֵי־חָרֵב מְנַת שְׁעָלִים יְהִיוּ: (יב) וְהַפֹּלֶךְ
 יִשְׁמַח בְּאֱלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנְּשַׁבַּע בּוֹ כִּי יִסְכַּר
 כִּי דוֹבְרֵי־שִׁקָּר:

להצליח בסחורה

פרק סד

מכיוון שהרשעים לא יכולים לעלות לרקיע ולהלחם נגד הקב"ה בעצמו, אז מרוב שנאתם העצמית היוקרת בקרבם - הם נלחמים בשומרי התורה והמצוות ומלעיגים ומתנגדים לשפת ולתפילין ולבגדי המילה ולטהרת המשפחה ולכל דבר שמביא טובה אמיתית ונעימה לעולם.

לעבור בנתיב

(א) לְמַנְצַחַ מְזִמּוֹר לְדָוִד: (ב) שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי
 בְּשִׁיחֵי מַפְחָד אוֹיֵב תַצַּר חַיִּי: (ג) תַסְתִּירֵנִי מִסּוֹד
 מְרַעִים מְרַגְשֵׁת פְּעֻלֵי אֹיֵן: (ד) אֲשֶׁר שָׁנְנוּ בַחֲרֵב
 לְשׁוֹנֵם דָּרְכוּ חֲצֹם דָּבָר מָר: (ה) לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים
 תָּם פְּתָאם יֵרָחוּ וְלֹא יִירָאוּ: (ו) יַחְזִקוּ-לְמוֹן דָּבָר
 רַע יִסְפְּרוּ לְטְמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי יִרְאֶה-לָמוֹ:
 (ז) יַחֲפְשׁוּ-עוֹלֹת תַמְנוּ חֲפֵשׁ מְחַפֵּשׁ וְקָרַב אִישׁ
 וְלֵב עַמֶּק: (ח) וַיִּרֹם אֱלֹהִים חַיַּן פְּתָאוֹם הָיוּ
 מִפּוֹתָם: (ט) וַיִּכְשִׁילוּהוּ עֲלִימוֹ לְשׁוֹנֵם יִתְנַדְּדוּ
 כָּל-רְאֵה בָם: (י) וַיִּירָאוּ כָל-אָדָם וַיִּגִּידוּ פֶעַל
 אֱלֹהִים וּמַעֲשָׂהוּ הַשְּׂכִירוֹ: (יא) יִשְׁמַח צַדִּיק
 בַּיהוָה וְחָסָה בּוֹ וַיִּתְהַלָּלוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

פרק סה

אדם שמתפלל לה' יתברך ומאמין שה' שומע את תפילתו ומקבל את התפילות ובנוסף לכך גם יודע שהתפילות בעצמן הן התענוג שהוא גורם לה'... אז אותו אדם הוא עדות חיה להשגחת ה' בעולם ולמציאותו. ועל כן הוא מחזיר בתשובה אנשים בקלות ובנעימות בתפילותו בלבד.

אם רוצה דבר מאי

(א) לְמַנְצַחַ מְזִמּוֹר לְדָוִד שִׁיר: (ב) לָךְ דְּמִיָּה תְהִלָּה
 אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וְלָךְ יִשְׁלָם-נַדָּר: (ג) שְׁמַע תִּפְלָה

עֲדוּךְ כָּל-בָּשָׂר יָבֹאוּ: (ד) דְּבָרֵי עֲזוֹת גָּבְרוּ מִנִּי
 פִּשְׁעֵינוּ אַתָּה תִכְפֹּרם: (ה) אֲשֶׁר־י תִבְחַר וּתְקַרֵב
 יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׁבַּעַה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קֹדֶשׁ הַיְכָלְךָ:
 (ו) נִזְרָאוֹת | בְּצַדִּיק תַעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְּטַח
 כָּל-קְצוּי־אָרֶץ וַיָּם רְחֻקִים: (ז) מִכֵּין הָרִים בָּכְחוֹ
 נֶאֱזָר בַּגְּבוּרָה: (ח) מִשְׁבִּית | שְׂאוֹן יָמִים שְׂאוֹן
 גְּלִיָּהֶם וְהַמּוֹן לְאֲמִים: (ט) וַיִּירָאוּ | יִשְׁבִּי קַצּוֹת
 מֵאוֹתֶיךָ מוֹצֵאֵי-בָקָר וְעֵרַב תִּרְנִין: (י) פְּקַדְתָּ
 הָאָרֶץ | וַתִּשְׁקָקָה רַבַּת תַעֲשׂוּרָה פֶלֶג אֱלֹהִים
 מָלֵא מַיִם תִּכְיֵן דְּגָנָם כִּי-כֵן תִּכְיֵנָה: (יא) תִלְמִיָּה
 רִוָּה נַחַת גְּדוּדֶיהָ בְּרִבִּיבִים תִּמְגַּנְנָה צְמַחָה
 תִּבְרָךְ: (יב) עֲטַרְתָּ שָׁנַת טוֹבְתְךָ וּמַעֲגֵלֶיךָ יִרְעִפוּן
 דָּשֵׁן: (יג) יִרְעִפוּ נְאוֹת מִדְּבָר וְגִיל גְּבַעוֹת תַחֲגַרְנָה:
 (יד) לְבָשׁוּ כָרִים | הַצֵּאן וְעַמֻּקִים יַעֲטֹפוּ-כָר
 יִתְרוּעְעוּ אֶף-יִשִּׁירוּ:

יום יב' לחודש

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעמקה ולא לשום שימוש אחר

בכל מקום שיש בו הרבה דיבורים ושיחות חולין, אנחנו נמצא מהר גם בזיונות ומריבות רבות ולשון רע, כמו למשל בשידורי ההדשות ובכל מיני רשות חברתיות. ואדם שמתגבר על טבעו ושמהליט בכל כוחו שהוא לא משתתף בהמולה העלובה הזו - יזכה לראות את תהילת ה' בציון.

פרק סו

לחיי שיש לו רוח

(א) לְמַנְצַח שִׁיר מְזֻמָּר הָרִיעוּ לְאֱלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ:
 (ב) זָמְרוּ כְבוֹד־שִׁמּוֹ שִׁימוּ כְבוֹד תְּהִלָּתוֹ: (ג) אָמְרוּ
 לְאֱלֹהִים מַה־נִּזְרָא מֵעַשִׂיךָ בָּרַב עֲזֹךְ יִבְחָשׁוּ לָךְ
 אִי־בִיךָ: (ד) כָּל־הָאָרֶץ | יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ וַיִּזְמְרוּ לָךְ
 יִזְמְרוּ שִׁמְךָ סֵלָה: (ה) לָכוּ וּרְאוּ מַכְעָלוֹת אֱלֹהִים
 נִזְרָא עֲלֵיךָ עַל־בְּנֵי אָדָם: (ו) הֲפֹךְ יָם | לַיַּבֵּשֶׁה
 בַּנְּהָר יַעֲבְרוּ בְּרִגְלֵךָ שָׁם נִשְׁמַחֲה־בּוֹ: (ז) מִיֶּשֶׁר
 בְּגִבּוֹרָתוֹ | עוֹלָם עֵינָיו בְּגוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים |
 אֶל־ (יִרְמִי) יָרוּמוּ לָמוֹ סֵלָה: (ח) בָּרְכוּ עַמִּים | אֱלֹהֵינוּ
 וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ: (ט) הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים
 וְלֹא־נָתַן לַמוֹט רַגְלָנוּ: (י) כִּי־בַחֲנָתָנוּ אֱלֹהִים
 צָרַפְתָּנוּ כְּצָרֶף־כֶּסֶף: (יא) הִבֵּאתָנוּ בַּמַּצִּידָה שִׁמְתָה
 מוֹעֲקָה בְּמַתְנֵינוּ: (יב) הִרְכַּבְתָּ אֲנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ
 בָּאֲנוֹ־בָאֵשׁ וּבַמֵּים וְתוֹעִיאָנוּ לְרוּיָהּ: (יג) אָבוֹא
 בֵּיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשֵׁלֶם לָךְ נִדְרָי: (יד) אֲשֶׁר־פָּעוּ

שִׁפְתָי וְדַפְרִי־פִי בְּצִר־לִי: (טו) עֲלוֹת מַחִים אֲעֲלֶה־
 לָךְ עַם־קְטָרֹת אֵילָנִים אֲעִשֶׂה בְּךָ עַם־עַתוּדִים
 סֵלָה: (טז) לָכוּ־שִׁמְעוּ וְאַסְפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
 אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי: (יז) אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוּמָם
 תַּחַת לְשׁוֹנֵי: (יח) אֲנִי אִם־רָאִיתִי בְּלִבִּי לֹא
 יִשְׁמַע | אֲדַנֵּי: (יט) אֲנִי שָׁמַע אֱלֹהִים הַקְּשִׁיב
 בְּקוֹל תַּפְלִיתִי: (כ) בְּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־הִסִּיר
 תַּפְלִיתִי וְחִסְדּוֹ מֵאֵתִי:

פרק סז

פרק זה נכתב במיוחד ברוב סידורי התפילה בצורה המנורה של בית המקדש שיכנה במהרה בימינו. ואותה המנורה הקדושה על ידי אורה, תמשוך אליה את כל העמים לעבוד את ה' בתפילה. ומכך אנו למדים שהמנורה היא סמל השלום האמיתי של העולם ועלינו להציג סמל זה לכולם.

(א) לְמַנְצַח בְּנִינֹת מְזֻמָּר שִׁיר: (ב) אֱלֹהִים יַחֲנְנוּ
 וַיְבָרְכֵנוּ יְיָר פָּנָיו אֲתָנוּ סֵלָה: (ג) לְדַעַת בָּאָרֶץ
 דְּרָכֶךָ בְּכָל־גּוֹיִם יִשׁוּעָתְךָ: (ד) יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים
 יוֹדוּךָ עַמִּים כְּלָם: (ה) יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֲפִים כִּי־
 תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשׂוֹר וּלְאֲפִים | בָּאָרֶץ תִּנְחַם
 סֵלָה: (ו) יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כְּלָם:
 (ז) אָרֶץ נִתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ:
 (ח) יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ אֹתוֹ כָּל־אֲפִסֵּי־אָרֶץ:

לקדחת תמידית

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעמקה ולא לשום שימוש אחר

פרק סח

ברור לכל אדם שקל לה' לסלק מהעולם את הרשעים אך הוא מעדיף שהם יחזרו בתשובה. גם קל לה' מאוד לשמח את הצדיקים - ולכן רואים שהצדיקים שמחים מאוד בחייהם בקלות רבה, רק על ידי זה שהם חושבים על ה' יתברך ומכך מתמלאים בכל הסיבות שבעולם לשמחה.

(א) לְמַנְצֶיךָ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר: (ב) יְקוּם אֱלֹהִים
 יִפּוּצוּ אוֹיְבָיו וַיִּנּוּסוּ מִשְׁנֵאָיו מִפְּנֵיו: (ג) כָּהֲנִדְרָךְ
 עֲשֹׂן תִּנְדָּרְךָ כְּהַמָּס דוֹנֵג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֵאבְדוּ רְשָׁעִים
 מִפְּנֵי אֱלֹהִים: (ד) וַצַּדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעֲלֶצוּ לִפְנֵי
 אֱלֹהִים וַיִּשְׂישׂוּ בְשִׂמְחָה: (ה) שִׁירוּן לְאֱלֹהִים זְמִירוֹ
 שְׁמוֹ סֵלוֹ לְרַכֵּב בְּעַרְבוֹת בְּיַהּ שְׁמוֹ וְעֲלֶזוּ לִפְנֵיו:
 (ו) אֲבִי יִתּוּמִים וְדַיָּן אֱלֹהִים בְּמַעֲוֹן
 קִדְשׁוֹ: (ז) אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בְּיַתָּה מוֹצִיא
 אֲסִירִים מִבְּשׂוּרֹת אֶךְ סוֹרְרִים שְׁכָנוּ צַחִיחָה:
 (ח) אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמְּךָ בְּצַעֲדֶךָ בִּישִׁימוֹן
 סָדָה: (ט) אֶרֶץ רַעֲשָׁה | אֶף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי
 אֱלֹהִים זֶה סִינֵי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 (י) גִּשְׁם גְּדֻבּוֹת תִּנְיַף אֱלֹהִים נַחֲלַתְךָ וְנִלְאָה
 אַתָּה כּוֹנֵנְתָה: (יא) חִיתְךָ יִשְׁבוּ־בָהּ תִּכְיִן בְּטוֹבֶתְךָ
 לְעַנֵּי אֱלֹהִים: (יב) אֲדַנִּי יִתֵּן־אֲמַר הַמְּבַשְּׂרוֹת

לרשע

צָבָא רָב: (יג) מִלְכֵי צְבָאוֹת יְהוָה יְהוָה וַיָּנֹת בְּיַתָּה
 תַּחֲלֶק שְׁלָל: (יד) אִם־תִּשְׁכַּחוּן בֵּין שְׁפָתַיִם כְּנִפֵי
 יוֹנָה נֶחֱפָה בַכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירְקֶבֶק חָרוּץ:
 (טו) בַּפֶּרֶשׁ שִׁדֵי מְלָכִים בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצַלְמוֹן:
 (טז) הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר גְּבֻנָּיִם הַר־בָּשָׁן:
 (יז) לָמָּה | תִּרְצְדוּן הָרִים גְּבֻנָּיִם הָהָר חָמַד
 אֱלֹהִים לְשִׁבְתוֹ אֶף־יְהוָה יִשְׁכֵן לְנֶצַח: (יח) רַכֵּב
 אֱלֹהִים רַבְתִּים אֶלְפֵי שִׁנְאָן אֲדַנִּי בָם סִינֵי בַקֶּדֶשׁ:
 (יט) עֲלִיתָ לְמָרוֹם | שְׁבִיתָ שְׁבִי לְקַחַת מִתְּנֹת
 בְּאָדָם וְאֶף סוֹרְרִים לְשִׁכּוֹן יְהֵ אֱלֹהִים: (כ) בְּרוּךְ
 אֲדַנִּי יוֹם | יוֹם יַעֲמֹס־לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ סָדָה:
 (כא) הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת (וְלִיהוָה) וְלֹא־אֱלֹהִים אֲדַנִּי
 לְמֹת תּוֹצְאוֹת: (כב) אֶךְ־אֱלֹהִים יִמְחֵן רֹאשׁ
 אוֹיְבָיו קִדְקֹד שִׁעַר מִתְחַלֵּף בְּאִשְׁמִיו: (כג) אָמַר
 אֲדַנִּי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמַּעֲלֹת יָם: (כד) לְמַעַן
 תִּמְחֵן רִגְלֶךָ בְּרָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאוֹיְבִים מִנְּהוּ:
 (כה) רְאוּ הַלֵּיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הַלֵּיכוֹת אֵלַי מִלְכֵי

בְּקִדְשׁ: (נו) קִדְמוּ שָׁרִים אַחַר נְגִינִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת
 תּוֹכְפוֹת: (נז) בְּמִקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים יְהוָה
 מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל: (נח) שָׁם בְּנִימָן | צִעִיר רֹדֵם
 שָׁרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שָׁרֵי זְבֻלוֹן שָׁרֵי נַפְתָּלִי:
 (נט) צִוָּה אֱלֹהֶיךָ עֲנֵךְ עוֹזֶה אֱלֹהִים זֹו פָּעַלְתָּ לָנוּ:
 (ל) מְהִיבְלָךְ עַל-יְרוּשָׁלַיִם קָךְ יוֹבִילוּ מְלָכִים שִׁי:
 (לא) גָּעַר חֵיַת קָנָה עֲדַת אַבִּירִים | בְּעַגְלֵי עַמִּים
 מִתְרַפֵּם בְּרִצֵּי-כֶסֶף בְּזַר עַמִּים קָרְבוֹת יַחֲפָצוּ:
 (לב) יִאֲתוּ חֲשֻׁמְנִים מִנִּי מִצָּרִים כּוֹשׁ תְּרִיץ יָדָיו
 לֵאלֹהִים: (לג) מִמְּלָכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים
 זָמְרוּ אֲדָנִי סֵלָה: (לד) לָרֶכֶב בְּשָׁמַי שָׁמַי-קָדָם
 תֵּן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז: (לה) תָּנוּ עֹז לֵאלֹהִים
 עַל-יִשְׂרָאֵל גִּאֲוָתוֹ וְעֹזוֹ בַּשָּׁחֲקִים: (לו) גִּזְרָא
 אֱלֹהִים מִמְּקוֹדְשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נָתַן | עֹז
 וְתַעֲצֹמוֹת לָעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים:

יום יג' לחודש

פרק סט

אנא ממך ה', תעזור לי שלא להביך ושלא להזיק חלילה לשום אדם בעולם ובפרט
 וכוורדאי שלא אפגע אף פעם בשום יהודי/ה. אנא ממך ה' ברחמיך עלי תרחם, ותן לי
 לעשות מעשים טובים ולהיות אדם נעים וישר וצדיק... אני רוצה להיות השושנה שלך!

(א) לְמַנְצֶחַת עַל-שׁוֹשְׁנִים לָדוֹד: (ב) הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים
 כִּי בָאוּ מַיִם עַד-נַפְשׁ: (ג) טַבַּעְתִּי | בִּיּוֹן מְצוּלָה
 וְאִין מְעַמָּד בְּאֵתִי בְּמַעַמְקֵי-מַיִם וְשַׁבְּלַת
 שְׁטַפְתָּנִי: (ד) יַגְעֵתִי בְּקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי
 מִיַּחַל לֵאלֹהִי: (ה) רַבּוֹ | מִשְׁעָרוֹת רֵאשֵׁי שִׁנְאֵי
 חֲנָם עָצְמוּ מִצְמִיתִי אִנִּי שִׁקָּר אֲנִשֶׁר לֹא-גִזְלָתִי
 אִזּוּ אָשִׁיב: (ו) אֱלֹהִים אֲתָה יִדְעָתָ לְאוֹלָתִי
 וְאֲשֻׁמוֹתִי מִפֶּה לֹא-נִכְחָדוּ: (ז) אֶל-יִבְשׁוּ בֵּין קוֹיֶיךָ
 אֲדָנִי (יְהוָה) אֱלֹהִים עֲבָאוֹת אֶל-יִפְלְמוּ כִּי מִבְּקִשֶׁיךָ
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: (ח) כִּי-עָלֶיךָ נִשְׂאֵתִי חֲרַפָּה כִּסְתָה
 כְּלָמָה פָּנָי: (ט) מוֹזֵר הָיִיתִי לְאָחִי וְנָכְרִי לְבְנֵי
 אִמִּי: (י) כִּי-קִנְאַת בִּיתְךָ אִכְלָתִנִּי וְחֲרַפּוֹת
 חוֹרְפֶיךָ נִפְלוּ עָלָי: (יא) וְאִנְכָּה בַעֲזוֹם נַפְשִׁי וְתָהִי
 לְחֲרַפּוֹת לִי: (יב) וְאֲתָנָה לְבוֹשֵׁי שִׁק וְאֵהִי לָהֶם

לחמוד ודנאי

לְמַשָּׁל: (יג) יִשְׁיחוּ בִי יִשְׁבִי שַׁעַר וְנִגְזְזוּת שׁוֹתֵי
 שָׁכָר: (יד) וְאֲנִי תִפְקְדֵתִי-קָדָה | יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָמָה עֵת רָצוֹן
 אֱלֹהִים בָּרַב-חַסְדָּךָ עֲנֵנִי בְּאֵמֶת יִשְׁעֶךָ: (טו) הַצִּילֵנִי
 מִפֶּיט וְאֶל-אֲטֻבָּעָה אֲנַעְלָה מִשְׁנָאִי וּמִמַּעַמְקֵי-
 מָיִם: (טז) אֶל-תִּשְׁטַפְּנֵנִי | שִׁבְלֶת מַיִם וְאֶל-
 תִּבְלַעֲנֵנִי מִצֹּלָה וְאֶל-תִּתְאֹטֵר-עָלַי בָּאֵר פִּיהָ:
 (יז) עֲנֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָמָה כִּי-טוֹב חַסְדְּךָ כָּרֹב רַחֲמֶיךָ פִּנְהָ
 אֵלַי: (יח) וְאֶל-תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדְּךָ כִּי-צָר-לִי
 מֵהָר עֲנֵנִי: (יט) קָרַבָה אֶל-נַפְשִׁי גְאֹלָה לְמַעַן
 אִיבִי פָדֵנִי: (כ) אַתָּה יְדַעַת חַרְפְּתִי וּבְשַׁתִּי
 וּבְלַמָּתִי נִגְדָךָ כָּל-צוּרָי: (כא) חֲרַפְהָ שְׁבָרָה
 לְבִי וְאֲנוּשָׁה וְאֶקְנֶה לָנוּד וְאֵין וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא
 מִצָּאֵתִי: (כב) וַיִּתְּנוּ בְּכָרוֹתַי רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יִשְׁקִינֵנִי
 חֲמוֹץ: (כג) יְהִי-שִׁלְחָנָם לְפָנֵיהֶם לָפַח וְלִשְׁלוֹמִים
 לְמוֹקֵשׁ: (כד) תַּחֲשִׁכְנָה עֵינֵיהֶם מִרְאֹת וּמִתְנִיָּהֶם
 תִּמְיֵד הַמַּעַד: (כה) שִׁפְךָ-עָלֵיהֶם זַעֲמָךְ וַחֲרוֹן אַפְּךָ
 יִשְׁיגֵם: (כו) תַּהִי-טִירָתָם נִשְׁמָה בְּאֵהָלֵיהֶם אֶל-

יְהִי יִשְׁבֵּב: (כז) כִּי-אַתָּה אֲשֶׁר-הַפִּיתָ רַדְּפוֹ וְאֶל-
 מִכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יִסְפְּרוּ: (כח) תִּנְהַעֲוֹן עַל-עוֹנָם
 וְאֶל-יָבֹאוּ בְּצַדִּיקְתְּךָ: (כט) יִפְחוּ מִסִּפְּר תִּיִם וְעַם
 צַדִּיקִים אֶל-יִפְתְּנוּ: (ל) וְאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יִשׁוּעַתְךָ
 אֱלֹהִים תִּשְׁנֵנֵנִי: (לא) אֶהְלָלָה שֵׁם-אֱלֹהִים בְּשִׁיר
 וְאֲגִידֶלְעוּ בְּתוֹדָה: (לב) וְתִיטֵב לִיהוָה אֱלֹהֵי מִשׁוֹר פֶּר
 מִקְרָן מִפְּרִים: (לג) רְאוּ עֲנָוִים יִשְׁמְחוּ דְרָשִׁי
 אֱלֹהִים וַיְחִי לְבַבְכֶם: (לד) כִּי-שָׁמַע אֶל-אֲבִיוֹנִים
 יְהוָה וְאֶת-אֲסִירָיו לֹא בָזָה: (לה) יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם
 וְאָרֶץ יַמִּים וְכָל-רֹמֵשׁ בָּם: (לו) כִּי אֱלֹהִים יִוְשִׁיעַ
 צִיּוֹן וַיְבַנֶּה עָרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ שָׁם וַיִּרְשׁוּהָ:
 (לז) וַיִּרַע עַבְדֵּי יְהוָה וְאֶהְבִּי שְׁמוֹ יִשְׁפְּנוּ-בָהּ:

פרק ע

כל הנצחונות וההצלחות הטובות שיש לאדם מגיעות אליו בזמן שהוא זוכר את הקב"ה. אפילו הכשלונות והטעויות שלו מתהפכים לטובות כל זמן שהוא זוכר את הקב"ה. כי זיכרון נפלאות ה' וטובותיו מהעבר - מטיבים את ההווה ומבטיחים בטוב גם את העתיד. האדם הוא זיכרון ה'.

(א) לְמַנְצֵחַ לָדוֹד לְחִזְפִּיר: (ב) אֱלֹהִים קְהַצִּילֵנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָמָה לְעִזְרָתִי חוֹשָׁה: (ג) יִבְשׁוּ וַיִּחַפְּרוּ מִבְּקִשֵׁי
 נַפְשִׁי יִסְגּוּ אַחֹר וַיִּפְלְמוּ חִפְצֵי רַעְתִּי: (ד) יִשׁוּבוּ
 עַל-עַקֵּב בְּשַׁתֵּם הָאֲמֹרִים הָאֵחָן הָאֵחָ: (ה) יִשְׁיִשׁוּ

למלחמה

וַיִּשְׁמְחוּ | בָּךְ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וַיֹּאמְרוּ תָמִיד יִגְדַל
 אֱלֹהִים אֱהָבֵי יִשׁוּעָתְךָ: (י) וְאֲנִי עָנִי וְאֲבִיוֹן אֱלֹהִים
 חוֹשֶׁה־לִּי עֲזָרִי וּמִפִּלְטֵי יְהוָה^{יאהונג} אֶל־תֵּאֱחָר:

פרק עא
 במקום הזה עצרתי ואת עצמי שאלתי: "מי אני בכלל שאכין ספר תהלים?!" מי אני שאכתוב
 עצות? מי אני שאומר דרשות? - והרי אני יודע בעצמי שאינני ראוי לכל אלו... התשובה מהרה
 לבוא ואומרת: שבזכות עשה תשובה בכל יום לפחות, אדם זוכה לשוב ולא לבוששה. תודה לה'.

(א) **בָּךְ־יְהוָה^{יאהונג} חֲסִיתִי אֶל־אִבּוֹשָׁה לְעוֹלָם:**

(ב) **בְּצַדִּיקְךָ תִצְלִלְנִי וְתִפְלֹטְנִי הַטָּה־אֵלַי אֲזַנְךָ**

וְהוֹשִׁיעֵנִי: (ג) **הִיָּה לִּי | לְעֹז מְעוֹן לְבוֹא תָמִיד**

צְרִיף לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סִלְעִי וּמְצוֹדְתִי אַתָּה: (ד) **אֱלֹהֵי**

פִּלְטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַיֵל וְחוֹמֵץ: (ה) כִּי־אַתָּה

תִּקּוֹתֵי אֲדוֹנָי (יהוה) אֱלֹהִים מִבְּטַחִי מִנְּעוּרַי: (ו) עָלֶיךָ |

נִסְמַכְתִּי מִפִּטְן מִפְּעֵי אִמִּי אַתָּה גּוֹזֵי בָּךְ תִּהְלָתִי

תָּמִיד: (ז) כְּמוֹפֶת הָיִיתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עוֹ:

(ח) **יִמְלֵא כִּי תִהְלָתְךָ כָּל־הַיּוֹם תִּכְפָּאֲרֶתְךָ: (ט) אֶל־**

תִּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זְקֵנָה כְּכֹלֹת כָּחִי אֶל־תִּעֲזָבֵנִי:

(י) **כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבֵי לִּי וְשִׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעְצוּ יַחְדָּו:**

(יא) **לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוּ רַדְפוּ וְתִפְשׁוּהוּ כִּי־אֵין**

מִצִּיל: (יב) אֱלֹהִים אֶל־תִּרְחַק מִפָּנָי אֱלֹהֵי לְעֹזְרֵתִי

למנוח ח

(חִישָׁה) חוֹשָׁה: (ג) **יִבְשׁוּ יִכְלְוּ שִׁטְנֵי נַפְשִׁי יַעֲטוּ**

חֲרָפָה וּכְלָמָה מִבְּקִשֵׁי רַעְתִּי: (ד) וְאֲנִי תָמִיד

אֵיחָל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תְּהַלָּתְךָ: (ט) כִּין יִסְפָּר

צַדִּיקְךָ כָּל־הַיּוֹם תִּשׁוּעָתְךָ כִּי לֹא יִדְעֵתִי

סִפְרוֹת: (י) אֲבוֹא בַּנְּבֻרוֹת אֲדוֹנָי (יהוה) אֱלֹהִים אֲזַכִּיר

צַדִּיקְךָ לְבַיְתְךָ: (יא) אֱלֹהִים לְפָדְתַּנִּי מִנְּעוּרַי וְעַד־

הַנְּהָ אֲגִיד נִפְלְאוֹתֶיךָ: (יב) וְגַם עַד־זְקֵנָה וְשִׁיבָה

אֱלֹהִים אֶל־תִּעֲזָבֵנִי עַד־אֲגִיד זְרוּעֶיךָ לָדוֹר לְכָל־

יְבוֹא גְבוּרָתְךָ: (יג) וְצַדִּיקְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם

אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כְמוֹךָ: (יד) אֲשֶׁר

(הראיתנו) הִרְאִיתַנִּי צָרוֹת רַבּוֹת וְרַעוֹת תָּשׁוּב (תחינו)

תִּחְיִינִי וּמִתְהַמּוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תִּעֲלֶנִי: (טו) תִּרְבֵּן

גְּדֹלְתִי וְתִסַּב תִּנְחַמְנִי: (טז) גַּם־אֲנִי אוֹדֶךָ בְּכָל־י

נְבִלְ אִמּוֹתְךָ אֱלֹהֵי אֲזַמְרָה לָךְ בְּכִנּוּר קְדוֹשׁ

יִשְׂרָאֵל: (יז) תִּרְנְנָה שִׁפְתֵי כִּי אֲזַמְרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי

אֲשֶׁר פָּדִיתָ: (יח) גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תִּהְלָה צַדִּיקְךָ

כִּי־בִשׂוּ כִּי־חָפְרוּ מִבְּקִשֵׁי רַעְתִּי:

מוֹנֵן לְעַפְיָה בְּלִבּוֹ, לֹא לְהַדְפֵּסָה וְלֹא לְהַעֲתִיקָה וְלֹא לְשׁוֹם שִׁמוּשׁ אַחֵר
 מוֹנֵן לְעַפְיָה בְּלִבּוֹ, לֹא לְהַדְפֵּסָה וְלֹא לְהַעֲתִיקָה וְלֹא לְשׁוֹם שִׁמוּשׁ אַחֵר

יום יד' לחודש

פרק עב

ניתן לראות את המלך ביופיו ולהיות אותו בקלות רבה אם רואים אצלו את התכונה הברורה: שהוא מולך על עצמו. ואדם שמולך על עצמו ויודע איך להתנהג, אז וודאי שהולך במידותיו ובהנהגותיו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ומרחם ומוחל וסולח וסבלני ומעודד וטוב לכולם.

למצוא תו וחסד

(א) רְשָׁמָהּ | אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדָּךְ | תָּן וְצַדִּיקְתָּהּ
 לְבֶן-מֵלֶכֶךְ: (ב) יָדִין עַמָּךְ בְּצַדִּיק וְעֲנִיֶיךָ בְּמִשְׁפָּט:
 (ג) יִשְׁאוּ הָרִים שְׁלֹום לְעַם וְגִבְעוֹת בְּצַדִּיקָה:
 (ד) יִשְׁפֹּט | עֲנִיֵי-עַם יוֹשִׁיעַ לְבְנֵי אֲבִיוֹן וַיִּדְפֵּא
 עוֹשֵׁק: (ה) יִירְאוּךָ עַם-שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דָּוִד
 דּוֹרִים: (ו) יִרְדַּךְ כְּמַטֵּר עַל-גֹּזַל כְּרִבִּיּוֹם וְרִזְיַף אֶרֶץ:
 (ז) יִפְרַח-בְּיָמָיו צְדִיק וְרַב שְׁלֹום עַד-בְּלֵי יָרֵחַ:
 (ח) וַיִּרְדֵּךְ מֵיָם עַד-יָם וּמִנְהַר עַד-אֲפְסַי-אֶרֶץ:
 (ט) לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֵינָיו עָפָר יִלְחֲכוּ: (י) מִלְכֵי
 תְּרַשִׁישׁ וְאֵיִים מִנְחָה יִשִּׁיבוּ מִלְכֵי שֹׁבָא וְסֹבָא
 אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ: (יא) וַיִּשְׁתַּחֲוּ-לָו כָּל-מִלְכֵי כָּל-
 גּוֹיִם יַעֲבְדוּהוּ: (יב) כִּי-יַעֲזִיל אֲבִיוֹן מִשִּׁנְעַ וְעֲנִי
 וְאִין-עֶזֶר לָו: (יג) יָחַם עַל-יָדֶךָ וְאֲבִיוֹן וְנַפְשׁוֹת
 אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ: (יד) מִתְּנוּךְ וּמִחֲמָם יִגְאֵל נַפְשָׁם
 וַיִּיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו: (טו) וַיְחִי וַיִּתֵּן-לָו מִזֶּהָב שֹׁבָא

וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַדְוֹ תַמִּיד כָּל-הַיּוֹם יִבְרַכְנָהוּ: (טז) יְהִי
 כַּסֶּת־כָּר | בְּאֶרֶץ בְּרָאשׁ הָרִים יִרְעֵשׁ כְּלָבָנוֹן
 פָּרִוּ וַיִּצְיָצוּ מִעִיר כְּעֵשֶׂב הָאֶרֶץ: (יז) יְהִי שְׁמוֹ
 לְעוֹלָם לְפָנֵי-שָׁמֶשׁ (יח) יִפְּזֹן שְׁמוֹ וַיִּתְבָּרְכוּ בוֹ
 כָּל-גּוֹיִם יִאֲשְׁרוּהוּ: (יט) בָּרוּךְ | יְהוָה אֱלֹהִים
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּךָ: (כ) וּבָרוּךְ
 שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת-כָּל הָאֶרֶץ
 אֱמֵן | וְאֱמֵן: (כא) כָּלוּ תַפְלוֹת דָּוִד בֶּן-יִשָּׁי:

ליום רביעי בשבוע

הדרך להכנת החיים היא שאדם קודם כל יתבונן על עם ישראל ולאחר מכן יתבונן על עצמו. ואז הוא מבין שמצבו של עם ישראל הוא גם מצבו הפרטי ומתפלל בהתאם.

(א) מִזְמוֹר לְאָסָף אֲדָבָר לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים
 לְבָרֵי לִבִּי: (ב) וְאֲנִי כַמַּעֵט (ג) נָטִיו רַגְלֵי פְּאִיִן
 (שפכה) שִׁפְכוּ אֲשֵׁרֵי: (ד) כִּי-קָנַאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלֹום
 רְשָׁעִים אֶרְאֶה: (ה) כִּי אֵין חֲרָצוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא
 אוֹלָם: (ו) בַּעֲמַל אֲנוֹשׁ אֵינָמוּ וְעַם-אָדָם לֹא
 יִנְגָּעוּ: (ז) לָכֵן עֲנַקְתָּמוּ גְאוּהָ יַעֲטֹף-שִׁית חָמָס
 לָמוֹ: (ח) יֵצֵא מִחֶלֶב עֵינָמוּ עָבְרוּ מִשְׁפִּיֹת לִבִּי:

להוציא ממצח

(ח) יִמְיָקוּ | וַיִּדְבְּרוּ בָרַע עֲשָׂק מִמְרוֹם יִדְבְּרוּ:
 (ט) שִׁתּוֹ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ בְּאָרֶץ:
 (י) לָכֵן (וישב) יָשׁוּב עִמּוֹ הָלֵם וּמִי מִלֵּא יִמְצֹו לָמוּ:
 (יא) וַאֲמָרוּ אֵיכָה יִדְע־אֵל וַיֵּשׁ דַּעַה בְּעֵלְיוֹן:
 (יב) הֲיֵה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשִׁלְוֵי עוֹלָם הַשְּׂגוּ־חַיִל:
 (יג) אֶן־רִיק זְפִיתִי לִבִּי וְאֶרְחֵץ בְּנִקְיוֹן כַּפֵּי:
 (יד) וַאֲהִי נִגְוָע כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לְבַקָּרִים:
 (טו) אִם־אֶמְרֵתִי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ הַנֶּה דוֹר בְּנֵיךָ בְּגִדְתִּי:
 (טז) וַאֲחַשְׁבֶּה לְדַעַת זֹאת עָמַל (היא) הוּא בְעֵינַי:
 (יז) עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדָּש־יְיָ אֲבִינָה לְאַחֲרִיתָם:
 (יח) אֵךְ בַּחֲלָקוֹת תְּשִׁית לָמוּ הַפְּלָתָם לְמִשׁוֹאוֹת:
 (יט) אֵךְ הֵיוּ לְשִׁמְהָ כְרֻגַע סָפוּ תָמוּ מִן־בְּלָהוֹת:
 (כ) כַּחֲלוֹם מִהֲקִיץ אֲדַנִּי בָעִיר | צִלְמָם תִּבְזֶה:
 (כא) כִּי יִתְחַמֵּץ לִבִּי וְכִלְיוֹתַי אֲשַׁתּוֹנָן: (כב) וַאֲנִי־
 בָעִיר וְלֹא אֲדַע בְּהַמּוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ: (כג) וַאֲנִי
 תָמִיד עִמָּךְ אֲחֻזֶּת בְּיַד־יְמִינִי: (כד) בַּעֲצָתְךָ תִּנְחַנִּי
 וְאַחַר כְּבוֹד תִּקְחֵנִי: (כה) מִי־לִי בַשָּׁמַיִם וְעִמָּךְ

לֹא־חֲפַצְתִּי בְּאָרֶץ: (כו) כָּלֶּה שְׂאֵרֵי וּלְבָבִי צוּר־
 לִבִּי וְחִלְקֵי אֱלֹהִים לְעוֹלָם: (כז) כִּי־הִנֵּה רַחֲמֶיךָ
 יֵאבְדוּ הַצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמָּוָה: (כח) וַאֲנִי קָרַבְתִּי
 אֱלֹהִים לִי־טוֹב שִׁתִּין בְּאֲדָנִי (יגה) אֱלֹהִים מַחְסֵי
 לְסִפָּר כָּל־מְלֹאכֹתֶיךָ:

פרק עד

עשן הקורבנות שהיו מקריבים הכהנים בבית המקדש והצדיקים שהיו מקריבים לפניו בימי קדם, היה גורם לריח ניחוח - דהיינו לנחת רוח לקב"ה. ומאז שחרב הבית, אזי תפילותינו והבל פיננו הם ריח הניחוח של ה', לכן אדם חייב לעשות הכל כדי שהבל פיו יהיה נקי מריח סיגריות.

או הוה לך שגאור

(א) מִשְׁכִּיל לְאֶסְף לָמָּה אֱלֹהִים זִנְחָתָ לְנִצַּח יַעֲשֶׂן
 אֶפְךָ בְּצֵאֵן מְרַעִיתְךָ: (ב) זְכֹר עֲדַתְךָ קָנִיתָ לָקֹדֶם
 גְּאֻלָּתְךָ שִׁבְט נַחֲלָתְךָ הִרְצִיּוֹן זֶה | שְׂכַנְתָּ בּוֹ:
 (ג) הָרִימָה פְּעַמְיֶךָ לְמִשְׁאוֹת נִצַּח כָּל־הִרַע אוֹיֵב
 בַּקֶּדֶשׁ: (ד) שְׂאֵנִי צִרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ שְׁמוֹ
 אוֹתָתָם אֲתוֹת: (ה) יוֹדַע כְּמִבִּיא לְמַעַלָּה בְּסִבְךָ־
 עֵץ קֶרֶדְמוֹת: (ו) וְעַתָּה פִתּוּחִיָּה יַחַד בְּכִשְׁלִיל
 וְכִילָפֹת יִהְלָמוּן: (ז) שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשְׁךָ לְאָרֶץ
 חֲדָלֹו מִשְׁכַּן־שִׁמְךָ: (ח) אָמְרוּ בְּלִבָּם נִינָם יַחַד
 שָׂרְפוּ כָּל־מוֹעֲדֵי־יְיָ בְּאָרֶץ: (ט) אוֹתֵתֵינוּ לֹא
 רָאִינוּ אֵין־עוֹד נִבְיָא וְלֹא־אֲתָנוּ יִדַּע עַד־מָה:

(א) עֲדַמְתִּי אֱלֹהִים יַחַרְףְּ צַר יִנְאֵץ אוֹיֵב שְׁמִי
 לְנִצָּחַ: (א) לָמָּה תֵּשִׁיב יָדְךָ וַיִּמְיָנֶךָ מִקְרֹב (חוקד)
 חִיקֶךָ כִּלְיָה: (ב) וְאֱלֹהִים מִלְכִּי מִקְדָּם פִּעַל
 יִשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: (ג) אַתָּה פּוֹרַתָּ בְּעֵזְךָ
 יָם שְׁבַרְתָּ רֵאשִׁי תַנְיִנִים עַל־הַפְּיָם: (ד) אַתָּה
 רִצַּצְתָּ רֵאשִׁי לְוִיתָן תִּתְנַנְנוּ מֵאֲכָל לָעַם לְצַיִים:
 (ט) אַתָּה בִקְעַת מַעֵין וַנַּחֵל אַתָּה הוֹבִשְׁתָּ נְהַרוֹת
 אֵיתָן: (ז) לָךְ יוֹם אֶף־לָךְ לַיְלָה אַתָּה הִכִּינוֹתָ
 מְאוֹר וְשָׁמֶשׁ: (ח) אַתָּה הֲצַנְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אֶרֶץ
 קִיץ וְחָרֵף אַתָּה יַעֲרַתֶּם: (ט) זְכַר־זֹאת אוֹיֵב חֲרָף
 יְהוָה וְעַם נָבֵל נֶאֱצַו שְׁמֶךָ: (י) אֶל־תִּתֵּן לְחַיַּת
 נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת עֲנִיָּה אֶל־תִּשְׁכַּח לְנִצָּחַ:
 (כ) הִבֵּט לְבַרִּית כִּי מָלְאוּ מַחֲשַׁבֵּי־אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס:
 (כא) אֶל־יֵשֶׁב הָךְ נִכְלָם עָנִי וְאֶבְיוֹן יִהְלְלוּ שְׁמֶךָ:
 (כב) קוֹמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבְךָ זָכַר חֲרַפְתָּךְ מִנִּי־
 נָבֵל כָּל־חַיּוֹם: (כג) אֶל־תִּשְׁכַּח קוֹל צַרְרֶיךָ שְׂאוֹן
 קַמְיָךְ עֲלֶה תִּמְיֶד:

פרק עה
 המילה "הודינו" בפסוק ב' היא מלשון "הודאה-תודה" וגם מלשון "דין", והנה יש בפסוק גם שם א-לוקים שהוא דין. ומכאן אנו מבינים שאדם שזוכה להודות לה' על מידת הדין שעושה עמו, הוא גם זוכה להבין שהדין שה' עושה עמו הוא כולו חסד - ואז אותו אדם קרוב לשמו.
 (א) לְמִנְצֶיךָ אֶל־תִּשְׁחַת מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר:
 (ב) הוֹדִינוּ לָךְ | אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקִרֹב שְׁמֶךָ
 סִפְרוּ נִבְלָאוֹתֶיךָ: (ג) כִּי אָקַח מוֹעֵד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל
 אֲשַׁפֵּט: (ד) נִמְגִים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֵיהָ אֲנִכִּי תִפְנֹתִי
 עֲמוּדֵיהָ סָלָה: (ה) אֲמַרְתִּי לְהוֹלְלִים אֶל־תִּהְלְּוּ
 וְלָרִשְׁעִים אֶל־תִּרְיֻמוּ קִרְן: (ו) אֶל־תִּרְיֻמוּ לְפָרוֹם
 קִרְנֵכֶם תִּדְבְּרוּ בְּצַוָּאר עֲתָק: (ז) כִּי לֹא מִמוֹצֵא
 וּמִמַּעַרְב וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים: (ח) כִּי־אֱלֹהִים שִׁפֵּט
 זֶה יִשְׁפִּיל זֶה יָרִים: (ט) כִּי כּוֹס כִּי־יִהוּ אֲדַבֵּר וַיִּין
 חָמַר | מָלְא לְמִסַּךְ וַיִּגַּר מִזֶּה אֶד־שִׁמְרִיהָ יִמְצֹו
 יִשְׁתֹּו כָּל רִשְׁעֵי־אֶרֶץ: (י) וְאֲנִי אֲגִיד לְעַלְמֵ
 אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (יא) וְכָל־קִרְנֵי רִשְׁעִים אֲגַדֵּעַ
 תְּרוֹמְמָנָה קִרְנוֹת צַדִּיק:

פרק עו
 כשאדם מגיע לביקור בירושלים הוא צריך לדעת שהוא נכנס אל תוך סוכתו של ה'. ואז הוא סופג מהעיר מידות של שלום ותורה נועם וקדושה וראיה ותפילה ובניה ושלמות ומקבל אור לפנים יפות. ואם אדם מתגורר בירושלים הוא חייב לעשות הכל כדי ששקל אלו המידות יתקיימו בו בטבעיות.
 (א) לְמִנְצֶיךָ בְּנִינָת מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר: (ב) נוֹדַע
 בִּיהוֹדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גְּדוֹל שְׁמוֹ: (ג) וַיְהִי

להשפיל הגאווה

להנצל מאח ותמים

בְּשָׁלֹם סִבּוּ וּמְעֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן: (ד) שָׁמָּה שָׁבַר
 רִשְׁפֵי־קִשָׁת מִגֵּן וְחָרֵב וּמִלְחָמָה סָלָה: (ה) גָּאֹר
 אֶתְּהָ אֲדִיר מִהַר־רֵי־טָרֶף: (ו) אֲשֶׁתוֹקְלוֹ | אֶפְיִירי
 לֵב נָמוּ שְׁנָתָם וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אֲנָשִׁי־חַיִל יְדֵיהֶם:
 (ז) מִגְּעַרְתֶּךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרָכַב וְסוּם:
 (ח) אֶתְּהָ | נוֹרָא אֶתְּהָ וּמִי־יַעֲמֵד לְפָנֶיךָ מֵאִז אֶפְיָךָ:
 (ט) מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יִרְאָה וְשָׁקֵטָה:
 (י) בָּקוּם־לְמִשְׁפַּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַבְדֵי־
 אֶרֶץ סָלָה: (יא) כִּי־חַמַּת אָדָם תוֹדֶךָ שְׂאֵרִית חַמַּת
 תַּחֲגֹר: (יב) נִדְרֹו וְשִׁלְמוֹ לַיהוָה^{יְהוָה} אֱלֹהֵיכֶם כָּל־
 סְבִיבֵי יוֹבִילוֹ שֵׁי לְמוֹרָא: (יג) יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים
 נוֹרָא לְמַלְכֵי־אֶרֶץ:

יום טו' לחודש

פרק עז
 (א) לְמִנְצֵחַ עַל־ (וידותו) יְדוּתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר:
 (ב) קוֹלֵי אֶל־אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה קוֹלֵי אֶל־אֱלֹהִים
 וְהֶאֱזִין אֵלָי: (ג) בְּיוֹם צָרָתִי > אֲדַנֵּי הָרָשָׁתִי יָדִין

שלא תפול ביום צרה

לַיְלָה נִגָּרָה וְלֹא תִפּוּג מֵאֲנָה הַנְּחָם נַפְשִׁי:
 (ד) אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטְּפֵךָ
 רוּחִי סָלָה: (ה) אֲחִזֶּזֶת שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: (ו) חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים:
 (ז) אֲזַכָּרָה נְגִינָתִי בְּלַיְלָה עִם־לִבִּי אֲשִׁיחָה
 וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: (ח) הֲלַעֲוֹלָמִים יִזְנַח | אֲדַנֵּי וְלֹא־
 יִסִּיף לְרַצּוֹת עוֹד: (ט) הָאֶפֶס לָנֶצַח חֲסִדוֹ גָּמַר
 אֲמַר לְדָר וְדָר: (י) הִשְׁכַּח חַנּוּת אֵל אִם־קָפַץ
 בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה: (יא) וְאֲמַר חַלּוֹתִי הֵיא שְׁנוֹת
 יָמָי עֲלִיּוֹן: (יב) (אזכיר) אֲזַכּוֹר מַעַלְלֵי־יְהוָה כִּי־
 אֲזַכָּרָה מִקֶּדֶם בְּלֵאָה: (יג) וְהִגִּיתִי בְּכָל־פִּעֲלֶךָ
 וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: (יד) אֱלֹהִים בִּקְדֹשׁ וּרְבִיב
 מִי־אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: (טו) אֶתְּהָ הָאֵל עֲשֵׂה כִּלְאֵי
 הוֹדַעְתָּ בְּעַפְמִים עֲזָה: (טז) גְּאֻלְתָּ בְּזִרוּעַ עַמְּךָ בְּנֵי־
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה: (יז) רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ
 מַיִם יַחֲלִדוּ אָף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: (יח) זָרְמוּ מַיִם |
 עֲבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אֶף־חֲצֹצִיךָ יִתְהַלְכוּ:
 (יט) קוֹל רַעֲמֶךָ | בַּגְּלִגֹל הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְלַ

רָגַזָה וַתַּרְעֵשׂ הָאָרֶץ: (כ) בַּיָּם הִרְפָּךְ (ושבילך) וַיִּשְׁבִּיֶךְךָ
 בַּמַּיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נָדְעוּ: (כא) נַחֲתָה כַצֵּאן
 עִמָּךְ בְּיַד־מַשָּׁה וַאֲהַרְן:

פרק עח הקב"ה סיכם את כל התורה כולה וכינה אותה בכינוי "סם חיים". כינוי זה כולל את כל הטוב ואת כל השפע של כל העולמות כמו: זמירות, משלים, אגדות, רפואה, שפע, הצלחה, צדיקות ועוד אין סוף של טובות... ונבין שהכינוי "סם חיים" זה גם אותיות המילה "שמחים".

(א) מִשְׁכִּיל לְאָסַף הַאֲזִינָה עַמִּי תוֹרַתִי הַטּוֹ
 אֲזַנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי: (ב) אֶפְתָּחָה בְּמִשְׁלַל פִּי אֲפִיעָה
 חֵידוֹת מִבְּרִיקָדָם: (ג) אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַעֲדָעָם
 וְאֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ־לָנוּ: (ד) לֹא נִכְחַד | מִבְּנֵיהֶם
 דָּדוֹר אַחֲרוֹן מִסִּפְרִים תִּהְיֶה יְהוָה וְעֲזֹזוּ
 וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה: (ה) וַיְקַם עֲדוֹת | בְּיַעֲקֹב
 וַתּוֹרָה שָׁם בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ
 לְהוֹדִיעֵם לְבְנֵיהֶם: (ו) לְמַעַן יִדְעוּ | דוֹר אַחֲרוֹן
 בָּנִים יוֹלְדוּ וְיִקְמוּ וַיִּסְפְּרוּ לְבְנֵיהֶם: (ז) וַיִּשְׁיִמוּ
 בְּאֱלֹהִים כְּסֶלֶם וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמַצּוֹתָיו
 יִבְצְרוּ: (ח) וְלֹא יִהְיוּ | בְּאֲבוֹתָם דוֹר סוֹרֵר וּמְרֵה
 דוֹר לֹא־הַכִּין לָבוֹ וְלֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוֹחוֹ:
 (ט) בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי רוּמֵי־קִשְׁתַּת הִפְכוּ בָיּוֹם

לריות בעל חו וחסד בעניי המלכות

קָרַב: (י) לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנִי
 לְדַכָּת: (יא) וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר
 הִרְאָם: (יב) נִגְדוּ אֲבוֹתָם עֲשָׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 שְׂדֵה־צֹעֲנִין: (יג) בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירָם וַיַּצַּב־מַיִם כְּמוֹ־
 נֵד: (יד) וַיַּנְחֵם בְּעַנְּן יוֹמָם וּכְל־הַלֵּילָה בְּאֹזַר אֵשׁ:
 (טו) יִבְקַע צָרִים בַּמִּדְבָּר וַיִּשְׁקַ בְּתַהֲמוֹת רַבָּה:
 (טז) וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסַּלֶּע וַיּוֹרֵד כְּנַהֲרוֹת מַיִם:
 (יז) וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לְחַטֹּא־לוֹ לְמַרְוֹת עֲלִיוֹן בַּצִּיָּה:
 (יח) וַיִּנְסוּ־אֵל בְּלִבָּם לְשֹׂאֵל־אֶכֶל לְנַפְשָׁם:
 (יט) וַיִּדְבְּרוּ בְּאֱלֹהִים אָמְרוּ הַיּוֹכֵל אֵל לְעַרְךָ
 שִׁלְחָן בַּמִּדְבָּר: (כ) הֵן הִפֵּה־צוֹר | וַיַּזּוּבוּ מַיִם
 וַנַּחֲלִים יִשְׁטַפוּ הַגַּם־לָחֶם יוֹכֵל יִתֵּן אִם־יִכֵּן
 שָׂאֵר לְעַמּוֹ: (כא) לָכֵן שָׁמַע יְהוָה וַיִּתַּעֲבֹר וַאֲשֶׁ
 נִשְׁקָה בְּיַעֲקֹב וְגַם־אֵף עָלָה בְּיִשְׂרָאֵל: (כב) כִּי לֹא
 הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ בַּיְשׁוּעָתוֹ: (כג) וַיַּעֲזוּ
 שִׁחֲקִים מִמַּעַל וַדַּלְתֵי שָׁמַיִם פָּתַח: (כד) וַיִּמְטֵר
 עֲלֵיהֶם מִן לֶאֱכֹל וַדְּגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ: (כה) לָחֶם

אֲפִירִים אֶכֶל אִישׁ צִידָה שָׁלַח לָהֶם לְשַׁבַּע:
 (כו) יִסַּע קָדִים בַּשָּׁמַיִם וַיִּנְהַג בְּעֵזוֹ תִימֹן: (כו) וַיִּמָּטֵר
 עֲלֵיהֶם כַּעֲפַר שָׁאֵר וַכְּחֹל יַמִּים עֹף כַּנָּף:
 (כז) וַיִּפֹּל בְּקֶרֶב מַחְנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכַּנְתּוֹ:
 (כח) וַיֵּאכְלוּ וַיִּשְׁבְּעוּ מְאֹד וַתֵּאָזְתָם יָבֵא לָהֶם:
 (כט) לֹא־זָרוּ מִתֵּאָזְתָם עוֹד אֲכָלָם בְּפִיהֶם: (לא) וְאֵף
 אֱלֹהִים | עָלָה בָהֶם וַיִּהְרַג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחֹרֵי
 יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ: (לב) בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא־
 הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו: (לג) וַיְכַל־בַּהֶבֶל יַמִּיהֶם
 וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהֱלָה: (לד) אִם־הֲרַגְם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ
 וּשְׁחֲרוּ־אֵל: (לה) וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל
 עֲלִיּוֹן גֹּאֲלָם: (לו) וַיִּפְתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבְלִשׁוֹנָם
 יִכְזָבוּ־לוֹ: (לז) וְלִפְנֵם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֱמַנּוּ
 בְּבִרְיָתוֹ: (לח) וְהוּא רַחוּם | יִכַּפֵּר עוֹן וְלֹא־יִשְׁחִית
 וְהִרְבֵּה לְהַשִּׁיב אִפּוֹ וְלֹא־יִעִיר כָּל־חַמַּתּוֹ:
 (לט) וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב:
 (מ) בַּמָּה יִמְרוּהוּ בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִישִׁימוֹן:

(מא) וַיִּשׁוּבוּ וַיִּנְסוּ אֵל וַקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְנוּ:
 (מב) לֹא־זָכְרוּ אֶת־יְדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר:
 (מג) אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בַּשָּׂדֶה־
 צֹעֵן: (מד) וַיַּהַפֵּךְ לָדָם יֶאֱרִיחֶם וְנִזְלִיחֶם בַּל־
 יִשְׁתַּיּוֹן: (מה) יִשְׁלַח בָּהֶם עָרֹב וַיֵּאכְלֶם וַצַּפְרֹדַע
 וַתִּשְׁחִיתֶם: (מו) וַיִּתֵּן לְחֹסִיל יְבוּלָם וַיִּגְיַעַם
 לְאֶרְבֶּה: (מז) יִהְרַג בַּפָּרָד גִּבְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנַמְלֵ:
 (מח) וַיִּסְגֵּר לְפָרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לְרִשְׁפִים:
 (מט) יִשְׁלַח־בָּם | חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וּזְעַם וַצָּרָה
 מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכָבֵי רָעִים: (נ) יַפְלִס נְתִיב לְאִפּוֹ לֹא־
 חָשַׁךְ מַמּוֹת נַפְשָׁם וְחִיתָם לַדָּבָר הַסְּגִיר: (נא) וַיִּדַּע
 כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרַיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאֶהֱלֵי־חַם:
 (נב) וַיִּסַּע כַּעֲאֹן עִמּוֹ וַיִּנְהַגְם כַּעֲדָר בַּמִּדְבָּר:
 (נג) וַיִּנְתֵּם לְבִטָּח וְלֹא פָחַדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה
 הַיָּם: (נד) וַיִּבְיֵאֵם אֶל־גִּבּוֹל קְדָשׁוֹ הַר־זֶה קִנְיָתָה
 יְמִינוֹ: (נה) וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיהֶם | גּוֹזִים וַיִּפְלִס בְּחֶבֶל
 נִחְלָה וַיִּשְׁבֵּן בְּאֶהֱלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: (נו) וַיִּנְסוּ

יום טז' לחודש

פרק עט

גם פרק זה כמו אחרים שדומים לו מתחיל במזמור ושבה לה' ומספר על צרות נוראות שעברו עם ישראל על פי מידת הדין. אסף המשורר אומר שירה ומשבח ומזמור ומודה על כל הצרות שהיו, כי הוא יודע שבכך נפרע החוב ואז הסתיים הדין. כי מכל צרה גם מבנינים שהדין הסתיים.

להכניע שונאים

(א) מִזְמוֹר לְאֶסֶף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם | בְּנַחֲלֹתַי
 טָפְאוּ אֶת־הַיְכָל קְדֹשְׁךָ שְׁמוֹ אֶת־ירוּשָׁלַיִם
 לְעַיִים: (ב) נָתַנוּ אֶת־נִבְלָת עֲבֹדֶיךָ מֵאֲכָל לְעוֹף
 הַשָּׁמַיִם בָּשָׂר חֲסִידֶיךָ לְחִיתוֹ־אָרֶץ: (ג) שָׁפְכוּ
 דַמָּם | כַּפַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְאִין קוֹבֵר: (ד) הֵינֵנו
 חֲרָפָה לְשׂוֹנְיֵינוּ לְעַג וְקָלָם לְסְבִיבוֹתֵינוּ: (ה) עַד־
 מָה יְהוָה תִּאֲנַף לְנִצַּחַת תִּבְעֵר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאֹתֶךָ:
 (ו) שָׁפַךְ חַמָּתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּךָ וְעַל
 מַמְלְכוֹת אֲשֶׁר בָּשָׂמְךָ לֹא קָרְאוּ: (ז) כִּי אָכַל אֶת־
 יַעֲקֹב וְאֶת־נַוְהוּ הַשָּׁמוּ: (ח) אֶל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲזוֹת
 רֵאשִׁינִים מִהָר יִקְדְּמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דִלּוֹנוּ מְאֹד:
 (ט) עֲזָרְנוּ | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־דָּבָר כְּבוֹד־שִׁמְךָ
 וְהַצִּילָנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שִׁמְךָ: (י) לָמָּה |
 יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךָ אֱלֹהֵיהֶם יוֹדֵעַ (בַּגִּיִם) בְּגוֹיִם
 לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם־עַבְדֶיךָ הַשָּׁפוּךָ: (יא) תָּבוֹא

וַיֹּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֲלֵיוֹן וְעֲדוֹתָיו לֹא שָׁמְרוּ:
 (יב) וַיִּסְגּוּ וַיִּבְגְּדוּ כְּאֲבוֹתָם נְהַפְּכוּ כְּקִנְיַת רְמִיָה:
 (יג) וַיִּכְעִסוּהוּ בְּכַמּוֹתָם וּבְכַסִּילֵיהֶם יִקְנִיאוּהוּ:
 (יד) שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַפֵּר וַיִּמְאָם מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל:
 (טו) וַיִּטֵּשׁ מִשְׁכַּן שָׁלוֹ אֹהֶל שֵׁנָן בְּאָדָם: (טז) וַיִּתֵּן
 לְרִשְׁבֵי עֵזוֹ וְתַפְאֲרוֹתָיו בְּיַד־צָר: (יז) וַיִּסְגֵּר לְחֶרֶב
 עַמּוֹ וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַפֵּר: (יח) בַּחוּרָיו אָכַלְהוּ־אֵשׁ
 וּבְתוֹלְדוֹתָיו לֹא הוֹלְלוּ: (יט) כַּהֲנִיּוֹ בַּחֶרֶב נָפְלוּ
 וְאֶל־מִנְתָּיו לֹא תִבְכֶּינָה: (כ) וַיִּקָּן כְּיִשְׁוֹן > אֲדָנִי
 כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיַּיִן: (כא) וַיִּדְ־צָרְיוֹ אַחֲזֵר חֲרַפְתָּ
 עוֹלָם נָתַן לָמוֹ: (כב) וַיִּמְאָם בְּאֹהֶל יוֹסֵף וּבְשֹׁבֵט
 אֶפְרַיִם לֹא בָחַר: (כג) וַיִּבְחַר אֶת־שֹׁבֵט יְהוּדָה
 אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב: (כד) וַיִּבֶן כְּמוֹ־רַמְיִים
 מִקְדָּשׁוֹ כְּאָרֶץ יְסֻדָּה לְעוֹלָם: (כה) וַיִּבְחַר בְּרוּד
 עַבְדּוֹ וַיִּקְחֵהוּ מִמִּכְלָאת צֹאן: (כו) מֵאֲחֵר עֲלוֹת
 הָבִיאוּ לְרַעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ:
 (כז) וַיִּרְעֵם כָּתָם לָבָבוֹ וּבְתִבוּנוֹת כַּפָּיו יִנְחָם:

לכל תעבוד עבודת מיעות

לְפָנַי אֲנָקַת אֲסִיר כְּגֹדֶל זְרוּעֶךָ הוֹתֵר בְּנֵי
 תְּמוּתָהּ: (ב) וְהָשִׁב לְשִׁכְנֵינוּ שְׁבַעַתִּים אֶל־חִיָּקָם
 חֲרַפְתָּם אֲשֶׁר חֲרַפוּךָ אֲדֹנָי: (ג) וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ וְצֹאן
 מִרְעִיתֶךָ גֹּדֵה קֶף לְעוֹלָם קָדָר וְדָר נִסְפָּר תִּהְלָתֶךָ:

פרק פ בפסוק ט' לומדים שעם ישראל נמשל לגפן, ומכאן הבנה נעימה שקל אדם ששונה יין בהגומה ולא שומר על עצמו בשתייה - אז היין מזיק לו ומשבש את דעתו. בדיוק כך קורה לכל הצוררים שמציקים לישראל - הם שותים מאיתנו וניזוקים ומהר מאוד משתבשת דעתם והם נופלים לעולם.

(א) לְמַנְצַח אֶל־שֵׁשִׁים עֵדוּת לְאֶסְף מְזֻמּוֹר:
 (ב) רְעֵה יִשְׂרָאֵל | הַאֲזִינָה נִהַג כְּצֹאן יוֹסֵף יֹשֵׁב
 הַפְּרוּזִים הוֹפִיעָה: (ג) לְפָנַי אֶפְרַיִם | וּבְנֵי־מִן
 וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישַׁעַתָּה קָנוּ:

(ד) אֱלֹהִים הִשִּׁיבֵנו וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוְשָׁעָה: (ה) יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהִים צְבָאוֹת עַד־מָתִי עֲשֵׂנָת בְּתַכְלִית עִמָּךְ:

(ו) הֵאֱכַלְתָּם לָחֶם הַמֶּעָה וַתִּשְׁקְמוּ בְדַמְעוֹת
 שְׁלֵישׁ: (ז) תִּשְׁיַבְנוּ מְדוּן לְשִׁכְנֵינוּ וְאִי־כֵנוּ יִלְעָגוּ
 לָמוֹ: (ח) אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבֵנו וְהָאֵר פָּנֶיךָ
 וְנִוְשָׁעָה: (ט) גֹּפֶן מִמְצָרִים תִּסְיַע תִּגְרַשׁ גֹּזִים
 וַתִּטָּעָה: (י) פַּעֲיַת לְפָנֶיךָ וַתִּשְׁרַשׁ אֶרְשִׁיךָ וַתַּמְלֵא־
 אֶרֶץ: (יא) כָּפוּ הָרִים צִלָּה וְעַנְפֵיךָ אֲרִזֵי־אֵל:

(ב) תִּשְׁלַח קְצִירָה עַד־יָם וְאֶל־נְהָר יוֹנְקוּתֶיךָ:
 (ג) לָמָּה פָּרַצְתָּ גְדִירֶיךָ וְאֹוֶה כָּל־עַבְרֵי דָרְךָ:
 (ד) יְכַרְסֵּמְנָה חֲזִיר מִיַּעַר וְזִיז שְׂדֵי יִרְעַעְנָה:
 (ט) אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב־נָא הִפֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה
 וּפְלֹד גִּפְן זֹאת: (טז) וְכִנֵּה אֲשֶׁר־נִטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־
 בֵּן אִמְצָתָה קֶף: (יז) שָׂרְפָה בָּאֵשׁ כְּסוּחָה מִגְּעֵרַת
 פָּנֶיךָ יֵאבְדוּ: (יח) תִּהְיֶיֶךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ עַל־
 בֶּן־אָדָם אִמְצָת קֶף: (יט) וְלֹא־נִסּוּג מִמָּךְ תִּתְחַיְנוּ
 וּבִשְׁמֶךָ נִקְרָא: (כ) יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבֵנו
 הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוְשָׁעָה:

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

אֶרֶץ מִצְרַיִם זֶה אֶרֶץ הַצְּרוּת וְהַמְצָרִים וְהַלְחָצִים וְקִטְנוֹת הַמּוֹחִין וְהַדִּיכָאוֹן וְהַעֲצוּבוֹת. וְכַדִּי לְצֵאת
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, עַל הָאָדָם "לְהַרְחִיב אֶת פִּיּוֹ" - כְּלוּמָר: לְחִיּוֹן ☺. כִּי עַל יְדֵי הַחִיּוֹן וְהַשְׂמֵחָה בַּה'
 וּבְחַיִּינוּ מִתְבַּטְלוֹת כָּל הַצְּרוּת וְכָל הַגְּלוּיּוֹת לְגַמְרֵי וְאָדָם זֹכֵה לְכָל הַהַרְחָבוֹת וְלִגְאוּלָּה הַשְּׁלֵמָה.

פרק פא אֶרֶץ מִצְרַיִם זֶה אֶרֶץ הַצְּרוּת וְהַמְצָרִים וְהַלְחָצִים וְקִטְנוֹת הַמּוֹחִין וְהַדִּיכָאוֹן וְהַעֲצוּבוֹת. וְכַדִּי לְצֵאת
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, עַל הָאָדָם "לְהַרְחִיב אֶת פִּיּוֹ" - כְּלוּמָר: לְחִיּוֹן ☺. כִּי עַל יְדֵי הַחִיּוֹן וְהַשְׂמֵחָה בַּה'
 וּבְחַיִּינוּ מִתְבַּטְלוֹת כָּל הַצְּרוּת וְכָל הַגְּלוּיּוֹת לְגַמְרֵי וְאָדָם זֹכֵה לְכָל הַהַרְחָבוֹת וְלִגְאוּלָּה הַשְּׁלֵמָה.

(א) לְמַנְצַח | עַל־הַגְּבִיַת לְאֶסְף: (ב) הֲרַנֵּינוּ לְאֱלֹהִים
 עוֹזֵנוּ הָרִיעוּ לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ג) שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־
 תָּף כְּנֹזֵר נָעִים עִם־נְבֵל: (ד) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר
 בְּכֶסֶד לַיּוֹם חֲנֻנוּ: (ה) כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מְשַׁפֵּט
 לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ו) עֵדוּת | בְּיְהוֹסֵף שָׁמוֹ בְּצֵאתוֹ
 עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁפַת לֹא־יִדְבַעְתִּי אֲשַׁמַּע:

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

(א) הסירותי מפניך שכמו כפיו מדוד תעברנה:
 (ב) בצרה קראת ואחלצוך אענך בסתר רעם
 אבחנך על-מי מריבה סלה: (ט) שמע עמי
 ואעידה בך ישראל אם-תשמע-לי: (י) לא-
 יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכרי:
 (יא) אנכי יהוה ואלהיך המעלה מארץ מצרים
 הרחב-פיה ואמלאהו: (יב) ולא-שמע עמי לקולי
 וישראל לא-אבה לי: (יג) ואשלחהו בשרירות
 רבם ילכו במועצותיהם: (יד) לו עמי שמע לי
 ישראל בדרך יתלכו: (טו) כמעט אויביהם
 אכניע ועל צריהם אשיב ידי: (טז) משנאי יהוה ואדני
 יכחשו-לו ויהי עתם לעולם: (יז) ויאכילהו מחלב
 חטה ומצור דבש אשביעה:

פרק פב

(א) מזמור לאסף אלהים נצב בעדת-אל בקרב
 אלהים ישפט: (ב) עד-מתי תשפטו-עול ופני
 רשעים תשאוי-סלה: (ג) שפטו-דל ויתום עני

במדרש דברים רבה, ה', ה', כתוב שאומר רבי אליעזר כן: "אם נעשה הדין למשה אין הדין נעשה למעלה, ואם לא נעשה הדין למשה נעשה הדין למעלה". ובנו הקדוש נחמן מברסלב מסביר לנו בליקוטי מוהר"ן, א', קס"ט: "ולמהתיק את הדין הוא על ידי שאדם דן את עצמו".

לרחליה בשליחות

ורש הצדיקו: (א) פקטו-דל ואביון מיד רשעים
 הצירו: (ב) לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו
 יפוטו כל-מוסדי ארץ: (ג) אני-אמרתי אלהים
 אתם ובני עליון כלכם: (ד) אכן כאדם תמותון
 וכאתר השרים תפלו: (ה) קומה אלהים שפטה
 הארץ כי-אתה תנחל בכל-הגוים:

יום יז' לחודש

פרק פג

(א) שיר מזמור לאסף: (ב) אלהים אל-דמי-לך
 אל-תחרש ואל-תשקט אל: (ג) כיהנה אויביך
 יהמיון ומשנאיך נשאו ראש: (ד) על-עמדך
 יערימו סוד ויתיעצו על-צפוניך: (ה) אמרו לכו
 ונכחידם מגוי ולא-יזכר שם-ישראל עוד: (ו) כי
 נועצו לב יחדו עליך ברית יכרתו: (ז) אהלי
 אדום וישמעאלים מואב והגרים: (ח) גבל ועמון
 ועמלק פלשת עם-ישבי צור: (ט) גם-אשור
 נלוח עמם היו זרוע לבני-לוט סלה: (י) עשה-

בזוהר הקדוש (יתרו, פ"ב, ב') כתוב שה' נתן תרי"ג עצות שהן המצוות כדי שנהיה עמו שלמים. אל הזוהר הזה נשדך את הגמרא (שבת, פ"ט ע"א) שהר סיני נקרא כך מכיוון שממנו ירדה שנהא לאומות העולם על ישראל, ומכך מובן שהגוים מצאו באותו הזמן תרי"ג עצות של התנגדות.

למלחמה

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

קָהָם כַּמְדִּין כְּסִיסְרָא כִּיבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן:
 (יא) נִשְׁמְדוּ בְּעֵין־דָּאר הָיוּ וְיָמָן לְאֲדָמָה:
 (יב) שִׁיתָמוּ נְדִיבֵימוֹ כְּעַרְב וְכִזְאָב וְכִזְבַּח וְכִצְלָמָנַע
 כָּל־נְסִיכָמוֹ: (יג) אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָנוּ אֵת
 נְאֻזֹת אֱלֹהִים: (יד) אֱלֹהֵי שִׁיתָמוּ כַּגְּלָגֶל כְּקֶשׁ
 לְפַנִּי־רוּחַ: (טו) פֶּאֶשׁ תִּבְעַר־יַעַר וְכִלְהָבָה
 תִּלְהַט הָרִים: (טז) בֶּן תִּרְדֵּפֶם בְּסַעֲרָךְ וּבְסוּפְתָךְ
 תִּבְהַלֵּם: (יז) מֵלֶא פָנִיהֶם קָלוֹן וַיִּבְקְשׂוּ שִׁמּוֹן
 יְהוָה: (יח) יִבְשׂוּ וַיִּפְהָלוּ עַד־עַד וַיַּחֲפְרוּ וַיֹּאבְדוּ:
 (יט) וַיִּדְעוּ כִּי־אֵתָהּ שִׁמּוֹן יְהוָה לְבַדָּךְ עֲלֵיוֹן
 עַל־כָּל־הָאָרֶץ:

פרק פד אנשים שהולכים בתמימות ומקבלים באהבה את המציאות שהקב"ה המציא עבורם, ומתנהגים עם כולם ביושר ובהגינות ומשמחים את חבריהם - אז אותם אנשים זוכים לקבל את אור ה' שמראה להם את הדרך המיוחדת של חייהם שהיא כולה חן וכבוד והצלחה בכל מעשיהם.

(א) לְמַנְצַחַת עַל־הַגְּתִית לְבְנֵי־קָרַח מְזִמּוֹר:
 (ב) מַה־יְדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה: צְבָאוֹת:
 (ג) נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָהּ | נִפְשֵׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה:
 לְבִי וּבְשָׂרִי יִרְנְנוּ אֶל אֱלֹהֵי: (ד) גַּם־צְפוֹר |
 מְצָאָה בַּיִת וּדְרוֹר | קֵן לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרַחֶיהָ

לפי שרצה נפשו מרוב חליו

אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה: צְבָאוֹת מְלָכֵי וְאֱלֹהֵי:
 (ה) אֲשֶׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יַהֲלִלוּךָ סֶלָה:
 (ו) אֲשֶׁרֵי אָדָם עוֹזְלוֹ בְךָ מְסֻלוֹת בְּלִבָּבָם:
 (ז) עֲבָרֵי | בְּעַמְּךָ הִפְכָּא מַעֲיִן יִשִּׁיתוּהוּ גַם־
 בְּרָכוֹת יַעֲטֶה מוֹרָה: (ח) יִלְכוּ מִחִיל אֶל־חִיל
 יִרְאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: (ט) יְהוָה: אֱלֹהִים
 צְבָאוֹת שְׁמָעָה תִּפְלְתִי הֲאִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
 (י) מִגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים וְהִפֹּט פָּנָי מִשִּׁיחָךְ: (יא) כִּי
 טוֹב־יּוֹם בַּחֲצִיךָ מֵאֲרָף בַּחֲרָתִי הַסְתוֹפֵף בְּבֵית
 אֱלֹהֵי מְהוֹר בְּאֶהֱלֵי־רִשְׁעֵי: (יב) כִּי שִׁמְשׁ | וּמִגֹּן
 יְהוָה: אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה: לֹא יִמְנַע־
 לְטוֹב לְהִלְכֵם בְּתַמִּים: (יג) יְהוָה: צְבָאוֹת אֲשֶׁרֵי
 אָדָם בָּטַח בְּךָ:

פרק פה במדרש תהלים (שחר טוב) על פרק זה כתוב: "אשריהם יושבי ארץ ישראל שאין להם לא חטא ולא עוון, לא בחיים ולא במתים". ויהודי שחי בארץ ישראל ובפרט בדור הזה וקורא שורות אלו, זוכה להיות חסיד וירא ה' - ואז פוגשים אותו החסד והאמת ומנשקים אותו והצדק והשלום.

(א) לְמַנְצַחַת | לְבְנֵי־קָרַח מְזִמּוֹר: (ב) רְצִיַת יְהוָה:
 אֶרֶץ שָׁבַת (שְׁבוֹת) שְׁבִית יַעֲקֹב: (ג) נְשִׂאת עוֹן
 עַמְּךָ כַּסִּית כָּל־חַטָּאתָם סֶלָה: (ד) אִסְפַּת כָּל־

לרצות חבר

עֲבַרְתָּךְ הַשִּׁבוֹת מִחֶרֶן אַפְּךָ: (ח) שׁוּבְנוּ אֱלֹהֵי
 יִשְׁעֵנו וְהַפֵּר כַּעֲסְךָ עִמָּנוּ: (י) הֲלֵעוֹלָם תִּיאַנְּךָ-
 בָּנוּ תִמְשָׁךְ אַפְּךָ לְדָר וָדָר: (י) הֲלֹא-אַתָּה תִּשׁוּב
 תַּחֲיֵנוּ וְעַמְּךָ יִשְׁמַח־בְּךָ: (ח) הֲרֵאֵנוּ יְהוָה^{יְהוָה}
 חֲסֶדְךָ וְיִשְׁעֶךָ תִּתֵּן-לָנוּ: (ט) אֲשַׁמְעָה מִה־יְדִבֵּר
 הָאֵל | יְהוָה^{יְהוָה} כִּי | יִדְבֵר שְׁלוֹם אֶל-עַמּוֹ וְאֶל-
 חֲסִידָיו וְאֶל-יִשׁוּבוֹ לְכִסְלָה: (י) אֵךְ | קָרוֹב
 לִירֵאָיו יִשְׁעוּ לְשִׁכַן כְּבוֹד בְּאֲרָצֵנוּ:
 (יא) חֲסֶד-וְאֱמֶת נִבְּגָשׁוּ צַדִּק וְשְׁלוֹם נִשְׁקֹוּ:
 (יב) אֱמֶת מֵאֲרֶץ תִּצְמַח וְצַדִּק מִשְׁמַיִם נִשְׁקָף:
 (יג) גַּם-יְהוָה^{יְהוָה} יִתֵּן הַטּוֹב וְאֲרָצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָה:
 (יד) צַדִּק לְפָנָיו יִתְהַלֵּךְ וַיִּשֶׂם לְדַרְךָ פְּעָמָיו:

קבלת עול מלכות שמים "מעלה" את האדם, כי "עול" זה גם מלשון "עליה". וכשאדם מוסיף לעצמו מאותו העול, כלומר שהוא מוסיף לעצמו תורה ומצוות ומעשים טובים - הוא מרגיש את העולות שלו באמת ויודע ומבין כיצד להתנהג בעולותיו ולא להתגאות חס ושלום.

פרק פו

(א) תִּפְלֶה לְדָוִד הַטֵּה-יְהוָה^{יְהוָה} אֲזִנְךָ עֲנֵנִי כִּי-עָנִי
 וְאֲבִיוֹן אָנִי: (ב) שְׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי-חָסִיד אָנִי
 הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אֶתָּה אֱלֹהֵי הַפּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ: (ג) חַנּוּנִי
 אֲדַנֵּי כִּי אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל-הַיּוֹם: (ד) שְׁמַח נַפְשִׁי

להתפלל מרחוק רעה

עַבְדְּךָ כִּי אֵלֶיךָ אֲדַנֵּי נַפְשִׁי אֲשָׂא: (ח) כִּי-אַתָּה
 אֲדַנֵּי טוֹב וְסֶלָח וְרַב-חֶסֶד לְכָל-קְרֵאֶיךָ: (י) הֲאֲזִינָה
 יְהוָה^{יְהוָה} תִּפְלֶתִי וְהִקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֹתַי: (י) כִּי־זִם
 צָרְתִי אֶקְרָאךָ כִּי תִעַנֵּנִי: (ח) אֵיךְ-כְּמוֹךָ בְּאֱלֹהִים |
 אֲדַנֵּי וְאֵיךְ כְּמַעֲשֶׂיךָ: (ט) כָּל-גּוֹיִם | אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
 יְבוֹאוּ | וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ אֲדַנֵּי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ:
 (י) כִּי-גִדּוֹל אַתָּה וַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים
 לְבַדְּךָ: (יא) הוֹרֵנִי יְהוָה^{יְהוָה} וְרַכֵּךְ אֶהְיֶה בְּאֱמֶתְךָ
 יַחַד לְרַבֵּי לִירְאֵה שְׁמֶךָ: (יב) אֲזַדְּךָ אֲדַנֵּי אֱלֹהֵי
 בְּכָל-לְבָבִי וְאֶכְבְּדָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם: (יג) כִּי-תִסְדַּךְ
 גִּדּוֹל עָלַי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְׂאוֹל תַּחֲתִיָּה:
 (יד) אֱלֹהִים | > זְדִים קָמוּ-עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בְּקִשְׁוִי
 נַפְשִׁי וְלֹא שָׁמוּךְ לְנַגְדָם: (טו) וְאַתָּה אֲדַנֵּי אֶל-
 רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךָ אֲפִים וְרַב-חֶסֶד וְאֱמֶת:
 (טז) פָּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי תִּנְהַעֲנֶךָ לְעַבְדְּךָ וְהוֹשִׁיעָה
 לְבַן-אֲמֹתֶךָ: (יז) עֲשֵׂה-עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וַיִּרְאוּ
 שִׁנְאֵי וַיִּבְשׂוּ כִּי-אַתָּה יְהוָה^{יְהוָה} עֲזַרְתָּנִי וְנִחַמְתָּנִי:

פרק פז

כל אדם שזכה פעם לכבוד תלמידי חכמים ולכבוד דברי תורה ולכבוד את ירושלים, ימצא בפרק זה את עומק הכבוד שהקב"ה מכבד את כולנו. ומתוך מציאות כבוד ה' כלפינו ואהבתו אלינו, אז על ידי ציון והעמקה בפרק זה - כל אדם ירגיש שהוא רוצה לכבד את כולם הרבה יותר ומעומק לבו.

להושיע את העיר

(א) לבני־קרח מזמור שיר יסודתו בהררי־קדש:

(ב) אהב יהוה^{יאהוה} ציון מלך משפנות יעקב:

(ג) נכבדות מדבר בך עיר האלהים סלה:

(ד) אזכיר | רהב ובבל לידעי הנה פלשת וצור

עם־כוש זה יִדְ-שם: (ה) ולציון | יאמר איש

ואיש יִדְ-בה והוא יכוננה^{יאהוה} עליון: (ו) יהוה^{יאהוה}

יספר בכתוב עמים זה יִדְ-שם סלה: (ז) ונשרים

בְּחַלְלִים כָּל־מַעֲנֵי בך:

יום יח' לחודש

פרק פח

העצה הטובה הנלמדת בפסוק י"ד היא: שאדם הזקוק לישועת ה' ומאמין שרק ה' יכול להושיע אותו מצרתו - אז לפני תפילת הבוקר בהגן החמה, שיצעק לה' לעזרה ויזעק וישוע לה' שיושיעו מצרתו ושיעזור לו בעניינו, שעה לפחות לפני התפילה בנץ במניין שבבית הכנסת.

להושיע את העיר

(א) שיר מזמור לבני קרח למנצח על־מחלת

לענות משפיל להימן האזרחי: (ב) יהוה^{יאהוה} אלהי

ישועתי יום־צעקתי בלילה נגדה: (ג) תבוא

לפניך תפלתִי הטה־אזנך לרנתי: (ד) כִּי־שבעה

ברעות נפשי וְחַיִּי לְשֹׁאֵל הִגִּיעוּ: (ה) נחשבתִי

עם־יורדי בור הִיִּיתִי כְּגֹבַר אֵין־אֵיל: (א) בַּמַּתִּים

חֲפָשִׁי כְּמוֹ חֲלָלִים | שִׁכְבִּי קָבַר אֲשֶׁר לֹא

זכרתם עוד וְהִפָּה מִיָּדְךָ נִגְזְרוּ: (ב) שִׁתַּנִּי כְּבוֹר

תַּחֲתֵי־וֹת בְּמַחֲשָׁבִים בְּמַצְלֹת: (ג) עָלִי סִמְכָה

חַמָּתְךָ וְכֹל־מִשְׁפָּרֶיךָ עֲנִיתָ סֵלָה: (ד) הִרְתַּקְתָּ

מִיָּדַי מִמֶּנִּי שִׁתַּנִּי תוֹעֲבוֹת לָמוֹ כֹּלֹא וְלֹא אֲצִיא:

(א) עֵינַי דָּאֲבָה מִנִּי עֲנִי קָרֵאתִיךָ יְהוָה^{יאהוה} בְּכָל־יוֹם

שִׁשַּׁחֲתִי אֵלֶיךָ כַּפִּי: (ב) הֲלַמַּתִּים תַּעֲשֶׂה־פֶלֶא

אִם־רְפָאִים יִקְוֹמוּן יוֹדֶיךָ סֵלָה: (ג) הִיִּסַּר בְּקָבַר

חַסְדְּךָ אֲמוֹנַתְךָ בְּאֲבוֹהוֹן: (ד) הִיִּוְדַע בַּחֲשֶׁךְ פֶּלֶאךָ

וְעִדְקַתְךָ בְּאָרֶץ נְשִׂיָה: (ה) וְאֲנִי | אֵלֶיךָ יְהוָה^{יאהוה}

שׁוֹעֵתִי וּבִפְקֹר תִּפְלַתִּי תִקְוֶמְךָ: (ו) לָמָּה יְהוָה^{יאהוה}

תִּזְנַח נַפְשִׁי תִסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי: (ז) עָנִי אֲנִי

וְגִזַּע מִנְעֵר נִשְׂאֲתִי אֲכִיךָ אֲפוּנָה: (ח) עָלִי

עָבְרוּ חַרוֹנֶיךָ בְּעוֹתֶיךָ צַפּוֹתוֹתַנִּי: (ט) סִפּוֹנִי

בַּמַּיִם כָּל־הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד: (י) הִרְתַּקְתָּ

מִמֶּנִּי אֲהַב וְרַע מִיָּדַי מַחֲשָׁךְ:

פרק פט

כל דרכו ועלייתו וגדולתו ותפארתו ומלכותו ודעתו וגבורתו וענינו של דוד מלכנו הוא רק לשבח ולהלל את ה'. ואדם שרוצה לחיות במודעות עצמית מלאה שהיא להיות מודע למי שאמר והיה העולם שמעורב בכל פרט וענין בחייו אז שילך בדרכו של דוד המלך ויתחיל לשבח הרבה.

פרק פט
לדוד
שמואל אביר

(א) משפיל לְאִתֶּן הָאֲזָרְחִי: (ב) חֲסֵדִי יְהוָה^{יְהוָה} אֲדַמֶּה עוֹלָם
אֲשִׁירָה לְדָר וָדָר | אֹדִיעַ אֲמוֹנֹתֶךָ בְּפִי: (ג) כִּי־
אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֲסֵד יַפְנֶה שָׁמַיִם | תִּכֵּן אֲמוֹנֹתֶךָ
בָּהֶם: (ד) כָּרַתִּי בְרִית לְבַחֲרֵי נַשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד
עַבְדִּי: (ה) עַד־עוֹלָם אֲכִין זִרְעֶךָ וּבְנֵיתִי לְדָר־
וָדָר כִּסְאֶךָ סֶלָה: (ו) וַיִּזְדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֶךָ יְהוָה^{יְהוָה}
אֶף־אֲמוֹנֹתֶךָ בִּקְתַל קֹדְשִׁים: (ז) כִּי מִי בַשָּׁחַק
יַעַרְךָ לִיהוָה^{יְהוָה} יִדְמָה לִיהוָה^{יְהוָה} בְּבָנֵי אֱלֹהִים: (ח) אֵל
נִעְרָץ בְּסוּד־קֹדְשִׁים רַבָּה וְנִזְוָא עַל־כָּל־סְבִיבָיו:
(ט) יְהוָה^{יְהוָה} | אֵלֵהֶי עֲבָאוֹת מִי־כְמוֹךָ חֲסִין | יְהוָה
יְאֲמוֹנֹתֶךָ סְבִיבוֹתֶיךָ: (י) אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת
הַיָּם בְּשׂוֹא גִלְזֵי אַתָּה תִשְׁבַּחֵם: (יא) אַתָּה דַּבַּאת
כַּחֲלָל רַחֵב בְּזִרוּעַ עֲזָךָ פִּזְרַת אוֹיְבֶיךָ: (יב) לָךְ
שָׁמַיִם אֶף־לָךְ אָרֶץ תִּבְלַ וּמְלֵאָה אַתָּה יְסֻדְתֶּם:
(יג) צָפוֹן וַיִּמִּין אַתָּה בָּרְאִתָּם תִּבּוֹר וְחֶרְמוֹן
בְּשִׁמְךָ יִרְנְנוּ: (יד) לָךְ זִרוּעַ עִם־גְּבוּרָה תַעֲזוּ יָדְךָ

תָּרוּם יְמִינֶךָ: (טו) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוּן כִּסְאֶךָ
חֲסֵד וְאַמֶּת יִקְדָּמוּ פָּנֶיךָ: (טז) אֲשֶׁר־יִהְיֶה הָעָם יוֹדְעֵי
תְּרוּעַת יְהוָה^{יְהוָה} בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יִהְיֶה־כּוֹן: (יז) בְּשִׁמְךָ
יִגִּילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְוֹמוּ: (יח) כִּי־תִפְאֶרֶת
עֲזָמוּ אַתָּה וּבְרַצְנֶךָ (תרים) תָּרוּם קִרְנֵנוּ: (יט) כִּי
לִיהוָה^{יְהוָה} מִגִּנָּנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִלְּכָנֵנוּ: (כ) אִז
דַּבַּרְתָּ־בְּחִזּוֹן לְחַסִּידֶיךָ וַתֹּאמֶר שׁוּבֵיתִי עֵזֶר עַל־
גְּבוּרַת הַרִימוֹתַי בַּחֲזוֹר מֵעַם: (כא) מִצִּאתִי דָוִד
עַבְדִּי בְּשִׁמּוֹן קֹדֶשׁי מִשְׁחַתִּיו: (כב) אֲשֶׁר יָדִי תִפּוֹן
עַמּוֹ אֶף־זִרוּעֵי תֵאמְצֵנוּ: (כג) לֹא־יִשְׂיֵא אוֹיֵב בּוֹ
וּבֶן־עוֹלָה לֹא יַעֲנֵנוּ: (כד) וְכַתּוֹתַי מִפָּנָיו צָרִיו
וּמִשְׁנֵאָיו אֲגוּף: (כה) וְאֲמוֹנֹתַי וְחֲסֵדִי עַמּוֹ וּבְשִׁמִּי
תָּרוּם קִרְנֵנוּ: (כו) וְשִׁמְתִי בַיָּם יָדוֹ וּבְנִהְרֹת יְמִינֵנוּ:
(כז) הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אַתָּה אֱלֹהֵי וְצוּר יִשׁוּעָתִי:
(כח) אֶף־אֲנִי בְּכוֹר אֲתַנְּהוּ עֲלִיוֹן לְמִלְכֵי־אָרֶץ:
(כט) לְעוֹלָם (אשמור) אֲשַׁמְרֶלּוּ חֲסֵדִי וּבְרִיתִי נֶאֱמַנֶת
לִּי: (ל) וְשִׁמְתִי לְעַד זִרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמַיִם:

(לא) אִם-יֵעֲזְבוּ בְנֵי תוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטֵי לֹא יִלְכוּן:
 (לב) אִם-חֻקְתִּי יַחֲלֹלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמְרוּ:
 (לג) וּפְקֻדֹתַי בְּשֵׁבֶט פִּשְׁעֵם וּבִגְנָעִים עֲזָנָם:
 (לד) וְחֹסְדֵי לֹא-אֶפִּיר מֵעַמּוֹ וְלֹא-אֲשַׁקֵּךְ בְּאַמוֹנָתִי:
 (לה) לֹא-אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצֵא שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה:
 (לו) אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְּקִדְשִׁי אִם-לָדוֹד אֶכְזֹב:
 (לז) זָרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכֶסֶף כִּשְׁמֵשׁ נִגְדִי:
 (לח) כִּירַח יִפּוֹן עוֹלָם וְעַד בְּשַׁחַק נַאֲמֹן סָלָה:
 (לט) וְאַתָּה זִנְחָת וְהִמָּאֵם הִתְעַפַּרְתָּ עִם-מְשִׁיחֶךָ:
 (מ) נִאֲרָתָה בְּרִית עֲבָדֶיךָ חֲלַלְתָּ לְאָרֶץ נִזְרוּ:
 (מא) פָּרַצְתָּ כָּל-גְּדֻרֹתָיו שִׁמְתָּ מִבְּצֻרָיו מִחֲתָתָה:
 (מב) שָׁסְהוּ כָּל-עַבְרֵי דָרְךָ הִיָּה חֲרָפָה לְשַׁכְנָיו:
 (מג) הָרִימוֹת יָמִין צֻרֵי הַשְּׂמִיחָת כָּל-אוֹיְבָיו:
 (מד) אֶף-תָּשִׁיב צוּר חֲרָבוֹ וְלֹא הִקִּימוֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה:
 (מה) הַשְּׂבַת מִטָּהְרוּ וְכֶסֶף לְאָרֶץ מִגְרָתָה:
 (מו) הַקְּצַרְתָּ יָמֵי עֲלוֹמָיו הַעֲטִיתָ עָלָיו בּוֹשָׁה סָלָה:
 (מז) עַד-מָה יִהְיוּנָה תִּפְסָתָר לְנֹצַח תִּבְעַר כָּמוֹ-

אִשׁ חֲמָתְךָ: (מח) זְכַר-אֲנִי מִה-חֲלָד עַל-מַה-שָּׁאָה
 בָּרָאת כָּל-בְּנֵי-אָדָם: (מט) מִי גִבֹר יְהוָה וְלֹא
 יִרְאֶה-פָּנֹת יִמְלֹט נַפְשׁוֹ מִיַּד-שָׂאוֹל סָלָה:
 (נ) אֵיחָךְ חֲסִדֶיךָ הָרֵאשִׁימָן אֲדַנִּי נִשְׁבַּעְתָּ לָדוֹד
 בְּאַמוֹנָתְךָ: (נא) זְכַר אֲדַנִּי חֲרַפְתָּ עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי
 בְּחִילְךָ כָּל-רַבִּים עַמִּים: (נב) אֲשֶׁר חָרְפוּ אוֹיְבֶיךָ
 <> יְהוָה אֲשֶׁר חָרְפוּ עַקְבוֹת מְשִׁיחֶךָ: (נג) כָּרוֹךְ
 יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

יום יט' לחודש ליום חמישי בשבוע

בפרק זה משה רבנו מלמד אותנו שהזמן "עף". ועם זאת הוא אומר לנו שאפשר לו לאדם להרוויח שנה שלמה ביום אחד! ובשעה אחת של התבודדות עם ה' להרוויח 8,760 שעות!

ספר רביעי - פרק צ

(א) תִּפְלֶה לְמִשְׁחָה אִישׁ-הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן
 אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בָּדָר וְדָר: (ב) בְּטָרָם הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲזֹלְלָר אָרֶץ וְתִבְלָל וַיִּמְעוֹלָם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֱלֹהִים:
 (ג) תָּשִׁב אֲנֹשׁ עַד-דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי-
 אָדָם: (ד) כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כַּיּוֹם אֶתְמוֹל כִּי
 יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: (ה) זָרְמָתָם שָׁנָה יִהְיוּ
 בְּבִקְרָה כַּחֲצִיר יַחֲלָף: (ו) בְּבִקְרָה יִצְיִן וְחֲלָף לְעֶרֶב

לאורה

יְמוֹלֵל וַיְבַשׁ: (א) כִּי-כָלִינוּ בְּאִפְּךָ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 (ח) שָׁתָה עֲזוֹנֵתֵינוּ לְנִגְיָה עַל־מִנּוּ לְמֵאֹר פְּנִיָּה:
 (ט) כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ פָּלִינוּ שְׁנֵינוּ כְּמוֹ-
 הַגֶּה: (י) יָמֵי-שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם
 בְּגִבּוֹרֹתַי שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַחֲבָם עָמַל וְאֹזֶן כִּי-גִזַּז
 חַיִּשׁ וְנִעַפְּהָ: (יא) מִי־יֹדַע עִז אִפְּךָ וְכִירַאתְךָ
 עִבְרַתְךָ: (יב) לְמִנּוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבְא לְכַב
 חֲכָמָה: (יג) שׁוֹבָה יְהוָה^{יְהוָה} עַד־מָתִי וְהִנַּחֵם עַל־
 עִבְדֶּיךָ: (יד) שִׁפְעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסִידְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה
 בְּכָל־יָמֵינוּ: (טו) שִׁמְחֵנוּ כִּימוֹת עֲבִיתָנוּ שְׁנוֹת
 רֵאֵינוּ רַעָה: (טז) יִרְאֶה אֶל־עִבְדֶּיךָ פֶּעֶלְךָ וְהִדְרֶךָ
 עַל־בְּנֵיהֶם: (יז) וַיְהִי | נָעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עַל־יָנוּ
 וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כּוֹנְנָה עַל־יָנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כּוֹנְנָהוּ:

פרק צא

אדם שמחפש להתחזק בחייו ולהכיר את הקב"ה ולזכות לאמונה שהכל זה רק ממנו והכל זה אך ורק לטובה ובשלמות מושלמת, אז שיחפש אנשים יראי שמים טובים וצדיקים שחוסים בצלו של ה', וישאל אותם וידובב אותם לספר לו על הנסים שה' עשה להם במהלך חייהם.

(א) יֵשֶׁב בְּסֶתֶר עֲלִיוֹן בְּצֵל שָׁדַי יִתְלוֹנֵן: (ב) אֹמַר
 לַיהוָה^{יְהוָה} מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי: (ג) כִּי
 הוּא יִצִּילֵךְ מִפֶּחַ יְקוּשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת: (ד) בְּאֲבָרְתוֹ|

לראות נסים גדולים

יִסַּךְ לְךָ וְתַחַת־כַּנְּפָיו תַּחֲסֶה צִנְה וְסַחֲרָה אֲמַתּוֹ:
 (ה) לֹא־תִירָא מִפֶּחַד לַיְלָה מִחֵץ יַעוֹף יוֹמָם:
 (ו) מִדְּבַר בְּאִפֶּל יִהְלֶךְ מִקְטָב יִשׁוּד צָהָרִים:
 (ז) יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלְךָ וּרְבֵבָה מִימִינְךָ אֶלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ:
 (ח) רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֹט וְשִׁלְמַת רִשְׁעִים תִּרְאֶה:
 (ט) כִּי־אֲתָה יְהוָה^{יְהוָה} מַחְסִי עֲלִיוֹן שְׁמַת מְעוֹנָה:
 (י) לֹא־תֵאָנֶה אֶלֶיךָ רַעָה וְנָגַע לֹא־יִקְרַב בְּאִתְּךָ:
 (יא) כִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה־לְךָ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ:
 (יב) עַל־כַּפְּתֵיךָ יִשְׁאֹנֶךָ פֶּן־תִּגָּף בְּאִבְךָ רַגְלֶךָ: (יג) עַל־
 שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ תִּרְמָם כְּפִיר וְתַעֲיִן: (יד) כִּי בִי
 חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁנְּבֵהוּ כִּי־יִדַע שְׁמִי: (טו) יִקְרָאֵנִי
 וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אֲנִי בְּצָרָה אֲחַלְצֵהוּ וְאֶכְפַּדְהוּ:
 (טז) אֶרְךָ יָמִים אֲשַׁבֵּיעָהוּ וְאֶרְאֶהוּ כִּישׁוּעָתִי:

פרק צב

השבת היא מתנה נפלאה ויפיפיה שהקב"ה נתן לעמו ישראל. וכל אדם שיש לו דרך ארץ ומודעות עצמית, יודע שכשמישהו נותן לו מתנה, אז המילה הראשונה שהוא יוציא מפיו תהיה "תודה". ומכך מובן שמזמור זה שמתחיל בשיר לשבת מיד מודה על המתנה הטובה שה' נתן.

(א) מְזִמֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשַּׁבָּת: (ב) מְזִב לְהַדּוֹת
 לַיהוָה^{יְהוָה} וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלִיוֹן: (ג) לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר
 חֲסִידְךָ וְאֶמּוֹנָתְךָ בְּפִילּוֹת: (ד) עַל־יַעֲשׂוֹר וְעַל־י

לראות נסים גדולים

נָבַד עָלַי הַגִּזּוֹן בְּכַנּוֹר: (ח) כִּי שָׁמַחְתָּנִי יְהוָה אֱלֹהֵי
 בְּפַעֲלֶיךָ בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אַרְגִּין: (ו) מֵהֶגְדְּלוֹ מַעֲשִׂיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵי מָאֵד עָמְקוֹ מִחֲשַׁבְתֶּיךָ: (ז) אִישׁ-בָּעַר לֹא
 יֵדַע וְכֹסִיל לֹא-יָבִין אֶת-זֹאת: (ח) בְּפֶרֶחַ רִשְׁעִים
 כָּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָל-פְּעֵלֵי אֹן לְהַשְׁמָדָם עַד-
 עַד: (ט) וְאַתָּה מְרוֹם לְעֵלָם יְהוָה אֱלֹהֵי: (י) כִּי הִנֵּה
 אֵינִיךָ > יְהוָה אֱלֹהֵי כִּי-הִנֵּה אֵינִיךָ יִאֲבָדוּ יִתְפָּרְדּוּ
 כָּל-פְּעֵלֵי אֹן: (יא) וְתָרַם כְּרָאִים קִרְנֵי בְּלָתִי בְּשָׁמַן
 רִעָנָן: (יב) וְתַפֵּט עֵינַי בְּשׂוֹרֵי בְּקַמִּים עָלַי מְרֻעִים
 תִּשְׁמַעְנָה אָזְנִי: (יג) צַדִּיק כַּתָּמַר יִפְרַח כְּאֶרֶז
 בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה: (יד) נְשִׁתוֹלָיִם בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת
 אֶלְהִינוּ יִפְרִיחוּ: (טו) עוֹד יִנוּבּוֹן בְּשִׁיבָה הַיְשָׁנִים
 וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: (טז) לְהַגִּיד כִּי-יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי צִוְרֵי
 וְלֹא- (עלתה) עוֹלָתָה בּוֹ:

פרק צג

גם אם כל כוחות הטבע שיש בעולם יבואו באיום עלינו וגם אם כל היצורים הרעים יבואו נגדנו להזיקנו ויבואו כל האויבים שרוצים להשמידנו ויבואו כל הרשעים שמקטרגים עלינו וכו'... למרות שנראה לנו שאין שום סיכוי להתגבר - כולם בטלים ונעלמים כשאדם לומד תורה בבית ה'.

(א) יְהוָה אֱלֹהֵי מֶלֶךְ גְּאוֹת לָבַשׁ לָבַשׁ יְהוָה אֱלֹהֵי עֵז הַתְּאֵזֵר
 אֶת-תְּפוֹן תֵּבֵל בְּלִתְמוֹט: (ב) נָכוֹן כַּסְאָךָ מֵאֵז

לצח בעל דת

מֵעוֹלָם אֶתָּה: (ג) נִשְׂאֹו נְהָרוֹת | יְהוָה אֱלֹהֵי נִשְׂאֹו
 נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאֹו נְהָרוֹת דְּכִיָּם: (ד) מִקְלוֹת
 מִיָּם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁפָּרִיִּים אֲדִיר בְּמָרוֹם
 יְהוָה אֱלֹהֵי: (ה) עַד-תֵּיךְ | נְאֻמְנוּ מָאֵד לְבֵיתֶךָ נְאֻה-
 קָדֵשׁ יְהוָה אֱלֹהֵי לְאֶרֶךְ יָמִים:

פרק צד

במדרש תהלים על פרק זה, אומר לנו רבי שמעון בר יוחאי זי"ע, שכשאדם עובר עברה אז באים המלאכים ומקטרגים ואומרים לקב"ה שיעניש אותו במידת הדין. אך הקב"ה מיד עונה להם שאף על פי שבשעה זו האדם "קשה", אם הוא יתרכך ויעשה תשובה - אז מחלתי לו לגמרי!

(א) אֶל-נְקֻמּוֹת יְהוָה אֱלֹהֵי אֵל נְקֻמּוֹת הוֹפִיעַ: (ב) הַנְּשֵׂא
 שִׁפְט הָאָרֶץ הַשֵּׁב גְּמוּלָה עַל-נְאִים: (ג) עַד-מָתִי
 רִשְׁעִים | > יְהוָה אֱלֹהֵי עַד-מָתִי רִשְׁעִים יַעֲלוּ: (ד) יִפְּעוּ
 יַדְּכֶם עֲתָק יִתְאַמְרוּ כָל-פְּעֵלֵי אֹן: (ה) עֲמֹךְ
 יְהוָה אֱלֹהֵי יַדְּכֶם וְנַחֲלָתֶךָ יַעֲנוּ: (ו) אֶלְמָנָה וְגֵר
 יִהְרָגוּ וַיִּתּוֹמִים יִרְצִחוּ: (ז) וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה-יְיָ
 וְלֹא-יִבִּין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ח) בִּינוּ בַּעֲרִים בָּעַם
 וְכֹסִילִים מָתִי תִשְׁכִּילוּ: (ט) הַנִּטְעַ אֹן הֲלֹא
 יִשְׁמַע אִם-יִצֵּר עֵין הֲלֹא יִפְּט: (י) הַיִּסֵּר גּוֹיִם
 הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמֶּלֶךְ אָדָם הָעֵת: (יא) יְהוָה אֱלֹהֵי יַדַּע
 מִחֲשַׁבּוֹת אָדָם כִּי-הִמָּה הֲבֵל: (יב) אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר

אם שונאך מניח עליך

אֲשֶׁר־תִּסְרְפוּ יְהוָה וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ: (א) לְהַשְׁקִיט
 לוֹ מִיָּמֵי רַע עַד יִפְרָה לְרַשָּׁע שַׁחַת: (ב) כִּי־לֹא־
 יִפְשַׁע יְהוָה עִמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזֹב: (ג) כִּי־עַד־
 צַדִּיק יָשׁוּב מִשִּׁפְט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב: (ד) מִי־
 יִקּוּם לִי עִם־מְרַעִים מִי־תִצַּב לִי עִם־פְּעָלֵי אֹן:
 (ה) לִוְלֵי יְהוָה עֲזַרְתָּה לִּי כִּמְעַט שְׁכַנָּה דוּמָה
 נִפְשִׁי: (ו) אִם־אֲמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חֲסַדְךָ יְהוָה
 יִסְעֲדֵנִי: (ז) כָּרֹב שָׁרַעַפִּי בְּקִרְבִּי תִנְחַוְמִיךָ
 יִשַׁעְשַׁעוּ נִפְשֵׁי: (ח) הִיחַבְּרָךְ כִּפְסָא הָוֹת יִצַּר
 עָמַל עַל־יֶחֱק: (ט) יִגְוֶהוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם
 נָקִי יִרְשִׁיעוּ: (י) וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגָּב וְאֵלֹהֵי
 לְצוּר מַחְסִי: (יא) וַיִּשָּׁב עָלֵיהֶם אֶת־אֹזְנָם וּבָרַעְתָּם
 יִצְמִיתֶם יִצְמִיתֶם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

פרק צה

(א) לָכוּ בְּרַנְנָה לַיהוָה בְּרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ:
 (ב) נִקְדַּמָּה פָּנָיו בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: (ג) כִּי
 אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים:

במסכת סנהדרין, דף צ"ח ע"א, מסופר על רבי יהושע בן לוי שפגש את משיח צדקנו ושאל אותו מתי הוא מתכוון לבוא? אז משיח צדקנו ענה לו את דברי פסוק ז' שבפרק זה: "היום אם בִּקְלוּ תִשְׁמְעוּ", ורבי לוי הבין שמשיח מתכוון לבוא כְּשֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְרוּ שֶׁבַת אַחַת.

לכל יטעורר אנשי עיר

(א) אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מַחְקֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ:
 (ב) אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וַיִּפְשַׁת יָדָיו יַצְרוּ:
 (ג) בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוּהוּ וְנִכְרָעָה נִבְרָכָה לְפָנֵי־יְהוָה
 עֲשֵׂנוּ: (ד) כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחָנוּ עִם מְרַעִיתוֹ
 וְצִאֵן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקָלוֹ תִשְׁמָעוּ: (ה) אֶל־תִּקְשׁוּ
 לְבַבְכֶם כַּמְרִיבָה כְּיוֹם מִסָּה בַּמִּדְבָּר: (ו) אֲשֶׁר
 גִּסְפוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחַנוּנֵי גַם־רָאוּ פְעָלֵי:
 (ז) אֲרַבְּעִים שָׁנָה | אֶקְוֶט בְּדוֹר וְאֹמַר עִם תַּעֲי
 לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי: (ח) אֲשֶׁר־נִשְׁפַּעְתִּי
 בְּאִפִּי אִם־יִבְאֹן אֶל־מְנוּחָתִי:

פרק צו

(א) שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־
 הָאָרֶץ: (ב) שִׁירוּ לַיהוָה בְּרָכּוֹ שְׁמוֹ בַּשָּׁרָו
 מִיּוֹם־לְיוֹם יִשׁוּעָתוֹ: (ג) סַפְּרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ כְּכָל־
 הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: (ד) כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל
 מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: (ה) כִּי | כָּל־
 אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים > וַיְהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה:

טוב לאדם להתבונן על חייו ולגלות בעצמו שהוא רק אורח בעולמו של הקב"ה. ואדם כזה שמכיר במציאות הבורא - שהוא זה שמארח אותו כל כך יפה בעולמו, הוא זוכה להבין עומקים ולגלות נפלאות רבות בפרק זה ולשמחה בכל מה שהוא רואה ובכל מה שה' נותן לו לעשות.

לשמח בני משפחתו

(ו) הוֹדוּ וְהַדְרֵהוּ לְפָנָיו עֵז וְתַפְאֵרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: (ז) הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז: (ח) הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבְאוּ לְחֻצְרוֹתָיו: (ט) הִשְׁתַּחֲוּ לַיהוָה בְּהַרְת־קֹדֶשׁ חִילוֹ מִפְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ: (י) אָמְרוּ בְּגוֹיִם | יְהוָה מֶלֶךְ אֶרֶץ־תְּבוּן תִּבְלַ בְּל־תַּמוּט יָדִין עַמִּים בְּמִישְׁרִים: (יא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעֶם הַיָּם וּמְלֹאוּ: (יב) יַעֲלוּ שָׂדֵי וְכָל־אֲשֶׁר־בוֹ אֵז יִרְנְנוּ כָּל־עֵצֵי־יַעַר: (יג) לְפָנָי יְהוָה | לִי כָּאִי בָּא לְשֹׁפֵט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תִּבְלַ בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּאִמוּנָתוֹ:

יום כ' לחודש

פרק צו

(א) יְהוָה מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֲיִים רַבִּים: (ב) עֲנֵן וְעַרְפֶּל סְבִיבָיו צַדִּיק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסָאוֹ: (ג) אֵשׁ לְפָנָיו תִּלְךָ וּתְלַהֵט סְבִיב צַרִּיו: (ד) הַאֲיִרוּ בָרְקָיו תִּבְלַ רְאֵתָה וּתַחַל הָאָרֶץ: (ה) הָרִים כְּדוֹנָג נִמְסוּ מִלְּפָנָי יְהוָה מִלְּפָנָי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ:

לשבת בני משפחה

(ו) הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ וְרְאוּ כָּל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: (ז) יִבְשׂוּ | כָּל־עֲבָדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְּלִים בְּאֵלֵי־לֵים הַשְׁתַּחֲוּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים: (ח) שְׁמְעָה וּתְשַׁמְחִי צִיּוֹן וּתְגַלְּנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה: (ט) כִּי־אָתָּה יְהוָה עֲלִיּוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נִעְלִית עַל־כָּל־אֱלֹהִים: (י) אֲהַבִּי יְהוָה שְׂנֵאוֹ רַע שִׁמְרֵ נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: (יא) אֹזֶר זֶרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרָאֵל שְׂמִיחָה: (יב) שְׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזִכְרֵ קֹדְשׁוֹ:

פרק צח

אדם שמכיר ומעריך את הנפלאות שה' עושה עמו בכל רגע ורגע, זוכה לשיר ולומר תודה רבה לה' בכל רגע ורגע. ולעתיד לבוא יתקבצו כל יודעי ה' שהעריכו את כל הטובות ושאמרו לה' הרבה מאוד תודות על כל רגע ורגע, וישירו לו יתדיו כולם שיר חדש על שהביאם אל זה הרגע.

(א) מִזְמוֹר שִׁירוֹ לַיהוָה | שִׁיר חֲדָשׁ כִּי־נִבְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־קוֹ יְמִינוֹ וְזָרַע קֹדְשׁוֹ: (ב) הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינַי הַגּוֹיִם גָּלָה צְדָקָתוֹ: (ג) זָכַר חֲסִדוֹ | וְאִמוּנָתוֹ לְבַיִת יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל־אֲפֹסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: (ד) הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פַּעֲחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמְּרוּ: (ה) זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וּקוֹל זְמָרָה: (ו) בְּחַצְצְרוֹת וּקוֹל

לשום שלום בין אדם לחבירו

שׁוֹפֵר הָרִיעוּ לְפָנַי הַמֶּלֶךְ יְהוָה (א) יִרְעֵם הַיָּם
 וּמִלֵּאוֹ תִבֵּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ: (ב) נְהַרֹת וּמַחֲאוּ כַף
 יַחַד הָרִים יִרְגְּנוּ: (ג) לְפָנַי יְהוָה כִּי בֹא לְשֹׁפֵט
 הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט-תִבֵּל בְּצַדֵּק וְעַמִּים בְּמִישָׁרִים:

פרק צט

הצדיקים מדריכים ומלמדים את עם ישראל חוקים ומשפטים שיעזרו גם לטועים ולא לו שעדיין לא התקרבו לתורה ולמצוות. זאת על מנת שיוכלו גם הם לזכות להיות צדיקים וטובים כמוהם ואף יתעלו עליהם בכל המעלות. וזו הדרך של מנהיג אמיתי לעשות הכל כדי שאחרים גם יזכו.

(א) יְהוָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תִּנּוּט
 הָאָרֶץ: (ב) יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וָרֵם הוּא עַל-כָּל-
 הָעַמִּים: (ג) יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא:
 (ד) וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֱהַב אֶתְּה פוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל
 מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה בִּיעֲקֹב | אֶתְּה עֲשִׂיתָ: (ה) רוּמְמוֹ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַרְם רְגֵלָיו קְדוֹשׁ הוּא:
 (ו) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן | בְּכַהֲנָיו וּשְׂמוֹאֵל בְּקִרְאֵי שֵׁמוֹ
 קְרָאִים אֶל-יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם: (ז) בְּעַמּוּד עָנָן
 יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֲדוֹתָיו וְחַק נִתַן-לָמוֹ:
 (ח) יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְּה עֲנִיתֶם אֵל נִשְׂא הָיִית
 לָהֶם וְנָקָם עַל-עֲלִילוֹתָם: (ט) רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קְדָשׁוֹ כִּי-קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

לרבות חסד

מורי ורבי הצדיק הרה"ג שלום ארוש בן ימנה שליט"א מלמד אותנו לומר שמונה פעמים ברצף
 מזמור זה לאחר חמש עשרה דקות של אמירת תודות על הישועה שאותה אנו צריכים. לכן קוראים
 יקרים אם הגעתם לכאן וקראתם עצה נפלאה זו - רוצו לרכוש את חוברת "חוק התורה" של הרב!

פרק ק

(א) מְזִמּוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לְיְהוָה כָּל-הָאָרֶץ:
 (ב) עֲבָדוּ אֶת-יְהוָה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה:
 (ג) דָּעוּ כִּי-יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא-עֲשָׂנוּ (וְלֹא) וְלֹא
 אֲנַחְנוּ עָמּוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ: (ד) בָּאוּ שְׁעָרָיו | בְּתוֹדָה
 תִּצְרְתֵנוּ בְּתִהְלֶךְה הוֹדוּ-לוֹ בְּרִכּוֹ שִׁמּוֹ: (ה) כִּי-טוֹב
 יְהוָה לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ וְעַד-דָּוָר וְדָוָר אִמּוֹנָתוֹ:

פרק קא

אדם שמצויר לעצמו במוחו שהכל מאת ה' ובוחר באמונה בדרך חייו, אז הוא שר ומשבח את
 ה' בין בטוב ובין בהיפך, בין בחסד ובין במשפט, בין בעליה ובין בירידה, בין בעולם הזה ובין
 בעולם הבא. וזו עיקר ההכלית שבשבילה נברא כל אדם: לשבח ולהודות לה' בכל מצב ומצב.

(א) לְדָוִד מְזִמּוֹר חֶסֶד-וּמִשְׁפָּט אֲשִׁירָה לָךְ יְהוָה
 אֲזַמְּרָה: (ב) אֲשַׁכֵּלָה | בְּדָרְךָ תָּמִים מִתִּי תִבּוֹא
 אֵלַי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם-לִבִּי בְּקֶרֶב בֵּיתִי: (ג) לֹא-
 אֲשִׁית | לִיגֵד עֵינַי דְּבַר-כְּלִיעַל עֲשֵׂה-סֹטִים
 שִׁנְאַתִּי לֹא יִדְבַק בִּי: (ד) לִבִּי עֲקָשׁ יָסוּר מִפְּנֵי רָע
 לֹא אֲדַע: (ה) מְלוֹשְׁנִי בִסְתֵר | רַעְהוֹ אוֹתוֹ
 אֲעֲמִית גְּבַה־עֵינַיִם וּרְחַב לִבִּי אֵתוֹ לֹא אוֹכֵל:
 (ו) עֵינַי | בְּנֶאֱמַנִי-אֶרֶץ לְשֹׁבֵת עַמְדֵי הַלֵּךְ בְּדָרְךָ
 תָּמִים הוּא יִשְׁרָתֵנִי: (ז) לֹא-יֵשֵׁב | בְּקֶרֶב בֵּיתִי

לנצח אויביו

לרח רעה

עֲשֵׂה רַמְיָה דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִפְזֹן לְנֶגֶד עֵינַי:
(ח) לְבָקָרִים אֲצַמִּית כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לְהַכְרִית
מֵעִיר־יְהוּדָה כָּל־פְּעָלֵי אָוֶן:

לפסוק י"ב מתקשרת הגמרא במסכת עירובין, נ"ד א', ואומרת: 'בני אדם דומים לעשבי השדה, הללו נוצצין והללו נובלין'. וכשאדם מגלה שבני אדם אחרים עושים הרבה יותר טוב ממנו והם מכובדים ממנו וכו', ולעומתם הוא עצמו רק הולך ומתדרדר - אז הוא מבין שנחמתו היא רק בה'.

פרק קב

(א) תִּפְלֶה לְעַנִּי כִּי־יַעֲטֶף וְלִפְנֵי יְהוָה אֲדַבֵּר יִשְׁפֹךְ
שִׁיחוֹ: (ב) יְהוָה אֲדַבֵּר שְׁמַעַה תִּפְלֹתַי וְשׁוֹעֲתֵי אֲלֶיךָ
תָּבוֹא: (ג) אֶל־תִּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִפְּנֵי בָּיִם צָר לִי
הִפְּהֵ־אֲלֵי אֲזַנְךָ בָּיִם אֶקְרָא מִתֵּר עֲנֵנִי: (ד) כִּי־
כָּלוּ בְּעֵשֶׂן יָמַי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחְרוּ: (ה) הוֹפְּהֵ־
כְּעֵשֶׂב וַיִּבֶשׁ לִבִּי כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכָל לֶחֶמֶי:
(ו) מִקּוֹל אֲנַחְתִּי דְּבִקָּה עֲצָמֵי לְבָשָׂרִי: (ז) דְּמִיתֵי
לְקֹאת מִדְּבַר הָיִיתִי כְּכֹס חָרְבוֹת: (ח) שְׁקִדְתִּי
וְאַהֲיָה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גַּג: (ט) כָּל־הַיּוֹם חָרַפּוּנִי
אֹיְבֵי מְהוֹלְלֵי בִּי נִשְׁבָּעוּ: (י) כִּי־אָפַר כִּלְחָם
אֶכְלֹתִי וְשִׁקְנִי בִּבְכִי מִסִּכְתִּי: (יא) מִפְּנֵי־זַעֲמָךְ
וְקִצְפֶּךָ כִּי נִשְׁאַתְנִי וְתִשְׁלִיכֵנִי: (יב) יָמֵי כָצִל
נָטוּי וְאֲנִי כְּעֵשֶׂב אֵיבֶשׁ: (יג) וְאַתָּה יְהוָה אֲדַבֵּר
לְעוֹלָם תִּשָּׁב וְזִכְרֶךָ לְדָר וָדָר: (יד) אַתָּה תִּקּוּם

לאשר נקרה

תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחִנּוּנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד: (טו) כִּי־
רָצוּ עַבְדֶּיךָ אֶת־אֲבֹנֶיהָ וְאֶת־עַפְרָהּ יַחֲנֹנוּ:
(טז) וַיִּירָאוּ גוֹיִם <> אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי
הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ: (יז) כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה
בְּכְבוֹדוֹ: (יח) פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעֲרֵעַר וְלֹא־בִזָּה
אֶת־תְּפִלָּתָם: (יט) תִּפְתָּב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם
נִבְרָא יִהְלֹלֶיהָ: (כ) כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קִדְשׁוֹ
יְהוָה מִשָּׁמַיִם | אֶל־אָרֶץ הַבַּיִט: (כא) לְשִׁמְעַ
אֲנִקַּת אָסִיר לְפִתַּח בְּנֵי תְמוֹתָהּ: (כב) לְסַפֵּר
בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וְתִהְלָתוּ בִירוּשָׁלָיִם:
(כג) כְּהַקְבִּץ עַמִּים יַחְדָּו וּמִמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה:
(כד) עֲנֵה בְּדֶרֶךְ (כד) כַּחַי קֶצֶר יָמֵי: (כה) אֹמַר אֵלַי
אֶל־תִּעַלְנִי בַחֲצֵי יָמֵי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ:
(כו) לְפָנַי הָאָרֶץ יִסְדֹּת וּמַעֲשֵׂה יְדֶיךָ שָׁמַיִם:
(כז) הִמָּה | יֵאבְדוּ וְאַתָּה תִּעֲמֹד וְכָל־כַּפְּגַד
יִבָּלוּ כְּקִבוּשׁ תַּחְלִיפֵם וַיִּחַלְפוּ: (כח) וְאַתָּה הוּא
וְשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ: (כט) בְּנֵי־עַבְדֶּיךָ יִשְׁכְּחוּ
וְזָרְעָם לְפָנֶיךָ יִפְזֹן:

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר
מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

פרק קג

על מנת לחדש את הנעורים ואת הרעננות - אדם צריך לחדש את נפשו ולרעננה בדברי תורה המחדשים ומרעננים ומשמחים ומקדשים ומבריאים את נפשו. וכל אדם יכול למצוא את נפשו בתורה הקדושה שהיא שייכת לכולנו - אז שיתחיל לחפש את רפואת נפשו בתורה כבר עכשיו.

לאשרה עמך

(א) קְדוּהָ | בָּרְכֵי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קִרְבֵי אֶת־
 שָׁם קָדְשׁוֹ: (ב) בָּרְכֵי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאֶל־
 תְּשַׁבְּחֵהוּ כָּל־גְּמוּלָיו: (ג) הַסֵּלָחַ לְכָל־עֲוֹנָי
 הַרְפֵּא לְכָל־תַּחֲלָאִיכִי: (ד) הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיִּיכִי
 הַמְּעַטְרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים: (ה) הַמְּשַׁבֵּיעַ בְּטוֹב
 עֲדִיךָ תִתְחַדֵּשׁ כַּנְּשָׂר נַעֲוִירִיכִי: (ו) עֲשֵׂה צְדָקוֹת
 יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־עֲשׂוּקִים: (ז) יוֹדִיעַ דְּרָכָיו
 לְמֹשֶׁה לְבִנְיָיִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו: (ח) רַחוּם וְחַנּוּן
 יְהוָה אֲרוּךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד: (ט) לֹא־לִנְצַח יָרִיב
 וְלֹא לְעוֹלָם יִפּוֹר: (י) לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ
 וְלֹא כַּעֲזַנְתֵּינוּ גָּמַל עָלֵינוּ: (יא) כִּי כִגְבַהַ שָׁמַיִם
 עַל־הָאָרֶץ גָּבַר חֶסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו: (יב) בְּרַחֵם מִזְרַח
 מִמַּעַרְב הִרְחִיק מִלְּפָנָיו אֶת־פְּשָׁעֵינוּ: (יג) בְּרַחֵם אָב
 עַל־בָּנָיִם רַחֵם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו: (יד) כִּי־הוּא
 יִדַע יַצְרָנוּ זְכוֹר כִּי־עָפַר אֲנַחְנוּ: (טו) אֲנֹשׁ כַּחֲצִיר
 יִמּוּ כַּצִּיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יֶצִיץ: (טז) כִּי רוּחַ עָבָרָה

כּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יִפְרָנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ: (יז) וְחֶסֶד
 יְהוָה וְאֵדְנָהּ | מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו וְצִדְקָתוֹ
 לְבִנְיָ בָנִים: (יח) לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פְקֻדוֹ
 לַעֲשׂוֹתָם: (יט) יְהוָה בְּשָׁמַיִם הֵכִין כִּסֵּאוֹ
 וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל־מַשְׁלָח: (כ) בָּרְכוּ יְהוָה מִלְּאָכְלוֹ
 גְּבֵרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ:
 (כא) בָּרְכוּ יְהוָה וְאֵדְנָהּ כָּל־צְבָאוֹ מִשְׁרָתָיו עֲשֵׂי רְצוֹנוֹ:
 (כב) בָּרְכוּ יְהוָה וְאֵדְנָהּ | כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקוֹמוֹת
 מִמִּשְׁלַחַתוֹ בָּרְכֵי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה:

יום כא' לחודש

עיקר שבחו וגדולתו של אדם - כשהוא עובד את ה' יתברך בתמימות, כלומר: אם ה' אמר לעשות מצווה או שלא לעבור עברה, אז הוא עושה זאת בדיוק, בלי שאלות ובלי חקמות ובלי חקירות. ובזכות התמימות שלו יורדים ממנו כל החטאים והוא מצליח שלא לראות בעולם שום רשעים.

פרק קד

(א) בָּרְכֵי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאֵדְנָהּ < > יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלָּת
 מְאֹד הוֹד וְהַדָּר לְבָשֶׁת: (ב) עֲטֵה־אֹזַר כַּשְׂלֵמָה
 נוֹטֵה שָׁמַיִם כִּירִיעָה: (ג) תִּמְקַרֶה בְּפִיָם עֲלִילוֹתָיו
 הַשָּׁם־עֲבִים רְכוּבוֹ הַמְּהַלֵּךְ עַל־פְּנֵי־רוּחַ:
 (ד) עֲשֵׂה מִלְּאָכְלוֹ רוּחוֹת מִשְׁרָתָיו אִשׁ לְהֵט:

להרחיק המדויק

(ה) יסד־ארץ על־מְכוּנֶיהָ בְּלִתְמוֹט עוֹלָם וְעַד:
 (ו) תְּהוֹם כְּקִבוּשׁ כִּסִּיתוּ עַל־הָרִים יַעֲמִדוּ־מַיִם:
 (ז) מִן־צִעֲרָתָךְ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעְמֶךָ יַחֲפֹזוּ:
 (ח) יֵעָלוּ הָרִים יִרְדּוּ בְּקַעֲוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה | יִסְדֹּת לָהֶם:
 (ט) גְּבוּל־שָׁמַת בְּלִי־עֲבָרוֹן בְּלִי־יְשׁוּבוֹן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: (י) הַמְשַׁלַּח מַעֲיָנִים בִּנְחָלִים בֵּין הָרִים יַחֲלִכּוּן: (יא) יִשְׁקוּ כָּל־חֵיתוֹ שָׂדֵי יִשְׁבְּרוּ כְּרֵאִים צְמָאִם: (יב) עֲלִיָּהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוּן מִבֵּין עֲפָאִים יִתְנוּ־קוֹל: (יג) מִשְׁקָה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפָּרִי מַעֲשֵׂיךָ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ: (יד) מִצְמִיחַ חֲצִיר | לְבַהֲמָה וְעֵשֶׂב לְעִבְדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לָחֶם מִן־הָאָרֶץ: (טו) וַיִּין יִשְׁלַח לִבְב־אֲנוּשׁ לְהַצְהִיר פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלָחֶם לִבְב־אֲנוּשׁ יִסְעַד: (טז) יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְהוֹשֻׁעַ אֲרָזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע: (יז) אֲשֶׁר־שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים בֵּיתָה: (יח) הָרִים הַגְּבוּהִים לִי־עֲלִים סְלָעִים מַחֲסֵה לְשֹׁפְנִים: (יט) עֲשֵׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שְׁמֶשׁ יֵדַע מְבוֹאוֹ: (כ) תִּנְשֵׁת־חֶשֶׁךְ וַיְהִי לַיְלָה

בּוֹ־תְרַמֵּשׁ כָּל־חֵיתוֹ־יַעַר: (כא) הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לְטָרֶף וְלִבְקֹשׁ מֵאֵל אֲכָלָם: (כב) תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסְפוּן וְאֶל־מְעוֹנָתָם יִרְבְּצוּן: (כג) יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ וְלִעֲבֹדָתוֹ עֲדִי־עָרַב: (כד) מִה־רִבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ | יְהוֹשֻׁעַ בָּלָם בְּחַכְמָה עֲשִׂיתָ מִלְּאָה הָאָרֶץ קִנְיָנָךְ: (כה) זֶה | הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם שָׁם־רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת: (כו) שָׁם אֲנִיּוֹת יַחֲלִכּוּן לְוִיָּתָן זֶה־יַצֵּרָתָ לְשִׁחַק־בוֹ: (כז) בָּלָם אֲלִיךָ יִשְׁבְּרוּן לָתֵת אֲכָלָם בְּעַתּוֹ: (כח) תִּתֵּן לָהֶם יִלְקַטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׁבְּעוּן טוֹב: (כט) תִּסְתִּיר פְּנֶיךָ יִבְהַלּוּן תִּסְרַף רוּחָם יִגְוַעוּן וְאֶל־עַפְרָם יִשׁוּבוּן: (ל) תִּנְשַׁלַּח רוּחְךָ יִפְרֹאוּן וְתַחֲלוּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: (לא) יְהִי כְבוֹד יְהוֹשֻׁעַ לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוֹשֻׁעַ בְּמַעֲשָׂיו: (לב) הַמְּפִיט לְאָרֶץ וְתִרְעַד יִגַּע בְּהָרִים וַיַּעֲשֶׂנוּ: (לג) אֲשִׁירָה לַיהוֹשֻׁעַ בְּחַיִּי אֹמְרָה לְאֵלֵהי בְּעוֹדִי: (לד) יִעַרֵב עָלָיו שִׁיחֵי אֲנָכִי אֲשַׁמַּח בֵּיתוֹ־אֲדָמָה: (לה) יִתְמוּ חַטָּאִים | מִן־הָאָרֶץ וְרִשְׁעִים | עוֹד אֵינָם בָּרְכִי גִבְשֵׁי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַלְלוּיָהּ:

ללימוד ולעיון ולתפילה בלבד - לא להדפסה!

פרק קה

במציאות של הרגע הזה בתאריך ח' אייר תשפ"א, אדם רואה על עצמו וגם על ישראל שאין אנו מצליחים לקיים את התורה בשלמות. אז מתוך ההבנה שאנחנו לא מוצלחים ולא מושלמים, אנחנו צריכים להלל את ה' שאף על פי כן הוא נותן לנו את ארצו, והלוואי ונשוב כולנו בתשובה היום!

לימוד רביעי

(א) הוֹדוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמִּים
עֲלִילוֹתֵינוּ: (ב) שִׁירוּ-לּוֹ זָמְרוּ-לּוֹ שִׁיחוּ בְכָל-
נִבְלָאוֹתֵינוּ: (ג) הִתְהַלְּלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לְבַן
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: (ד) דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
תִּמְדוּ: (ה) זְכוּר׃ נִבְלָאוֹתַי אֲשֶׁר-עָשָׂה לְמִפְתֵּי
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: (ו) זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: (ז) הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: (ח) זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאַלְפָּה
דוֹר: (ט) אֲשֶׁר בָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ
לְיִשְׁחָק: (י) וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל
בְּרִית עוֹלָם: (יא) לֵאמֹר לֵךְ אִתָּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן
חֹבֶל נַחֲלֵתְכֶם: (יב) בְּהֵיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעַט
וְגָרִים בָּהֶ: (יג) וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה
אֶל-עַם אֲחֵר: (יד) לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לְעַשְׂקָם וַיִּזְכַּח
עֲלֵיהֶם מְלָכִים: (טו) אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁחֵי וּלְנִבְיָאֵי
אֶל-תִּרְעוּ: (טז) וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַר

ללימוד ולעיון ולתפילה בלבד - לא להדפסה!

לְחֵם שָׂבָר: (יז) שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכָּר
יוֹסֵף: (יח) עֲבָדוּ בַכְּבֹד (יגלו) רָגְלוֹ בְּרִזְל בָּאָה נִפְשׁוֹ:
(יט) עַד-עֵת בֹּא-דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהּ:
(כ) שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ מִשְׁלַל עַמִּים וַיִּפְתַּחַהּ:
(כא) שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ וּמִשְׁלַל בְּכָל-קַנְיָנוּ: (כב) לְאִסָּר
שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ וּזְקַנְיֹו יַחֲכִים: (כג) וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל
מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ-חָם: (כד) וַיִּפַּר אֶת-
עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ מִצְרָיו: (כה) הָפַךְ לֶפֶם לְשֵׁנָא
עַמּוֹ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו: (כו) שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדוֹ
אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: (כז) שָׁמוּ-בְּם דְּבַרֵי אֲתוֹתָיו
וּמִפְתֵּי חָם: (כח) שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֶׁךְ וְלֹא-
מָרוּ אֶת- (כט) דְּבָרוֹ: (ל) הָפַךְ אֶת-מִימֵיהֶם
לְדָם וַיִּמָּת אֶת-דַּגְתָּם: (לא) שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרֻדָּעִים
בְּחַדְרֵי מְלָכֵיהֶם: (לב) אָמַר וַיָּבֵא עָרַב כְּנִים
בְּכָל-גְּבוּלָם: (לג) נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בָּרָד אִשׁ לְהַבּוֹת
בְּאֲרָצָם: (לד) וַיִּךְ גִּפְנָם וַתֵּאֲנַתֶּם וַיִּשְׁפַּר עֵין
גְּבוּלָם: (לה) אָמַר וַיָּבֵא אֲרֶבָה וַיִּלְקַ וַאֲיִן מִסְפָּר:

(לד) וַיֵּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ וַיֵּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם: (לז) וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ וְאִשֵּׁית כָּל-אוֹנָם: (לח) וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאִין בְּשִׁבְטֵי כוֹשֵׁל: (לח) שְׂמַח מְצָרִים בְּצֵאתָם כִּי-נִפְלַח פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם: (לט) פָּרַשׁ עֲנָן קָמָסָךְ וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: (מ) שָׁאֵל וַיֵּבֵא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שְׁמִים יִשְׁבִּיעֵם: (מא) פָּתַח צוּר וַיִּזְזוּ מַיִם הִקְלוּ בְּצִיּוֹת נֶהָר: (מב) כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אֲבֹתָהֶם עֲבָדוּ: (מג) וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָפָה אֶת-בְּחִירָיו: (מד) וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם וַעֲמֵל קְאָמִים יִירָשׁוּ: (מה) בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִבְצְרוּ הַלְלוּהָ:

יום כב' לחודש

פרק קו בפרק זה מתוארים בתמציתיות הדברים הלא טובים שעשו העם במדבר לאחר יציאת מצרים... והנה בכל זאת ואף על פי כל אלו - ה' יתברך המשיך להושיענו ולהיטיב עם העם במדבר וגם לאחר מכן. וזה מופך לכל החוזרים בתשובה: דעו שה' ימשיך להיטיב לכם בדרך הארוכה של התשובה.

(א) הַלְלוּהָ | הוֹדוּ לַיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסָדוֹ: (ב) מִי יִמְלֹל גְּבוּרוֹת יְהוָה וַיִּשְׁמִיעַ כָּל-תְּהִלָּתוֹ: (ג) אֲשֶׁר־יִשְׁמְרֵי מִשְׁפַּט עֲשֵׂה צְדָקָה

לדורות שלישית

בְּכָל-עֵת: (ד) זָכַרְנִי יְהוָה וְאֶת-יְהוָה בְּרֻצוֹן עֲמָךְ פְּקוּדֵי בִישׁוּעָתְךָ: (ה) לְרֵאוֹת | בְּטוֹבַת בְּחִירֶיךָ לְשִׂמְחַת בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶיךָ לְהַתְהַלֵּל עִם-נַחֲלָתְךָ: (ו) הִטָּאֲנוּ עִם-אֲבוֹתֵינוּ הַעֲוִינוּ הַרְשָׁעִינוּ: (ז) אֲבוֹתֵינוּ בְּמְצָרִים | לֹא-הִשְׁלִילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ לֹא זָכְרוּ אֶת-רַב חֲסָדֶיךָ וַיִּמְרוּ עַל-יָם בַּיַּם-סוּף: (ח) וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְחוֹדִיעַ אֶת-גְּבוּרָתוֹ: (ט) וַיִּנְעַר בַּיַּם-סוּף וַיַּיַּחֲרַב וַיִּזְלִיכֵם בְּתַהֲמוֹת כַּמְדָּבָר: (י) וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׁוֹנֵא וַיִּבְאֵלֵם מִיַּד אוֹיֵב: (יא) וַיִּכְסּוּ-מַיִם עֲרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתַר: (יב) וַיִּבְאֵנוּ בַדְּבָרֵינוּ יִשִּׁירוּ תְהִלָּתוֹ: (יג) מִהָרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא-חָפוּ לַעֲצָתוֹ: (יד) וַיִּתְאֲנוּ תְאֹוָה כַּמְדָּבָר וַיִּנְסוּ-אֵל בְּיִשְׁמֹנוּ: (טו) וַיִּתֵּן לָהֶם שְׂאֵלָתָם וַיִּשְׁלַח רֶזֶן בְּנַפְשָׁם: (טז) וַיִּקְנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה: (יז) תִּפְתַּח-אָרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן וְאֶתְכֶם עַל-עֲדַת אֲבִירָם: (יח) וַתִּבְעַר-אִשׁ בְּעַדְתָּם לְהַבִּיחַ תִּלְהַט רְשָׁעִים: (יט) יַעֲשׂוּ-

עָגַל בְּחָרֵב וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְמַסְכָּה: (כ) וַיִּמְרוּ אֶת־
 כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֲכַל עֵשֶׂב: (כא) שָׁכְחוּ אֶל־
 מוֹשִׁיעֵם עֲשֵׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרַיִם: (כב) גַּבְלָאוֹת
 בְּאֶרֶץ חָם נוֹרְאוֹת עַל־יַם־סוּף: (כג) וַיֹּאמֶר
 לְהַשְׁמִידֵם לוֹלֵי מִשָּׁה בַּחִירוֹ עַמֵּד בַּפָּרִץ לְפָנָיו
 לְהַשִּׁיב חַמָּתוֹ מִהַשְׁחִית: (כד) וַיִּמְאַסּוּ בְּאֶרֶץ
 חֲמֻדָּה לֹא־הָאֱמִינוּ לְדַבְּרוֹ: (כה) וַיִּרְגְּנוּ בְּאֹהֲלֵיהֶם
 לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה: (כו) וַיִּשְׂא יָדוֹ לָהֶם
 לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר: (כז) וּלְהַפִּיל זֶרַעַם בְּגוֹיִם
 וּלְזַרְזוֹתָם בְּאֶרְצוֹת: (כח) וַיִּצְמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר
 וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים: (כט) וַיִּכְעִסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם
 וַתִּפְרֹץ־בָּם מַגִּפָּה: (ל) וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל
 וַתַּעֲזַר הַמַּגִּפָּה: (לא) וַתַּחֲשֹׁב לוֹ לְצַדִּיקָה לְדָר
 וָדָר עַד־עוֹלָם: (לב) וַיִּקְצִיפוּ עַל־מִי מְרִיבָה
 וַיִּרַע לְמִשָּׁה בַּעֲבוּרָם: (לג) כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ
 וַיִּבְטֹא בַשְּׁפָתָיו: (לד) לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים
 אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה: (לה) וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם

וַיִּלְמְדוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם: (לו) וַיַּעֲבְדוּ אֶת־עַצְמֵיהֶם
 וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ: (לז) וַיִּזְכְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
 בְּנוֹתֵיהֶם לְשָׂדִים: (לח) וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי וַיִּסְּאוּ
 בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָכְחוּ לְעַצְמֵי כִנְעָן
 וַתַּחֲנַף הָאֶרֶץ בְּדָמִים: (לט) וַיִּטְמְאוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
 וַיִּזְנוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם: (מ) וַיִּחַר־אֵף יְהוָה: (מא) וַיִּתְעַב
 אֶת־נַחֲלָתוֹ: (מב) וַיִּתְנַם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ
 בָהֶם שְׂנְאֵיהֶם: (מג) וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּפְנְעוּ
 תַּחַת יָדָם: (מד) פְּעָמִים רַבּוֹת יִצְלִיָּם וַהֲמָה יִמְרוּ
 בַּעֲצָתָם וַיִּלְכְּדוּ בַּעֲזוֹנָם: (מה) וַיִּרְא בַּעַר לָהֶם
 בְּשִׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם: (מז) וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ
 וַיִּנְעָם כָּרֵב (חסדו) חֲסָדָיו: (מח) וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים
 לְפָנָי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם: (מט) הוֹשִׁיעֵנִי | יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּלֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהַדּוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ
 לְהַשְׁתַּבַּח בְּתַהֲלֹתֶיךָ: (נא) בְּרוּךְ־יְהוָה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם | וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־
 הָעַם אָמֵן הַלְלוּיָהּ:

ליום שישי בשבוע

ספר חמישי - פרק קז

(א) **הָדָו לַיהוָה** כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסְדּוֹ:

(ב) יֹאמְרוּ גְאוּלַי יְהוָה אֲשֶׁר גָּאֵלְם מִיַּד־צָר:

(ג) וּמֵאֲרָצוֹת קָבְצָם מִמִּזְרַח וּמִמְעַרְב מְצַפּוֹן וּמַיִם:

(ד) תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרָךְ עֵיר מוֹשָׁב לֹא מְצָאוּ:

(ה) רַעֲבִים גַּם־צִמְאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטֵּף:

(ו) וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצָר לָהֶם מִמְצַוֹקוֹתֵיהֶם יִצִּילֵם:

(ז) וַיִּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְלֶכֶת אֶל־עֵיר מוֹשָׁב:

(ח) יוֹדוּ לַיהוָה חֶסְדּוֹ וְנִבְלָאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם:

(ט) כִּי־הִשְׁבִּיעַ נַפֶּשׁ שִׁקְקָה וְנִפְשׁ רַעֲבָה מִלֵּא־טוֹב:

(י) יִשְׁבִי חֲשֵׁךְ וְצַלְמוֹת אֲסִירֵי עָנִי וּבְרִזָּל:

(יא) כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֲלִיוֹן נֶאֱצוּ:

(יב) וַיִּכְנַע בַּעֲמֹל לֶבָם כָּשְׁלוּ וְאִין עֲזָר: (יג) וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצָר לָהֶם מִמְצַוֹקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם:

(יד) יוֹצִיאֵם מִחֲשֵׁךְ וְצַלְמוֹת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתֵּק:

(טו) יוֹדוּ לַיהוָה חֶסְדּוֹ וְנִבְלָאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם:

לקדחת תמידית

(טז) כִּי־שָׁפַר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בְרִזָּל גִּדְעוּ:

(יז) אֲוִלִים מִדֶּרֶךְ פְּשָׁעַם וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ:

(יח) כָּל־אֶכָּל תִּתְעַב נַפְשָׁם וַיִּגְיעוּ עַד־שַׁעְרֵי מוֹת:

(יט) וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצָר לָהֶם מִמְצַוֹקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם:

(כ) יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם:

(כא) יוֹדוּ לַיהוָה חֶסְדּוֹ וְנִבְלָאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם:

(כב) וַיִּזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וַיִּסְפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרַנָּה:

(כג) יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֲנִיּוֹת עֲשִׂי מִלְּאֲכָה בְּמַיִם רַבִּים:

(כד) הִמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִבְלָאוֹתָיו בְּמַצוֹלָה:

(כה) וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וּתְרוּמָם גָּלְיוֹ:

(כו) יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרַעַה תִּתְמוּגַג:

(כז) יִחוּגּוּ וַיִּנּוּעוּ כַּשֶּׁפֹּר וְכָל־חֲכֻמָּתָם תִּתְבַּלְעַ:

(כח) וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בְּצָר לָהֶם וּמִמְצַוֹקוֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם:

(כט) יִקָּם סְעָרָה לְדַמְמָה וַיִּחַשּׁוּ גְלִיָּהֶם:

(ל) וַיִּשְׁמְחוּ כִּי־יִשְׁתַּקּוּ וַיִּנְחַם אֶל־מְחוֹז חַפְצָם:

(לא) יוֹדוּ לַיהוָה חֶסְדּוֹ וְנִבְלָאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם:

(לב) וַיִּרְמְמוּהוּ בְּקַהֲל־

עם ובמושב זקנים יהללוהו: (ג) ישם נהרות
 למדבר ומצאי מים לצמאון: (ד) ארץ פרי
 למלחה מרעת ישבי בה: (ה) ישם מדבר לאגם
 מים וארץ ציה למצאי מים: (ו) ויושב שם
 רעים ויכוננו עיר מושב: (ז) ויזרעו שדות
 ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה: (ח) ויברכם
 וירבו מאד ובהמתם לא ימעטו: (ט) וימעטו
 וישחו מעצר רעה ויגזון: (י) שפך בוז על
 נדיבים ויתעם פתחו לאדך: (יא) וישגב אביון
 מעוני וישם כצאן משפחות: (יב) יראו ישרים
 וישמחו וכל עולה קפצה פיה: (יג) מי חכם
 וישמר אלה ויתבוננו חסדי יהושע:

יום כג' לחודש

פרק קח

על מנת שאדם ישיג יום של שמחה גדולה ורעננות והתעוררות חזקה לעבודת ה', ושיום זה יהיה כולו ניגונים נעימים ושירות החיובים וקופצנות... ובקיצור על מנת שיהיה לך יום נפלא - תתעורר לפני שהשמש זורחת. כי ככל שאדם קם יותר מוקדם אז היצר הרע שלו נרדם לעולם.

(א) שיר מזמור לדוד: (ב) נכון לפני אלהים אנירה
 ואזמרה אף כבודי: (ג) עזרה הנבל וכנור אנירה

להצלחה

שחר: (ד) אודך בעמים יהושע ואזמרה בלאמים:
 (ה) כי גדול מעל שמים חסדך ועד שחקים
 אמתך: (ו) רומה על שמים אלהים ועל כל
 הארץ כבודך: (ז) למען יחלצון ידידיך הושיעה
 ימינה וענני: (ח) אלהים | דבר בקדשו אעלה
 אחלקה שכם ועמק ספות אמוד: (ט) לוי גלעד
 לוי מנשה ואפרים מעוז ראשי יהודה מחקקי:
 (י) מואב | סיר רחלי על אדום אנשיך נעלי
 עלי כלשת אתרוטע: (יא) מי יכלני עיר מבצר
 מי נחני עד אדום: (יב) הלא אלהים זנחתנו
 ולא תצא אלהים בעבאתינו: (יג) הבה לנו עזרת
 מצר ונזוא תשועת אדם: (יד) באלהים נעשה חיל
 והוא יבוס צרינו:

פרק קט

אחד מהדברים הכואבים ביותר הוא כשאדם משיב רעה תחת טובה, למשל אם הטבת לאדם ועזרת לו להתרום מגפילה ועודדת אותו והתפללת עליו, ובסופו של דבר הוא לא מכיר בטובות - אז יש לדעת שהקנאה היא השורש לכל שנאה ויש להתפלל עליו שיצליח באמת להתקרב לה'.

(א) למנצח לדוד מזמור אלהי תהלתי אל תחרש:
 (ב) כי פי רשע ופי מרמה עלי פתחו דברי אתי
 לשון שקר: (ג) ודברי שנאה סבבני וילחמוני הנם:

אם היה שונא מעיק לך

(ד) תחת־אהבתי ישטנוני ואני תפלה: (ה) וישמו עלי רעה תחת טובה ושנאה תחת אהבתי: (ו) הפקר עלי רשע ושטן יעמד על־ימינו: (ז) בהשפטו יצא רשע ותפלתו תהיה לחטאה: (ח) יהו־ימי מעטים פקדתו יקח אחר: (ט) יהו־בניו יתומים ואשתו ארמנה: (י) ונוע ינועו בניו ושאלו ודרשו מחרבותיהם: (יא) ינקש נושה לכל־אשר־לו ויבוי זרים יגיעו: (יב) אל־יהי לו משך חסד ואל־יהי חונן ליתומיו: (יג) אחריתו להכרית בדור אחר ימח שמם: (יד) יזכר עון אבתיו אל־יהו־אדני וחטאת אמו אל־תפח: (טו) יהו נגד־יהו־אדני תמיד ויכרת מארץ זכרם: (טז) יען אשר לא זכר עשות חסד וירדף איש־עני ואביון ונבאה לבב למותת: (יז) ויאתב קללה ותבואהו ולא־חפץ בברכה ותרתק מפניו: (יח) וילבש קללה כמדו ותבא כפים בקרבו וכשמן בעצמותיו: (יט) תהי־לו כנגד יעטה

ולמוח תמיד יחגרה: (כ) זאת פעלת שטני מאת יהו־אדני והדברים רע על־נפשי: (כא) ואתה (יהוה) אלהים אדני עשה־אתי למען שמך כי־טוב חסדך הצילני: (כב) כי־עני ואביון אנכי ולפי חלל בקרבי: (כג) כצל־כנזותו נהלכתי נבערתי כארבה: (כד) ברבי פשלו מצום ובשרי כחש משמן: (כה) ואני הייתי חרפה להם יראוני יגיעו ראשם: (כו) עזרני יהו־אדני אלהי הושיעני כחסדך: (כז) וידעו כי־יך זאת אתה יהו־אדני עשיתה: (כח) יקל־רו־המה ואתה תברך קמו ויבשו ועבדך ישמח: (כט) ילבשו שוטני קלמה ויעטו כמעיל בשתם: (ל) אודה יהו־אדני מאד בפי ובתוך רבים אהללנו: (לא) כי־יעמד לימין אביון להושיע משפטי נפשו:

פרק קי

אדם היושב לימינו של ה', כלומר שהוא לומד תורה ומקיים מצוות לשמה ומאבה, ושומע לדבר ה' והוא לומד מה' כיצד להתחזק ולהתגבר ולהתקרב ולקרב אחרים, או כל אלו שקמים כנגד אותו אדם ומתלהמים עליו וחולקים עליו ומביכים אותו - שידעו שיש להם בעיה עם ה'.

(א) קדוד מזמור נאם יהו־אדני לאדני נשב לימיני עד־אשית איניך הרים לרגליך: (ב) מטה־עזך

שיעלימו לך שונאיו

יִשְׁלַח יְהוָה^{יאהוונה} מַצִּיּוֹן רִזָּה בְּקֶרֶב אֲנִיָּהּ: (ג) עֲמֹן נִדְבַת בָּיִם חֵילָךְ בְּהַדְרֵי-קָדֶשׁ מִרְחֹם מִשְׁחַר קָף טַל יִלְדֹתֶיךָ: (ד) נִשְׁבַּע יְהוָה^{יאהוונה} וְלֹא יִנְחֵם אֶתְהָ- כִּתֵּן לְעוֹלָם עַל-יְדֵיךָ מִלְכֵי-צָדֵק: (ה) אֲדַנִּי עַל- יְמִינְךָ מִחֵץ בָּיִם-אִפּוֹ מְלָכִים: (ו) יָדִין בְּגוֹיִם מְלֹא גְוִיּוֹת מִחֵץ רֹאשׁ עַל-אֶרֶץ רַבָּה: (ז) מִנְּחַל בְּיַדְךָ יִשְׁתָּה עַל-כֵּן יָרִים רֹאשׁ:

פרק קאי

אי אפשר לשלם לצדיקים על כל הטוב שעשו בעולם הזה, ובאמת אי אפשר לשלם להם אפילו על מצווה אחת שעשו בעולם הזה. כי דבר ידוע הוא שה' משלם מידה טובה מרובה פי 500, ולכן בעולם מוגבל ומצומצם זה שאנו חיים בו אין אפשרות לתת שכר אדיר שכזה.

(א) תִּלְלוּהָ | אֹדָה יְהוָה^{יאהוונה} בְּכָל-לֵבב בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעֵדָה: (ב) גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה^{יאהוונה} דְּרוֹשִׁים לְכָל-חַפְצֵיהֶם: (ג) הוֹדוּהֶר פִּעְלֹ וְצַדִּיקָתוֹ עֲמֹדָת לָעֵד: (ד) זִכֵּר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחֲוִים יְהוָה^{יאהוונה}: (ה) מִיָּרֵךְ נָתַן לִירְאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: (ו) כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: (ז) מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נְאֻמִּים כָּל-פְּקוּדָיו: (ח) סְמוּכִים לָעֵד לְעוֹלָם עֲשׂוּם בְּאֵמֶת וַיִּשְׂרָ:

שירכו לך אחריכם

(ט) פְּדוֹתָן שְׁלַח לְעַמּוֹ צְוָה-לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: (י) רְאֵשִׁית חֲכָמָה | יִרְאֵת יְהוָה^{יאהוונה} שְׁכָל טוֹב לְכָל-עֲשֵׂיהֶם תְּהַלְלוּ עֲמֹדָת לָעֵד:

פרק קיב

כמה טוב ועונג יש לאותו אדם ה' שמגלה בכל פעם מחדש עומקים נפלאים ודעות טובות בלימוד התורה ובקיום המצוות. והנה לגבי אישה יראת ה', אומרת הגמרא במסכת יבמות, ס"ג ע"ב: "כמה טובה אישה טובה שהתורה נמשלה בה" - שהתורה נלמדת ממעשיה.

(א) תִּלְלוּהָ | אֲשֶׁר-אִישׁ יִרְאֵ אֶת-יְהוָה^{יאהוונה} בְּמִצְוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: (ב) גְּבוּר בְּאֶרֶץ יְהִיָּה זִרְעוֹ דוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ: (ג) הוֹן-וְעֵשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצַדִּיקָתוֹ עֲמֹדָת לָעֵד: (ד) זָרַח בַּחֲשֵׁךְ אֹזֶר לַיִשְׂרָאֵל חֲנוּן וְרַחֲוִים וְצַדִּיק: (ה) טוֹב-אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹוָה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: (ו) כִּי-לְעוֹלָם לֹא-יִמּוֹט לְזָכֹר עוֹלָם יְהִיָּה צַדִּיק: (ז) מִשְׁמוּעָה רַעָה לֹא יִירָא נִכּוֹן לָבוֹ בַּטַּח בִּיהוָה^{יאהוונה}: (ח) סְמוּךְ לָבוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר-יִרְאֵה בְּעָרְיוֹ: (ט) פִּזְרָן נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צַדִּיקָתוֹ עֲמֹדָת לָעֵד קָרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד: (י) רִשָּׁע יִרְאֵה | וְכַעַם שִׁנּוּ יַחֲרֹק וְנַמֵּס תְּאוֹת רִשָּׁעִים תֵּאבֵד:

להתגבר בגבורותיך

יום כד' לחודש

אדם שהוא עבדו של ה' - זוכה להכיר את שם ה'. אדם שמברך בכל לבו את ה' - זוכה לגלות כבר בעולם הזה את המשמעות של היום הארוך. אדם שקי את שפלותו - זוכה להבין מגדולת ה'. אדם שמבין שהוא בסך הכל דל ואביון - זוכה להבין את רחמיו של הקב"ה.

פרק קיג

- (א) תִּלְלוּהָ | הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: (ב) יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
- (ג) מִמְזֶרְח־שָׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מִהַלֵּל שֵׁם יְהוָה:
- (ד) רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
- (ה) מִי כִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְגַבִּיהַי לַשָּׁבֹת:
- (ו) הַמְשַׁפִּילַי לְרֵאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: (ז) מְקִימֵי מַעַרְבַּי דָּל מְאֻשְׁפַת יָרִים אֲבִיוֹן: (ח) לְחֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: (ט) מוֹשִׁיבֵי | עֵקֶרֶת הַפִּיִת אִם־הַפְּנִים שְׂמֹחַ הַלְלוּהָ:

לתיבת

המקובלים מלמדים אותנו שהקב"ה והתורה הקדושה נעם ישראל הם דבר אחד. וכך אפשר להבין את הפרק הזה, שורדאי שה' עושה נסים מעל הטבע ועם התורה הקדושה אפשר לעשות נסים מעל הטבע ועל ידי התקשרות וחברות עם כלל ישראל אפשר ולפעול נסים מעל הטבע.

פרק קיד

- (א) בָּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז:
- (ב) הִיְתָה יְהוּדָה לְקֹדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו:
- (ג) הַיָּם רָאָה וַיִּנֶּם הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאַחֹר: (ד) הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵלִיִּם גְּבָעוֹת כְּבַנֵּי־צֹאן: (ה) מַה־לָּךְ הַיָּם כִּי תִנּוּם הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאַחֹר: (ו) הַהָרִים תִּרְקְדוּ

למאן דכיר ומדבר

כְּאֵלִיִּם גְּבָעוֹת כְּבַנֵּי־צֹאן: (א) מִלְּפָנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֲרֶץ מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ב) הַהֶכְכֵי הַצֹּר אֲנִים־מִיָּם חֲלָמִישׁ לְמַעַיְנו־מַיִם:

בפסוק ב' אנו לומדים את הכלל: "למה יאמרו הגוים", כלומר שכל השאלות על ההשגחה והחקירות וחוסר שביעות הרצון ח"ו מהנהגת ה' שגורמים לאדם לשאול "למה?" זה שייך לגוים. ובפסוק ט' כתוב: "ישראל בטח פה" - דהיינו שאנחנו לא שואלים שאלות על ה'.

פרק קטו

- (א) לֹא לָנו יְהוָה לֹא לָנו כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֱמֻנתְךָ: (ב) לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אִי־הֵנָּה אֱלֹהֵיהֶם: (ג) וְאֵלֵינוּ בַּשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: (ד) עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: (ה) פָּה־לָהֶם וְלֹא יַדְבִּירוּ עֵינֵים לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ: (ו) אֲזַנֵּים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְיחוּן: (ז) יְדֵיהֶם | וְלֹא יִמְיִשּׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִחַלְכוּ לֹא־יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם: (ח) כְּמוֹתָם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בִּטַּח בָּהֶם: (ט) יִשְׂרָאֵל בִּטַּח בֵּיתוֹ אֲדֹנָי עֲזָרָם וּמִגֹּנָם הוּא: (י) בֵּית אַחֲרָן בִּטְחוּ בֵּיתוֹ אֲדֹנָי עֲזָרָם וּמִגֹּנָם הוּא: (יא) יִרְאֵי יְהוָה אֲדֹנָי בִּטְחוּ בֵּיתוֹ אֲדֹנָי עֲזָרָם וּמִגֹּנָם הוּא: (יב) יְהוָה זָכַרְנוּ יִבְרַךְ יִבְרַךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ אֶת־בֵּית אַחֲרָן: (יג) יִבְרַךְ

להתחבר עם התינים

יִרְאֵי יְהוָה הַקְטָנִים עִם־הַגְּדֹלִים: (ד) יִסַּף יְהוָה אֲדָנִי
עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: (טו) בְּרוּכִים אַתֶּם
לַיהוָה אֲדָנִי עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: (טז) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם
לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי־אָדָם: (יז) לֹא הַמַּתִּים
יְהַלְלוּהָ וְלֹא כָל־יִרְדֵי דוֹמָה: (יח) וְאַנְחֵנוּן נִבְרָךְ
יְהִי מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

אדם שהוא חולה געגועים אל ה' יתברך - אז הוא מקבל את "בריאות ההתקרבות". כלומר שנפשו כלל לא מתעניינת בשטויות כמו לשון הרע ושמיעה על אנשים אחרים - אלא נפשו בכל עת ורגע רק מְצַפֶּה ומייחלת ומקווה לשמוע את דבר ה' ואת דבריהם של תלמידי חכמים.

פרק קטז

(א) אֶהְבֵּתִי כִּי־יִשְׁמַע | יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנָי:
(ב) כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימִי אֶקְרָא: (ג) אֶפְסוּנִי
חֲבַל־מָוֶת וּמְצָרֵי נְשָׂאֹל מְצָאוּנִי צָרָה וַיִּגְזֹן אֶמְצָא:
(ד) וּבְנֵשִׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מִקְטָה נַפְשִׁי:
(ה) חַפְזֵן יְהוָה וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם: (ו) שִׁמְר
פְּתָאִים יְהוָה וְדוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: (ז) שׁוּבִי
נַפְשִׁי לְמִנוּחַי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלַי כִּי
חֲלַצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינַי מִן־דְּמְעָה אֶת־רַגְלִי
מִדָּחִי: (ט) אֶתְחַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:
(י) הַיַּמְנָתִי כִּי אֲדַבֵּר אָנֹכִי עָנִיתִי מְאֹד: (יא) אָנֹכִי

שלא תחמת מיתה משונה

אָמַרְתִּי בְּחַפְזִי כָל־הָאָדָם כֶּזֶב: (ב) מִה־אֲשִׁיב
לַיהוָה אֲדָנִי כָל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: (ג) כּוֹס־יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא
וּבְנֵשִׁם יְהוָה אֶקְרָא: (ד) גִּדְרֵי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם
נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: (טו) יִקַּר בְּעֵינַי יְהוָה הַמּוֹתָה
לְחַסְדֵּיךָ: (טז) אָנָּה יְהוָה כִּי־אָנֹכִי עֲבַדְךָ אָנֹכִי
עֲבַדְךָ בְּן־אֲמִתְךָ פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי: (יז) לָךְ־אֲזַבַּח
זֶבַח תּוֹדָה וּבְנֵשִׁם יְהוָה אֶקְרָא: (יח) גִּדְרֵי
לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: (יט) בְּחַצְרוֹתַי
בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵי יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ:

המזל הגדול ביותר של הגוים ובפרט של אויבי ישראל הוא: שה' מרחם עלינו ולא נותן לאויבינו לפגוע בנו אפילו מעט דמעט יותר ממה שהוא עצמו קבע להם. הסיבה לכך היא שאם הגוים היו פוגעים חלילה בָּעַם יִשְׂרָאֵל מעט דמעט יותר ממה שה' קבע - אז העולם כולו היה נחרב.

פרק קיז

(א) הִלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ
כָּל־הָאֲמִים: (ב) כִּי גָבַר עָלֵינוּ | חֲסֹדוֹ
וְאַמֶּת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

בפרק זה נמצא את העצה הנפלאה שהיא כלי הנשק שלנו במלחמה האחרונה נגד כל אויבינו, והיא: לברך בכוונה אדירה "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שלא עשני גוי". וכשהגויים ישמעו את הברכה הזו יוצאת מפינו, הם יִזְכְּרוּ מַה הֵם וּמַה עֵינֵיהֶם ויעזבו אותנו.

פרק קיח

(א) הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסֹדוֹ:
(ב) יֹאמְרֵנָּא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֲסֹדוֹ: (ג) יֹאמְרוּ־

למי שהלשינוהו חייבים

ליתר תשובה לאמיקורום

נָא בֵּית־אֶהְרֹן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: (ד) יֹאמְרוּ־נָא
 יְרֵאֵי יְהוָה אֲדֹנָי כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: (ה) מִן־הַפֶּצֶר
 קָרָאתִי יְהוָה עָנְנִי בַּמֶּרְחֵב יְהוָה: (ו) יְהוָה אֲדֹנָי לִי לֹא
 אִירָא מִה־יַּעֲשֶׂה לִּי אָדָם: (ז) יְהוָה אֲדֹנָי לִי בְּעֲזָרִי
 וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי: (ח) טוֹב לַחֲסוֹת בִּיהוָה אֲדֹנָי
 מִמְּבַטֵּחַ בָּאָדָם: (ט) טוֹב לַחֲסוֹת בִּיהוָה מִמְּבַטֵּחַ
 בְּגִדִיבַיִם: (י) כָּל־גּוֹיִם סִבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה אֲדֹנָי כִּי
 אֲמִילָם: (יא) סִבְבוּנִי גַם־סִבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה אֲדֹנָי כִּי
 אֲמִילָם: (יב) סִבְבוּנִי כְּדַבּוּרִים דַּעְבוּ כָּאִשׁ קוֹצִים
 בְּשֵׁם יְהוָה אֲדֹנָי כִּי אֲמִילָם: (יג) וַחַה דְּחִיתַנִּי לְנִפְלָר
 וַיהוָה אֲדֹנָי עֲזָרְנִי: (יד) עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי לְיִשׁוּעָה:
 (טו) קוֹל רָנָה וַיִּשׁוּעָה בְּאֶהְרֵי צְדִיקִים יָמִין יְהוָה אֲדֹנָי
 עָשָׂה חֵיל: (טז) יָמִין יְהוָה אֲדֹנָי רוֹמְמָה יָמִין יְהוָה אֲדֹנָי
 עָשָׂה חֵיל: (יז) לֹא אָמוֹת כִּי־אֶחִיָּה וְאִסְפָּר
 מִעֲשֵׂי יְהוָה: (יח) יִסַּר יִסְרְנִי יְהוָה וְלִפְנוֹת לֹא נִתְנַנְנִי:
 (יט) בְּתַחוּלִי שִׁעְרֵי־צַדִּיק אֲבֹאֲבָם אֲזַדְּדָה יְהוָה:
 (כ) זֶה־הַשֹּׁעַר לִיהוָה אֲדֹנָי צְדִיקִים יִבְאוּ בוֹ: (כא) אֲזַדְּדָה

כִּי עָנִיתַנִּי וַתְּהִי־לִי לְיִשׁוּעָה: (כב) אַבְנֵן מֵאֲסוּ
 הַבּוֹנִים הִיָּתָה לְרֹאשׁ פִּנְהָ: (כג) מֵאֵת יְהוָה אֲדֹנָי
 הִיָּתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ: (כד) זֶה־הַיּוֹם
 עָשָׂה יְהוָה אֲדֹנָי נִגִּילָה וְנִשְׂמַחָה בוֹ: (כה) אֲנִי יְהוָה אֲדֹנָי
 הוֹשִׁיעָה נָא אֲנִי יְהוָה אֲדֹנָי הַעֲלִיחָה נָא: (כו) כָּרוּךְ
 הַנֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אֲדֹנָי בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה אֲדֹנָי: (כז) אֵל
 יְהוָה אֲדֹנָי וַיָּאָר לָנוּ אֲסוּר־חַג בַּעֲבַתִּים עַד־קַרְנוֹת
 הַמִּזְבֵּחַ: (כח) אֵלֵי אַתָּה וְאֲזַדְּדָה אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ:
 (כט) הוֹדוּ לִיהוָה אֲדֹנָי כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

יום כה' לחודש

העולם כולו נברא באמצעות האותיות וכך גם האדם כעצמו נברא על ידי האותיות, כי המילה: "את" (בכתיב חסר) בהיפוך אותיות היא המילה "תא", ואז אדם מבין שכל תא בגופו הוא בעצם את שנמצאת בתוכו. ואדם יכול לשנות את כל עולמו לטובה על ידי לימוד כל פרק זה.

פרק קיט

(א) אֲשֶׁרִי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהַלְלִים בְּתוֹרַת יְהוָה אֲדֹנָי:
 (ב) אֲשֶׁרִי נִצְרִי עֲדָתִיו בְּכָל־לֵב יְדַרְשׁוּהוּ: (ג) אֶף
 לֹא־פָעְלוּ עוֹלָה בְּדַרְכָיו הַלְכוּ: (ד) אַתָּה צִוִּיתָה
 בְּקִדְוֶה לְשִׁמּוֹר מְאֹד: (ה) אֲחֲלִי וַיִּפְנוּ דַרְכֵי לְשִׁמּוֹר
 חֲקִידָה: (ו) לֹא־אֲבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מַצּוֹתֶיךָ:

למי שרוצה שתתקיים בידו מצוה

(ו) אֹדָךְ בְּיָשָׁר לֵבִי בְּלִמּוֹדִי מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה:

(ז) אֶת־חֲקֹךְ אֲשַׁמֵּר אֶל־תַּעֲזֹבֵנִי עַד־מָאֵד:

(ח) בַּמָּה יִזְכֶּה־נַעַר אֶת־אַרְחוֹ לְשֹׁמֵר כְּדַבְּרֶךָ:

(ט) בְּכָל־לֵבִי דַרְשָׁתֶיךָ אֶל־תִּשְׁגֵּנִי מִמְצוֹתֶיךָ:

(י) בְּלֵבִי צָפַנְתִּי אִמְרֹתֶיךָ לְמַעַן לֹא אֶחְטֵא־לָךְ:

(יא) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה^{אֱדוֹנָי} לְמִדְּבַר חֲקִיךָ: (יב) בִּשְׁפָתַי

סִפַּרְתִּי כֹל מִשְׁפָּטֶי־פִיךָ: (יג) כְּדָרְךָ עֲדוֹתֶיךָ

שִׁשְׁתִּי כְּעַל כָּל־הוֹן: (יד) כְּפִקְדוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה

וְאֶפְיֹתָה אֲרַחֲתֶיךָ: (טו) כְּחֻקֹּתֶיךָ אֲשֶׁתַּעֲשֶׂה לֹא

אֲשַׁכַּח דְּבָרֶךָ:

(טז) נִמְלַךְ עַל־עַבְדְּךָ אֲחִיָּה וְאֲשַׁמְרָה דְּבָרֶךָ:

(יז) גִּלְעָד־עֵינַי וְאֶפְיֹתָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתֶךָ:

(יח) גֵּר אָנֹכִי בְּאֶרֶץ אֶל־תִּסָּתֵר מִפְּנֵי מִצְוֹתֶיךָ:

(יט) גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל־עֵת:

(כ) גִּזְעַרְתָּ זָדִים אֲרוּרִים הַשָּׁגִים מִמְצוֹתֶיךָ:

(כא) גִּלְ מַעְלֵי חֲרָפָה וְבוֹז כִּי עֲדוֹתֶיךָ נִצַּרְתִּי:

(כב) גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים כִּי נִדְּבָרוּ עַבְדְּךָ יִשִּׁיחַ

לשימחה

לחשישות עיני ומיד

כְּחֻקֶיךָ: (כג) גַּם־עֲדוֹתֶיךָ שִׁעֲשֵׂעִי אֲנִישִׁי עֲצָתִי:

(כד) דְּבַקָּה לְעֵפֶר נִפְשִׁי חֲיִנִי כְּדַבְּרֶךָ: (כה) דָּרְכֵי

סִפְרֹתַי וְתַעֲזֹבֵנִי לְמִדְּבַר חֲקִיךָ: (כו) דָּרְךָ־פִקְדוֹתֶיךָ

הַבִּינְנִי וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: (כז) דָּלֶפָה נִפְשִׁי

מִתּוֹנָה קִיַּמְנִי כְּדַבְּרֶךָ: (כח) דָּרְךָ־שֹׁקֵר הָסֵר מִפְּנֵי

וְתוֹרַתֶךָ חֲנִנִי: (כט) דָּרְךָ־אֱמוּנָה בַּחֲרַתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ

נִשְׁוִיתִי: (ל) דְּבַקְתִּי בְּעֲדוֹתֶיךָ יְהוָה^{אֱדוֹנָי} אֶל־תִּבְיַשְׁנִי:

(לא) דָּרְךָ־מִצְוֹתֶיךָ אֲרוּץ כִּי תִרְחִיב לֵבִי:

(לב) הוֹרְנִי יְהוָה^{אֱדוֹנָי} דָּרְךָ חֲקִיךָ וְאֲצַרְנָה עֵקֶב:

(לג) הַבִּינְנִי וְאֲצַרָה תּוֹרַתֶךָ וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל־לֵב:

(לד) הִדְרִיכְנִי בְּנִתִיב מִצְוֹתֶיךָ כִּי־בו חִפְצָתִי:

(לה) הִטֵּל־לֵבִי אֶל־עֲדוֹתֶיךָ וְאֵל אֶל־בְּצַע:

(לו) הֶעֱבֵר עֵינַי מִרְאוֹת שׁוֹא בְּדַרְכְּךָ חֲיִנִי:

(לז) הָקַם לְעַבְדְּךָ אִמְרֹתֶיךָ אֲשֶׁר לִירְאָתֶךָ:

(לח) הֶעֱבֵר חֲרָפְתִּי אֲשֶׁר יִגְרַתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים:

(לט) הִנֵּה תִּאֲבָתִי לְפִקְדוֹתֶיךָ בְּצַדִּיקְתֶךָ חֲיִנִי:

(מ) הִנֵּה תִּאֲבָתִי לְפִקְדוֹתֶיךָ בְּצַדִּיקְתֶךָ חֲיִנִי:

לחשישות עיני שמאלית

להשמר מחטא

לרבינו חיות

(מא) ויבאני חסדך יהוה אלהי ^{יאהובני} תשועתך כאמרתך:

(מב) ואענה חרפי דבר כייבטחתי בדברך:

(מג) ואלתצל מפני דבראמת עדמאד כי

למשפטך יחלתי: (מד) ואשמרה תורתך תמיד

לעולם ועד: (מה) ואתהלכה ברחבה כי פקדיך

דרשתי: (מו) ואדברה בעדותך נגד מלכים ולא

אבוש: (מז) ואשתעשע במצותיך אשר אהבתי:

(מח) ואשאכפי אלמצותיך אשר אהבתי

ואשיחה בחקיך:

(מט) זכרדבר לעבדך על אשר יחלתי:

(נ) זאת נחמתי בעיני כי אמרתך חיתני:

(נא) ודים הליצני עדמאד מתורתך לא נטיתי:

(נב) זכרתי משפטך מעולם | יהוה ^{יאהובני} ואתנחם:

(נג) ולעפה אחזתני מרשעים עיזי תורתך:

(נד) זמרות היולי חקיך בבית מגורי:

(נה) זכרתי בפילה שמך יהוה ^{יאהובני} ואשמרה תורתך:

(נו) זאת היתה לי כי פקדיך נצרתני:

לשחר

לרבינו חיות

(נז) חלקי יהוה ^{יאהובני} אמרתי לשמר דבריך: (נח) חליתי

פניך בכלל לב חפני כאמרתך: (נט) חשבתי

דרכי ואשיבה רגלי אלעדותיך: (ס) חשתי ולא

התמהמהתי לשמר מצותיך: (סא) חבלי רשעים

עודני תורתך לא שכחתי: (סב) חצות לילה

אקום להודות לך על משפטי צדקך: (סג) חבר אני

לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך: (סד) חסדך

יהוה ^{יאהובני} מלאה הארץ חקיך למדני:

(סה) טוב עשית עם עבדך יהוה ^{יאהובני} בדברך:

(סו) טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך

האמנתי: (סז) טרם אענה אני שגג ועתה אמרתך

שמרתי: (סח) טובאתה ומטיב למדני חקיך:

(סט) טפלו עלי נקר ודים אני בכלל לב | אשר

פקודיך: (ע) טפש כחלב לבם אני תורתך

שעשעתי: (עא) טובלי כיעניתי למען אלמד

חקיך: (עב) טובלי תורתך מאלפי זהב וכסף:

לחשישת כוליא שמאלית וימנית

לחידא

(עג) יְדִיךָ עָשׂוֹנִי וַיְכַוְנֵנוּנִי הִבִּינִנִי וְאֶלְמָדָה
 מִצֹּתֶיךָ: (עד) יִרְאֶיךָ יִרְאוּנִי וַיִּשְׁמְחוּ כִּי לִדְבָרְךָ
 יִחַלְתִּי: (עה) יִדְעֵתִי יְהוָה כִּי־צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ
 וְאַמוּנָה עֲבִיתָנִי: (עו) יְהִי־נָא חֶסֶדְךָ לְנַחֲמָנִי
 כְּאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ: (עז) יְבִאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאַחִיָּה
 כִּי־תוֹרַתְךָ שִׁעֲשִׂעִי: (עח) יִבְשׂוּ זְדִים כִּי־שָׁקַר
 עֲבִיתוּנִי אֲנִי אֲשִׁיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ: (עט) יִשׁוּבוּ לִי יִרְאֶיךָ
 (וידעו) וַיִּדְעִי עֲדוֹתֶיךָ: (פ) יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶיךָ
 לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

לנפוח תאור הימני

(פא) כְּלָתָה לְתַשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לְדְבָרְךָ יִחַלְתִּי:
 (פב) בָּלוּ עֵינָי לְאִמְרַתְךָ לְאִמֹר מָתִי תִנְחַמְנִי:
 (פג) כִּי־הֵייתִי כְּנָאֵד בְּקִיטֹר חֻפְיָךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:
 (פד) כִּמָּה יָמֵי־עַבְדְּךָ מָתִי תַעֲשֶׂה בְּרֹדְפֵי מִשְׁפָּט:
 (פה) כָּרוּ־לִי זְדִים שִׁיחֹת אֲשֶׁר לֹא כְּתוֹרַתְךָ:
 (פו) כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שָׁקַר רַדְפוּנִי עֲזַרְנִי:
 (פז) כִּבְמַעַט כְּלוּנִי בְּאָרְץ וְאֲנִי לֹא־עֲזַבְתִּי בְּקוּדֶיךָ:
 (פח) כְּחֶסֶדְךָ חִינִי וְאַשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ:

לחידא

(פט) לְעוֹלָם יְהוָה וְדְבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמַיִם: (צ) לְדָר
 וְדָר אֱמוּנַתְךָ כּוֹנֵנַת אָרֶץ וַתַּעֲמֹד: (צא) לְמִשְׁפָּטֶיךָ
 עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי הַפֶּלַע עֲבַדְיָךָ: (צב) לֹלְיִ תוֹרַתְךָ
 שִׁעֲשִׂעִי אֲוֹ אֲבֹדְתִי בְּעֵנָיִי: (צג) לְעוֹלָם לֹא־אֲשַׁכַּח
 פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִייתָנִי: (צד) לָךְ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי
 כִּי בְּקוּדֶיךָ דָּרַשְׁתִּי: (צה) לִי קִנּוּ רַשָּׁעִים לְאִפְדָּנִי
 עֲדוֹתֶיךָ אֶתְבוֹנֵן: (צו) לְכָל־תְּכֵלֵה רְאִיתִי קִין
 רַחֲבָה מִצֹּתְךָ מְאֹד:

יום כו' לחודש

אדם שדיבורי תורה ממלאים את פיו תמיד, והוא מרגיש שאין לו נושאי שיחה עם אנשים אלא בענייני התורה - בוודאי יקבל על עצמו את העצה לעשות בכל תאריך כו' לחודש סעודה לכבוד פסוק צ"ז שבפרק אדיר זה.

המשך פרק קיט

(צא) מַה־אֶתְהַבְּתִי תוֹרַתְךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִּי:
 (צח) בְּמַאֲיְבֵי תַחֲכַמְנִי מִצֹּתְךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי:
 (צט) מִכָּל־מַלְמְדֵי הַשָּׂכְלָתִי כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה לִּי:
 (ק) מִזְקָנִים אֶתְבוֹנֵן כִּי בְּקוּדֶיךָ נִצַּרְתִּי:
 (קא) מִכָּל־אֲרָח רַע כָּלְאֲתִי רַגְלִי לְמַעַן אֲשַׁמֹּר
 דְּבָרְךָ: (קב) מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִי כִּי־אֶתָּה הוֹרַתָּנִי:

לחשיפת יד ימנית

(קג) **מֵה־נִמְלָצוּ לְחַפֵּי אִמְרָתְךָ מִדְּבַשׁ לָפִי:**

(קד) **מִפְּקוּדֶיךָ אֶתְבוֹנֵן עַל־כֵּן שָׁנֵאתִי**

כָּל־אֶרֶח שְׁקָר:

(קה) **יִרְ-לָרְגְלֵי דְבַרְךָ וְאֹר לְנִתִּיבָתִי:**

(קו) **נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה לְשִׁמּוֹר מִשְׁפָּטַי צְדָקָה:**

(קז) **נִעַנֵּיתִי עַד־מָאֵד יְהוָה^{אֲחֻזְבֵּי} חֲיִנֵּי כִדְבַרְךָ:**

(קח) **נִדְבֹת פִּי רָצָה־נָא יְהוָה^{אֲחֻזְבֵּי} וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמִדְּנִי:**

(קט) **נִפְשֵׁי בְכַפֵּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:**

(קי) **נִתְּנוּ רִשְׁעִים פֶּח לִי וּמִפְּקוּדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי:**

(קיא) **נִחַלְתִּי עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שִׁשּׁוֹן לָפִי הִפְּמָה:**

(קיב) **נָטִיתִי לָפִי לַעֲשׂוֹת חֲקִיךָ לְעוֹלָם עֵקֵב:**

(קיג) **סַעֲפִים שָׁנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אֶהְבָּתִי:**

(קיד) **סִתְּרִי וּמִגְנֵי אֶתָּה לְדְבַרְךָ יַחֲלֵתִי: (קטו) סִירוּ־**

מִמֶּנִּי מִרְעִים וְאַעֲרָה מִצְּנוֹת אֱלֹהֵי: (קטז) סְמַכְנִי

כְּאִמְרָתְךָ וְאַחִיָּה וְאַל־תְּבִישְׁנִי מִשִּׁבְרֵי: (קיז) סְעַדְנִי

וְאַיִשְׁעָה וְאַשְׁעָה בְּחֲקִיךָ תָּמִיד: (קיח) סָלִית כָּל־

לצאת לדוד

לכוש צרכי

שׁוֹגִים מִחֲקִיךָ כִּי־שָׁקַר תִּרְמִיתֶם: (קיט) **סָגִים**

הַשִּׁבְתָּ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן אֶהְבָּתִי עֲדוּתֶיךָ:

(קכ) **סָמַר מִפְּחֻדְךָ בְּשָׂרֵי וּמִפְּשַׁפְּטֶיךָ יִרְאֵתִי:**

(קכא) **עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצֶדֶק כָּל־תְּנִיחֵנִי לְעֵשְׂקִי:**

(קכב) **עָרַב עֲבָדְךָ לְטוֹב אֶל־יַעֲשְׁקֵנִי יְדִים:**

(קכג) **עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתְךָ וּלְאִמְרַת צְדָקָה:**

(קכד) **עָשָׂה עִם־עֲבָדְךָ כְּחִסְדְּךָ וְחֲקִיךָ לְמִדְּנִי:**

(קכה) **עֲבָדְךָ־אֲנִי הִבִּינֵנִי וְאַדְעָה עֲדוּתֶיךָ: (קכו) עַת**

לַעֲשׂוֹת לִיהוָה^{אֲחֻזְבֵּי} הִפְּרוּ תוֹרָתְךָ: (קכז) עַל־כֵּן

אֶהְבָּתִי מִצְּוֹתֶיךָ מִזֶּהָב וּמִפָּז: (קכח) עַל־כֵּן כָּל־

פְּקוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל כָּל־אֶרֶח שְׁקָר שָׁנֵאתִי:

(קכט) **פָּלְאוֹת עֲדוּתֶיךָ עַל־כֵּן נִצַּרְתֶּם נַפְשֵׁי:**

(קל) **פָּתַח־דְּבָרֶיךָ יָאִיר מִבֵּין פְּתָיִם:**

(קלא) **פִּי־פָעַרְתִּי וְאַשְׁאֶפֶה כִּי לְמִצְּוֹתֶיךָ יֶאֱבָתִי:**

(קלב) **פָּנִה־־אֵלַי וְחַנּוּנִי כָּמִשְׁפָּט לְאֶהְבֵּי שְׁמוֹךָ:**

(קלג) **פָּעַמִּי הֲכֵן כְּאִמְרָתְךָ וְאַל־תִּשְׁלַט־בִּי כָל־אֹוֹן:**

(קלד) **קָבַל מִפִּי אֶת־תְּהִלָּתְךָ וְאַל־תִּשְׁכַּח מִפִּי אֶת־**

חֲקִיךָ וְאַל־תִּשְׁכַּח מִפִּי אֶת־

לחשישת יד שמאלית

לנפוח האף השמאלית

(קלד) פָּרַנִי מֵעֶשֶׂק אָדָם וְאִשְׁמָרָה פִּקּוּדֶיהָ:

(קלה) פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדְּךָ וְלִמְדֵנִי אֶת־חֻקֶיךָ:

(קלו) פִּלְגֵי־מַיִם יִרְדּוּ עֵינַי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתְךָ:

(קלז) צַדִּיק אֶתָּה יְהוָה וְיֹשֵׁר מִשְׁפָּטֶיךָ:

(קלח) צְדִיִת צְדָק עֲדוּתְךָ וְאַמוּנָה מְאֹד:

(קלט) צַמְתַּתֵּנִי קִנְאָתִי כִּי־שָׁחֹו דְבַרְךָ צָרִי:

(קמ) צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֶהְבֶּה:

(קמא) צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזָה פִּקּוּדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

(קמב) צַדִּיקְתָּךְ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:

(קמג) צַר־וּמְצוּק מְצֹאוֹנִי מִצּוֹתֶיךָ שַׁעֲשַׁעִי:

(קמד) צְדָק עֲדוּתְךָ לְעוֹלָם הִבִּינֵנִי וְאַחִיָּה:

(קמה) קָרָאתִי בְּכָל־לַיִל עֲנֵנִי יְהוָה חֲקִיךָ אֶצְרֶה:

(קמו) קָרָאתֶיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאִשְׁמָרָה עֲדוּתְךָ:

(קמז) קִבַּמְתִּי בַנְּשִׁף וְאִשׁוּעָה (לדניד) לְדַבְּרְךָ יַחֲלֵתִי:

(קמח) קִהְמוּ עֵינַי אִשְׁמְרוֹת לְשִׁיחַ בְּאִמְרָתְךָ:

(קמט) קוֹלִי שָׁמְעָה כְּחַסְדְּךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטְךָ חֲיִנֵּנִי:

לרשמוד השונאים

לרשישת רגל שמאלית

(קנ) קָרְבוּ רִדְפֵי זְמַח מִתּוֹרָתְךָ רְחֻקוֹ:

(קנא) קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצּוֹתֶיךָ אֱמֶת:

(קנב) קָדָם יָדַעְתִּי מִעֲדוּתְךָ כִּי לְעוֹלָם יִסְדָּתָם:

(קנג) רְאֵה־עֵינַי וַחֲלָצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

(קנד) רִיבָה רִיבֵי וּגְאֹלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חֲיִנֵּנִי: (קנה) רְחוּק מְרֻשָׁעִים יִשׁוּעָה כִּי־חֲקִיךָ לֹא דָרְשׁוּ: (קנו) רַחֲמֶיךָ רַבִּים | יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חֲיִנֵּנִי: (קנז) רַבִּים רִדְפֵי וְצָרִי מִעֲדוּתְךָ לֹא נִטִּיתִי: (קנח) רְאִיתִי בְּגָדִים וְאֶתְקוּסְטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמְרוּ: (קנט) רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חֲיִנֵּנִי: (קס) רֹאשִׁי־בָרַךְ אֱמֶת וְלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפָּט צְדָקָה:

(קסא) שָׁרִים רִדְפוּנִי חֲנָם (ומדניד) וּמִדְּבַרְךָ פָּתַח לִפְנֵי:

(קסב) שָׁשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתְךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב:

(קסג) שָׁקַר שָׁנֵאתִי וְאֶתְעַבָּה תוֹרָתְךָ אֶהְבֵּתִי:

(קסד) שָׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתֶּיךָ עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה:

(קסה) שָׁלוֹם רַב לְאֶהְבֵּי תוֹרָתְךָ וְאִין־לָמוּ מִכְּשׁוֹל:

לרשישת אודן ימנית

לרשישת הראש

(קסו) שִׁבְרֹתַי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי:

(קסז) שָׁמְרָה גַּפְשִׁי עֲדוֹתֶיךָ וְאַהֲבָם מְאֹד:

(קסח) שָׁמְרֵתִי בְּקוֹדֶיךָ וְעֲדוֹתֶיךָ כִּי כָל־דָּרְכַי נִגְדָּה:

(קסט) תִּקְרַב רַגְלֵי לְפָנֶיךָ יְהוָה כְּדָבָרְךָ הִבִּינֵנִי:

(קע) תָּבוֹא תַּחֲנַנְתִּי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ הֲצִילֵנִי:

(קעא) תִּבְעַנָּה שִׁפְתַי תְּהַלֶּה כִּי תִלְמַדְנִי חֲקִיךָ:

(קעב) תַּעַן לְשׁוֹנֵי אִמְרָתְךָ כִּי כָל־מִצּוֹתֶיךָ צָדִק:

(קעג) תִּהְיֶיךָ לְעִזְרֵנִי כִּי בְּקוֹדֶיךָ בָּחַרְתִּי:

(קעד) תֵּאָבֱדִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשַׁעֵי:

(קעה) תַּחֲיֶינִי גַּפְשִׁי וְתַהַלֶּלְךָ וּמִשְׁפָּטְךָ יַעֲזָרֵנִי:

(קעו) תַּעֲלֵיתִי כְּשֵׁה אֲבִד בִּקְשׁ עֲבָדְךָ כִּי מִצּוֹתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

יום כז' לחודש ליום שבת קודש

פרק קכ

יש ברית מילה שעורכים לאדם בגיל שמונה ימים ועל כך אין לו ברירה ואין לו בחירה בברית זו. ומאז כל עבודתו היא לעשות ברית מילה לעצמו בלשונו בכל רגע שבו פותח את פיו ומיד מתחיל לדבר. ועל כך יש להתפלל - שיזכה לעשות ברית מילה בלשונו ולומר רק מלים טובות ואמיתיות.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלֹת אֶל־יְהוָה בְּצִרְתָּהּ לֵי קָרְאתִי

וַיַּעֲנֵנִי: (ב) יְהוָה הֲצִילָה גַּפְשִׁי מִשִּׁפְת־שִׁקָּר

מִלְשׁוֹן רַמְיָה: (ג) מֵה־יִתְּנָן לָךְ וּמֵה־יִסְיָף לָךְ לְשׁוֹן

לחשיטת אדור שמאלית

לחשיטת שולם

רַמְיָה: (ד) חֲצִי גִבּוֹר שָׁנוּנִים עִם גִּחְלֵי רַתְּמִים:

(ה) אוֹהֵלֵי כִי־גֵרְתִי מִשָּׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אֶהְלֵי

קִדְרָ: (ו) רַבַּת שָׁכַנְה־לָּהּ גַּפְשִׁי עִם שׁוֹנֵא שָׁלוֹם:

(ז) אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הִמָּה לְמִלְחָמָה:

עיקר הישועה שהיא שורש כל הישועות כולן היא "ישועת הנפש". ומישועת הנפש צומחים כל ענפי הישועות שאדם צריך והיא הנקראת "אין", כלומר כשאדם הופך את המילה "אני" למילה "אין". וכשהוא נמצא ב"אין" אז יש לו את ישועת הנפש והקב"ה עוזר לו בהכל.

פרק קכא

(א) שִׁיר לַמַּעֲלֹת אִשָּׁא עֵינֵי אֶל־הַהָרִים מֵאֵין

יָבֹא עִזְרִי: (ב) עִזְרֵי מֵעַם יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם

וְאָרֶץ: (ג) אֶל־יִתְּנָן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אֶל־יָנּוּם שָׁמְרָךְ:

(ד) הִנֵּה לֹא־יָנּוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל:

(ה) יְהוָה שָׁמְרָךְ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ:

(ו) יוֹזֵם הַשָּׁמַשׁ לֹא־יִפְּחֵה וַיִּרְחַב בְּקִילָה:

(ז) יְהוָה מִפְּלִיטָה יִשְׁמְרֶךָ מִפְּלִיטָה יִשְׁמְרֶךָ אֶת־נַפְשֶׁךָ:

(ח) יְהוָה יִשְׁמַר־צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

העיר ירושלים היא העדות לאיכות חיי החברה כעם וישראל. וכשירושלים נמצאת באחדות ובשלום וביופי ובפאר - כך בדיוק היא מעידה על החברה הישראלית, שהם כולם בשלום ובאחדות ובפאר. וככל שישיראל יפארו את ירושלים בקדושה - כך ה' יפאר את כל ישראל.

פרק קכב

(א) שִׁיר הַמַּעֲלֹת לְדָוִד שְׁמִיחָתִי בְּאִמְרִים לֵי

בַּיִת יְהוָה נִלְךָ: (ב) עֲמֻדֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשִׁעְרֶיךָ

יְרוּשָׁלָּיִם: (ג) יְרוּשָׁלָּיִם הִפְנוּיָהּ כְּעִיר שִׁחְפָּרָה־

לילך אצל אדם גדול

לצאת בלילה יחיד

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

קָה יַחְדּוֹ: (ו) שָׁשׁ עָלוּ שְׂבָטִים שְׂבִיטֵיהֶם עֲדוֹת
 יִשְׂרָאֵל קְהוֹת קָשִׁים יְהוָה: (ח) כִּי שָׁמַח
 יִשְׁבוּ כְּסֹאֹת קְמֻשָׁט כְּסֹאֹת קְבֵי־דָוִד:
 (ו) שָׁאֲלוּ שָׁלוֹם יְרוּשָׁלַיִם יִשְׁלְיוּ אֶהְבִּינָהּ: (ח) יְהִי-
 שָׁלוֹם בְּחֵיקָךְ שְׁלֹחַ בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: (ח) קָמְעַן אֲחִי
 וְרַעֲי אֲדַבְּרָה-נָא שָׁלוֹם בְּךָ: (ט) קָמְעַן בֵּית-
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשׂה טוֹב לָךְ:

פרק קכג

בכל יום אנו אומרים פעמיים לפחות בקריאת שמע: "ולא-תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר-אתם זנים אחריהם". והדרך היעילה לקיים את מצוות לא תתורו אחרי עיניכם ולבטל את הרצון לראות דברים לא טובים היא שענינו יהיו תמיד לה' א-לוקינו.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶלְיָךְ נְשֵׂאתִי אֶת-עֵינַי הַיְשָׁבִי
 בַּשָּׁמַיִם: (ב) הִנֵּה כְּעֵינַי עֲבָרִים אֶל-יַד אֲדוֹנֵיהֶם
 כְּעֵינַי שִׁפְחָה אֶל-יַד גְּבַרְתָּהּ כִּן עֵינַי אֶל-
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁיחַנְנוּ: (א) חַנְּנוּ יְהוָה חַנְּנוּ
 כִּי-רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹז: (ח) רַבַּת שִׁבְעָה-לָּהּ נִפְשָׁנוּ
 הַרְעַג הַשְּׂאֲנַנִּים הַבּוֹז (לְגֹאוֹנִים) לְגֵאֵי יוֹנִים:

פרק קכד

הדבר שהצליח ליעקב אבינו, בוודאי גם יעקב ויצליח לבני ישראל. וזאת זיהה מדרש תהלים ומביא על פרק זה דברי ר' שמואל בר נחמני שאמר: שיעקב אבינו אמר את כל ספר תהלים כשעבד אצל לבן הרשע, ובזכות שאמר את כל ספר תהלים ניצל מכל רמאויותיו.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לְיָי יְהוָה שֶׁהִיא לָנוּ
 יֹאמַר-נָא יִשְׂרָאֵל: (ב) לְיָי יְהוָה שֶׁהִיא לָנוּ

בְּקוֹם עָלֵינוּ אָדָם: (א) אֲזִי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת
 אַפָּם בָּנוּ: (ו) אֲזִי הַפִּיִם שִׁטְפוּנוּ נִחַלָּה עָבַר עַל-
 נַפְשָׁנוּ: (ח) אֲזִי עָבַר עַל-נַפְשָׁנוּ הַפִּיִם הַיְדוּנִים:
 (ו) בְּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נִתְּנָנוּ תָּרַף לְשֵׁנֵיהֶם:
 (ח) נַפְשָׁנוּ כְּצַפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים הַפֶּחַ
 נִשְׁבַּר וְאֲנַחְנוּ נִמְלָטָנוּ: (ח) עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
 עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

פרק קכה

ירושלים הרים סביב לה וזה סביב לעמו, אז מעתה יבין כל ירושלמי שעליו לצאת אל ההרים ולהתבודד ואז מעתה ועד עולם ה' יהיה עמו, ויעזור לו ליישר את לבו ולתקן את דרכו ואז יהיה לו שלום עם כל ישראל. ואם כל אחד מאיתנו ילך בדרך הזו - עשינו המוטל עלינו.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבְּטָחִים בַּיהוָה כְּהַר-צִיּוֹן לֹא-
 יִפּוֹט לְעוֹלָם יִשָּׁב: (ב) יְרוּשָׁלַיִם הָרִים סָבִיב לָהּ
 וַיְהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם: (ג) כִּי לֹא
 יָנוּחַ שִׁבְט הָרָשָׁע עַל גּוֹרֵל הַצְּדִיקִים לְמַעַן לֹא-
 יִשְׁלַחוּ הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָתָהּ יְדֵיהֶם: (ו) הִיטִיבָהּ
 יְהוָה לְטוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: (ח) וְהַפְּטִים
 עַקְלָקְלוֹתָם יוֹדִיכֶם יְהוָה אֶת-פַּעְלֵי הָאֵוֶן
 שָׁלוֹם עַל-יִשְׂרָאֵל:

פרק קכו

רבנו הקדוש נחמן מברסלב מלמד אותנו בליקוטי מוהר"ן חלק ב' תורה ל' כך: "כשכא ספר חדש לעולם וזה מבאר אצלנו, שיש חדושים שנעשין על ידי דמעות, אזי אלו הדמעות של החדושים, שמהם נעשה הספר החדש הם עומדים כנגד גזרות האמות - ומבטלן".

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוֹב יְהוָה אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן

לעבר שבת

לעבר בספירה

לאיברים

לאשר שמחו ילדי

הָיִינוּ כַּחֲלָמִים: (ב) אִזּוּ יִמָּלֵא שְׂחֹק פִּינוֹ וּלְשׁוֹנֵנוּ
 לִנְהַ אִזּוּ יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־
 אֲדָה: (ג) הַגְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִפְנוּ הָיִינוּ
 שְׂמִחִים: (ד) שׁוֹבָה יְהוָה אֶת־ (שבתנו) שְׁבִיתָנוּ
 כַּאֲפִיקִים בְּנֶגְבּ: (ה) הַזְרַעִים בְּדַמְעָה בְרָנָה יִקְצְרוּ:
 (ו) הֶלֶד יִלֶּךְ | וּבִכְהַ נִשְׂא מִשְׁדֵּ-הַזֶּרַע בְּאֵי־כּוֹא
 בְּרָנָה נִשְׂא אֶל־מִתּוֹ:

פרק קכז

כל דבר שאדם תאב לו - ה' יתן לו! למשל אם אדם תאב שיהיו לו בנים (וממילא מתוך כך ימצא את זיווגו) אז שיתפלל לה' על רצונו, כי הקב"ה מאוד רוצה לתת לו את מבוקשו. אם תאב להקמה - ה' יתן לו! תאב לנכסים - ה' יתן לו! תאב לתורה - ה' יתן לו! רק שיתפלל.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְשִׁלְמָה אִם־יְהוָה לֹא־יִבְנֶה
 בַּיִת שׂוֹא עִמָּלוּ בּוֹנֵיו בּוֹ אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמַר־
 עִיר שׂוֹא שָׂקֶד שׁוֹמֵר: (ב) שׂוֹא לָכֶם מִשְׁכְּמִי
 קוֹם מֵאַחֲרֵי־שֵׁבֶת אֲכַלִּי לָחֶם הָעַצְבִּים כִּן יִתֵּן
 לְיָדוֹ שָׂא: (ג) הִנֵּה נִחַלְתִּי יְהוָה בָּנִים שְׂכָר
 פָּרִי הַבֶּטֶן: (ד) כַּחֲצִים בְּיַד־גִּבּוֹר כִּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים:
 (ה) אֲשֶׁר־י הַנְּבֹר אֲשֶׁר מָלֵא אֶת־אֲשַׁפְתּוֹ מֵחֶם
 לֹא־יִבְשׁוּ כִּי־יִדְבְּרוּ אֶת־אֲוִיבִים בַּשָּׁעַר:

הַיְלָדִים שֶׁל אָדָם מֵרָאִים לוֹ בְּדִיוֹק מִי הוּא וּמָה הוּא וְאֵת דְּרָגָתוֹ וְאִמּוֹנָתוֹ וְעִנְיָנוּ וְעִנְיָנוּ ה'!
 לְכֹן כָּל חֵינּוֹךְ הַיְלָדִים מִתְחִיל בְּחֵינּוֹךְ שֶׁל הָאָב אֵת עֲצֻמוֹ בְּלִבּוֹ, וְאִם אָבִא יִהְיֶה אָדָם טוֹב אִזּוּ
 יִלְדִיו יִהְיוּ טוֹבִים, וְאִם אָבִא יִהְיֶה שְׂמַח יִלְדָיו יִהְיוּ שְׂמֵחִים, וְאִם יִזְכֶּה לִלֵּב טוֹב - כִּךְ גַּם יִלְדָיו.
 (א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר־י כָּל־יָרָא יְהוָה תְּהִלָּתְךָ
 בְּדַרְכָּיו: (ב) יָגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אֲשֶׁר־י וְטוֹב
 לָךְ: (ג) אֲשַׁתְּךָ כַּנְּבֹן פָּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתְךָ בְּנֵיךָ
 כַּשְׂתֵּלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ: (ד) הִנֵּה כִּי־בֹן
 יִכְרֹךְ גָּבֶר יָרָא יְהוָה: (ה) יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן
 וְרֵאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: (ו) וְרֵאָה־בָנִים
 לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

פרק קכח

ילד קטן שמציקים לו ומביישים אותו בילדותו ובנעורו ועושים עליו חרם ולועגים לו ומבזים אותו ואת משפחתו, ואז כשהוא גדל ומנסה להתקרב לה' ולתורתו עדיין לועגים לו, ולמרות כל הבזיונות לאורך השנים הוא רק רוצה להתקרב לה' - הוא עתיד להתברך בשם ה'.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צָרְרוּנִי מִנְּעוּרֵי יֹאמְרֵי־נָא
 יִשְׂרָאֵל: (ב) רַבַּת צָרְרוּנִי מִנְּעוּרֵי גַם לֹא־יִכָּלּוּ לִי:
 (ג) עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֲרָשִׁים הָאֵלִיכוּ (למענותם) לְמַעַנִּיתָם:
 (ד) יְהוָה צַדִּיק קָצַץ עֲבוֹת רְשָׁעִים: (ה) יִבְשׁוּ
 וַיִּסָּגוּ אַחֲזֹר כֹּל שִׁנְאֵי צִיּוֹן: (ו) יִהְיוּ כַּחֲצִיר גִּגְלוֹת
 נִשְׁקָדְמַת שְׁלֶךְ יִבֶּשׁ: (ז) שְׁלֹא מָלֵא כַּפּוֹ קוֹצֵר
 וְחֲצָנוּ מַעֲמָר: (ח) וְלֹא אָמְרוּ | הָעֲבָרִים בְּרַכְתֵּ־
 יְהוָה אֵלֵינוּ בְּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה:

למעוברת

לדבר מצור

פרק קל

אם ה' יקפיד על עונותי - אז אין לי סיכוי לעמוד אפילו רגע אחד בקמי. ואם חלילה יקפיד על סוככי ועל עם ישראל - אז אין סיכוי לכל העולם כולו לעמוד. לכן אם ברצוני לעמוד ולבקש מול ה' - עלי לעמוד מולו כמו עני ולכוון שְׁפָל מִה שאבקש יהיה בלשון חסד בלבד.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: <>

(ב) אֲדַנִּי שְׁמֵעָה בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה אַזְנוֹתֶיךָ קְשׁוּבוֹת

לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: (ג) אִם-עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר-יְהוָה אֲדַנִּי

מִי יֵעָמֵד: (ד) כִּי-עַמְּךָ הִסְלִיחָה לְמַעַן תִּזְרָא:

(ה) קִוִּיתִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ קִוִּיתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הִזְחַלְתִּי:

(ו) נַפְשִׁי לֹא-דַנִּי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר:

(ז) יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי-עַם-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַחֲסֵד

וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוֹת: (ח) וְהוּא יַפְדֶּה אֶת-יִשְׂרָאֵל

מִפֶּלַע עֲוֹנוֹתָיו:

פרק קלא

אם דוד המלך לא הלך בגדולות ובנפלאות, אלא שמר על ענווה וצניעות והרכנת הראש, כידיעה ברורה שהוא כמו תינוק קטן בידי ה', אז מה לאנשים כמונו לדמיין דמיונות של גדלות ונבזהות? - כל שעלינו לעשות הוא להקשיב ולקבל את העצות הטובות של הצדיקים.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה | לֹא-גָבַהּ לְפִי

וְלֹא-רָמוּ עֵינָי וְלֹא-הִלַּכְתִּי | בְּגִדְלוֹת וּבְנִפְלְאוֹת

מִמֶּנִּי: (ב) אִם-לֹא שְׁוִיתִי | וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגִמְל

עָלַי אִמּוֹ כְּגִמְל עָלַי נַפְשִׁי: (ג) יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל-

יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם:

פרק קלב

דוד מלכנו לא יכל לישון ואפילו לא היה מסוגל לנמנם כל עוד שלא היו היסודות לבניית בית המקדש שהוא בית ה'. ומתוך רצונותיו העזים לבניין בית המקדש זכה שהמלוכה תהיה שלו ולזרעו עד עולם. וכל אדם שישקיע את כל כולו למען ה' יזכה למתנה ייחודית ונפלאה.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְדָוִד אֶת-כָּל-

עֲוֹנוֹתָי: (ב) אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ נָזַר לֹא-אֲבִיר יַעֲקֹב:

(ג) אִם-אָבָא בְּאֶהֱר בֵּיתִי אִם-אֶעֱלֶה עַל-עַרְשׁ

יְצוּעָי: (ד) אִם-אֶתֵּן שָׁנָת לְעֵינַי לָעֲפַעֲפֵי תַנּוּמָה:

(ה) עַד-אֲמַצָּא מָקוֹם לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשְׁכָּנֹת לֹא-אֲבִיר

יַעֲקֹב: (ו) הִנֵּה-שָׁמַעְנוּהָ בְּאֶפְרָתָה מִצְאֲנוּהָ

בְּשִׁדְדֵי-יַעַר: (ז) נִבְוָאָה לְמִשְׁכָּנֹתָיו נִשְׁתַּחֲוָה לְהַדָּם

רַגְלָיו: (ח) קוֹמָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְמִנוּחַתֶּךָ אַתָּה וְאַרְוֹן

עֵזְךָ: (ט) כַּהֲנִיךָ יִלְבָּשׁוּ-עֲדָךְ וַחֲסִידֶיךָ יִרְגְּעוּ:

(י) בְּעֵבֹר דָּוִד עֲבִדְךָ אֶל-תֵּשֵׁב פָּנַי מִשִּׁיחָךָ:

(יא) נִשְׁבַּע-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ | לְדָוִד אָמֵן לֹא-יִשׁוּב מִפְּנֵה

מִפְּרִי בִטְנְךָ אִשִּׁית לְכַסֵּא-לֶךָ: (יב) אִם-יִשְׁמְרוּ

בְּנֶיךָ | פְּרִיתִי וְעַדְתִּי זֹו אֶלְמַדְם גַּם-בְּנֵיהֶם עַד-י

עַד יִשְׁבוּ לְכַסֵּא-לֶךָ: (יג) כִּי-בָחַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעֵינָיו אֶתְּךָ

לְמוֹשֵׁב לָזֹו: (יד) זֹאת-מִנוּחַתִּי עַד-יַעַד פַּה-אֲשֵׁיב

כִּי אִוְתִיָּה: (טו) צִידָה בָּרַךְ אֲבָרַךְ אֲבִיוֹנִיָּה אֲשֵׁיבֵעַ

אם רוצה לעבור בספר זה

לזאת

לפרוץ בשבועה

קָחֶם: (טז) וְכַהֲנִיָּה אֶלְבִּישׁ יִשַׁע וְחַסְדֵיָהּ רַגְלָן
 יִרְגְּנוּ: (יז) שָׁם אֲצַמִּיחַ קָרָן לְדָוִד עֲרַבְתִּי גֵר
 לְמַשִּׁיחִי: (יח) אֹזִיבֵיו אֶלְבִּישׁ בְּשֵׁת וְעֲלִיו יִצְיִן נְזָרוּ:

פרק קלג
 המון טובות נפלאות התנהג אהרן הכהן עם אחיו הקטן משה בכך ששמה בכל לבו שאחיו הקטן מתעלה עליו בכל המעלות בעבודת ה', והשמחה הזו של אהרן גרמה לגאולת ישׁאל. וזה היופיו והפאר שְׁקַל אדם צריך לרצות: לשמוח בכל הצלחה של חברו בתורה ובעבודת ה'.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הַגֵּה מִהַטּוֹב וּמִהַנְּעִים
 שֶׁבֶת אֲחִים גַּם־יִיחַד: (ב) פִּשְׁמֵן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ
 יוֹד עַל־הַזָּקֵן וְזֶקֶן־אֶהְרֵן שִׁירָד עַל־פִּי מְדוֹתָיו:
 (ג) כְּטַל־חַרְמוֹן שִׁירָד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם
 צִנָּה יְהוָה וְאָדַנִּי אֶת־הַפָּרְכָּה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם:

פרק קלד
 אדם שרוצה לטעום את טעם החיים שנקרא "ברכה בכוונה" צריך לשפר ולטהר את מעשיו ידיו. לכן טוב מאוד שיתבונן עכשיו בידים שלו, ושיבדוק אם הם ידיים קדושות שעושות רק טוב בעולם ולבני האדם. וכדאי להתפלל שבכל יום ה' יעזור לנו להשיג ידיים נקיות.

(א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַגֵּה | בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־
 עַבְדֵי יְהוָה הַעֲמִידִים בְּבֵית־יְהוָה בְּקִלְיוֹת:
 (ב) שְׂאוּ־יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה:
 (ג) יְבָרְכֵךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יום כח' לחודש

פרק קלה
 כואב לי על יהודי שבוטח ונוסע אל ארצות הגוים על מנת למצוא בהן פרנסה בשפע ובקלות. אמנם באמת הוא יכול למצוא בארצות זרות הרכה כסף שיתן לו בית בקלות ובגדים נאים ואוכל בשפע ואת כל המוצרים... אך בהתנהגותו יהיה ניכר שהוא הסתובב בין הגוים.

(א) הִלְלוּהָ | הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הִלְלוּ עַבְדֵי
 יְהוָה: (ב) שִׁעֲמִידִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת בֵּית
 אֶלְהֵינוּ: (ג) הִלְלוּהָ כִּי־טוֹב יְהוָה וְאָדַנִּי זַמְּרוּ לְשִׁמּוֹ
 כִּי נָעִים: (ד) כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לָו יְהוָה לְסַגְּלוֹתָיו:
 (ה) כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וְאָדַנִּי מִכָּל־
 אֱלֹהִים: (ו) כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַשָּׁמַיִם
 וּבָאָרֶץ בַּיַּיָּמִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת: (ז) מִעֲלֵה נְשָׂאִים
 מִקַּצֵּה הָאָרֶץ בָּרְקִים לְפָטֵר עֲשֵׂה מוֹצֵא־רוּחַ
 מֵאוֹצְרוֹתָיו: (ח) שֶׁהָפָה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאֹדָם עַד־
 בְּהֵמָה: (ט) שָׁלַח אֶתְּוֹת וּמִפְתִּיחַ בְּתוֹכֵכִי מִצְרַיִם
 בְּפָרְעֵה וּבְכָל־עַבְדָּיו: (י) שֶׁהָפָה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג
 מְלָכִים עֲצוּמִים: (יא) לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלָעוֹג
 מֶלֶךְ הַפִּשְׁטִי וְלְכָל מַמְלָכוֹת כְּנָעַן: (יב) וְנָתַן אֶרֶץ
 נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: (יג) יְהוָה וְאָדַנִּי

למי שיש לו מחשבת נ"י

לקיים אהבת אהובים

ליאמרו קודם התלמוד

קְעוֹלָם יְהוָה^{יאהוונה} זְכָרְךָ לְדֹר־וָדֹר: (י) כִּי־יִדְרִין יְהוָה^{יאהוונה} וְאֶרְוֶה
 עִמּוֹ וְעַל־עַבְדָּיו יִתְנַחֵם: (יט) עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כִּסֶּף
 וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: (יז) פָּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ
 עֵינֵי־לָהֶם וְלֹא יֵרְאוּ: (יח) אָזְנֵי־לָהֶם וְלֹא יִאֲזִינוּ
 אֵף אִין־יִשְׁרֹוּת פְּפִיָּהֶם: (יח) כְּמוֹתֵם יֵהִיו עֹשִׂיָהֶם
 כֹּל אֲשֶׁר־בִּטַּח בָּהֶם: (יט) בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת־
 יְהוָה^{יאהוונה} בֵּית אֶהֱוֶן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה^{יאהוונה}: (כ) בֵּית הַלְלוּ
 בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה^{יאהוונה} יֵרְאִי יְהוָה^{יאהוונה} בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה^{יאהוונה}:
 (כא) בָּרוּךְ יְהוָה^{יאהוונה} | מִצִּיּוֹן שִׁבְּן יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּ־יָהּ:

פרק קלו

בפרק זה יש עשרים ושישה פסוקים המסתיימים במלים: "כי לעולם חסדו". וגם שמו הגדול של הקב"ה י-ה-ו-ה שהוא מידת החסד עולה מספר עשרים ושש בגימטריה. לכן ההודאה בכוונה על החסד שאנו מקבלים מאת ה' היא זו שמעוררת חסד על העולם ולעולם.

(א) הוֹדוּ לַיהוָה^{יאהוונה} כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (ב) הוֹדוּ לַאלֹהֵי הַאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (ג) הוֹדוּ לְאֱדֹנָי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (ד) לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (ה) לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בַּתְּבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (ו) לְרַקַּע הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (ז) לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

להודות על חסדו

(ח) אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמִמְשַׁלֹּת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (ט) אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמִמְשַׁלֹּת בַּלַּיְלָה כִּי
 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (י) לְמַכָּה מַצְרַיִם בְּבְכוּרֵיהֶם כִּי
 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (יא) וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכֶם כִּי
 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (יב) בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵ נְטוּיָה כִּי
 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (יג) לְגֹזֵר יַם־סוּף לְגֹזְרִים כִּי לְעוֹלָם
 חַסְדּוֹ: (יד) וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בַּתּוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם
 חַסְדּוֹ: (טו) וְנָעַר פַּרְעֹה וְחִלְּוֹ בַיַּם־סוּף כִּי לְעוֹלָם
 חַסְדּוֹ: (טז) לְמוֹלִיד עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם
 חַסְדּוֹ: (יז) לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (יח) וַיַּהַרְג מְלָכִים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (יט) לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
 (כ) וּלְעֹז מֶלֶךְ הַפִּשְׁטִן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (כא) וְנָתַן
 אֶרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (כב) גַּנְחָה
 לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (כג) שִׁבְשִׁבְלָנוּ
 זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (כד) וַיַּפְּרֹקנוּ מִצַּרֵּינוּ כִּי
 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (כה) נָתַן לָחֵם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם
 חַסְדּוֹ: (כו) הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

ללימוד ולעיון ולתפילה בלבד - לא להדפסה!

פרק קלז

לסידור התפילה שה' חנן אותי לערוך קראתי "שיר ציון". כי מתוך פרק זה מובן שעם ישראל לא רצו לשיר את שיר ה' בגלות ככל כי זו ארץ שכולה חושך הצבועה בשחור ולכן גם הדיסו בכבל סידורים בדיו שחור. ומכך מבינים שבארץ ישראל הגיע הזמן להתפלל וללמוד בצבעים.

לחעבר השנאה

(א) על נהרות | בכל שם ישבנו גם-כינו
 בזכרנו את-ציון: (ב) על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: (ג) כי שם שאלונו שובינו וברי-שיר
 ותולינו שמחה שירו לנו משיר ציון: (ד) איך
 נשיר את-שיר-יהוה על אדמת נכר: (ה) אם-
 אשכחך ירושלים תשכח ימיני: (ו) תדבק-לשוני
 לחכי אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-
 ירושלים על ראש שמחתי: (ז) זכר יהוה
 לבני אדום > את יום ירושלים האמרים ערו
 ערו עד היסוד בה: (ח) בת-בבל השדודה אשרי
 שישלם-לך את-גמולך שגמלת לנו: (ט) אשרי
 שיאחז ונפין את-עלליך אל-הסלע:

פרק קלח

ההודאה לה' צריכה להיות מכל הלב ובכל מצב, גם כשיש לנו מתנגדים קשים וגם כשקמים עלינו האויבים וגם כשהרשעים מנסים להוכיח לנו שהם צודקים וגם כשמתגברים הדינים. וכשאדם מודה לה' בכל לבו ובכל מצב - אז לבו חזק ורענן ומתגבר מאוד לעבודת ה' יתברך.

לחעבר הנאה

(א) דוד | אודך בכל-לפי נגד אלהים אזמרה:
 (ב) אשתחיה אל-היכל קדשך ואודה את-שמך
 על-חסדך ועל-אמתך פי-הגדלת על-כל-שמך

ללימוד ולעיון ולתפילה בלבד - לא להדפסה!

אמרתך: (א) ביום קראתי ותענני תרהבני בנפשי
 עז: (ב) יודוך יהוה אלהי כל-מלכי-ארץ כי שמעו
 אמרי-פיך: (ג) וישירו בדרבי יהוה אלהי כי גדול
 כבוד יהוה אלהי: (ד) כי-רם יהוה אלהי > ושפל יראה וגבה
 מפרתק יידע: (ה) אם-אלך | בקרב צרה תחיני
 על אף איבי תשלח ידך ותושיעני מינך:
 (ו) יהוה אלהי יגמר בערי יהוה חסדך לעולם מעשי
 ידך אל-תפך:

פרק קלט

העצבות מאירה לאדם את מה שעליו "לעצב" באישיותו והיא זו שמאירה לו על המקומות החשוכים שבנפשו שאותם הוא צריך להאיר באור גדול של אמונה. והנה אם אדם מרגיש את עצמו "אפס" אז המילה "עצבות" הופכת ל"עצות" שהן אלו המאירות לו את האמונה.

(א) למנצח דוד מזמור יהוה אלהי חקרתני ותדע:
 (ב) אתה ידעת שבתתי וקומי בנתה לרעי מרחוק:
 (ג) ארתי ורבעי זרית וכל-דרבי הסבנתה: (ד) כי
 אין מלה בלשוני הן יהוה אלהי ידעת בלה: (ה) אחר
 וקדם צרתני ותשת עלי כפכה: (ו) (פלאיה) פליאה
 דעת ממני נשגבה לא-אוכל לה: (ז) אנה אלך
 מרוחק ואנה מפניך אברח: (ח) אם-אפק שמים
 שם אתה ואציעה שאול הנך: (ט) אשא כנפי-

לשום אבה בך איש לאשתו

יום כט' לחודש

פרק קמ

אדם שהוא כסיל ומלא בתאוות, אז הוא רואה לנגד עיניו רק את ה"כאן ועכשיו" והוא כלל לא מתעניין בעתידו, ואף יותר מכך - הוא מחפש להרוס לאנשים אחרים את עתידם. וההצלה הבטוחה מאותו אדם שעלול לשכנע אותנו שחייבים "כאן ועכשיו" זה להתפלל שה' יצילנו.

(א) לְמַנְצַחַת מִזְמוֹר קְדוֹדָה: (ב) תְּלַצְנִי יְהוָה^{יְהוָה} אֱדַנִּי מֵאֲדָם
 רַע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי: (ג) אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רַעוֹת
 בְּלִבָּם כִּלְיֹם יִגְוְרוּ מִלְּחַמּוֹת: (ד) שִׁנְנֵנוּ לְשׁוֹנָם
 כְּמוֹ-נֶחֱשׁ חֲמַת עֹכֵשׁוֹב תַּחַת שְׁפָתַימוּ סִלָּה:
 (ה) שְׁמַרְנִי יְהוָה^{יְהוָה} | מִיַּדִּי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים
 תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לְדַחוֹת פְּעַמַּי: (ו) טַמְנוּ-
 גַּאִים | פָּח לִי וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רַגְלִי לְיַד-מַעְגָּל
 מִקְנָשִׁים שָׁתוּ-לִי סִלָּה: (ז) אִמְרָתִי לִיהוָה^{יְהוָה} אֱלֹהִים
 אֲתָה הָאֵיזִינָה יְהוָה^{יְהוָה} קוֹל תַּחְנוּנַי: (ח) יְהוָה אֱלֹהִים
 אֲדַנִּי עַז יִשׁוּעָתִי סִפְתָּה לְרֹאשִׁי כִּיֹּם נִשְׁקָ: (ט) אֶל-
 תִּתֵּן יְהוָה^{יְהוָה} מֵאֵינִי רָשָׁע זָמְמוֹ אֶל-תִּפְק יְרוּמוֹ
 סִלָּה: (י) רֹאשׁ מְסַבִּי עִמָּל שְׁפָתַימוּ (יבסומו) יִכְסְמוּ:
 (יא) (ימיטו) יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם גַּחְלִים בָּאִשׁ יִפְלָם
 כְּמַהֲמֹזוֹת בֶּל-יִקּוּמוּ: (יב) אִישׁ לָשׁוֹן בֶּל-יִפּוֹן
 בְּאָרֶץ אִישׁ-חֲמָם רַע יִצְוֹנֵנוּ לְמִדְחַפְתָּ:

שָׁחַר אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרֵית יָם: (י) גַּם-שָׁם יִדָּן
 תִּנְחַנִּי וְתִאחַזְנִי יְמִינְךָ: (יא) וְאָמַר אֶד-חֲשֶׁךְ
 יִשׁוּפְנִי וְלִילָה אֲזוֹר בְּעַדְנִי: (יב) גַּם-חֲשֶׁךְ לֹא-
 יַחֲשֶׁךְ לְמַפְךָ וְלִילָה כִּיֹּם יֵאָר כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה:
 (יג) כִּי-אֲתָה קִנִּיתָ כְּלִיתִי תִסְכְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי:
 (יד) אֲזִדְּךָ עַל כִּי נִזְרָאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלָאִים
 מֵעֲשִׂיךָ וְנִפְשִׁי יִדְעַת מְאֹד: (טו) לֹא-נִכְחַד עֲצָמִי
 לְמַפְךָ אֲשֶׁר-עֲשִׂיתִי בְּסִתְּךָ רִקְמָתִי בְּתַחֲתִיזוֹת
 אָרֶץ: (טז) גָּלַמִי | רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל-סַפְרְךָ כִּלָּם
 יִכְתְּבוּ יָמִים יִצְרוּ (יזא) וְלֹא אֲחַד בָּהֶם: (יז) וְלִי מַה-
 יִקְרֹו רַעִיךָ אֵל מַה עֲצָמוֹ רֹאשֵׁיהֶם: (יח) אֲסַפְרָם
 מִחוּל יִרְבּוֹן הִקִּיצַתִּי וְעוֹדִי עִמָּךָ: (יט) אִם-תִּקְטַל
 אֶלּוֹהִי | רָשָׁע וְאֲנָשִׁי דָמִים סוֹרוּ מֵנִי: (כ) אֲשֶׁר
 יֹאמְרוּךָ לְמוֹפֵה נִשְׂא לְשׂוֹא עָרִיךָ: (כא) הֲלוֹא-
 מִשְׁנֵאֵיךָ יְהוָה^{יְהוָה} | אֲשַׁנָּא וּבְתַקּוּמְיֶךָ אֶתְקוּטְט:
 (כב) תִּכְלִית שִׁנְאָה שִׁנְאָתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי:
 (כג) חֲקַרְנִי אֵל וְדַע לְבָבִי בְּחַנְנִי וְדַע שְׂרַעֲפִי:
 (כד) וְרֹאה אִם-דְּרָךְ-עֲצָב כִּי וְנַחְנִי בְּדָרְךָ עוֹלָם:

לשנאה אשר בין איש לאשתו

(ג) (ידעת) יָדַעְתִּי כִּי־עֲשָׂה יְהוָה^{יְהוָה} לִּי דָבָר עָנִי מִשְׁפָּט אֲבִינַיִם: (ד) אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל <> אֶת־פְּנֶיךָ:

פרק קמא
 אליהו הנביא אומר בספרו תנא דבי אליהו, פרשה י"ט: שבני אדם נכנסים לבית המדרש כשהם מלאים בעוונות ויוצאים מהם כשהם טהורים! וזוהי עצה ישירה של אליהו הנביא וגילוי אליהו ממש לכל אדם שקורא כאן, צדיקים בינוניים ורשעים: בואו אל בית המדרש.

(א) מְזִמֹּר לְדָוִד יְהוָה^{יְהוָה} קָרָאתִיךָ חוֹשָׁה לִּי הַאֲזִינָה קוֹלִי בְקָרְאִי־לָךְ: (ב) תִּפְּוֹן תִּפְּלָתִי קִטְרֹת לְפָנֶיךָ מִשְׁאֵת כְּפִי מִנְחַת־עָרֹב: (ג) שִׁיתָה יְהוָה^{יְהוָה} שְׁמֵרָה לְפִי נִצְרָה עַל־דֶּל שְׂפָתַי: (ד) אֶל־תִּט־לְפִי לְדַבָּר | רָע לְהַתְעוֹלֵל עַל־לוֹת | בְּרָשַׁע אֶת־אִישִׁים פְּעַל־יְאֹן וּבֶר־אֶלְחָם בְּמִנְעַמֵיהֶם: (ה) יְהַלְמֵנִי־צַדִּיק | חֶסֶד וַיִּזְכִּיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אֶל־יָנִי רֹאשִׁי כִּי־עוֹד וְתִפְּלָתִי בְרַעוֹתֵיהֶם: (ו) נִשְׁמָטוּ בִידֵי־סַלַע שִׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אִמְרֵי כִּי נִעַמּוּ: (ז) כְּמוֹ כִלְיָן וּבִקְעַ בְּאֶרֶץ נִפְזָרוּ עֲצָמֵינוּ לְכִּי שְׂאוֹל: (ח) כִּי אֶלְיָךְ | (יְהוָה) אֱלֹהִים אֲדַנִּי עֵינֵי בְּכָה חֲסִיתִי אֶל־תַּעַר נִפְשִׁי: (ט) שְׁמֹרְנִי מִיַּד פַּח יִקְשׁוּ לִי וּמִקְנָשׁוֹת פְּעַל־י אֶן:

(ו) יִפְּלוּ בְּמִכְמָרֵינוּ רְשָׁעִים יַחַד אֲנָכִי עַד־אֶעְבֹּר:

פרק קמב
 אפילו כשדוד המלך התחבא בתוך מערה הוא המשיך להחזיק בכוח התפילה וההתבודדות ולקח עמו לכל מקום מחברת וכלי כתיבה. את הרעיונות והחידושים שה' היה שולח לו ואת דיבורי התפילה הוא היה רושם במחברתו וכך הוריש לנו את ספר תהלים, "ספר התפילה".

(א) מִשְׁכִּיל לְדָוִד בְּהִיּוֹתוֹ בְּמַעְרָה תִּפְּלָה: (ב) קוֹלִי אֶל־יְהוָה^{יְהוָה} אֲזַעֵק קוֹלִי אֶל־יְהוָה^{יְהוָה} אֶתְחַנֵּן: (ג) אֲשַׁפֵּךְ לְפָנָיו שִׁיחֵי צָרָתִי לְפָנָיו אֶגִּיד: (ד) בְּהַתְעַטֵּף עָלַי | רוּחִי וְאַתָּה יְדַעַת נְתִיבָתִי בְּאֶרְחֵזוֹ אֶהְלֶךְ טָמְנוּ פֶּח לִי: (ה) הִפִּיט יָמִין וְרֹאֵה וְאִין־לִי מִפִּיר אֲבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אִין הִזְרַשׁ לְנַפְשִׁי: (ו) זַעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה^{יְהוָה} אֶמְרָתִי אַתָּה מַחֲסֵי חֵלְקֵי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים: (ז) הִקְשִׁיבָה | אֶל־רַגְלֵי כִּי־דָלוֹתִי מֵאֵד הִצִּילָנִי מִרְדְּפֵי כִּי אֲמַצּוּ מִמֶּנִּי: (ח) הִוְצִיָּאָה מִפְּסָגָר | נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שִׁמְךָ כִּי יִכְתְּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמַל עָלַי:

פרק קמג
 כל עניינו ורצונו של דוד המלך היה לשמוע את דבר ה', וזה כלל לא שינה לו מה יש לה' לומר לו. ואפילו כששמע שהקב"ה לא מרוצה ממנו ומהתנהגותו - הוא המשיך לשמוח מאוד כי זכה לשמוע את דבר ה'. ובגישה זו עבר את כל הדינים והתגבר על כל הקשיים.

(א) מְזִמֹּר לְדָוִד יְהוָה^{יְהוָה} | שָׁמַע תִּפְּלָתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנֵי בְּאִמְנַתְךָ עֵינֵי בְּצַדִּקְתֶּךָ: (ב) וְאֶל־תָּבוֹא בְּמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדְּךָ כִּי לֹא־יִצְדַק לְפָנֶיךָ

לחילי השוקים

לחילי הדרג

כָּל־חַי: (א) כִּי רָדַף אוֹיֵב נַפְשִׁי וְכָא לְאָרֶץ חַיְתִּי
 הוֹשִׁיבֵנִי בְּמַחְשָׁפִים כְּמַתִּי עוֹלָם: (ב) וְתַתְּעַטְּרָה
 עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתַּוְּמֵם לְבָי: (ג) זָכַרְתִּי יָמִים |
 מִקָּדָם הַגִּיתִי בְּכָל־פְּעֻלָּךְ כְּמַעֲשֵׂה יְדֶיךָ אֲשׁוּחַח:
 (ד) פִּרְשִׁיתִי יְדֵי אֱלֹהֶיךָ נַפְשִׁי | כְּאָרֶץ־עַיִפָּה לָךְ
 סָלָה: (ה) מָהֵר עֲנֵנִי | יְהוָה^{יְהוָה} אֱדַע כְּלָתָה רוּחִי אֶל־
 תִּסְתַּר פְּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יָרְדֵי בּוֹר:
 (ו) הַשְׁמִיעֵנִי בִּבְקָר | חֲסֹדְךָ כִּי־בָךְ בְּטַחַחְתִּי הוֹדִיעֵנִי
 דְּרָד־זוֹ אֵלֶיךָ כִּי־אֵלֶיךָ נִשְׁאַתִּי נַפְשִׁי: (ז) הַצִּילֵנִי
 מֵאִיֵּבִי | יְהוָה^{יְהוָה} אֱדַע כִּסְתִי: (ח) לְמַדְנִי | לְעֵשׂוֹת
 רְצוֹנְךָ כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי רוּחַךְ טוֹבָה תִּנְחַנֵּנִי בְּאָרֶץ
 מִישׁוֹר: (ט) לְמַעַן־שִׂמְךָ יְהוָה^{יְהוָה} תַּחֲיֵנִי בְּצַדִּיקְתְּךָ |
 תוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי: (י) וּבְחֲסֹדְךָ תִּצְמִית אִיֵּבִי
 וְהֶאֱבַדְתָּ כָּל־צָרָי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדְּךָ:

פרק קמ"ד
 דוד המלך לא ידע מעצמו מלחמה ובטח שלא היה מוכשר להילחם, זה הקב"ה שלימד את ידיו מלחמה ובכך ניצח את גלית. דוד המלך גם לא ידע לנגן וה' לימד אותו את תורת הנגינה ומאז הוא נעים זמירות. דוד המלך גם לא ידע לכתוב וה' לימד אותו כתיבה והנה ספר תהלים.

(א) דָּוִד | בָּרוּךְ יְהוָה^{יְהוָה} צוּרֵי הַמַּלְמַד יְדֵי לְקָרֵב
 אֲצַבְּעוֹתַי לְמִלְחָמָה: (ב) חֲסֹדֵי וּמְצוּדֹתַי מִשְׁנֵבֵי

לשיבת יד

וּמִפְּלִטֵי לֵי מִגְּנֵי וְבוֹ חָסִיתִי הַרְוֹדַד עַפְמֵי תַחַתִּי:
 (א) יְהוָה^{יְהוָה} מִה־אָדָם וַתִּדְעָהוּ בֶן־אָנוּשׁ וַתַּחֲשָׁבְהוּ:
 (ב) אָדָם לְהַבִּיל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר: (ג) יְהוָה^{יְהוָה}
 הַט־שָׁמַיִךְ וְתִרְדַּ גַּע בְּהָרִים וַיַּעֲשֵׂנוּ: (ד) בְּרוּךְ
 בָּרַק וַתִּפְיַעַם שָׁלַח חֲצִיף וַתַּהַפֵּם: (ה) שָׁלַח יְדֶיךָ
 מִמְּרוֹם פְּצַנִּי וַתַּצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֹכַר:
 (ו) אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר־שׂוֹא וַיִּמְיָנֵם יָמִין שָׁקֵר:
 (ז) אֱלֹהִים שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לָךְ בְּנִבְלָ עֲשׂוֹר
 אֲזַמְּרָה־לָּךְ: (ח) הַעֲוֹתֵן תִּשׁוּעָה לְמַלְכִים הַפּוֹצֵה
 אֶת־דָּוִד עֲבָדוֹ מִחֶרֶב רָעָה: (ט) פְּצַנִּי וַתַּצִּילֵנִי
 מִיַּד בְּנֵי־נֹכַר אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר־שׂוֹא וַיִּמְיָנֵם יָמִין
 שָׁקֵר: (י) אֲשֶׁר בְּנִינוּ כְּנֻטָעִים מְגֹדְלִים כְּנִעֲוִרִיהֶם
 כְּנֹתֵינוּ כְּזוֹיֹת מְחַטְּבוֹת תִּבְנִית הַיֶּכֶל: (יא) מְזוֹיֵנוּ
 מְלֵאִים מִפִּיקִים מִזֶּן אֶל־זֶן צֹאוּנוּ מֵאֲלִיפוֹת
 מְרַבָּבוֹת כְּחוֹצוֹתֵינוּ: (יב) אֱלֹהֵינוּ מְסַפְּרִים אֵין־
 פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בְּרַחֲבֵינוּ: (יג) אֲשֶׁר־
 הָעַם שָׁכְכָה לֹו אֲשֶׁר־יָהּ שִׁיְהוָה^{יְהוָה} אֱלֹהֵינוּ:

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

יום ל' לחודש

פרק קמה

מסכת ברכות דף ד' עמוד ב' אומרת שְׁפָל האומר פרק זה במלואו בכל יום שלוש פעמים - מובטח לו שהוא בן העולם הבא. אחת מהסיבות לכך היא שבפרק זה יש את האותיות, ועם האותיות בלשון הקודש אדם יכול לשנות לטובה את חייו בעולם הזה ולזכות לעולם הבא.

פסוק (א) תְהַלֵּלָהּ קְדוֹנָה אֱרוֹמָמָה אֱלוֹתַי הַמַּלְלָהּ וְאַבְרָכָהּ שְׁמִיךָ לְעוֹלָם וָעֶד: (ב) בְּכָל-יוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאַהֲלֶלְתָּהּ שְׁמִיךָ לְעוֹלָם וָעֶד: (ג) גְּדוֹלַת יְהוָה אֲדַמְּינָהּ יֵהוּדָה וּמְהַלְלֶיהָ מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין תִּקְרָה: (ד) דוֹר קְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יִגְדֹּד: (ה) הַדָּר כְּבוֹד הַיּוֹדֶה וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: (ו) וְעֲזוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ וּגְדוּלָּתְךָ אִם-סִפְּרָנָה: (ז) זָכַר רַב־טוֹבֶיךָ יִפְיֵעוּ וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ: (ח) חֲנּוּן וְרַחֲמוֹם יְהוָה יֵאֱהָדוּנָהּ יֵבֶרֶךְ אֲפִים וּגְדֹל־חֶסֶד: (ט) טוֹב־יְהוָה יֵאֱהָדוּנָהּ לְכָל-זֶרְחָמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: (י) יוֹדוּךָ יְהוָה יֵאֱהָדוּנָהּ כָּל־מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶיךָ יִבְרַכּוּכָהּ: (יא) כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתְךָ יִדְבְּרוּ: (יב) לְהוֹדִיעַ לְבַנְיָהָאֲדָם גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: (יג) מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֲלָמִים וּמְמַשְׁלֶתְךָ בְּכָל־דוֹר וָדוֹר: (יד) סוֹמֵךְ יְהוָה יֵאֱהָדוּנָהּ תִפְאֶרֶת יֵאֱהָדוּנָהּ לְכָל־הַנְּפִלָּים וְזוֹקֵף לְכָל־

הַכְּפוּפִים: (טו) עֵינַי־כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁפְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם <> אֶת־אֲכֹלָם בְּעֵתוֹ: (לכוון שה' יתברך זן ומפרנס לכל בטובו הגדול)

(טז) פוֹתַח אֶת־יְדֶיךָ וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל־חַי רַצוֹן: (יז) צַדִּיק יוֹהֵל וְאֲדַמְּינָהּ יֵאֱהָדוּנָהּ יֵבֶרֶךְ כָּל־דוֹרְכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: (יח) קְרוֹב יְהוָה מְלֹכֹת לְכָל־קְרָאֵיו לְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת: (יט) רַצוֹן־יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה וְאַתָּה שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וַיּוֹשִׁיעֵם: (כ) שׁוֹמֵר יְהוָה נֶצַח אֶת־כָּל־אֲהָבָיו וְאַתָּה כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: (כא) תְהַלֵּלֵת יְהוָה חוֹד יֵאֱהָדוּנָהּ יֵבֶרֶךְ פִּי וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר נַשִּׂים קְדוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד:

פרק קמו

יש לדעת שאחד הדברים הבזוים ביותר שיש בעולם הוא כשאדם נושא את עינו ומייחל לאיזה נדבן שיעזור לו באיזה ענין, בין בממון ובין בטרחה. והנדבן בעצמו גם הוא חייב להשתדל ולשדר לכולם שְׁפָל כוחו וממונו ונדיבותו כלל איננה שלו - אלא של בוראו לבדו.

(א) הִלְלוּ־יָהּ הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת־יְהוָה: (ב) אֶהְלֶלְתָּהּ יְהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְּרָה לְאֵלֹתַי בְּעוֹדַי: (ג) אֶל־תִּבְטְחוּ בַּגְּדִיבִים בְּכֶן־אָדָם | שְׂאִין לֹו תִשׁוּעָה: (ד) תִּצַּא רֹוחו יָשֵׁב לְאֲדָמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֲשֵׂתִנְתָּיו: (ה) אֲשֶׁרִי שְׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׁבְרוּ עַל־יְהוָה יֵאֱהָדוּנָהּ

למכת חרב

אֶל־הַיּוֹם: (א) עֲשֵׂה | שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־
 כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשָּׁמַיִם אֶמֶת לְעוֹלָם: (ב) עֲשֵׂה
 מִשְׁפָּט | לְעֹשׂוֹקִים נִתֵּן לֶחֶם לְרַעֲבִים יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 מִתֵּיב אֲסוּרִים: (ג) יְהוָה אֱלֹהֵינוּ | פָּקַח עֵינָיו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 זָקַף כְּפוֹפִים יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲהַב צְדִיקִים: (ד) יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 שָׁמַר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאֶלְמָנָה יַעֲזֹב וְנִדְרָךְ
 רָשָׁעִים יַעֲזוֹת: (ה) יִמְלֹךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ | לְעוֹלָם אֶל־תִּיָּךְ
 צִיּוֹן לְדָר וָדָר הַלְלוּיָהּ:

פרק קמ"ז הקב"ה לא מתפעל מאדם שהשיג מכונת יוקרה או שרכש אחוזה אדירה או שפיתח את גופו ונהיה מר עולם. כי כל אלו האנשים הנאחזים חזק בחומריות אזי לאחר דקה אחת של שיחה איתם מגלים נפש חלושה והרבה כעס ומרירות - כי הם לא ייחלו ולא התפללו לה' על חייהם.

(א) הַלְלוּיָהּ | כִּי־טוֹב זְמַרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים
 נֶאֱמָה תְהַלֶּה: (ב) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נְדַחֵי
 יִשְׂרָאֵל יִכְנָם: (ג) הָרַפָּא לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ
 לְעֵצְבוֹתָם: (ד) מוֹנֶה מִסָּפַר לְפוֹכְבִּים לְכֹלָם
 שִׁמּוֹת יִקְרָא: (ה) גְּדוֹל אֱדוּנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לְתַבּוּנָתוֹ
 אֵין מִסָּפַר: (ו) מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפִּיל
 רָשָׁעִים עַד־אָרֶץ: (ז) עֲנֵנו לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּתוֹדָה זְמַרְנוּ
 לֹא־לֵהֵינוּ כְּכֹזֵר: (ח) הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם | בְּעָבִים

לנשיכת נחש

הַפּוֹכֵין לְאָרֶץ מָטָר הַמְצַמִּיחַ הַרִים חֲצִיר:
 (ט) נוֹתֵן לְבַחֲמָה לְבַחֲמָה לְבָנֵי עֹלָב אֲשֶׁר יִקְרְאוּ:
 (י) לֹא בְגִבוֹרַת הַסּוּם יִחַפֵּץ לֹא־בְשׂוֹקֵי הָאִישׁ
 יִרְצֶה: (יא) רוֹצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־יִרְאָיו אֶת־הַמַּיְחֲלִים
 לְחַסְדּוֹ: (יב) שֹׁפֵחַ יְרוּשָׁלַיִם < > אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תִלְלֵי
 אֶל־תִּיָּךְ צִיּוֹן: (יג) כִּי־חֹזֵק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בִּרְךָ
 בְּנֵיךָ בְּקַרְבֶּךָ: (יד) הַשָּׁם־גְּבוּרָתְךָ שָׁלוֹם חֶלֶב חַטִּיִּם
 יִשְׂבִיעֶךָ: (טו) הַשְׁלַח אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה
 יִרְוֵץ דְּבָרוֹ: (טז) הַנִּתֵּן שִׁלְגַּ כַּעֲמָר כְּפֹזַר כְּאֵפֶר
 יִפּוֹר: (יז) מִשְׁלֵיךְ קָרְחוֹ כְּפַתִּים לְפָנֵי קָרְתוֹ מִי
 יַעֲמֹד: (יח) יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמָּסֶם יִשָּׁב רוּחוֹ וַיִּזְלוּ־
 מָיִם: (יט) מַגִּיד (דְּבָרוֹ) דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו
 לְיִשְׂרָאֵל: (כ) לֹא עָשָׂה כֵן | לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים
 בְּלִי־יָדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

פרק קמ"ח מדרש תהלים על פרק זה מסביר את פסוק א' כן: שלכל צדיק יש כוכב בשמים המאיר לפי מעשיו, וככל שהצדיק מרבה במעשים טובים אזי כוכבו מאיר יותר ומתגלה יותר בעולם ובעולמו ובעולמנו, וככל שעוסק רק בעצמו ובעדוקתו - כוכבו מנצנץ חלש חלש.

(א) הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִן־הַשָּׁמַיִם
 הַלְלוּיָהּ בַּמְרוֹמִים: (ב) הַלְלוּיָהּ כָּל־מַלְאָכָיו

לשריפה

הִלְלוּהוּ כָּל־ (צבאו) צְבָאוֹ: (ג) הִלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ
 וַיֵּרָח הִלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אֹר: (ד) הִלְלוּהוּ שְׁמֵי
 הַשָּׁמַיִם וְהַפְּיִים אֲשֶׁר | מֵעַל הַשָּׁמַיִם: (ה) יִהְלְלוּ
 אֶת־שֵׁם יְהוָה^{אֱלֹהֵינוּ} כִּי הוּא צִוָּה וַנְּבָרְאוּ: (ו) וַיַּעֲמִידֵם
 לָעֵד לְעוֹלָם חֲקֻנָתָן וְלֹא יַעֲבוּר: (ז) הִלְלוּ אֶת־
 יְהוָה^{אֱלֹהֵינוּ} מִן־הָאָרֶץ תַּעֲיִינִים וְכִלְתֵּהֲמוֹת: (ח) אִשׁ
 וּבָרָד שֶׁלֵּג וְקִיטּוֹר רוּחַ סְעָרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ:
 (ט) הַהָרִים וְכִלְגַּבְעוֹת עֵץ פְּרִי וְכִלְגַּרְזִים:
 (י) הַחַיָּה וְכִלְבֶּהֱמָה רֹמֵשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף: (יא) מִלְכֵי־
 אָרֶץ וְכִלְגַּאֲמִים שָׂרִים וְכִלְשִׁפְטֵי אָרֶץ:
 (יב) בַּחֹרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת זְקָנִים עַם־נְעָרִים:
 (יג) יִהְלְלוּ | אֶת־שֵׁם יְהוָה^{אֱלֹהֵינוּ} כִּי־נִשְׁגַּב שָׁמוֹ לְבָדוֹ
 הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וּשְׁמַיִם: (יד) וַיֵּרָם קָרוֹן לְעַמּוֹ תִּהְיֶה
 לְכִלְחֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם־קָרְבּוֹ הִלְלוּהוּ:

פרק קמט ככל מקום שבו ישאל ראו את הקב"ה נעשה להם נס מעל הטבע. ומכאן כל אדם יכול להביט על חייו ולראות שכשהוא תולה את כל חייו ואת כל תקוותיו בה' יתברך - אזי נעשים לו נסים אדירים ונפלאים, ואת זה הוא יכול לראות גם בעברו - כמה טוב ה' עשה עמו.

(א) תִּלְלוּהוּ | שִׁירוּ לַיהוָה^{אֱלֹהֵינוּ} שִׁיר תָּדָשׁ תִּתְהַלְּלוּ
 בְּקִתְלַת חֲסִידִים: (ב) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשִׂיו בְּגִי־צִיּוֹן
 יִגִּילוּ בַמִּלְכָּם: (ג) יִהְלְלוּ שָׁמוֹ בְּמַחֹל בְּתַף וְכִנּוֹר

לשריפה שלא תרחב

יִזְמְרוּ־לוֹ: (ד) כִּי־רוֹצֵה יְהוָה^{אֱלֹהֵינוּ} בְּעַמּוֹ יַפְאֵר עֲנֹוִים
 בִּישׁוּעָה: (ה) יַעֲלֶזּוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל־
 מִשְׁכְּבוֹתָם: (ו) רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב פִּיפִיּוֹת
 בְּיָדָם: (ז) לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכַחַת בְּלֹאֲפִים:
 (ח) לֵאמֹר מִלְכֵיהֶם בְּזֻקִים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכִבְלֵי
 בְּרִזָּל: (ט) לַעֲשׂוֹת בָּהֶם| מִשְׁפָּט כְּתוּב הִדָּר הוּא
 לְכִלְחֲסִידָיו הִלְלוּהוּ:

אדם שקרא בכל יום את פרקי התהלים היומי וזכה כעת לסיים את הספר כולו בליווי העצות - מבין ומפנים את המסר העיקרי של מהדררה זו המסתכמת בשורה האחרונה של הפרק האחרון: תודה רבה לך ה' על כל נשימה שאני נושם שהיא זו הנותנת בי חיים עד לנשימה הבאה.

(א) הִלְלוּהוּ| הִלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ הִלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ עֲזוֹ:
 (ב) הִלְלוּהוּ בְּגִבוֹרָתוֹ הִלְלוּהוּ בְּרֹב גְּדָלוֹ:
 (ג) הִלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנִבְלָ וְכִנּוֹר:
 (ד) הִלְלוּהוּ בְּתַף וּמַחֹל הִלְלוּהוּ בְּמַנְעִים וְעוּגָב:
 (ה) הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שֹׁמֵעַ הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:

(ו) כָּל הַנְּשָׁמָה תִּתְהַלֵּל יְהוָה הִלְלוּהוּ:
 (כָּל הַנְּשָׁמָה תִּתְהַלֵּל יְהוָה הִלְלוּהוּ:)

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה^{יחזקאל} ושוב יתן מציון ישועת ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה^{יחזקאל} וצדקתם יפלטם מרשעים ויושיעם כרחסו בו:

יהי רצון שלאחר אמירת תהלים:

יהי רצון מלפניך יהוה^{יחזקאל} אלהינו ואלהי אבותינו, בזכות: ספר ראשון שבתהלים שקראנו לפניך שהוא כנגד ספר בראשית. ספר שני שקראנו לפניך שהוא כנגד ספר שמות. ספר שלישי שקראנו לפניך שהוא כנגד ספר ויקרא. ספר רביעי שקראנו לפניך שהוא כנגד ספר במדבר. ספר חמישי שקראנו לפניך שהוא כנגד ספר דברים. בזכות מזמורי ובזכות פסוקיו ובזכות תבותיו ובזכות נקודותיו ובזכות שמותיו הקדושים והטהורים היוצאים ממנו, שתכפר לנו על כל חטאתינו ותסלח לנו על כל עונותינו ותמחל לנו על כל פשעינו שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך. והחזירנו בתשובה שלמה לפניך, והדריכנו לעבודתך ותפתח לפניך את לבבנו ותתקן את דרכנו. ותשלח רפואה שלמה לחולי עמך (ובפרט לחולה...).

ותקרא לשבויים דרור ולאסורים פקח קוח ולכל הולכי דרכים ועוברי ימים ונהרות מעמך ישראל תצילם מכל צער ונזק, ותגיעם למחוז חפצם לחיים ולשלום.

ותפקד לכל חשוכי בנים בזרע של קימא לעבודתך וליראתך. ועברות של עמך בית ישראל תצילן שלא תפלגנה ולדותיהן. והיושבות על המשבר ברחמיך הרבים תצילן מכל רע. ואל המניקות תשפיע שלא יחסר חלב מדיניהן. ואל ימשל אספרה ושידן וכל פגעים ומרעין בישין לכל ילדי עמך בית ישראל, ותגדלם לתורה ולמד תורה לשמה, ותצילם מעין הרע ומדבר ומפגפה ומשטן ומיצר הרע. ותבטל מעלינו ומכל עמך בית ישראל בכל מקום שהם כל גזרות קשות ורעות. ותטה לב הפלכות עלינו לטובה. ותגזר עלינו גזרות טובות. ותשלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו. והכן פרנסתנו מידך הרחבה והמלאה. ולא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר, ותן לכל איש ואיש די פרנסתו, ולכל גוייה וגוייה די מחסורה. ותמהר ותחיש לגאולנו ותבנה בית מקדשנו ותפארתנו. ובזכות שלש עשרה מדותיך של רחמים הכתובים בתורתך כמו שנאמר: "יהוה^{יחזקאל} <> יהוה^{יחזקאל} אל¹ רחום ורחמן² ורחם³ ורחם⁴ ארך⁵ אפים⁶ ורחם⁷ ורחם⁸ נצר חסד⁹ לאדפים¹⁰ נשא¹¹ עון¹² ופשע¹³ ונקח": שאינן חוזרות ריקם מלפניך. עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך ותצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך.

ברוך יהוה^{יחזקאל} לעולם אמן ואמן:

פרשת המן

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתִּזְמֶינן פְּרִנְסָה לְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּפְרִנְסָתִי וּפְרִנְסַת אַנְשֵׁי בֵּיתִי בְּכֹל־לֶחֶם. בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר, בְּכַבּוּד וְלֹא בְּבִזּוּי, בְּהַתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר, כְּדֵי שְׂנוּכֵל לַעֲבוֹד עֲבוֹדָתְךָ וְלִלְמוֹד תּוֹרָתְךָ, כְּמוֹ שְׁנֵנָת לְאֲבוֹתֵינוּ מִן כַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעַרְבָּה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֵּצֵא הָעָם וְלִקְטוּ דְּבַר־יוֹם כַּיּוֹמוֹ לְמַעַן אֲנִסְנֶנּוּ הַיִּלְדֵי בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֵּצֵא הָעָם וְלִקְטוּ דְּבַר־יוֹם כַּיּוֹמוֹ לְמַעַן אֲנִסְנֶנּוּ הַיִּלְדֵי בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא: וַאֲמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה הֲאֵאֱנָא מְחִית לְכוֹן לְחֶמָּא מִן שָׁמַיָא וַיִּפְקֹז עַמָּא וַיִּלְקְטוּן פְּתָגָם יוֹם כַּיּוֹמִיָּה כְּדִיל וְאֲנִסְפֹן הִיחֶכּוֹן בְּאוֹרֵיתִי אִם לֹא: וְהָיָה כַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי וְהִכִּינוּ אֶת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֵה עַל אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם | יוֹם: וְהָיָה כַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי וְהִכִּינוּ אֶת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֵה עַל אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם | יוֹם: וַיְהִי כַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וַיִּתְקַנְזוּן יְת דִּינִיתוּן וַיְהִי עַל חַד תְּרִין עַל דִּילְקִטוּן יוֹם יוֹם:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָרַב וַיִּדְעַתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָרַב וַיִּדְעַתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַאֲמַר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרַמְשָׁא וְתִדְעוּן אֲרִי יְהוָה אִפִּיק יִתְכוֹן מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם: וּזְכַר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוּ אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם עַל־יְהוָה וְנַחְנוּ מָה כִּי (תלונו) תְּלִינוּ עָלֵינוּ: וּזְכַר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוּ אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם עַל־יְהוָה וְנַחְנוּ מָה כִּי (תלונו) תְּלִינוּ עָלֵינוּ: וּבְצַפְרָא וְתַחֲזוּן יְת יִקְרָא דִּיהוָה כַּד שְׁמִיעַ (קְדַמוּהִי) יְת תְּרַעְמוּתְכוֹן עַל מִימְרָא דִּיהוָה וְנַחְנָא מָה אֲרִי אֶתְרַעְמֶתוּן עֲלֵנָא:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתַת יְהוָה לָכֶם בְּעָרַב בְּשָׂר לֶאֱכֹל וְלָחֶם בְּבִלְקָל לְשִׁבְעַ בְּשָׁמְעַ יְהוָה אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלְיָנִם עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא־עָלֵינוּ תְּלַנְתִּיכֶם כִּי עַל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתַת יְהוָה לָכֶם בְּעָרַב בְּשָׂר לֶאֱכֹל וְלָחֶם בְּבִלְקָל לְשִׁבְעַ בְּשָׁמְעַ יְהוָה אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלְיָנִם עָלָיו וְנַחְנוּ מָה לֹא־עָלֵינוּ תְּלַנְתִּיכֶם כִּי עַל־יְהוָה: וַאֲמַר מֹשֶׁה בְּדִיתָן יְהוָה לְכוֹן בְּרַמְשָׁא בְּסָרָא לְמִיכַל וְלְחֶמָּא בְּצַפְרָא לְמַסְבַּע כְּדִשְׁמִיעֵן קְדָם יְהוָה יְת תְּרַעְמוּתְכוֹן דִּי אֶתוּן מִתְרַעְמִין עֲלוּהִי וְנַחְנָא מָה לֹא עֲלֵנָא תְּרַעְמוּתְכוֹן אֶלְהָן עַל מִימְרָא דִּיהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אָמַר אֶל־כָּל־עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְרַבוּ לְפָנַי יְהוָה כִּי שָׁמַע אֶת תְּלַנְתִּיכֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אָמַר אֶל־כָּל־עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְרַבוּ לְפָנַי יְהוָה כִּי שָׁמַע אֶת תְּלַנְתִּיכֶם: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אָמַר

לְכֹל כְּנִשְׁתָּא דְכְּנִי יִשְׂרָאֵל קְרִיבֵי קָדָם יְהוָה אֲרִי שְׁמִיעַן
קְדָמוּהִי יְת תְּרַעְמוּתְכוּן:

וַיְהִי כְּדַבֵּר אֱהֲרֹן אֶל־כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּכְנֹו אֶל־
הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְבוֹד יְהוָה נֹרְאָה בָּעֵינָיו: וַיְהִי כְּדַבֵּר אֱהֲרֹן
אֶל־כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּכְנֹו אֶל־הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְבוֹד
יְהוָה נֹרְאָה בָּעֵינָיו: וְהוּזָה כֹד מִלֵּיל אֱהֲרֹן עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא
דְכְּנִי יִשְׂרָאֵל וְאַתְּפִנִיו לְמִדְבָּרָא וְהָא יִקְרָא וַיִּהְיֶה
אַתְּגְלִי בְּעֵינָא:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
וּמִלֵּיל יְהוָה עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵ:

שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּלוּנְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבַר אֱלֹהִים לֵאמֹר בֵּין
הָעַרְבִים תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבְבַקָּר תִּשְׁבְּעוּ־לָחֶם וַיִּדְעַתֶּם כִּי
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּלוּנְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבַר
אֱלֹהִים לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבִים תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבְבַקָּר תִּשְׁבְּעוּ־
לָחֶם וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: שְׁמִיעַ קְדָמִי יְת
תְּרַעְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלֵּיל עַמְהוּן לְמִימְר בֵּין שְׁמִשְׁיָא
תִּיכְלוּן בְּסָרָא וּבְצַפְרָא תִשְׁבְּעוּן לְחֶמָא וְתִדְעוּן אֲרִי
אֲנָא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

וַיְהִי בְעָרְב וַתַּעַל הַשָּׁלֹו וַתָּכֶם אֶת־הַמַּחְנֶה וּבְבַקָּר הִיְתָה
שְׁכַבְת הַפִּל סָבִיב לְמַחְנֶה: וַיְהִי בְעָרְב וַתַּעַל הַשָּׁלֹו וַתָּכֶם
אֶת־הַמַּחְנֶה וּבְבַקָּר הִיְתָה שְׁכַבְת הַפִּל סָבִיב לְמַחְנֶה:

וְהוּזָה כְּרַמְשָׂא וּסְלִיקַת סְלִיו וְחַפְת יְת מִשְׁרִיתָא וּבְצַפְרָא
הוּזָה נְחַתַת טְלָא סְחֹור סְחֹור לְמִשְׁרִיתָא:

וַתַּעַל שְׁכַבְת הַפִּל וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַמִּדְבָּר וַיִּק מְחַסְפָּם
וַיִּק כַּפְפָּר עַל־הָאָרֶץ: וַתַּעַל שְׁכַבְת הַפִּל וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי
הַמִּדְבָּר וַיִּק מְחַסְפָּם וַיִּק כַּפְפָּר עַל־הָאָרֶץ: וּסְלִיקַת נְחַתַת
טְלָא וְהָא עַל אִפִּי מִדְבָּרָא וַעֲדַק מְקַלְף וַעֲדַק כְּגִיר
כְּגִלְיָא עַל אֲרֵעָא:

וַיִּרְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו מֶן הוּא כִּי לֹא
יָדָעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלָּחֶם אֲשֶׁר נָתַן
יְהוָה לָכֶם לְאֹכְלָהּ: וַיִּרְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־
אָחִיו מֶן הוּא כִּי לֹא יָדָעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם
הוּא הַלָּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאֹכְלָהּ: וַחֲזוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַאֲמָרוּ גְבַר לְאִחֻוּהִי מִנָּא הוּא אֲרִי לֹא יָדָעוּ מַה
הוּא וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן הוּא לְחֶמָא וַיִּהֵב יְהוָה לְכוּן לְמִיכְלָ:

זָה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְקַטֹּו מִלְּפָנֵי אִישׁ לְפִי אָכְלוּ
עֲמָר לְגִלְגָּלַת מִסְפָּר נַפְשֵׁיתִיכֶם אִישׁ לְאִשְׁר בְּאִתְּהוּ
תִקְחוּ: זָה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְקַטֹּו מִלְּפָנֵי אִישׁ לְפִי
אָכְלוּ עֲמָר לְגִלְגָּלַת מִסְפָּר נַפְשֵׁיתִיכֶם אִישׁ לְאִשְׁר
בְּאִתְּהוּ תִקְחוּ: דִּין פְּתִגְמָא דִּי פִקִּיד יְהוָה לְקוּטֹו מִנִּיָּה
גְבַר לְפּוּם מִיכְלִיָּה עֲמָרָא לְגִלְגָּלַתָא מִנִּין נַפְשֵׁיתִיכוּן גְבַר
לְדִי בְּמִשְׁכְּנִיָּה תִסְבוּן:

וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמֶּרְבֶּה וְהַמְּמַעֵיט: וַיַּעֲשׂוּ- כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמֶּרְבֶּה וְהַמְּמַעֵיט: וַעֲבָדוּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַלְקַטְוּ דְאִסְגִי וְדֹאזְעֵר:

וַיְמָדוּ בְעֹמֶר וְלֹא הֶעֱדִיף הַמֶּרְבֶּה וְהַמְּמַעֵיט לֹא הִחְסִיר אִישׁ לְפִי-אֹכְלוֹ לְקַטְוּ: וַיְמָדוּ בְעֹמֶר וְלֹא הֶעֱדִיף הַמֶּרְבֶּה וְהַמְּמַעֵיט לֹא הִחְסִיר אִישׁ לְפִי-אֹכְלוֹ לְקַטְוּ: וְכָלוּ בְעֹמֶר וְלֹא אוֹתֵר דְאִסְגִי וְדֹאזְעֵר לֹא חָסִיר גָּבֵר לְפָנִים מִיְכַלְיָה לְקַטְוּ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֶל-יֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד-בִּקְרָ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֶל-יֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד-בִּקְרָ: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן אֲנִשׁ לֹא יִשְׁאַר מִנִּיהַ עַד צִפְרָא:

וְלֹא-שָׁמְעוּ אֶל-מֹשֶׁה וַיִּזְתְּרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד-בִּקְרָ וַיִּרְם תּוֹלְעִים וַיִּבְאָשׁ וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה: וְלֹא-שָׁמְעוּ אֶל-מֹשֶׁה וַיִּזְתְּרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד-בִּקְרָ וַיִּרְם תּוֹלְעִים וַיִּבְאָשׁ וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה: וְלֹא קִבְּלוּ מִן מֹשֶׁה וַאֲשָׁרוּ גְבֻרָא מִנִּיהַ עַד צִפְרָא וַרְחֵשׁ רִיחֵשׂא וְסָרִי וְרִגּוּ עַל-יְהוֹן מֹשֶׁה:

וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר אִישׁ כְּפִי אֹכְלוֹ וְתָם הַשָּׁמַשׁ וְנָמָס: וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר אִישׁ כְּפִי אֹכְלוֹ וְתָם הַשָּׁמַשׁ וְנָמָס: וַלְקַטְוּ יְתִיהַ בְּצִפְרָ בְּצִפְרָ גָּבֵר לְפָנִים מִיְכַלְיָה וְמָה דְמִשְׁתָּאֵר מִנִּיהַ עַל אִפֵּי חַקְלָא כּוּד חַמָּא עַל-זוּהִי שְׁמִשְׂא פֶשֶׁר:

וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לְקַטְוּ לֶחֶם מִשְׁנֵה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאֹחַד וַיִּבְאֹו כָּל-נְשֵׂאֵי הָעֵדָה וַיַּעֲדוּ לְמֹשֶׁה: וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לְקַטְוּ לֶחֶם מִשְׁנֵה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאֹחַד וַיִּבְאֹו כָּל- נְשֵׂאֵי הָעֵדָה וַיַּעֲדוּ לְמֹשֶׁה: וַהֲוָה בַּיּוֹמָא שְׁתִּיאֲתָאָה לְקַטְוּ לְחַמָּא עַל חַד תְּרִין תְּרִין עֲמָרִין לְחַד וְאֹתוֹ כָּל רַבְרָבִי בְנִשְׁתָּא וְחַוִּיאֹו לְמֹשֶׁה:

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֵּר יְהוָה שְׁפַתְוֹן שְׁפַת-קִדְשׁ לְיְהוָה מִחַר אֵת אֲשֶׁר-תֹּאמְרוּ אִפּוֹ וְאֵת אֲשֶׁר-תִּבְשְׁלוּ בְשָׂלוֹ וְאֵת כָּל-הָעֹרֶף הַנִּיחֹו לְכֶם לְמִשְׁמַרְתַּ עַד-הַבִּקְרָ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֵּר יְהוָה שְׁפַתְוֹן שְׁפַת-קִדְשׁ לְיְהוָה מִחַר אֵת אֲשֶׁר-תֹּאמְרוּ אִפּוֹ וְאֵת אֲשֶׁר-תִּבְשְׁלוּ בְשָׂלוֹ וְאֵת כָּל-הָעֹרֶף הַנִּיחֹו לְכֶם לְמִשְׁמַרְתַּ עַד-הַבִּקְרָ: וַאֲמַר לְהוֹן הוּא דִּי מַלְיֵל יְהוָה שְׁנַתָּא שְׁבַת קוּדְשָׁא קָדָם יְהוָה מִחַר יְת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין לְמַפָּא אִפּוֹ וְיֵת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין לְבִשְׂלָא בְשִׂילֹו וְיֵת כָּל מוֹתָרָא אֲעֲנֵעוּ לְכוּן לְמִסְרַת עַד צִפְרָא:

וַיַּעֲדוּ אֹתוֹ עַד-הַבִּקְרָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וַרְבָּה לֹא-תִיָתֵהּ בּוֹ: וַיַּעֲדוּ אֹתוֹ עַד-הַבִּקְרָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וַרְבָּה לֹא-תִיָתֵהּ בּוֹ: וַאֲעֲנֵעוּ יְתִיהַ עַד צִפְרָא כְּמָא דְפִקִּיד מֹשֶׁה וְלֹא סָרִי וְרִיחֵשׂא לֹא הָוָה בֵּיהַ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲבָלְהוּ הַיּוֹם כִּי-שְׁבַת הַיּוֹם לְיְהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֵהוּ בְשָׂדֵה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲבָלְהוּ הַיּוֹם כִּי-שְׁבַת הַיּוֹם

לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֵהוּ בַשּׁוֹרָה: וְאָמַר מֹשֶׁה אֲבִלְוְהִי יוֹמָא דִּין אֲרִי שְׂבָתָא יוֹמָא דִּין קָדָם יְהוָה יוֹמָא דִּין לֹא תִשְׁכַּחֲנִיה בְּחֻקָּא:

שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה-בּוֹ: שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה-בּוֹ: שַׁבָּת יוֹמִין תִּלְקַטְעִיה וּבַיּוֹמָא שְׁבִיעֵאָה שַׁבָּתָא לֹא יְהִי בֵיה:

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן-הָעֵם דְּלִקַּט וְלֹא מִצֵּאוּ: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן-הָעֵם דְּלִקַּט וְלֹא מִצֵּאוּ: וַהֲוֹה בַיּוֹמָא שְׁבִיעֵאָה נִכְפוּ מִן עַמָּא דְּמִלְקַט וְלֹא אִשְׁכַּחוּ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עַד-אַנְהּ מֵאַנְתֶּם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְתוֹרָתַי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עַד-אַנְהּ מֵאַנְתֶּם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְתוֹרָתַי: וְאָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה עַד אֵימְתִי אֶתִּין מִסְרִבִּין לְמִטְר פְּקוּדֵי וְאוֹרֵיתִי:

רְאוּ כִּי-יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל-כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לָחֶם יוֹמִים שְׁבוּ | אִישׁ תַּחְתּוּי אֶל-יַעַב אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: רְאוּ כִּי-יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת עַל-כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לָחֶם יוֹמִים שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוּי אֶל-יַעַב אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: הַזֶּה אֲרִי יְהוָה יְהִי לָכֹן שַׁבָּתָא עַל כֵּן הוּא יְהִי לָכֹן בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה לָחֶם תְּרִין יוֹמִין תִּיבּוּ אֲנַשׁ תַּחֲתוֹהִי לֹא יִפּוֹק אֲנַשׁ מֵאַתְרֵיה בַּיּוֹמָא שְׁבִיעֵאָה:

וַיִּשְׁפְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: וַיִּשְׁפְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: וְנָתַן עַמָּא בַּיּוֹמָא שְׁבִיעֵאָה:

וַיִּקְרְאוּ בֵית-יִשְׂרָאֵל אֶת-שְׁמוֹ מִן וְהוּא כְּזָרַע גֹּד לָכֹן וַטַּעְמוֹ כַּעֲפִיתָת בְּדָבָשׁ: וַיִּקְרְאוּ בֵית-יִשְׂרָאֵל אֶת-שְׁמוֹ מִן וְהוּא כְּזָרַע גֹּד לָכֹן וַטַּעְמוֹ כַּעֲפִיתָת בְּדָבָשׁ: וַקְרוּ בֵית יִשְׂרָאֵל יְת שְׁמִיה מִן וְהוּא כְּבַר זָרַע גֹּדָא תוֹר וַטַּעְמִיה כַּאֲסֻקְרִיטוֹן בְּדָבָשׁ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר עָנָה יְהוָה מִלְּא הַעֲמֹר מִפְּנֵי לְמִשְׁמַרְת לְדוֹתֵיכֶם לְמַעַן | יֵרְאוּ אֶת-הַלְּוָה אֲשֶׁר הָאֲבִלְוְהִי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר עָנָה יְהוָה מִלְּא הַעֲמֹר מִפְּנֵי לְמִשְׁמַרְת לְדוֹתֵיכֶם לְמַעַן | יֵרְאוּ אֶת-הַלְּוָה אֲשֶׁר הָאֲבִלְוְהִי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְאָמַר מֹשֶׁה דִּין פְּתִנְמָא דִּי פְקִיד יְהוָה מְלִי עַמָּא מַעֲיָה לְמִטְרָא דְדַרְיֹכּוֹן בְּדִיל דִּיחֲזוֹן יְת לְחַמָּא דִּי אוֹבְלִית יְתִכּוֹן בַּמִּדְבָּרָא כַּאֲפְקוּתִי יְתִכּוֹן מֵאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן קַח עֲנַנְעַת אַחַת וְתִן-שָׁמָּה מִלְּא-הַעֲמֹר מִן וְהַנַּח אֹתוֹ לְפָנַי יְהוָה לְמִשְׁמַרְת לְדוֹתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן קַח עֲנַנְעַת אַחַת וְתִן-שָׁמָּה מִלְּא-הַעֲמֹר מִן וְהַנַּח אֹתוֹ לְפָנַי יְהוָה לְמִשְׁמַרְת לְדוֹתֵיכֶם: וְאָמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סַב צְלוּחִית תְּדָא וְהִב תַּפְּן מְלִי עַמָּא מִן וְאַעֲנַע יְתִיה קָדָם יְהוָה לְמִטְרָא דְדַרְיֹכּוֹן:

כַּאֲשֶׁר צִוְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה וַיְנִיחֵהוּ אֶהָרָן לְפָנַי הָעֵדוּת
 לְמִשְׁמַרְתּוֹ: כַּאֲשֶׁר צִוְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה וַיְנִיחֵהוּ אֶהָרָן
 לְפָנַי הָעֵדוּת לְמִשְׁמַרְתּוֹ: כִּמְאֵ דִּי פִקִּיד יְהוָה לְמֹשֶׁה
 וַאֲנִנְעִיָּהּ אֶהָרָן קָדָם סַהְדוּתָא לְמִשְׁרָא:

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵכְלוּ אֶת־הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־נֶאֱמַר
 אֶל־אֶרֶץ נוֹשְׁבֹת אֶת־הַמָּן אֵכְלוּ עַד־נֶאֱמַר אֶל־קַנְצָה
 אֶרֶץ כְּנָעַן: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵכְלוּ אֶת־הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה
 עַד־נֶאֱמַר אֶל־אֶרֶץ נוֹשְׁבֹת אֶת־הַמָּן אֵכְלוּ עַד־נֶאֱמַר
 אֶל־קַנְצָה אֶרֶץ כְּנָעַן: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵכְלוּ יְת מִנְּא
 אַרְבָּעִין שָׁנִין עַד דְּמִיתִיהוֹן לְאַרְשָׁא יְתַבְתָּא יְת מִנְּא
 אֵכְלוּ עַד דְּאָתוּ לְסִיפֵי אַרְשָׁא דְכְנָעַן:

וְהַעֲמַר עֲשָׂרִית הַאִיפָה הוּא:

וְהַעֲמַר עֲשָׂרִית הַאִיפָה הוּא:

וְעִמְרָא חֹד מִן עִסְרָא בְתַלְתָּ סְאִין הוּא:

תפלה על הפרנסה

אֲתָהּ הוּא יְהוָה^{אֱלֹהֵינוּ} לְבַדְּךָ אֲתָהּ עֲשִׂיתְ אֶת הַשָּׁמַיִם
 וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם, הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, הַיָּמִים
 וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאֲתָהּ מְחַיֶּה אֶת כָּלֶם. וְאֲתָהּ
 הוּא שֹׁעֲשִׂית נְפִישׁ וְנַפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת תָּמִיד עִם

אֲבוֹתֵינוּ - גַּם בַּמִּדְבָּר הַמִּטְרֶת לָהֶם לָחֶם מִן
 הַשָּׁמַיִם, וּמְצוֹר הַחֶלְמִישׁ הוֹצֵאת לָהֶם מַיִם.
 וְגַם נָתַת לָהֶם כָּל צְרִכֵיהֶם, שְׂמֵלוֹתָם לֹא
 בָּלְתָה מֵעַלֵיהֶם. כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֶסְדֶיךָ
 הָעֲצוּמִים תִּזְוַנְנוּ וְתַפְרִיחֵנוּ וְתַכְלֶלְכֵנוּ, וְתַסְפִּיק
 לָנוּ כָּל צְרִכֵינוּ וְצָרֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 הַמְרוּבָּבִים, בְּמִלּוֹי וּבְרוּחַ בְּלִי טָרַח וְעִמָּל גְּדוֹל
 מַתַּחַת יָדְךָ הַנְּקִיָּה וְלֹא מַתַּחַת יָדֵי בָשָׂר וְדָם:
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה^{אֱלֹהֵינוּ} אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי
 שְׂתַכִּין לִי וּלְאֲנָשֵׁי בֵּיתִי כָּל מַחְסוֹרֵנוּ, וְתַזְמִין
 לָנוּ כָּל צְרִכֵנוּ לְכָל יוֹם וַיּוֹם מִתֵּינוּ דִּי
 מַחְסוֹרֵנוּ, וְלְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה מִשְׁעוֹתֵינוּ דִּי
 סְפוּקָנוּ, וְלְכָל עֵצֶם מֵעֲצָמֵינוּ דִּי מַחֲיֵתָנוּ מִיָּדְךָ
 הַטּוֹבָה וְהַרְחֵבָה, וְלֹא כְּמַעוֹט מִכְּעַלְיָנוּ וְקוֹצֵר
 חֶסְדֵינוּ וּמְזֵעִיר גְּמוּלוֹתֵינוּ וַיְהִי מְזוּנוֹתֵי
 וּמְזוּנוֹת אֲנָשֵׁי בֵּיתִי וְזָרְעִי וְזָרְעֵי מְסוּרִים
 בְּיָדְךָ וְלֹא בְּיַד בָּשָׂר וְדָם:

פרקי אבות

מסידור שיר ציון

פרק א'

(א) מֹשֶׁה קָבַל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמִסְרָהּ לַיהוֹשֻׁעַ, וַיהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים לְנָבִיאִים, וְנָבִיאִים מִסְרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְנָסֶת הַגְּדוֹלָה. הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: הָיוּ מְתוּנִים בַּדִּין, וְהֵעֲמִידוּ תְלֻמִּידִים הַרְבֵּה, וַעֲשׂוּ סִיג לַתּוֹרָה: (ב) שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מוֹשְׁרֵי כְנָסֶת הַגְּדוֹלָה. הוּא הָיָה אוֹמֵר: עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד, עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִילוּת חַסְדִּים: (ג) אֲנִטְיִגְנוּס אִישׁ סוֹכֵן קָבַל מוֹשְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אֵל תְּהִיו כַּעֲבָדִים הַמּוֹשְׁמֵשִׁין אֶת הָרֵב עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, אֲלֵא הָיוּ כַּעֲבָדִים הַמּוֹשְׁמֵשִׁין אֶת הָרֵב שְׂלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, וַיְהִי מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם: (ד) יוֹסִי בֶן יוֹעָזֵר אִישׁ צַרְדָּה וַיֹּסִי בֶן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם קִבְּלוּ מֵהֶם. יוֹסִי בֶן יוֹעָזֵר אִישׁ צַרְדָּה אוֹמֵר: יְהִי בֵיתְךָ בֵּית וְעַד לְחַכְמַיִם, וַיְהִי מִתְאַבֵּק בַּעֲפֹר רַגְלֵיהֶם, וַיְהִי שׂוֹתֵהּ בַּצֵּמָא אֶת דְּבָרֵיהֶם: (ה) יוֹסִי בֶן יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם אוֹמֵר: יְהִי בֵיתְךָ פְתוּחַ לְרוּחָהּ, וַיְהִי עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתְךָ, וְאֵל תְּרַבֵּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה. בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ, קַל וְחֹמֶר בְּאִשְׁתׁ חֲבֵרוֹ. מִכָּאֵן אָמְרוּ חַכְמַיִם: כֹּל זְמַן שָׂאֲדָם מִרְבֵּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה, גּוֹרֵם רָעָה לְעַצְמוֹ, וּבּוֹטֵל מִדְּבָרֵי תּוֹרָה, וְסוֹפּוֹ יוֹרֵשׁ גִּיהֶנֶם: (ו) יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה וְנִתְאִי הָאֲרֵבֶלִי קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה אוֹמֵר: עֲשֵׂה לָךְ רֵב, וְקַנְיָה לָךְ חֵבֵר, וַיְהִי דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת: (ז) נִתְאִי

הָאֲרֵבֶלִי אוֹמֵר: הִרְחַק מִשְׁכַּן רָע, וְאֵל תִּתְחַבֵּר לְרָשָׁע, וְאֵל תִּתְיַאֵשׁ מִן הַפְּרַעַנּוֹת: (ח) יְהוּדָה בֶּן טַפַּי וְשִׁמְעוֹן בֶּן שִׁטַּח קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוּדָה בֶּן טַפַּי אוֹמֵר: אֵל תַּעֲשֵׂ עֲצֻמָּה כְּעוֹרְכֵי הַדִּינִין. וּכְשִׁיחָיו בַּעֲלֵי דִינִין עוֹמְדִים לְפָנֶיךָ - יְהִיו בְּעֵינֶיךָ כְּרָשָׁעִים. וּכְשִׁנְפֹטָרִים מִלְּפָנֶיךָ - יְהִיו בְּעֵינֶיךָ כְּזֹפְאִין, כְּשִׁקְבָלוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין: (ט) שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁטַּח אוֹמֵר: הָיוּ מִרְבֵּה לְחַקֵּר אֶת הָעֵדִים, וַיְהִי זֶהִיר בְּדַבְרֵיךָ, שְׂמָא מִתּוֹכֶם יִלְמְדוּ לְשַׁקֵּר: (י) שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיֹון קִבְּלוּ מֵהֶם. שְׁמַעְיָה אוֹמֵר: אֲהוּב אֶת הַמְּלָאכָה, וְשִׂנְאָ אֶת הַרְבֵּנּוֹת, וְאֵל תִּתְנוּדַע לְרָשׁוֹת: (יא) אֲבַטַלְיֹון אוֹמֵר: חַכְמַיִם - הִזְהָרוּ בְּדַבְרֵיכֶם, שְׂמָא תַחֲוּבוּ חוֹבֵת גְּלוּת וְתַגְלוּ לְמִקּוֹם מַיִם הָרָעִים, וַיִּשְׁתּוּ הַתְּלַמִּידִים הַפְּאִים אַחֲרֵיכֶם וַיִּמּוּתוּ, וְנִמְצָא שֵׁם שָׁמַיִם מִתְחַלְלֵל: (יב) הִלְלֵ וְשִׁמְאִי קִבְּלוּ מֵהֶם. הִלְלֵ אוֹמֵר: הָיוּ מִתְלַמְּדֵי שֵׁל אַחֲרָן, אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה: (יג) הוּא הָיָה אוֹמֵר: נִגְדַ שְׂמָא - אֲבַד שְׁמִיָהּ. וְדָלָא מוֹסִיף - יִסְרָף. וְדָלָא יִלְיָהּ, קִטְלָא - חֵיב. וְדֹאשְׁתַּמְשׁ בְּתַנְיָא - חֲלָף: (יד) הוּא הָיָה אוֹמֵר: אִם אֵין אֲנִי לִי - מִי לִי. וּכְשִׁאֲנִי לְעַצְמִי - מָה אֲנִי. וְאִם לֹא עֲכָשִׁיו - אִימַתִּי: (טו) שְׂמַאי אוֹמֵר: עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ קִבְעָה. אָמַר מְעַט וַעֲשֵׂה הַרְבֵּה, וַיְהִי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּסִבָּר פָּנִים יְפוּת: (טז) רַבִּין גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: עֲשֵׂה לָךְ רֵב, וְהִסְתַּלַּק מִן הַסִּפְקָה, וְאֵל תְּרַבֵּה לְעֵשֶׂר אָמְדוֹת: (יז) שְׁמַעוֹן בֶּנְזוֹ אוֹמֵר: כֹּל יָמֵי גְדֻלָּתִי בֵּין הַחַכְמַיִם, וְלֹא מְצָאתִי לְגוֹף טוֹב אֲלֵא שְׁתִּיקָה. וְלֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר, אֲלֵא

המעשה. וכל המרבה דברים, מביא חטא (ח) רבן שמעון בן גמליאל אומר: על שלשה דברים העולם עומד, על הדין ועל האמת ועל השלום, שנאמר: אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם:

פרק ב'

(א) רבי אומר: איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם, כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם. והיו זהיר במצוה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרך של מצות. והיו מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עברה כנגד הפסדה. והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עברה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואין שומעת, וכל מעשיך בפסד נכתבין:

(ב) רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר: יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון. וכל תורה שאין עמה מלאכה - סופה בטלה וגוררת עון. וכל העמלים עם הצבור, יהיו עמלים עמהם לשם שמים, שזכות אבותם מסייעתן וצדקתם עומדת לעד. ואתם, מעלה אני עליכם שכר הרבה פאלו עשיתם: (ג) הוו זהירין ברשותי, שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן. גראין פאוהבין בשעת הנאתן, ואין עומדין לו לאדם בשעת דתקו: (ד) הוא היה אומר: עשה רצונו ברצונה, כדי שיעשה רצונה ברצונו. בטל רצונה מפני רצונו, כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונה. הלל אומר: אל תפרש מן הצבור, ואל תאמן בעצמך עד יום מותך, ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמע

שסופו להשמע. ואל תאמר לבשאפנה אשנה, שמא לא תפנה: (ה) הוא היה אומר: אין בור ירא חטא, ולא עם הארץ חסיד, ולא הבישן למד, ולא הקפדן מלמד, ולא כל המרבה בסחורה מתבים. ובמקום שאין אנשים, השתדל להיות איש: (ו) אף הוא ראה גדולת אחת שצפה על פני המים. אמר: על האטפת-אטפוד.

וסוף מטייפוד יטופוין: (ז) הוא היה אומר: מרבה כשר מרבה רמה. מרבה נכסים - מרבה דאגה. מרבה נשים - מרבה כשפים. מרבה שפחות - מרבה זמה. מרבה עבדים - מרבה גזל. מרבה תורה - מרבה חיים. מרבה ישיבה - מרבה חכמה. מרבה עצה - מרבה תבונה. מרבה צדקה - מרבה שלום. קנה שם טוב - קנה לעצמו. קנה לו דברי תורה - קנה לו חיי העולם הבא: (ח) רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי. הוא היה אומר: אם למדת תורה הרבה, אל תחזיק טובה לעצמך - כי לך נוצרת. חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי, ואלו הן: רבי אליעזר בן הרקנוס, ורבי יהושע בן חנניה, ורבי יוסי הכהן, ורבי שמעון בן נתנאל, ורבי אלעזר בן ערך. הוא היה מונה שבתן: רבי אליעזר בן הרקנוס - בור סוד שאינו מאבד טפה. רבי יהושע בן חנניה - אשרי יולדתו. רבי יוסי הכהן - חסיד. רבי שמעון בן נתנאל - ירא חטא. ורבי אלעזר בן ערך - מעין המתגבר. הוא היה אומר: אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים, ואליעזר בן הרקנוס בכף שניה, מכריע את כלם. אבא שאול אומר משמו: אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ורבי אליעזר בן הרקנוס

אף עמהם, ורבי אלעזר בן ערף בכך שניה, מכריע את בָּרַם:
 (ט) אָמַר לָהֶם: עָאז וְרַאוּ אִיזוּהֵי דְרַךְ יִשְׂרָאֵל שִׁידְבַק בַּהּ הָאָדָם.
 רבי אליעזר אומר: עין טובה. רבי יהושע אומר: חבר טוב.
 רבי יוסי אומר: שכן טוב. רבי שמעון אומר: הרוצה את העולד.
 רבי אלעזר אומר: לב טוב. אָמַר לָהֶם: רוּזָא אֲנִי אֶת דְּבָרֵי
 אֱלֵעֶזֶר בֶּן עֶרְךָ מִדְּבָרֵיכֶם, שֶׁבְכֹלֵל דְּבָרָיו דְּבָרֵיכֶם. אָמַר לָהֶם
 עָאז וְרַאוּ אִיזוּהֵי דְרַךְ רָעָה שִׁיתְרַחֵק מִמְּנָה הָאָדָם. רבי אליעזר
 אומר: עין רעה. רבי יהושע אומר: חבר רע. רבי יוסי אומר:
 שכן רע. רבי שמעון אומר: הלוה ואינו משלם. אָחַד הַלּוֹה מִן
 הָאָדָם - כְּלוֹה מִן הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר: לֹוֹה רָשָׁע וְלֹא
 יִשְׁלַם, וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן. רבי אלעזר אומר: לב רע. אָמַר לָהֶם:
 רוּזָא אֲנִי אֶת דְּבָרֵי אֱלֵעֶזֶר בֶּן עֶרְךָ מִדְּבָרֵיכֶם, שֶׁבְכֹלֵל דְּבָרָיו
 דְּבָרֵיכֶם: (י) הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים. רבי אליעזר אומר: יְהִי
 כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ בְּשִׁלְךָ, וְאֵל תְּהִי נוֹחַ לְכַעַס. וְשׁוּב יוֹם
 אָחַד לְפָנָי מוֹתֵתְךָ. וְהוּי מִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד אוֹרֵן שֶׁל חֲכָמִים, וְהוּי
 זְהִיר בְּגַחְלָתְךָ שֶׁלֹא תִפְוֶה, שֶׁנֶּשְׁיִכְתֵּן נְשִׁיכַת שׁוּעַל, וְעַקִּיצָתְךָ
 עַקִּיצַת עַקְרָב, וְלִחְיִשְׁתֵּן לְחִישַׁת שָׂרָף, וְכָל דְּבָרֵיהֶם כְּגַחְלֵי אִשׁ:
 (יא) רבי יהושע אומר: עין הרע, וְיִצָר הָרַע, וְשִׁנְאֵת הַבְּרִיּוֹת,
 מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: (יב) רבי יוסי אומר: יְהִי מָמוֹן
 חֲבֵרְךָ חָבִיב עֲלֶיךָ בְּשִׁלְךָ. וְהִתְקַן עֲצֻמְךָ לְלַמֵּד תּוֹרָה, שְׂאִינָה
 יִרְשָׁה לָךְ. וְכָל מַעֲשִׂיךָ יְהִיוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם: (יג) רבי שמעון אומר:
 הוּי זְהִיר בְּקִרְיַאת שְׁמַע. וְכִשְׂאֵתָה מִתְפַּלֵּל, אַל תַּעַשׂ תְּפִלָּתְךָ

קָבַע, אֲלֵא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לְפָנָי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר:
 כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא אֶרְךָ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְנָחָם עַל הָרָעָה. וְאֵל
 תְּהִי רָשָׁע בְּפָנָי עֲצֻמְךָ: (יד) רבי אלעזר אומר: הוּי שְׂקוּד לְלַמֵּד
 תּוֹרָה, וְדַע מַה שֶׁתָּשִׁיב לְאַפִּיקוֹרוֹם. וְדַע לְפָנָי מִי אֶתָּה עָמֵל.
 וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלֹאכְתְּךָ שִׁישְׁלָם לָךְ שְׂכָר פְּעֻלָּתְךָ: (טו) רבי
 טרפון אומר: היום קצר והמלאכה מרובה, והפועלים עצלים,
 והשכר הרבה, וּבַעַל הַבַּיִת דוֹחֵק: (טז) הוּא הָיָה אֹמֵר: לֹא
 עָלֶיךָ הַמְּלָאכָה לְגַמֵּר, וְלֹא אֶתָּה בֶּן חוֹרִין לְבַטֵּל מִמְּנָה. אִם
 לְמַדְתָּ תּוֹרָה הֲרַבָּה, נוֹתְנִים לָךְ שְׂכָר הֲרַבָּה. וְנֶאֱמָן הוּא
 בַּעַל מְלֹאכְתְּךָ שִׁישְׁלָם לָךְ שְׂכָר פְּעֻלָּתְךָ. וְדַע, מִתֵּן שְׂכָרְךָ שֶׁל
 צַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא:

פרק ג'

(א) עֲקָבְיָא בֶּן מַהֲלֵלָאֵל אֹמֵר: הַסֵּתֶפֶל בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים וְאִי
 אֶתָּה בָּא לְיַדֵּי עֲבָרָה. דַּע מֵאִין בָּאתִי, וְלֹאֵן אֶתָּה הוֹלֵךְ, וְלְפָנָי
 מִי אֶתָּה עֵתִיד לְתַן דִּין וְחֲשַׁבּוֹן. מֵאִין בָּאתִי - מִטְּפָה סְרוּיָה,
 וְלֹאֵן אֶתָּה הוֹלֵךְ - לְמָקוֹם עֶפְרָר רָפוּה וְתוֹלְעָה. וְלְפָנָי מִי אֶתָּה
 עֵתִיד לְתַן דִּין וְחֲשַׁבּוֹן - לְפָנָי מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא: (ב) רבי חנינא סגן הפהנים אומר: הוּי מִתְפַּלֵּל בְּשִׁלּוּמָה שֶׁל
 מְלָכוֹת, שְׂאֵלְמָלָא מוֹרָאָה, אִישׁ אֶת רַעְהוּ חַיִּים בְּלָעוּ: (ג) רבי
 חנניא בן תרדיון אומר: שְׁנַיִם שְׂיוֹשְׁבֵינִי וְאִין בִּינֵיהוֹן דְּבָרֵי
 תּוֹרָה - הָרִי זֶה מוֹשֵׁב לְעַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: וּבְמוֹשֵׁב לְעַיִם לֹא יִשָּׁב.
 אֲבָל שְׁנַיִם שְׂיוֹשְׁבֵינִי וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם דְּבָרֵי תּוֹרָה - שְׂכִינָה שְׂרוּיָה

ביניהם, שנאמר: אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו ויקשב יהוה וישמע ויפתב ספר זכרון לפניו ליראי יהוה ולחשבי שמו. אין לי אלא שנים. מניין שאפלו אחד שיושב ועוסק בתורה, שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר, שנאמר: ישב בדרך ויידם כי נטר עליו: (ד) רבי שמעון אומר: שלשה שאפלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו מזבחי מתים, שנאמר: כי כל שלחנות מלאו קיא עאה בלי מקום. אבל שלשה שאפלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו משלחנו של מקום ברוך הוא, שנאמר: וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהוה: (ה) רבי חנינא בן חנינאי אומר: הנעור בליילה ותמהלה בדרך וחידי והמפנה לבו לבטלה - הרי זה מתחייב בנפשו: (ו) רבי נחוניא בן הקנה אומר: כל המקבל עליו על תורה - מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ. וכל הפורק ממנו על תורה-גותנין עליו על מלכות ועל דרך ארץ: (ז) רבי חלפתא בן דוסא איש כפר חנניה אומר: עשרה שיושבין ועוסקין בתורה, שכינה שרויה ביניהם, שנאמר: אלהים נצב בעדת אל. ומנין אפלו חמשה, שנאמר: ואגדתו על ארץ יסדה. ומנין אפלו שלשה, שנאמר: בקרב אלהים ישפט. ומנין אפלו שנים, שנאמר: אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו ויקשב יהוה וישמע. ומנין אפלו אחד, שנאמר: בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך: (ח) רבי אלעזר איש ברתותא אומר: תן לו משלו, שאתה ושלך שלו. וכן בדרך הוא אומר: כי מן הכל

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

ומידך נתנו לך: (ט) רבי שמעון אומר: המהלך בדרך ושונה ומפסיק ממשנתו ואומר: מה נאה אילן זה ומה נאה ניר זה, מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו: (י) רבי דוסתאי ברבי ינאי משום רבי מאיר אומר: כל השוכח דבר אחד ממשנתו, מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו, שנאמר: רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך. יכל אפלו תקפה עליו משנתו, תלמוד לומר: ופן יסורו מדבבך כל ימי חייך, הא אינו מתחייב בנפשו עד שישב ויסירם מדבבו: (יא) רבי חנינא בן דוסא אומר: כל שיראת חטאו קודמת להחמתו - חמתו מתקיימת. וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו - אין חכמתו מתקיימת: (יב) הוא היה אומר: כל שמעשיו מרבין מחכמתו - חכמתו מתקיימת. וכל שחכמתו מרבה ממעשיו - אין חכמתו מתקיימת: (יג) הוא היה אומר: כל שרוח הבריות נוחה הימנו - רוח המקום נוחה הימנו. וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו - אין רוח המקום נוחה הימנו: (יד) רבי דוסא בן הרפנים אומר: שנה של שחרית, ויין של צהרים, ושיחת הילדים, ושיבת בתי כנסיות של עמי הארץ, מוציאין את האדם מן העולם: (טו) רבי אלעזר המודעי אומר: המחלל את הקדשים, והמבזה את המועדות, והמלביין פני חברו ברבים, והמפר בריתו של אברהם אבינו עליו השלום, והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה, אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים, אין לו חלק לעולם הבא: (טז) רבי ישמעאל אומר: הוי קל לראש

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

וְנָח לְתַשְׁחֶרֶת, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּשִׂמְחָה: (יז) רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: שְׂחֹק וְקִלּוֹת רֹאשׁ - מְרַגְּלִין לְעֵרְוָה. מִסּוּרֵת - סִיג לְתוֹרָה. מַעֲשָׂרוֹת - סִיג לְעֵשֶׂר. נְדָרִים - סִיג לְפְרִישׁוֹת. סִיג לְחֻכְמָה - שְׂתִיקָה: (יח) הוּא הָיָה אֹמֵר: חֲבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְצַלְמֵם. חֶפְזָה יִתְרָה נִוְדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְצַלְמֵם, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי בְצַלְמֵם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּבְרְאוּ בְנִים לְמָקוֹם. חֶפְזָה יִתְרָה נִוְדַעַת לָהֶם שֶׁנִּבְרְאוּ בְנִים לְמָקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם. חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּתְּנָן לָהֶם כְּלֵי חֲמֻדָּה. חֶפְזָה יִתְרָה נִוְדַעַת לָהֶם שֶׁנִּתְּנָן לָהֶם כְּלֵי חֲמֻדָּה שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִּי אֵל תַּעֲזֹבוּ: (יט) הַכֹּל צָפוּי, וְהַרְשׁוֹת נִתּוּנָה, וּבְטוֹב הָעוֹלָם נִדוּן. וְהַכֹּל לְפִי רֵב הַמַּעֲשֵׂה: (כ) הוּא הָיָה אֹמֵר: הַכֹּל נִתּוֹן בְּעֵרְבוֹן, וּמַצּוּדָה פְּרוּסָה עַל כָּל הַחַיִּים. הַחֲנוּת פְּתוּחָה, וְהַחֲנוּנִי מְקִיף, וְהַפְּנִיגָה פְּתוּחָה, וְהַיָּד בּוֹתֶבֶת, וְכָל הַרוּצָה לְלוֹת יָבֹא וְיִלְוֶה, וְהַגַּפְּאִים מַחֲזִירִים תְּדִיר בְּכָל יוֹם, וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם מוֹדַעְתּוֹ וְשִׂלָּא מוֹדַעְתּוֹ, וַיֵּשׁ לָהֶם עַל מַה שֵׁיִסְמוּכּוֹ, וְהַיָּדִין דִּין אֱמֶת, וְהַכֹּל מִתְּקַן לְפִסְעוּדָה: (כא) רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אֹמֵר: אִם אֵין תּוֹרָה - אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ. אִם אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ - אֵין תּוֹרָה. אִם אֵין חֻכְמָה - אֵין יְרָאָה. אִם אֵין יְרָאָה - אֵין חֻכְמָה. אִם אֵין בִּינָה - אֵין דַּעַת. אִם אֵין דַּעַת - אֵין בִּינָה. אִם אֵין קַמְחָה - אֵין תּוֹרָה. אִם אֵין תּוֹרָה - אֵין קַמְחָה: (כב) הוּא הָיָה אֹמֵר: כָּל שֶׁחֲכַמְתּוֹ מְרַבָּה מִמַּעֲשָׂיו, לָמָּה הוּא דוֹמָה, לְאֵילָן שֶׁעֲנָפוּי מְרַבִּין וְשָׂרְשָׁיו מְעַטִּין, וְהָרוּחַ בָּאָה

וְעוֹקְרַתּוֹ וְהוֹפְכָתּוֹ עַל פָּנָיו, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה כְּעֵרְעָר בְּעֵרְבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֹא טוֹב וְשָׂכֵן חֲרָרִים בְּמִדְבַּר אֶרֶץ מִלְחָה וְלֹא תִשָּׁב. אֲבָל כָּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרַבִּין מִחֻכְמָתּוֹ, לָמָּה הוּא דוֹמָה, לְאֵילָן שֶׁעֲנָפוּי מְעַטִּין וְשָׂרְשָׁיו מְרַבִּין, שֶׁאֲפָלוּ כָּל הַרוּחוֹת שֶׁנִּפְעוּלָם בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ אֵין מְזִיזִין אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתוֹלַע עַל מַיִם וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שָׂרְשָׁיו וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֹא חֵם, וְהָיָה עֲלֵהוּ רַעֲנָן, וּבִשְׁנַת בְּעֵרַת לֹא יִדָּאָה, וְלֹא יִמִּישׁ מַעֲשׂוֹת פְּרִי: (כג) רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן חֲסִמָּא אֹמֵר: קִנְיִן וּפְתַחֵי נְדָה - הֵן הֵן גּוֹפֵי הַלְבוּת. תְּקוּפוֹת וְגַמְטְרִיאוֹת - פְּרַפְרָאוֹת לְחֻכְמָה:

פרק ד'

(א) בֶּן זֹמְאָ אֹמֵר: אֵיזְהוּ חָכָם - הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר: מִכָּל מְלַמְדֵי הַשִּׁבְלֵתִי כִּי עֲדוּתְךָ שִׂיחָה לִּי. אֵיזְהוּ גִבּוֹר - הַפּוֹכֵשׁ אֶת יָצְרוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: טוֹב אֶרֶךְ אִפְסִים מִגִּבּוֹר וּמִשֵּׁל בְּרוּחוֹ מִלְכָּד עִיר. אֵיזְהוּ עָשִׂיר - הַשֹּׁמֵחַ בְּחֻלְקוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: יָגִיעַ כַּפִּיָּךְ כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרֶךְ וְטוֹב לָךְ. אֲשֶׁרֶךְ - בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְטוֹב לָךְ - לְעוֹלָם הַבָּא. אֵיזְהוּ מְכַבֵּד - הַמְּכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי מְכַבְּדֵי אֲבָבָד וּבְזֵי יִקְלוּ: (ב) בֶּן עֲזַאִי אֹמֵר: הָיִי רִץ לְמַצְוָה קְלָה, וּבִזְרָח מִן הַעֲבָרָה. שֶׁמַּצְוָה גּוֹרֶרֶת מַצְוָה, וְעַבְרָה גּוֹרֶרֶת עֲבָרָה. שֶׁשֹּׁכֵר מַצְוָה - מַצְוָה. וְשֹׁכֵר עֲבָרָה - עֲבָרָה: (ג) הוּא הָיָה אֹמֵר: אֵל תְּהִי בּוֹ לְכָל אָדָם, וְאֵל תְּהִי מִפְּלִיג לְכָל דְּבַר, שֶׁאֵין לָךְ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ שְׂעָה וְאֵין לָךְ דְּבַר שֶׁאֵין לוֹ מְקוֹם: (ד) רַבִּי לְוִיטָס אִישׁ יְבֵנָה אֹמֵר: מְאֹד מְאֹד הָיִי שֹׁפֵל רוּחַ, שֶׁתְּקַנְתָּ אֲנוּשׁ - רַמָּה: (ה) רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן

ברוקא אומר: כל המחלל שם שמים בפתר - נפדעין ממנו בגלוי.
 אחד שנגג ואחד מזיד בחלול השם: (י) רבי ישמעאל אומר:
 הלומד תורה על מנת ללמוד - מספיקין בידו ללמוד וללמוד.
 והלומד על מנת לעשות - מספיקין בידו ללמוד וללמוד לשמר
 ולעשות: (יז) רבי צדוק אומר: אל תעשם עטרה להתגדל בהם,
 ולא קרדם לחפור בהם. וכך היה הלל אומר: ודאשתמש בתנא-
 חלף. הא למדת, כל הנחנה מדברי תורה - נוטל חייו מן העולם:
 (ח) רבי יוסי אומר: כל המכבד את התורה-גופו מכבד על הפריות.
 וכל המחלל את התורה-גופו מחלל על הפריות: (ט) רבי ישמעאל
 בנו אומר: החושף עצמו מן הדין - פורק ממנו איבה וגזל
 ושבועת שוא. והגם לבו בהוראה - שוטח רשע וגם רוח: (י) הוא
 היה אומר: אל תהי דן יחידי, שאין דן יחידי אלא אחד. ואל
 תאמר קבלו דעתי, שהן רשאים ולא אתה: (יא) רבי יונתן אומר:
 כל המקיים את התורה מעני - סופו לקנמה מעשר. וכל המבטל
 את התורה מעשר - סופו לבטלה מעני: (יב) רבי מאיר אומר:
 הוי ממעט בעסק-ועסוק בתורה. והוי שפל רוח בפני כל אדם.
 ואם בפתלת מן התורה - יש לך בטלים הרבה כנגדך. ואם עמלת
 בתורה - יש לך שכל הרבה לתן לך: (יג) רבי אליעזר בן יעקב
 אומר: העושה מצוה אחת - קונה לו פרקליט אחד. והעובר
 עברה אחת - קונה לו קטיגור אחד. תשובה ומעשים טובים -
 כתרים בפני הפרענות: (יד) רבי יוחנן הסנדלר אומר: כל כנסיה
 שהיא לשם שמים - סופה להתקיים. ושאינה לשם שמים -

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעמקה ולא לשום שימוש אחר

אין סופה להתקיים: (טו) רבי אלעזר בן שמוע אומר: יהי כבוד
 תלמידך חביב עליך כשליך, וכבוד חברך כמורא רבך, ומורא
 רבך כמורא שמים: (טז) רבי יהודה אומר: הוי זהיר בתלמוד,
 שישגנת תלמוד עולה זדון: (יז) רבי שמעון אומר: שלשה כתרים
 הם: פתר תורה וכתר כהנה וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על
 גביהן: (יח) רבי נהוראי אומר: הוי גולה למקום תורה ואל תאמר
 שהיא תבוא אחריך, שתברך יקיימה בידך. ואל בינתך אל תשען:
 (יט) רבי ינאי אומר: אין בידנו לא משללות הרשעים ואף לא
 מיסורי הצדיקים: (כ) רבי מתניא בן חרש אומר: הוי מקדים
 בשלום כל אדם. והוי זנב לאריות, ואל תהי ראש לשועלים:
 (כא) רבי יעקב אומר: העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם
 הבא. התקן עצמך בפרוזדור - כדי שתכנס לפרקלין: (כב) הוא
 היה אומר: יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה,
 מכל חיי העולם הבא. ויפה שעה אחת של קורת רוח בעולם
 הבא, מכל חיי העולם הזה: (כג) רבי שמעון בן אלעזר אומר:
 אל תרצה את חברך בשעת בעסו, ואל תנחמהו בשעה שמתו
 מטרל לפניו, ואל תשאל לו בשעת נדרו, ואל תשתדל לראותו
 בשעת קלקלתו: (כד) שמואל הקטן אומר: בנפל אויבך אל
 תשמח ובכשלו אל יגל לבך, פן יראה יהוה ורע בעיניו
 והשיב מעליו אפו: (כה) אלישע בן אבויה אומר: הלומד ילד
 למה הוא דומה-לדיו כתובה על גיר חדש. והלומד זקן למה הוא
 דומה - לדיו כתובה על גיר מחוק: (כו) רבי יוסי בר יהודה איש

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעמקה ולא לשום שימוש אחר

כפר הנבלי אומר: הלומד מן הקטנים למה הוא דומה-לאוכל ענבים קהות ושותה יין מגתו. והלומד מן הזקנים למה הוא דומה - לאוכל ענבים בשולות ושותה יין ישן: (כז) רבי אומר: אל תסתכל בקנקן - אלא במה שיש בו. יש קנקן חדש מלא ישן, וישן שאפלו חדש אין בו: (כח) רבי אלעזר הקפר אומר: הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם: (כט) הוא הנה אומר: הילודים למות, והמתים להחיות, והחיים לדון. לידע להודיע ולהודע שהוא אל, הוא היוצר, הוא הבורא, הוא המבין, הוא הדין, הוא עד, הוא בעל דין, והוא עתיד לדון. ברוך הוא, שאין לפניו לא עולה ולא שכיחה ולא משוא פנים ולא מקח שחד, שחבל שריו. ודע שחבל לפי החשבון. ואל יבטיחך יצרך שהשאל בית מגום לו, שעל ברחק אתה נוצר, ועל ברחק אתה חי, ועל ברחק אתה מת, ועל ברחק אתה עתיד לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא:

פרק ה'

(א) בעשרה מאמרות נברא העולם. ומה תלמוד לומר, והלא במאמר אחד יכל להבראות, אלא להפרע מן הרשעים שמאגדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות, ולתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות: (ב) עשרה דורות מאדם ועד נח, להודיע כמה ארך אפים לפניו, שכל הדורות היו מכעיסין ובאים עד שהביא עליהם את מי המבול. עשרה דורות מגח ועד אברהם, להודיע כמה ארך אפים לפניו, שכל

הדורות היו מכעיסין ובאים, עד שבא אברהם וקבל שכר כלם: (ג) עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו עליו השלום ועמד בכלם, להודיע כמה חפתו של אברהם אבינו עליו השלום: (ד) עשרה נסים נעשו לאבותינו במצרים ועשרה על הים. עשרה נסיונות נסו אבותינו את המקום ברוך הוא במדבר, שנאמר: וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: (ה) עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש: לא הפילה אשה מריח בשר הקדש, ולא הסריח בשר הקדש מעולם, ולא נראה זבוב בבית המטבחים, ולא ארע קרי לכהן גדול ביום הכפורים, ולא כבו גשמים אש של עצי המערכה, ולא נצחה הרוח את עמוד העשן, ולא נמצא פסול בעמר ובשתי הלחם ובכלחם הפנים, עומדים צפופים ומשתחווים ורחים, ולא הזיק נחש ועקרב בירושלים מעולם, ולא אמר אדם לחברו צר לי המקום שאלין בירושלים: (ו) עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות, ואילו הן: פי הארץ, ופי הנאר, ופי האתון, והקשת, והמן, והמטה, והשמיר, והפתב, והמכתב, והלוחות. ויש אומרים: אף המזיקין, וקבורתו של משה, ואילו של אברהם אבינו. ויש אומרים: אף צבת בעבת עשויה: (ז) שבעה דברים בגלם ושבעה בחכם: חכם אינו מדבר בפני מי שהוא גדול ממנו בחכמה ובמנין, ואינו נכנס לתוך דברי חברו, ואינו נבהל להשיב, שואל פענין ומשיב בהלכה, ואומר על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון, ועל מה שלא שמע - אומר לא שמעתי,

ומורה על האמת. וְחִלּוּפֵיהֶן בְּגֵלָם: (ח) שְׂבָעָה מִיַּי פְּרַעֲנִיּוֹת
 בְּאֵין לְעוֹלָם עַל שְׂבָעָה גּוֹפֵי עֵבֶרָה: מִקְצָתָן מְעַשְׂרִין וּמִקְצָתָן
 אֵינָן מְעַשְׂרִין - רַעַב שֶׁל בַּעֲרַת בָּא, מִקְצָתָן רַעֲבִים וּמִקְצָתָן
 שְׂבָעִים. גָּמְרוּ וְשָׂלָא לְעֵשֶׂר - רַעַב שֶׁל מְהוּמָה וְשֶׁל בַּעֲרַת בָּא.
 וְשָׂלָא לְטוֹל אֶת הַחֲלָה-רַעַב שֶׁל כְּלָיָה בָּא. דְּבַר בָּא לְעוֹלָם עַל
 מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה שְׂלָא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין, וְעַל פְּרוֹת
 שְׂבִיעִית. חָרַב בָּאָה לְעוֹלָם עַל עֲנּוּי הַדִּין, וְעַל עֲזוּת הַדִּין, וְעַל
 הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה שְׂלָא כִּהְלָכָה: (ט) תִּיָּה רַעָה בָּאָה לְעוֹלָם עַל
 שְׂבוּעַת שׂוֹא, וְעַל חֲלוּל הַשֵּׁם. גְּלוּת בָּאָה לְעוֹלָם עַל עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה, וְעַל גְּלוּי עֲרִיּוֹת, וְעַל שְׂפִיכוֹת דָּמוֹם, וְעַל הַשְּׂמַטַּת
 הָאָרֶץ. בְּאַרְבַּעַת פְּרָקִים הַדְּבַר מֵתְרַבֵּה. בְּרַבִּיעִית, וּבְשִׁבְעִיעִית
 וּבְמוֹצָאֵי שְׂבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי חֲדָג שְׂפַכְלָ שָׁנָה וְשָׁנָה. בְּרַבִּיעִית-מִפְּנֵי
 מַעֲשֵׂר עָנִי שְׂבַשְׁלִישִׁית. בְּשִׁבְעִיעִית - מִפְּנֵי מַעֲשֵׂר עָנִי שְׂבַשְׁשִׁית.
 וּבְמוֹצָאֵי שְׂבִיעִית - מִפְּנֵי פְרוֹת שְׂבִיעִית. וּבְמוֹצָאֵי חֲדָג שְׂפַכְלָ
 שָׁנָה וְשָׁנָה - מִפְּנֵי גֹזַל מִתְּנוּת עֲנִיִּים: (י) אַרְבַּע מִדּוֹת בְּאָדָם:
 הָאוֹמֵר שְׂלֵי שְׂלֵי וְשִׁלְךָ שִׁלְךָ - זוֹ מִדָּה בִּיעוֹנִית. וַיֵּשׂ אוֹמְרִים: זוֹ
 מִדַּת סְדוּם. שְׂלֵי שִׁלְךָ וְשִׁלְךָ שְׂלֵי - עִם הָאָרֶץ. שְׂלֵי שִׁלְךָ וְשִׁלְךָ
 שִׁלְךָ - חֲסִיד. שְׂלֵי שְׂלֵי וְשִׁלְךָ שְׂלֵי - רָשָׁע: (יא) אַרְבַּע מִדּוֹת
 בְּדַעוֹת: נָח לְכַעַם וְנָח לְרַצוֹת - יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהַפְסְדוֹ. קָשָׁה
 לְכַעַם וְקָשָׁה לְרַצוֹת - יָצָא הַפְסְדוֹ בְּשְׂכָרוֹ. קָשָׁה לְכַעַם וְנָח
 לְרַצוֹת-חֲסִיד. נֹחַ לְכַעַם וְקָשָׁה לְרַצוֹת-רָשָׁע: (יב) אַרְבַּע מִדּוֹת
 בַּתְּלִמִּידִים: מַהֵר לְשָׁמַע וּמַהֵר לְאָבֵד - יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהַפְסְדוֹ.

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

קָשָׁה לְשָׁמַע וְקָשָׁה לְאָבֵד - יָצָא הַפְסְדוֹ בְּשְׂכָרוֹ. מַהֵר לְשָׁמַע
 וְקָשָׁה לְאָבֵד - חָכֵם. קָשָׁה לְשָׁמַע וּמַהֵר לְאָבֵד - זֶה חֶלְקֵי רָע:
 (יג) אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתַי צְדָקָה: הַרוֹצֵה שְׂיִתָּן וְלֹא יִתְּנוּ אַחֲרֵים-
 עֵינָיו רַעָה בְּשָׂל אַחֲרֵים. יִתְּנוּ אַחֲרֵים וְהוּא לֹא יִתֵּן - עֵינָיו רַעָה
 בְּשָׂלוֹ. יִתֵּן וְיִתְּנוּ אַחֲרֵים - חֲסִיד. לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אַחֲרֵים-
 רָשָׁע: (יד) אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכֵי לְבֵית הַמְּדַרְשׁ: הוֹלֵךְ וְאֵינּוּ עוֹשֶׂה-
 שְׂכָר הַלִּיכָה בְּיָדוֹ. עוֹשֶׂה וְאֵינּוּ הוֹלֵךְ - שְׂכָר מַעֲשֵׂה בְּיָדוֹ.
 הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה - חֲסִיד. לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה - רָשָׁע: (טו) אַרְבַּע
 מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים לְפָנֵי חֲכָמִים: סְפּוּג, וּמִשְׁפָּךְ, מְשַׁמְרֵת, וְנִפְחָה.
 סְפּוּג - שֶׁהוּא סוֹפֵג אֶת הַכֶּלֶל. מִשְׁפָּךְ - שֶׁמְכַנֵּס בָּזוֹ וּמוֹצִיא
 בָּזוֹ. מְשַׁמְרֵת - שֶׁמוֹצִיאָה אֶת הַיַּיִן וּקוֹלְטָת אֶת הַשְּׂמָרִים.
 וְנִפְחָה - שֶׁמוֹצִיאָה אֶת הַקֶּמַח וּקוֹלְטָת אֶת הַסֵּלֶת: (טז) כָּל אֲהַבָּה
 שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר - כְּטוֹל דְּבַר בְּטוֹלָה אֲהַבָּה. וְשֶׁאֵינָה תְלוּיָה
 בְּדָבָר - אֵינָה כְּטוֹלָה לְעוֹלָם. אֵיזוֹ הִיא אֲהַבָּה הַתְלוּיָה בְּדָבָר - זוֹ
 אֲהַבַת אֲמִנוֹן וְתָמָר. וְשֶׁאֵינָה תְלוּיָה בְּדָבָר - זוֹ אֲהַבַת דָּוִד
 וַיהוֹנָתָן: (יז) כָּל מַחְלֶקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם - סוֹפָה לְהַתְקִיֵּם.
 וְשֶׁאֵינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם - אֵין סוֹפָה לְהַתְקִיֵּם. אֵיזוֹ הִיא מַחְלֶקֶת
 שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם - זוֹ מַחְלֶקֶת הַלֵּל וְשַׁמַּאי. וְשֶׁאֵינָה לְשֵׁם
 שָׁמַיִם - זוֹ מַחְלֶקֶת קָרַח וְכֹל עֲדָתוֹ: (יח) כָּל הַמְזַנֵּה אֶת הָרַבִּים-
 אֵין חָטָא בָּא עַל יָדוֹ. וְכֹל הַמַּחֲטִיא אֶת הָרַבִּים - אֵין מִסְפִּיקִין
 בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. מִשָּׁה זָכָה וְזָכָה אֶת הָרַבִּים, זְכוּת הָרַבִּים
 תְּלוּי בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר: צְדָקַת יְהוָה עֲשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם יִשְׂרָאֵל.

מוגן לצפיה בלבד, לא להדפסה ולא להעתיקה ולא לשום שימוש אחר

יִרְבְּעֵם בְּן נִבְט חָטָא וְהַחֲטִיא אֶת הָרַבִּים, חָטָא הָרַבִּים תְּלִי בּוֹ, שְׁנַאֲמַר: עַל חַטָּאוֹת יִרְבְּעֵם אֲשֶׁר חָטָא וְאֲשֶׁר הַחֲטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל: (יט) כָּל מִי שֵׁישׁ בִּידוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הִלְלוּ, מִתְלַמְּדוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבְיָנוּ. וְשְׁלֹשָׁה דְבָרִים אַחֲרֵים, מִתְלַמְּדוֹ שֶׁל בְּלָעֵם הָרָשָׁע. עֵין טוֹבָה, וְרוּחַ נְמוּכָה, וְנַפֶּשׁ שְׁפָלָה, מִתְלַמְּדוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבְיָנוּ. עֵין רַעָה, וְרוּחַ גְּבוּהָה, וְנַפֶּשׁ רְחֹבָה, מִתְלַמְּדוֹ שֶׁל בְּלָעֵם הָרָשָׁע. מַה בֵּין תְּלַמְּדוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבְיָנוּ לְתְּלַמְּדוֹ שֶׁל בְּלָעֵם הָרָשָׁע: תְּלַמְּדוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבְיָנוּ, אוֹכְלֵין בְּעוֹלָם הַזֶּה וְנוֹחְלֵין בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁנַאֲמַר: לְהַנְחִיל אֶתְּבִי יֵשׁ, וְאַצְרִיתֵיהֶם אִמְלָא. אֲבָל תְּלַמְּדוֹ שֶׁל בְּלָעֵם הָרָשָׁע יוֹרְשֵׁין גִּיהֶנָם וְיוֹרְדִין לְבַאֵר שְׁחַת, שְׁנַאֲמַר: וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לְבַאֵר שְׁחַת, אֲנִשֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יַחֲצוּ יְמֵיהֶם, וְאַנִּי אֲבַטַח בְּךָ: (כ) יְהוּדָה בֶּן תִּימָא אוֹמַר: הָוִי עַז כְּנֹמֵר, וְקַל כְּנֹשֶׁר, וְרֵץ כְּעֵבִי, וְגִבּוֹר כְּאִרִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אֲבִיךָ שְׁבַשְׁמִים: (כא) הוּא הִיָּה אוֹמַר: עַז פְּנִים לְגִיהֶנָם, וּבִשְׁת פְּנִים לְבֵן עֲרֵן, יְחִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ: (כב) הוּא הִיָּה אוֹמַר: בֶּן חֲמִשׁ שָׁנִים לְמִקְרָא, בֶּן עֶשְׂרִי לְמִשְׁנָה, בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לְמַצּוֹת, בֶּן חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה לְתַלְמוּד, בֶּן שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְחֻפָּה, בֶּן עֶשְׂרִים לְרֵדָה, בֶּן שְׁלֹשִׁים לְכַת, בֶּן אַרְבָּעִים לְבִינָה, בֶּן חֲמִשִּׁים לַעֲצָה, בֶּן שִׁשִּׁים לְזִקְנָה, בֶּן שִׁבְעִים לְשִׁיבָה, בֶּן שְׁמוֹנִים לְגִבּוֹרָה, בֶּן תִּשְׁעִים לְשׁוֹת, בֶּן מֵאָה כְּאֵלוֹ מֵת וְעֹבֵר וּבִטֵּל מִן הָעוֹלָם: (כג) בֶּן בַּג אוֹמַר: חֲפֹךְ בָּהּ וְחֲפֹךְ בָּהּ - דְּכֻלָּא בָּהּ. וּבָהּ תַּחֲזִי, וְסִיב

וּבְלָה בַּהּ, וּמִנֵּה לָא תְזוּעַ, שְׂאִין לָךְ מִדָּה טוֹבָה חִימְנָה: (כד) בֶּן מוֹנֵן לְעַפְיָה בְּלַבָּד, לֹא לְהַדְפֵסָה וְלֹא לְהַעֲתִיקָה וְלֹא לְשׁוּם שִׁימוּשׁ אַחֵר מוֹנֵן לְעַפְיָה בְּלַבָּד, לֹא לְהַדְפֵסָה וְלֹא לְהַעֲתִיקָה וְלֹא לְשׁוּם שִׁימוּשׁ אַחֵר

פרקו'

(א) שָׁנֵי חֲכָמִים בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה, בְּרוּךְ שֶׁפָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם. רַבִּי מֵאִיר אוֹמַר: כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה לְשִׁמְחָה - זוֹכֵה לְדְבָרִים הַרְבֵּה. וְלֹא עוֹד, אֲלָא שְׂפָר הָעוֹלָם בְּלוֹ כְּדָאֵי הוּא לִו. נִקְרָא: רַע, אֲהוּב, אוֹהֵב אֶת הַמְּקוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת, מְשַׁמַּח אֶת הַמְּקוֹם, מְשַׁמַּח אֶת הַבְּרִיּוֹת, וּמְלַבֶּשֶׁתוֹ עֲנִיָּה וְיִרְאָה, וּמְכַשְׂרֵתוֹ לְהִיּוֹת צַדִּיק חָסִיד יֵשֶׁר וְנִאֲמָן, וּמְרַחֲקֵתוֹ מִן הַחֲטָא, וּמְקַרְבֵּתוֹ לְיַדֵי זְכוּת, וְנִהְיֵין מִפְּנֵי עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה בִּינָה וְגִבּוֹרָה, שְׁנַאֲמַר: לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה אֲנִי בִּינָה לִי גִבּוֹרָה. וְנוֹתַנְתָּ לִּי מְלַכּוֹת וּמְשֻׁלָּה וְחֻקוֹר דִּין, וּמְגַלִּין לִּי רְזִי תוֹרָה, וְנַעֲשֶׂה כְּמַעֲיָן הַמְּתַנַּבֵּר וּכְנֹהֵר שְׂאִינוּ פּוֹסֵק, וְהוּי צְנוּעַ וְאַרְךְ רוּחַ וּמוֹחַל עַל עַלְבוּנוֹ, וּמְגַדְּלֵתוֹ וּמְרוֹמְמֵתוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים: (ב) אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי: כָּכֵל יוֹם וַיּוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מִהַר חוֹרֵב וּמְכַרְזֵת וְאוֹמְרַת: אוּי לָהֶם לְבְרִיּוֹת מַעַלְבוּנָה שֶׁל תּוֹרָה, שְׂפָר מִי שְׂאִינוּ עוֹסֵק בְּתוֹרָה-נִקְרָא נְזוּר, שְׁנַאֲמַר: גִּזְם זֶהָב בְּאֵף חוֹזֵר, אִשָּׁה יָפָה וְסַרְת טָעַם. וְאוֹמַר: וְהִלַּחַת מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים הַפָּה וְהַמְּכַתֵּב מִכְּתַב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת עַל הַלְּחָת, אֵל תִּקְרָא חָרוּת אֲלָא חָרוּת, שְׂאִין לָךְ בֶּן חוֹרֵין אֲלָא מִי שְׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה. וְכֵל מִי שְׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה-חָרִי זֶה מִתְעַלֶּה, שְׁנַאֲמַר: וּמִמִּתְנָה נַחֲלִיאֵל, וּמִנַּחֲלִיאֵל בְּמוֹת: (ג) הַלּוֹמֵד מִחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד, אוֹ הִלְכָה אֶחָת, אוֹ פְּסוּק אֶחָד, אוֹ דְבוּר אֶחָד, אוֹ אִפְּלוֹ אוֹת אֶחָת, עָרִיךְ לְנַהֵג בּוֹ כְּבוֹד, שְׂפָן

מצינו בְּדוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאַחִיתָפַל אֱלֹא שְׁנֵי דְבָרִים בְּלָבָד, קָרְאוּ: רַבּוֹ אֱלוֹפוֹ וּמִידְעוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאַתָּה אֲנוּשׁ בְּעַרְפִי אֱלוֹפִי וּמִידְעִי. וְהִלָּא דְבָרִים קָל וְחֹמֶר, וּמָה דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא לָמַד מֵאַחִיתָפַל אֱלֹא שְׁנֵי דְבָרִים בְּלָבָד, קָרְאוּ רַבּוֹ אֱלוֹפוֹ וּמִידְעוֹ. הַלּוֹמֵד מִחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד, אִו הִלָּנָה אַחַת, אִו פְּסוּק אֶחָד, אִו דְּבוּר אֶחָד, אִו אֶפְסוּ אִוֹת אַחַת, עַל אַחַת בַּמָּה וּבַמָּה שֶׁצָּרִיךְ לְנַהֵג בּוֹ כְבוֹד. וְאִין כְּבוֹד אֱלֹא תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, וְתַמִּימִים יִנְחָלוּ טוֹב. וְאִין טוֹב אֱלֹא תוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ: (ד) כִּךְ הִיא דְרָבָה שֶׁל תּוֹרָה: פֶּת בַּמִּלַּח תֹּאכֵל, וּמִים בַּמִּשׁוּרָה תִשְׁתֶּה, וְעַל הָאָרֶץ תִּישָׁן, וְחַיֵּי צַעַר תַּחֲיֶה, וּבַתּוֹרָה אַתָּה עֹמֵל. וְאִם אַתָּה עוֹשֶׂה כֵן, אֲשֶׁרִיךְ וְטוֹב לָךְ. אֲשֶׁרִיךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לָךְ לְעוֹלָם הַבָּא: (ה) אֵל תִּבְקַשׁ גְּדוּלָה לְעַצְמְךָ וְאֵל תַּחַמּוּד כְּבוֹד. יוֹתֵר מִלְּמוֹדֶךָ עֲשֵׂה. וְאֵל תִּתְאַוֶּה לְשִׁלְחָנִים שֶׁל מְלָכִים, שֶׁשִּׁלְחָנֶךָ גְּדוּל מִשְׁלְחָנִים, וּכְתִירָךְ גְּדוּל מִכַּתְרִים. וְנֶאֱמַן הוּא בְּעַל מְלֹאכְתֶּךָ, שִׁישְׁלֵם לָךְ שֹׁכֵר פְּעֻלָּתֶךָ: (ו) גְּדוּלָה תוֹרָה יוֹתֵר מִן הַכְּהֵנָה וּמִן הַמְּלָכוֹת, שֶׁהַמְּלָכוֹת נִקְנִית בְּשִׁלְשִׁים מַעֲלוֹת, וְהַכְּהֵנָה בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבַּע, וְהַתּוֹרָה נִקְנִית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה דְבָרִים. וְאֵלֶּי הֵן: בְּתַלְמוּד, בְּשִׂמְיעַת הָאֶזְנִי, בְּעַרִיכַת שְׂפָתַיִם, בְּכַיִּנַת הַלֵּב, בְּאִמָּה, בְּיִרְאָה, בְּעִנּוּה, בְּשִׂמְחָה, בְּטַהֲרָה, בְּשִׁמוּשׁ חֲכָמִים, בְּדִקְדוּק חֲבָרִים, וּבְכַלְפֹּל הַתְּלַמִּידִים, בְּיִשׁוּב, בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּמִיעוּט סְחוּרָה, בְּמִיעוּט דֶּרֶךְ אֶרֶץ, בְּמִיעוּט תַּעֲנוּג, בְּמִיעוּט שִׁנָּה, בְּמִיעוּט שִׁיחָה, בְּמִיעוּט שְׁחוּק, בְּאֶרֶךְ אַפְּיִים, בְּלֵב טוֹב,

מוֹנֵן לְצַפִּיָּה בְּלִבּוֹ, לֹא לְהַדְפִּסָּה וְלֹא לְהַעֲתִיקָהּ וְלֹא לְשׁוֹם שִׁמוּשׁ אַחֵר

בְּאִמּוּנַת חֲכָמִים, בְּקַבְּלַת הַיְסוּרוּן, הַמְּפִיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְהַשְׂמַח בְּחֻלְקוֹ, וְהַעוֹשֶׂה סִיג לְדַבְּרָיו, וְאֵינּוּ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ, אֹהֵב, אֹהֵב אֶת הַמְּקוֹם, אֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת, אֹהֵב אֶת הַצְּדָקוֹת, אֹהֵב אֶת הַמִּישָׁרִים, אֹהֵב אֶת הַתּוֹכְחוֹת, וּמִתְרַחֵק מִן הַכְּבוֹד, וְלֹא מַגִּים לְבוֹ בְּתַלְמוּדוֹ, וְאֵינּוּ שֹׂמֵחַ בְּהוֹרָאָה, נוֹשֵׂא בְעַל עַם חֲבֵרוֹ, מַכְרִיעוֹ לְכַף זְכוּת, מַעֲמִידוֹ עַל הָאֲמִת, מַעֲמִידוֹ עַל הַשְּׁלוֹם, מִתְיָשֵׁב לְבוֹ בְּתַלְמוּדוֹ, שׂוֹאֵל וּמַשִּׁיב, שׂוֹמֵעַ וּמוֹסֵר, הַלּוֹמֵד עַל מְנַת לְלַמֵּד, וְהַלּוֹמֵד עַל מְנַת לַעֲשׂוֹת, הַמְּחַכֵּים אֶת רַבּוֹ, וְהַמְּכַוֵּן אֶת שְׁמוּעָתוֹ, וְהַאֹמֵר דְּבַר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ. הֵא לְמַדְתָּ, שֶׁכֵּל הָאֹמֵר דְּבַר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ-מֵבִיא גְּאֻלָּה לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְתֹאמַר אֲסַתֵּר לְמַלְכֶךָ בְּשֵׁם מְרֻדְכִי: (ז) גְּדוּלָה תוֹרָה שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעוֹשֶׂיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם וְלִכְלֵל בְּשָׂרוֹ מִרְפָּא. וְאֹמַר: רַפְאוֹת תְּהִי לְשָׂרְךָ וְשִׁקוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ. וְאֹמַר: עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחֲזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּינָה מְאֹשֶׁר. וְאֹמַר: כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וְעַנְקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ. וְאֹמַר: תִּתֵּן לְרֹאשֶׁךָ לִוְיַת חֵן עֲטָרַת תְּכַפָּרַת תְּמַנְנֶנְךָ. וְאֹמַר: כִּי כִי יִרְבּוּ יְמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים. וְאֹמַר: אֶרֶךְ יָמִים בְּיַמִּינָה בְּשִׂמְחָה עֲשֵׂר וּכְבוֹד. וְאֹמַר: כִּי אֶרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשְׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ. וְאֹמַר: דְּרַכִּיָּה דְרַכִּי נָעַם וְכֵל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: (ח) רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מִנְסִיָּא אוֹמֵר מִשׁוֹם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי: הַנּוֹי, וְהַפֶּת, וְהָעֶשֶׂר, וְהַכְּבוֹד, וְהַחֲכָמָה, וְהַזְקָנָה, וְהַשִּׁיבָה, וְהַפְּנִים, נֶאֱחָה לְצַדִּיקִים וְנֶאֱחָה לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר:

מוֹנֵן לְצַפִּיָּה בְּלִבּוֹ, לֹא לְהַדְפִּסָּה וְלֹא לְהַעֲתִיקָהּ וְלֹא לְשׁוֹם שִׁמוּשׁ אַחֵר

עֲטַרְתָּ תַּפְאֳרַת שִׁיבָה, בְּדַרְךְ צְדָקָה תִּפְצֵא. וְאוֹמֵר: תַּפְאֳרַת
 בַּחוּרִים כְּחֵם וְהַדָּר זְקֵנִים שִׁיבָה. וְאוֹמֵר: עֲטַרְתָּ חַכְמִים
 עָשָׂר. וְאוֹמֵר: עֲטַרְתָּ זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים וְתַפְאֳרַת בָּנִים אֲבוֹתָם.
 וְאוֹמֵר: וְחִפְרָה הִלְבְּנָה וּבוֹשָׁה הַחֲמָה כִּי מֵלֶךְ יִהְיֶה עֲבָאוֹת
 בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם וְנִגְדַּר זְקֵנֵינוּ כְּבוֹד. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מְנַסֵּיא
 אוֹמֵר: אֵלֶּינוּ שָׁבַע מִדּוֹת שְׁמֵנוּ חַכְמִים לְעַדִּיקִים, בָּלָם נִתְקַיְמוּ
 בְּרַבִּי וּבְבָנָיו: (ט) אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶּן קֶסְמָא: פֶּעַם אַחַת הָיִיתִי
 מִחֵלֶךְ בְּדַרְךְ וּפְגַע בִּי אָדָם אֶחָד וְנָתַן לִי שָׁלוֹם וְהִתְזַרְתִּי לוֹ
 שָׁלוֹם. אָמַר לִּי: רַבִּי, מֵאִיזָה מְקוֹם אַתָּה. אָמַרְתִּי לוֹ: מֵעִיר
 גְּדוֹלָה שֶׁל חַכְמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים אֲנִי. אָמַר לִּי: רַבִּי, רְצוֹנָךְ
 שֶׁתְּדוּר עִמָּנוּ בְּמִקְוֵמָנוּ וְאֲנִי אֶתֶן לְךָ אֶלֶף אֲלָפִים דִּינָרֵי זָהָב
 וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת. אָמַרְתִּי לוֹ: בְּנִי, אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי
 כָּל כֶּסֶף וְזָהָב וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת שֶׁבְעוֹלָם, אֵינִי דָר אֶלָּא
 בְּמִקְוֵם תּוֹרָה, לְפִי שֶׁבִשְׁעַת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל אָדָם, אֵין מִלְוִיִן לוֹ
 לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֶלָּא
 תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד, שֶׁנֶּאֱמַר: בְּהִתְהַלֵּךְךָ תִּנְחָה אֶתְךָ,
 בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וּבְהִקְיָצוֹתְךָ הִיא תְּשִׁיחֶךָ. בְּהִתְהַלֵּךְךָ תִּנְחָה
 אֶתְךָ - בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקִבְרְךָ. וּבְהִקְיָצוֹתְךָ
 הִיא תְּשִׁיחֶךָ - לְעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן פְּתוּב בְּסֵפֶר תְּהִלִּים עַל יְדֵי
 דוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאֲלָפֵי זָהָב וְכֶסֶף: וְאוֹמֵר:
 לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נָאִם יִהְיֶה עֲבָאוֹת: (י) חֲמוּשָׁה קִנְיָנִים קָנָה לוֹ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ, וְאֵלֶּינוּ הֵן: תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד, שָׁמַיִם

וְאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד, אֲבָרְהָם קִנְיָן אֶחָד, יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד, בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד. תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד מִנִּין, דְּכַתִּיב: יְהוָה קִנְיֵי
 רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ, קָדָם מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז. שָׁמַיִם וְאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד מִנִּין,
 דְּכַתִּיב: כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כֶּסֶף וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלִי, אִי זֶה
 בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ לִי וְאִי זֶה מְקוֹם מְנוּחָתִי. וְאוֹמֵר: מֶה רַבּוֹ
 מִעֲשִׂיךָ יְהוָה, בָּלָם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ, מִלְּאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ.
 אֲבָרְהָם קִנְיָן אֶחָד מִנִּין, דְּכַתִּיב: וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר, בְּרוּךְ אַבְרָם
 לְאֵל עֲלִיּוֹן קָנָה שָׁמַיִם וְאָרֶץ. יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד מִנִּין, דְּכַתִּיב:
 עַד יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה עַד יַעֲבֹר עִם זוֹ קִנְיָתָ. וְאוֹמֵר: לְקַדוּשִׁים
 אֲשֶׁר בְּאָרֶץ הַפֶּה, וְאֲדִירֵי כָּל חֲפָצֵי כֶּסֶם. בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד
 מִנִּין, דְּכַתִּיב: מִקְדָּשׁ אֲדִנִּי כוֹנֵנוּ יְדוּךָ. וְאוֹמֵר: וַיָּבִיֵאם אֵל גְּבִיל
 קָדְשׁוֹ, הֵר זֶה קִנְיָתָ יְמִינִי: (יא) כָּל מֶה שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּעוֹלָמוֹ לֹא בָּרָא אֶלָּא לְכְבוֹדוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלְכְבוֹדִי
 בָּרָאתִיו, יַצַּרְתִּיו אֶף עֲשִׂיתִיו. וְאוֹמֵר: יְהוָה < > יְמִלְךָ לְעֹלָם וָעַד:

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקִישָׁא אוֹמֵר:
רְצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת
יִשְׂרָאֵל, לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה
וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר: יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן
צַדִּיק וַיִּגְדִּיל תּוֹרָה וַיִּאֲדִיר:

אגרת הרמב"ן

"שמע בני מוסר אביך ואל-תפוש תורת אמוך" (משלי, א', ח').

תתנהג תמיד לדבר כל דבריו בנחת, לכל אדם ובכל עת, ובזה תנצל מן הפעם, שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם. וכן אמרו רבותינו ז"ל: כל הפועם - כל מיני גיהנום שולטים בו (נדרים, כ"ב, ע"א), שנאמר: "והסר פעם מלפך והעבר רעה מפשרך" (קהלת, י"א, י) ואין "רעה" אלא גיהנום, שנאמר: "וגם-רשע ליום רעה" (משלי, ט"ו, ד). וכאשר תנצל מן הפעם, תעלה על לבך מדת הענוה, שהיא מדה טובה מכל מדות טובות, שנאמר: "עקב ענוה יראת יהוה" (משלי, כ"ב, ד). ובעבור הענוה, תעלה על לבך מדת היראה, כי תתן אל לבך תמיד: מאין באת, ולאן אתה הולך, ושאתה רמה ותולעה בחיך ואף כי במותך. ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון - לפני מלך הכבוד, שנאמר: "הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך" (דה"ב, ו, י"ח), אף כי רבות בני אדם, ונאמר: "הלוא אתי-השמים ואתי-הארץ אני מלא נאם-יהוה" (ירמיהו, כ"ג, כ"ד). וכאשר תחשב את כל אלה, תירא מבוראך ותשמר מן החטא. ובמדות האלה תהיה שמת בחלקך. וכאשר תתנהג במדות הענוה להתבונש מכל אדם, ולהתפחד ממנו ומן החטא - אז תשרה עליך רוח השכינה, וזיו כבודה, וחי עולם הפא.

ועתה, בני, דע וראה כי המתנאה בלבבו על הפריות - מורד הוא במלכות שמים, כי מתפאר הוא בלבבוש מלכות שמים, שנאמר: "יהוה מלך גאות לבש" (תהלים, צ"ג, א) וגו'. ובמה יתנאה לב האדם? אם בעשר - "יהוה מוריש ומעשיר" (שמו"א, ב, ד). ואם בכבוד - הלא לאלהים הוא, שנאמר: "והעשר והכבוד מלפניך" (דה"א, כ"ט, י"ב), ואיך מתפאר בכבוד קונו? ואם מתפאר בחכמה: "מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח" (איוב, י"ב, כ). נמצא הכל שוה לפני

המקום, כי נאפו משפיל גאים, וברצונו מגביה שפלים, לכן השפיל עצמו, וינשאך המקום.

על כן אפרש לך איך תתנהג במדות הענוה, ללכת בה תמיד: כל דבריו יהיו בנחת, וראשך כפוף, ועיניך יביטו למטה לארץ, ולבך למעלה, ואל תביט בפני אדם בדרך עמו, וכל אדם יהיה גדול מך בעיניך. אם חכם או עשיר הוא - עליך לכבדו, ואם רש הוא, ואתה עשיר או חכם ממנו - חשב בלבך כי אתה חיב ממנו והוא זכאי מך, שאם הוא חוטא - הוא שונג ואתה מזיד. בכל דבריו ומעשיו ומחשבותיו ובכל עת - חשוב בלבך פאלו אתה עומד לפני הקדוש ברוך הוא, ושכינתו עליך, כי כבודו מלא העולם. ודבריו יהיו כאימה וניראה, כעבד לפני רבו. ותתבונש מכל אדם. ואם יקראך איש - אל תענהו בקול רם, רק בנחת בעומד לפני רבו. והיו זהיר לקרות בתורה תמיד, אשר תוכל לקיימה. וכאשר תקום מן הספר - תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו. ותפשפש במעשיך בבקר ובערב, ובזה יהיו כל ימך בתשובה. והסר כל דברי העולם מלפך בעת התפללה, והכן לבך לפני המקום ברוך הוא. וטהר רעיוניך, וחשב היפור קדם שתוציאנו מפוך. וכן תעשה כל ימי חיי הבלך בכל דבר ודבר, ולא תחטא. ובזה יהיו דבריו ומעשיו ומחשבותיו ישרים, ותפלתך תהיה זכה וברה ונקיה, ומכוננת ומקבלת לפני המקום ברוך הוא, שנאמר: "תכין לבם תקשיב אזנך" (תהלים, י, י"ז).

תקרא האגרת הזאת פעם אחת בשבוע ולא תפחות, לקיימה וללכת בה תמיד אחר השם יתברך. למען תצליח בכל דרכיך, ותזכה לעולם הפא הצפון לצדיקים. ובכל יום שתקראנה - יענוך מן השמים כאשר יעלה על לבך לשאל, עד עולם. אמן סלה:

המלצה מאת מו"ר הרב כפיר ברוך מבורך דדון

בעזה"י ליל כ"ה באייר התשפ"א לסדר "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך".

אגרת ברכה והערכה

לכבוד ידידי הנעלה, לשם טוב ותהילה.

אסף יהודה מילוא, ה' ישמרהו ויחייהו, וכרצון ברכה תעטרהו.

זכות גדולה נפלה בחלקו להוציא לאור את סידורי התפילה

באור יקרות, הערוכים בטוב טעם בצבעים ואורות. וכל המתפלל

בהם הולך תמים, מתמלא ליבו בשמחה כאורים ותומים.

ועתה רחש לבו כאיש רב פעלים, להוציא לאור ספר תהלים,

והכל נערך בטוב טעם ודעת, בחכמתו אשר לכל נודעת. עם

צבעים ודברי הסבר על כל מזמור, וכקטורת בשמים נופת ומור.

וכבר ידועים דברי רבותינו שנשמת דוד המלך כללה את

נשמת כלל ישראל, כמו שנאמר "ויברך כל בשר שם קדשו",

ולכן עשה ספר תהלים עבור כל סוגי בני האדם, וכולם יכולים

למצוא עצמם וכל העובר עליהם בספר התהלים (ליקוטי מוהר"ן

ה"ב, תורה ע"ג, וישמח ישראל פרשת עקב).

ויהי רצון מלפני ה' נותן התורה, שימשיך להפיץ אור תפארה,

ומהרה ישמע קול בן דוד בשירה, בבנין בית הבחירה, אכי"ר.

ידידו מעריכו ומוקירו, כערכו והדרו.

עבד לאל אדון,

כפיר ברוך מבורך דדון